Hakikate doğru:

İçindekiler:

Sayfa

-Bab 1-

4. Takdim. Gerçeği görmek. İnançta kibir ve tahrifat. Hükmedenler.

-Bab 2-

7. Doğru bilgi alma yöntemi (Nasrettin hoca bir iki öğrenci). İkinci Soru.

8. Akıl (kedi fare kıssası). Delalete düşme nedenleri ve istekler.

9. Fare ile kurbağa kıssası ve insanlara bağlanmak.

10. Dünya hayatı. Zan ve ilim.

11. Ego'yu silmek.

-Bab 3-

12. Mantık ve Yaratıcı kanunları. Fitne zamanı.

15. Hareketin sebebi.

-Bab 4-

17. Yanlışlar üstüne bina edilen hayat.

-Bab 5-

18. Taklidi inanç.

19. Duygular, istekler, amaçlar ve bilgilerin tutarlılığı.

20. Korkular.

21. Yaratıcının Kitabı.

22. Fitne zamanının özellikleri.

-Bab 6-

24. Ölüm, ahiret, kalp, tamah. Hak ve batıl.

25. 3 balık kıssası.

-Bab 7-

23. Papağan “Ölmeden önce ölünüz” hadisini anlatıyor.

-Bab 8-

28. Devlet, laiklik, din ve kanun.

29. Şüphe.

30. Dünya ve ölüm.

31. Müslümanlık ölçüsü ve fitnelerin çıkışı.

32. Vehim ve zan.

34. Geçmiş kavimlerin ölüme yolculuğu.

35. Zan ve nefis.

-Bab 9-

37. Şemsi Tebrizi: hakikate giden yollar.

38 Nasreddin hoca kıssası.

38. Aşk, akıl, kalp, bilgi, nefis, söz.

-Bab 10-

39. Kelile ve dimne kitabından alemin kanunları (Sultan vezir ve arılar).

-Bab 11-

41. Şirk.

-Bab 12-

46. Dünya hayatı ve rızık endişesi.

-Bab13-

50. Akıl, bilgi, dünya hayatı, ölüm ruh.

-Bab 14-

53. Lüzumsuz korku ve istekler. Rızık.

54: Öküz ve Ada ile insan ve dünya.

56. İnsanın hesap gününe yolculuğu.

57. Hürriyet.

57. Rızık konusu ile ilgili bazı ayetler.

-Bab 15-

58. Hakikati arama yöntemleri. Hazreti İbrahim'in (as) dinindeki yanlışlara itirazları.

60. Dinlemek ve anlamak.

61. Güvenlik, iman ve mü'min.

-Bab 16-

65. Dinlerin bozulması devletler ve mezhepler.

66. İmanın şartları.

68. Sahte öğretiler nasıl bina ediliyor?

69. Ulemanın fetvaları.

-Bab 17-

70. Dünya, insan, hayat, ölüm, ahiret.

-Bab 18-

74. Peygamberlerin yolu ve laik akıl.

76. İnsanın yaşamının amacı, Jeffry Lang.

-Bab 19-

81. Yönetenlerin zalimliği.

84. Hazreti Ali'nin, Hz Fatıma'nın cenazesinde Hazreti Peygamber'e (saav) hitabından.

84. Hazreti Ali'nin imamet ile ilgili hutbelerinden.

-Bab 20-

86. Hazreti Peygamberden (saav) sonra dini kimden öğrenmeliyiz?

88. Salavat, Ehlibeyt, iki ağır emanet hadisi ve Gadiri Hum olayı.

-Bab 21-

96. Halifelik ve mezheplerin ortaya çıkışı.

-Bab 22-

101. Sebep sonuç ilişkisi.

102. Gece ile gündüz, ferahlık ile sıkıntı. Devletler ve halklar.

103. Ölüm ve Allah'a Yükseliş.

104. Şeytan, nefis ve zan.

-Bab 23-

106. Rızık konusunda Allah'ın hükmünde teslim olmak.

108. Taklit yoluyla iman ve laiklik

-Bab 24-

109. Taklitçilik ve toplum.

111. Hak ile batılı ayırt etmek ve öncelikle kendindeki kötülükleri görmek.

111. İnsanların ve Allah'ın işi. Sıfatların etkisi.

113. Birbirine aykırı mezhepler ve dinler.

114. Hareket, akıl, ruh ve vahiy.

-Bab 25-

116. Lüzumsuz işlerle uğraşmak.

116. Takdir. Allah'ın gücü ve sabır.

117. Şeyh Dekuki

118. Tekbir ve namazdaki söz ve hareketlerin manası.

-Bab 26-

120. Musibet ve dua.

121. Hazreti Davut (as) ve iki davacı: rızık ve adalet.

122. Sebep ve sonuç ilişkisi. Sahte dini liderler.

124. Dünyanın insana görünüşü.

-Bab 27-

125. Bir öğretinin Allah'tan olup olmadığını anlamayı sağlayacak bazı kriterler.

125. Tebliğ almamış olan insanın durumu.

128. Dünyanın manası. Tevhid.

129. Rüyalar.

-Bab 28-

130. Gelecek.

132. Dünyanın gerçek yüzü.

134. Gizli kutular.

-Bab 29-

135. Hicret.

139. Eşek tilki ve aslan kral kıssası ve rızık konusu.

-Bab 30-

141. Ölüm ve Diriliş.

143. Küfür ve şükür arasında.

143. Çalışmadan rızık dileyen yoksul hikayesi.

-Bab 31-

147. Allah'tan başkasından yardım dilemek.

148. Günah.

150. Tevekkül ve tembellik.

151. Hac: Hazreti Hacer. Toplumsal Putlar.

-1-

Takdim:

Peygamberler ve 12 imam Allah'ın kitabına aykırı söz söylemezler; bu nedenle Allah'ın kitabına uygun değilse, o söz onlara ait değildir. Buradaki diğer insanların sözlerine gelince, onların sözlerinin Allah'ın Kitabı'na uygun olduğunu gördüklerimi aldım ve anlaşılması için kolaylaştırdım.

Başlangıç:

İnsanın cevaplaması gereken ilk soru: Bir Yaratıcı var mı yok mu? Eğer bir insan bu soruya cevap vermeden yaşamaya devam ederse, kökünü hangi toprağa salacağını bilemeyen köksüz bir ot gibi yaşar. Her türlü rüzgar köksüz bir otu her istediği yere sürükleyebilir. Tanrı yoktur diyenler, bu sorunun cevabını araştırmak istemeyenlerdir.

Bu kısımda Mesnevi'den de birçok alıntı vardır:

Âlemi yöneten akıl gizlidir, ama ortada yönetilen bir âlem görünüp durur. Bizim cismimiz, bu âlem denizinin devamlı yenilenen köpük balonlarından birinden ibarettir.

Gerçeği Görmek:

Işığın rengini değil de kendisini görmüyorsanız gerçeği göremezsiniz. Zira zihniniz renkler içinde kaybolmuş olduğundan, o renkler sizin hakikat ışığını görmenizi engeller. Gece çöktüğünde renkler kapanmıştır ve böylece rengi görmenizin sebebinin aslında hakikat ışığı olduğunu anlarsınız. Dışarıdan renkleri aydınlatan bir ışık almadığınız sürece renkleri görmeniz mümkün değildir. Kendinizi ve toplumu ancak kendinizden ve toplumdan dışarı çıktığınızda görebilirsiniz. Bir şeyi ancak ona olan bağlarınızdan kurtulursanız net olarak görebilirsiniz.

Işığı zıttı olan karanlıktan tanırsın. Siyah ve beyaz birbirinin zıttı olduğu için kolayca ayırt edilebilir. Gece karardıktan sonra sahte ışıklar kaybolur, ancak o zaman gerçek ışığı görebilirsiniz.

Hakikatin bilgi okyanusunda kaseniz ne kadar boşsa, yüzmeniz o kadar kolay olur.

İyiyi ancak kötüyü görerek anlayabilirsin. Her şeyi ancak zıttıyla idrak edebilirsin. Kendi kötülüğünüzü günahlarınıza bakarak, acziyetinizi hatalarınıza bakarak anlarsınız. Gizli olan şeyler zıtlarıyla açığa çıkar.

Hemen hemen tüm peygamberler insanlar tarafından reddedilmiştir. Bu nedenle, insanların çoğu hakikatin zıttı olan batılı kabul eden bir toplum içinde yaşarlar. Ve hiç kimse de kendi toplumunun adetlerini terk etmek istemediğinden batılın batıl olduğunu anlamaz. Bu nedenle hakikatin hakikat olduğunu idrak edemezler. Yani kötülüğü terk etmeden, kötülüğe alışmış bir şekilde yaşayarak onun kötü olduğunu idrak edemezsiniz ve dolayısıyla gerçeği göremezsiniz.

Daha önce doğru zannettiğin yanlışlar seni kör eder. O yanlışı desteklemek için sarıldığın şeyler senin körlüğünü arttırır.

Beyaz ve siyah birbirine tam zıt olduğu için çok kolay ayırt edilir. Yanlışa doğru demezsen, yanlış çok kolay doğrudan ayırt edilir.

Ama insanlar siyaha “beyaz” veya beyaza “siyah” dedikten sonra, beyazı siyaha, siyahı beyaza benzetmek için üzerlerine başka renkler sürerler. Böylece renkler birbirine benzetilir. Yanlışlar ve doğrular da işte bu şekilde birbirine benzetilir. Ve renkler birbirlerine ne kadar yaklaşırsa birbirlerinden ayırt edilmesi için o kadar kuvvetli bir ışığa ihtiyaç vardır.

İnkâr ne kadar açık bir şekilde ortaya çıkarsa, gerçeği anlamak da o kadar kolaylaşır. Ama kafirlik, hakikati örtmek demektir zaten. Kötülük, kendi kötülüğünü örterek sana gelir. Bütün insanlar, devletler ve toplumlar iyilik sloganlarıyla kötülük yaparlar. Kötülük yapanlar, her zaman, yaptıkları kötülükleri iyi gösterecek mazeretler üretirler. Suç işlemek isteyen kişi, bunun gerekçesini önceden hazırlar.

Akidedeki Kibir:

Kendini kötü olarak gören bir insan gördün mü? Her insan ve toplum kendini över. Şeytan bunlar gibi binlerce insanı cehennem nehrine atmıştır.

Dünyanın ikram etmesi ve dalkavukluk yapması nefislere hoş gelen bir lokmadır. Ama ateşten bir lokmadır. Cehennem ateşi gizlidir, ama içindeki lezzetler apaçık ortadadır.

Çoğunlukla yazanlar veya insanlara bir şeyler anlatanlar kendilerini veya mensup oldukları inançları desteklemek için anlatırlar. Çoğu insan, kendi mensup oldukları din veya mezhebe ait olmayan bir şeyi övmezler, ve hatta diğer inançları eleştirirler.

Başkaları tarafından övülmek nefse tatlı, kınanmak acı gelir. Çoğu insan başkaları tarafından beğenilmek veya kabul görmek için çabalar.

Bir kişinin kendini övmesi, aynı zamanda kendisinde mevcut olan tüm yanlışları övmesi anlamına gelir. Eğer biri kendini övüyorsa, tüm yanlışlarını da örtbas etmiş ve yüceltmiş olur. Dolayısıyla, bu insanın hatalarını düzeltmesi imkânsızdır.

İnsanların çoğu Sultan olmak ister, ama kul olmak istemez. Bu nedenle insanların çoğu kendisine kral, kraliçe, prens veya prenses lakapları takar, ama kul lakabı takmaz. Kendisiyle övünenlerin en kralı İblis'tir.

İnsanların sadece kendi mezhep veya din mensuplarının cennete girebileceği şeklindeki yanlış inancı, bu kendini övme hastalığının bir sonucudur.

Övünmenin sonu firavunlaşmaktır. Kul ol, suntan olma.

"Kıyamet Suresi 2: Hayır, kendini dâima kınayan nefse yemin ederim."

Dünyevi mantık kanadınızı terk edin ki dünya çamuruna bulanmayasınız.

Resulullah (saa) buyurdu ki: "Ya Rabbi! Bize her şeyi olduğu gibi göster."

Eğri merdiven basamağının gölgesi eğri olur.

Ey horozlar, ötmeyi para için öten horozdan değil Allah için öten horozdan öğrenin, çünkü sahte fecir onu aldatamaz.

Dünya ehlinin aklı noksan olduğundan sahte feciri gerçek fecir zannederler. Yalancı aydınlik nice insanın doğru yoldan sapıtmasına neden olmuştur, yalancı aydınlığı gerçek aydınlık sanarak aldanmışlardır. Yalancı aydınlık sana kılavuz olmasın, çünkü nice insanı helak etmiştir. Ey yalancı aydınlığa kapılan! Sahici aydınlığı da yalancı aydınlık zannetme.

Tahrifat:

İnsanların çoğu, anlam ve ifadeleri çelişkili olan şeylere inandıkları için dinleri ve din kuralları, doğru ile yanlışın karışımı haline gelmiştir.

Nahcul Belağa'dan:

Layık olmadıkları halde ümmete hükmetmeye kalkışanlar hakkında İmam Hz Ali dedi ki:

Allah'ın mahlukat arasında en sevmediği iki kişi şunlardır:

Bu iki kişiden birisi: **1-**Delalet içine düşmüş, doğru yolda gitmekten vazgeçmiş, hakikat yolundan sapmış ve başıboş bir hale gelmiştir.

Sonradan çıkarılan bid'atleri övmüş, bid'atlerle beraber olmuş, insanları saptırmıştır. Kendisine uyanlara fitnedir. Öncekilerin yoluna uyarak azmıştır. Yaşarken de ölümünden sonra da kendisine uyanları azdırır ve sapıklığa sürükler. Başkalarının suçlarını yüklenmiştir. Kendisi de kendi suçuna batmış gitmiştir.

2.ci kişi: Cahillikleri nefsinde toplamış kişidir. Cahillerin yollarını azdırır. Yeni çöken, her yanı kaplayan fitne karanlıklarına dalmıştır.

Bilgileri birleştirmede kör mü kördür. Cahiller bilgin ünvanını verirler ona. Oysa bilgiden haberi bile yoktur.

Gece gündüz azı daha hayırlı olan şeylerin çoğunu toplamıştır. Sonunda pis kokmuş suyla karnını şişirir, aşağılık şeyleri toplayıp yığar ve bunları define, hazine zanneder.

İnsanların arasında kendisinden başka kişileri şüpheli olan şeylerden kurtarmayı iş edinerek hüküm vermeye oturur.

Kendisine bilinmeyen şeylerden biri sorulsa, saçma sapan sözlere başlar ve kesin hüküm verir. Oysa kendisi şüpheler içindedir de örümcek ağına düşmüş sineğe benzer.

Doğru mu hüküm verdi yanlış mı kendisi de bilmez. Doğru hüküm vermişse bunun yanlış olmasından korkar, yanlış hüküm vermişse bunun doğru olmasını umar.

Bilgisizdir ve cahillikler karanlığında sendeleyerek yürür gider, kör develere binmiştir. Bir bilgiye diş vurmamıştır, dişi bir bilgi lokmasını çiğnememiştir. Yelin ovadaki kuru otları savurduğu gibi rivayetleri savurur gider.

Andolsun Allah'a ki kendisine sorulan şeylerde hüküm vermeye yetkisi olmadığı gibi, kendisine verilen işe de ehil değildir.

İnkar ettiği şeyi başkası da bilmez de onun inkar ettiğini zannederler. Kendi yolundan ve yordamından başka yol yordam olmadığına, başkalarının ayrı birer rey sahibi olamayacağına inanır.

Kendisine karanlık görünen bir şey oldu mu onunla kendisini de örter, kimseler onun onu bilmediğini bilmesin ister.

Onun hükmündeki adaletsizlik yüzünden dökülen kanlar, kanağlar ve feryat eder; miraslar haksızlığından şikayetlenir ve inler.

Allah'a şikayet ederim bilgisizce yaşayanları ve dalalet üzerine ölenleri.

Hakkıyla okunursa onlara göre Kur'an'dan daha değersiz bir şey yoktur. Ama Kur'an'ın sözlerinin yeri ve anlamı değiştirilirse, onlar için Kur'an'dan satışta daha kârlı ve daha değerli bir mal yoktur. Onlara göre iyilikten daha kötü, kötülükten daha iyi bir şey yoktur.

-2-

2. soru:

Yaratıcının varlığına kanaat getirildikten sonra ilk olarak araştırılması gereken şey, O'nun bize bir şey emredip emretmediğidir.

Herkes, Yaratıcının uyulmasını emrettiği dinin veya mezhebin kendi dini veya mezhebi olduğunu iddia ediyor.

Doğru bilgi alma yöntemi:

Peki anne babamızın dininin veya mezhebinin doğru mu yanlış mı olduğunu nasıl bileceğiz?

"Ben doğru dinde veya mezhepte doğdum, diğerleri yanlıştır" diyemeyiz.

"Babam büyücü olduğu için ben de büyücüyüm" demek de saçmadır.

Dolayısıyla dinimizin veya mezhebimizin doğru mu, yanlış mı olduğunu sorgulamamız gerekir.

Bir insanın hakikate ulaşabilmesi için, kesin delillerle bilmediği bütün bilgileri bir kenara bırakması gerekir.

Tüm bilimlerde konular bu şekilde araştırılır.

Önce hiçbir şey bilmiyorum diyerek konuya yaklaşılır.

Bir gün Hasan ve Hüseyin adında iki genç Nasreddin Hoca'nın yanına gelerek, "Hocam, sizin öğrenciniz olmak istiyoruz" demişler.

Nasreddin Hoca onlara, "Bir şey biliyor musunuz?" diye sormuş.

Hasan demiş ki "Biraz bilgim var" Hüseyin demiş ki "Hiçbir şey bilmiyorum"

Hoca demiş ki "Hasan'dan 10 akçe, Hüseyin'den 5 akçe ücret alırım."

Hasan demiş ki "Hocam, neden benden 10 akçe, Hüseyin'den 5 akçe ücret alıyorsun? Ben bilgiliyim Hüseyin bilgisiz."

Hoca demiş ki "senden, 5 akçe bildiklerini unutturmak (beyninden silmek) için, 5 akçe öğretmek için ücret alırım."

"Hüseyin'den ise sadece ona öğretmek için 5 akçe ücret alırım."

Allah ayetlerini yazısız, tertemiz boş sayfalara yazar. Beyninden kendi yazılarını sil ki yerine hakikat yazıları yerleşsin.(Mevlana).

Araştırmamızda elde ettiğimiz kesin doğruya göre diğer tüm bilgilerin doğru olup olmadığı süzgeçten geçirilmelidir. Yani şu bilimsel kuralı uygulamamız gerekir: Bilinen doğrular kullanılarak bilinmeyen doğrulara gidilir.

Yaratıcıyı kabul ettikten sonra her şeyin en doğrusunu O'nun bildiğini kabul etmen gerekir.

"Ben yaratıcının bildirdikleri yanında bazen kendi fikrime uyacağım, ben de biliyorum" dersen, ilahlık iddiasında bulunmuş olursun. Artık her şeyin doğruluğunu veya yanlışlığını Yaratıcının bilgilerine göre değerlendirmen gerekir.

Aksi takdirde, bu dünyanın pisliğinde, ineklerden akıl alan fare gibi ölümü beklersiniz:

İnsan Aklı:

Mesnevi ve Kelile Dimne kitaplarından:

(Ölümden) Kediden kaçan fare, bundan kurtulmak için ineğe akıl danışır: "Ey inek bana akıl ver, buna bir çare düşün"

İnek, "Arkama gel, yukarıdan sana güzel düşünceler bırakacağım, böylece ölümden saklanabilirsin" der.

Ve inek, bu farenin üzerine dışkısını yukarıdan bir güzel bırakır.

Fare mutlu bir şekilde, bu dünya tezeğinin kendini Azrail kediden kurtaracağını zanneder.

Ve fare kuyruğunu sallaya sallaya “Aferin bana, ne iyi akıl ettim de ineğin aklına uydum” diyerek dışkının içinde saklanıp beklemeye koyulur.

Azrail kedi, dünya pisliği içindeki farenin öyle övünerek bayrak gibi salladığı kuyruğundan fareyi yakalayıp pençesiyle kaldırarak fareye der ki:

“Dünya pisliğinin içinde bile kuyruğunu övünçle bayrak gibi sallayarak dik tutuyorsun.”

Ne kendi fare aklın ne de başka insanların inek aklı seni kurtarmaz. Yaratıcının aklına uymaktan başka kurtuluş yolun yok.

Çünkü insan aklı arzularının peşinden gider.

Mesela, Yaratıcının bize indirdiği kitabın Kur’an olduğu sonucuna varmışsak, diğer bütün bilgilerin de Kur’an’a uygun olması gerekir.

Yani Allah’ın var olduğunu ve insanlara Kur’an’ı indirdiğini kabul etmişsen, artık “Hiç kimse Allah’tan ve Kitabın’dan daha iyi bilemez” demek zorundasın.

Delalete Düşme Nedenleri. Dilekler:

Ama insanlar, Yaratıcının onlara indirdiği şeyleri de isteklerine uydururlar.

Nehcu’l Belağa kitabından: İmam Hz Ali buyurdu ki:

Gerçekten de fitnelerin ortaya çıkışı isteklere uyulma sebebiyledir ancak.

Fitnelerin ortaya çıkışı sonradan uydurulan kanunlara kapılma sebebiyledir ancak.

Bu kanunlarda Allah’ın kitabına muhalefet vardır.

Bu kanunlara sarılanlar, Allah’ın dininde olmayan şeylere iştirak edenlerdir.

Eğer batıl, Hak’tan tamamen ayrılsaydı, gizlenemezdi.

Gerçekten de batıl şüpheye yer bırakmayacak şekilde ortaya çıksaydı, inatçıların dillerinde kullanılmazdı.

Fakat şundan bir avuç alınmıştır, ondan da bir avuç, sonra da birbirine katılıp karılmıştır.

Bu yüzden de şeytan velilerine (yöneticilerine) saldırır ve onları batıla daldırır.

Allah rahmet etsin o kişiye ki hükmü duyar, hükmü işittiğinde beller ve ona sarılır. İsteklerine karşı durur ve isteklerinin yalancı olduğunu anlar, sabrı kurtuluşuna binek yapar. Takvasını ölüm günü için hazırlar. Apaçık belli olan yola at sürer, bembeyaz apaydın delile sarılıp gider. (Nehcul Belaga: I.Kısım hutbeleri. 4.Bölüm içtimai ve iktisadi hutbeleri, Sayfa 136-137).

Mesnevi’den:

İnsanların tamahı bütün kalplerini örter.

Sen ağacın tepesinden bakınca böyle yanlış görüyorsun, aşağı in ki şüphen kalmasın.

Biraz dönünce başınız dönmeye başlıyor; evin döndüğünü görüyorsunuz; oysa dönen ev değil, sizsiniz. (1. Cilt, 61. Sayfa).

İlim Nehri'nin sahibi olan Padişaha (Allah'a) bir Arap bir testi su (ilim) hediye götürür.

Padişahın görevlilerine der ki: "Bu hediyeyi padişaha götürün. Padişahtan su (ilim) dilenenlerin susuzluğunu gidersin. Bu tatlı ve lezzetli suyu nehirden doldurdum, testi de çok güzel ve yeni."

Sahip olduğun akıl testisi Allah'ın toprağından ve içindeki bilgiler de Allah'ın ilim nehrinden. Ey insan! Kendi günahından başka hiçbir şeye sahip değilsin.

İnsanlara bağlanmanın zararları:

Mesnevi ve Kelile Dimne kitaplarından:

Fareyle kurbağa birbirine aşık olur. Fare su kurbağasına "Buluşmamız kolay olsun diye ayağımızı uzun bir ip ile birbirine bağlayalım" der ve ikisi ayaklarını karşılıklı bağlarlar. Sonra, bir karga o fareyi yakalayıp havaya kaldırınca o su kurbağası da havaya kalkar. Bunu gören halk der ki "Kargadaki zekaya bakın, ne oyun kurmuş da fare ile beraber su kurbağasını da yakalamış?"

Kendini o kurbağa gibi bir fareye (yani ahmak insanlara) bağlıyorsun, karga (yani şeytan) onu yakaladığında sen de yakalanıyorsun.

Dünya hayatı:

Mesnevi'den:

Allah sarhoşundan başka bütün halklar çocuktur. Onun bu sarhoşluğundan aldığı zevkten haberi olmayan çocuklar onunla alay ederler.

Heva ve hevesinden kurtulmuş kişiden başka aklı baliğ olan yoktur.

"Bu dünya hayatı eğlence ve oyundan başka bir şey değildir. Ahiret yurdu, işte asıl hayat odur, keşke bilselerdi! (Ankebut 64)**"**

Dünya hayatı kuru bir istek, faydasız bir oyuncaktan ibarettir, siz de çocuklarsınız.

Oyuncağını terk etmedikçe sen bir çocuksun.

Bilin ki, bu dünyada daima istenen, peşinden koşulan ve vazgeçilemeyen arzular, çocukların elde ettiği zevkler gibidir.

Halkın savaşı da çocukların savaşı gibidir, tamamıyla manasız, esassız ve aşağılık.

Hepsi tahtadan kılıçlarla savaşırlar ve hepsi faydasız bir şeyle uğraşıp dururlar.

Zan:

Sırtlarında yük var, fakat bilgisizliklerinden kendilerini yüksek görürler ve ata binip yol gittiklerini zannederler.

Çoğunuz eteklerinin ucundan tutarak ata binmiş gibi yapan çocuklar gibisiniz.

وَإِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا

"…Gerçekten zan haktan hiçbir şey kazandırmaz. (Necm 28)**."**

Zan merkebi nasıl göklere çıkabilir?

Güneş doğduktan sonra (hakikati bulduktan sonra) onun varlığında ve parlaklığında şüphe edilmez.

İşte o zaman, bindiğiniz şeyleri görürsünüz, ve anlarsınız ki sadece ayaklarınızın üzerine binmişsiniz.

Dünyevi vehimlerin, fikirlerin, duyguların ve anlayışların aslında çocukların oyuncağı olan tahtadan atlar olduğunu bilin.

İlim:

Gönül ehlinin ilimleri kendilerini taşır, ten ehlinin ilimleri ise onlara bir yüktür.

Kalbe tesir eden ve insanı gönül ehli yapan ilim fayda verir, fakat sadece tene tesir eden faydasız ilim yüktür.

"Cum'a 5: Kendilerine Tevrat yükletilip de sonra onu taşımayanların durumu, Kitaplar taşıyan eşeğin durumu gibidir. Allah'ın ayetlerini yalanlayanların durumu ne kötüdür. Allah zalimler topluluğunu doğru yola iletmez.**"**

Allah yolu dışında elde edilen ilim, geline sürülen boyalar gibi uçup gider, baki kalmaz. Ancak o yükü doğru şekilde taşırsanız, yükten kurtulursunuz.

İlim yükünü heva ve heveslerinizin uğruna taşımayın ki, ilim hazinelerini görebilesiniz.

Allah'ın aşk kadehinden içmedikçe heva ve heveslerden nasıl geçeceksin?

Ayı gökte bil, deredeki yansımasında değil.

Egoyu silmek:

Sıfatlardan ve isimlerden ancak hayal doğar.

İsimlerden ve harflerden geçmek istersen kendini tamamıyla kendinden arıt, yok ol, hakikati yansıtan tozsuz ve passız bir ayna ol. Kendini kendi vasıflarından arıt ki saf hale gelesin. O vakit ne bir kitap ne de bir hoca olmaksızın, peygamberlerin ilmini kalbinde görüp bulursun.

Padişah Çinli ve Rum ressamlara dedi ki: "Sizi imtihan edeceğim bakalım hangi grup daha mahir?"

Çinli ressamlar, "Bize özel bir oda verin, bir oda da Rum ressamlara" dediler.

Kapıları birbirine bakan iki oda vardı. Bir odada Çinli ressamlar, diğerinde ise Romalı ressamlar çalışıyordu.

Çinli ressamlar Padişahtan 100 türlü boya isteyince padişah hazinesini onlara açtı. Çinli ressamlara Sultan'ın hazinesinden her sabah boya verilmekteydi.

Rum ressamlar dediler ki: "Çok boya kullanmak ve güzel resim yapmak işe yaramaz, sadece temizlemek ve cilalamak işe yarar."

Rum ressamlar kapıyı kapatıp odalarındaki duvarı temizleyip cilalamaya başladılar. Duvarı gökyüzü kadar temiz ve berrak hale getirdiler.

Yüzlerce renge boyanmaktansa renksiz olmak daha iyidir. Renkler bulutlar gibidir, renksiz olmak ay gibidir.

Eğer bulutlarda parlaklık ve ışık görüyorsanız bilin ki bu yıldızlardan, aydan ve güneştendir.

Çinli ressamlar resimlerini tamamladılar. Hepsi de yaptıkları resimlerin güzelliği karşısında övünmekteydiler.

Sultan kapıdan içeri girdi ve Çinli ressamların odasındaki resimleri gördü. Hepsi, akıl ve mantığın ötesinde olağanüstü güzellikte şeylerdi.

Daha sonra Sultan, Rum ressamların odasına gitti. Ve bir Romalı ressam, Çinli ressamların odasıyla aradaki perdeyi açtı.

Karşı odadaki Çinli ressamların yaptığı muhteşem resimler, son derece cilalı olan Rum ressamların odasındaki o duvara yansıdı.

Çinli ressamların duvarlarında ne varsa, Rum ressamların duvarlarında daha da güzel görünüyordu. Rum ressamların duvarlarındaki resimlerin yansıması gerçekten büyüleyiciydi.

Bilin ki o Rum ressamları sofilerdir, onların ezberlenecek dersleri ve kitapları yoktur. Fakat onlar kalplerini iyice cilalamışlardır. Onlar arzudan, açgözlülükten, düşmanlıktan ve nefretten arınmışlardır.

Ayna gibi olan o duvarın saflığı ve berraklığı kalbin bir özelliğidir.

Kalplerini cilalamış olanlar, renkten ve kokudan kurtulmuşlardır. Her nefeste zahmetsizce bir güzellik görürler. Onlar ilmin kabuğundaki nakışı bırakmışlar, görüyormuş gibi yakinen iman etme bayrağını kaldırmışlardır. Düşünceyi bırakmışlar, aşinalık denizini bulmuşlar ve bunda yok olmuşlardır. Herkes ölümden ürker ve korkar, onlar ise ölüme gülümsemektedir. Kimse onların kalbini fethedemez. Midyenin ancak kabuğuna zarar gelebilir, içindeki inciye değil. Dünyevi bazı kuralları terk etmişler, ama Allah'a teslim olmayı seçmişlerdir.

-3-

Dünyevi mantık ve Yaradan'ın kanunları:

"Maide 44: Gerçekten Tevrat'ı biz indirdik, onda yol gösterme ve nur vardır. İslam olmuş peygamberler, onunla yahudilere hüküm verirlerdi, kendilerini Tanrıya vermiş zahidler ve alimler de "Allah'ın Kitabını korumakla görevlendirildiklerinden onunla (hüküm verirlerdi) ve onu gözetip kollarlardı.İnsanlardan korkmayın, benden korkun ve benim ayetlerimi az bir paraya satmayın! Kim Allah'ın indirdiği ile hükmetmezse işte kafirler onlardır!**"**

"Maide 45: O(Hak Kitabı)nda onlara, cana can, göze göz, buruna burun, kulağa kulak, dişe diş ve yaralara karşılıklı kısas (ödeşme) yazdık. Kim bunu bağışlar(kısas hakkından vazgeçer)se o, kendisi için keffaret olur. Ve kim Allah'ın indirdiğiyle hükmetmezse, işte zalimler onlardır.**"**

"Maide 47: İncil sahipleri, Allah'ın onda indirdiği ile hükmetsinler. Kim Allah'ın indirdiğiyle hükmetmezse işte onlar, fasıklardır (dinden çıkmışlardır).**"**

"En'âm 121: ...Şeytanlar, velilerine (yöneticilerine), sizinle mücadele etmelerini fısıldarlar. Eğer onlara itaat ederseniz, şüphesiz siz de müşrik olursunuz.**"**

Allah'ın bize ne emrettiğini tespit ettikten sonra, dünyevî mantığı terk etmeli ve Yaratıcıya teslim olmalıyız.

Mesnevi'den:

Mantık kanadını terk et ki bu seni güçlü bir doğan haline getirsin.

Mantık kanadı dünya çamurlarına bulanmıştır, ağır olduğundan seni aşağıya çeker.

Sen bu çamuru yemeye alıştığın için onu seviyorsun. Dünya çamuruna bulanma ki toprak gibi yeryüzünde kalmayasın. (1/s75.,76.)

Fitne zamanı:

İmam Hz Ali buyurdu ki:

Gerçekten de fitnelerin ortaya çıkışı isteklere uyulma sebebiyledir ancak.

Fitnelerin ortaya çıkışı sonradan uydurulan kanunlara kapılma sebebiyledir ancak.

Bu kanunlarda Allah'ın kitabına muhalefet vardır.

Bu kanunlara sarılanlar, Allah'ın dininde olmayan şeylere iştirak edenlerdir.

Eğer batıl, Hak'tan tamamen ayrılsaydı, gizlenemezdi.

Gerçekten de batıl şüpheye yer bırakmayacak şekilde ortaya çıksaydı, inatçıların dillerinde kullanılmazdı.

Fakat şundan bir avuç alınmıştır, ondan da bir avuç, sonra da birbirine katılıp karılmıştır.

Bu yüzden de şeytan velilerine (yöneticilerine) saldırır ve onları batıla daldırır.

Allah'ın mahlukat arasında en sevmediği iki kişiden birisi şu kişilerdir:

Cahillikleri nefsinde toplamış kişilerdir. Cahillerin yollarını azdırırlar. Yeni çöken, her yanı kaplayan fitne karanlıklarına dalmışlardır.

Hakkıyla okunursa onlara göre Kur'an'dan daha değersiz bir şey yoktur. Ama Kur'an'ın sözlerinin yeri ve anlamı değiştirilirse, onlar için Kur'an'dan satışta daha kârlı ve daha değerli bir mal yoktur.

Subhan olan Allah, Rasulü Muhammed'i (saa), kullarını putlara kulluk etmekten kurtarıp Allah'a kulluk etmeleri, şeytana itaat etmekten kurtarıp Kendisine itaat etmeleri için Kur'an ile gönderdi.

Subhan olan Allah, kullar bilmezlerken bilsinler, Rablerini tanısınlar, Allah'a karşı gelirlerken ikrar etsinler, Allah'ı inkâr ederlerken inkârlarını ispat etsinler diye Peygamberini apaçık delillerle ve sağlam hükümler ile gönderdi.

Allahu Teala, kullarına hüküm ve hikmetleri ile Kitabı'nda tecelli etti. Oysaki onlar Allah'ın hikmetlerini görmemişlerdi.

Allah, onlara kudretini gösterdi ve onları kahrıyla korkuttu.

Allah kullarına, kahrettiklerini felaketler ile nasıl kahrettiğini, onları afetler ile köklerinden nasıl biçtiğini bildirdi.

Bilin ki benden sonra size bir zaman gelip çatacak. O zamanda hakikatten daha gizli ve daha bilinmez bir şey olmayacak.

O zamanda batıldan daha açık daha görünür bir şey bulunmayacak.

O zamanda Allah'a ve Resulüne karşı yalan söylemekten daha çok yaygın bir şey ortaya çıkmayacak.

O zamanın insanları için, eğer hakkıyla okunursa Kur'an'dan daha ucuz bir mal, eğer manaları değiştirilirse Kur'an'dan daha revaçta bir mal bulunmayacak.

O zamanda, şehirlerde iyilikten daha fazla inkar edilen, kötülükten daha fazla kabul edilen bir şey bulunmayacak. Allah'ın Kitabı'nı bilenler onun hükümlerini artlarına atacaklar, Allah'ın Kitabı'nı ezberleyenler ise Kitabın emirlerini unutacaklar.

O zamanda, Allah'ın Kitabı ve Ona uyanlar kovularak sürgün edilecek.

O zamanda, Allah'ın Kitabı ve Ona uyanlar insanların arasındadırlar, fakat sanki aralarında değiller. Çünkü aynı yerde olsalar dahi delalet ile hakikat birbirlerine dost ve eş olamaz. O toplumda batıl ve hak bir arada bulunur, ama birbirlerinden ayrıdırlar.

O zamanda, sanki onlar Allah'ın Kitabı ile emreden imamlar gibi olacaklar, ama Allah'ın Kitabı onların imamı olmayacak. Onların katında Allah'ın Kitabı'nın ancak adı vardır, ancak yazısını ve yazılışını tanırlar, ama mânâsını bilmezler. Bundan önce de onlar, temiz kişilere her çeşit zulmü yaptılar ve Allah'a karşı gelerek onların hak oluşlarına "bu iftiradır" dediler. Onların iyiliklerine karşılılık onlara kötülükte bulundular.

Sizden öncekiler de isteklerinin uzak ve çok oluşu, kendi zamanlarını bilmeyişleri yüzünden helak oldular.

Sonunda onlara özürün kabul edilmeyeceği, vaat edilmiş olan o gün geldi çattı. Tövbenin makbul olduğu zaman geçip gitti onlardan. Bununla beraber de o çetin azap ve ceza üzerlerine çöküp kavradı onları.

İmam Hazreti Ali'nin başka bir hutbesinden:

Öyle bir zaman gelecek ki, o zamanda işleriniz tersine döner, aranızdaki bağlar kopar, içinizden kadri küçük kişiler size hükmeder.

O zamanda, iman edene kılıç vurulması, helal rızık kazanmaktan daha kolay gelir.

O zamanda, verilen ücret, onu verenden daha değerli görülür.

O zamanda, şarap içmeden de nimet yüzünden sarhoş olursunuz.

O zamanda, zorunlu olmadığınız halde yemin eder ve yalan söylersiniz.

Bunlar o zamanda olur, ki bela sarp ve sivri kayaları ısırıp kemirerek deve högüçleri haline getirdiği gibi sizi de ısırıp kemirir. Bu dert ve bela sürdükçe sürer, bundan kurtuluş ümidi uzadıkça uzar.

Ey insanlar! Sırtlarına ellerinizle vebal ve günahlarınızı yüklediğiniz şu develerin yularlarını atın ellerinizden.

Size buyruk veren Allah'a itaat edin. Kınayacaksanız kendinizi kınayın.

Yöneldiğiniz şu fitne ateşine korkusuzca dalmayın ve bu ateşin çevresinde dolaşmayın.

Ben sizin içinizde karanlıklardaki ışık gibiyim. Karanlıklara dalan o ışıkla aydınlanır ve yol bulur. Ey insanlar! Dinleyin, can kulaklarınızı açın ve anlayın.

Hazreti Ali'nin başka bir hutbesinden:

Görmez misin ki Allah -Allah'ın salavatı üzerlerine olsun- Adem'den sonra Peygamberimize dek bütün gelip geçen Peygamberleri, bu alemde kimseye ne zararı ne faydası olmayan, görmeyen ve duymayan taşlarla denedi.

Allah, o taş yığınını hürmet edilmesi vacip olan bir ev kıldı ve halkı orada topladı.

Allah, o evi de, yeryüzünün taşlık, toprağı az, bitki bitmez, susuz ve dar bir vadisine koydu.

Allah o evi sarp dağlar arasında, uçup savrulan kumlar içinde, birbirinden uzak köylerin ve suyu az kaynakların bulunduğu bir bölgede kurdu. Orada ne deve yayılır, ne de başka bir hayvan barınır, oranın havası da buna uygun değildir zaten.

Sonra Allah, Adem ve çocuklarına oraya gitmelerini emretti. Ve orayı onlar için yüklerine bir durak yeri yaptı. Gönüller oraya meylederler, gönül ehli olanlar orada birbirlerini bulur ve faydalanırlar. Çöllerden ovalardan kalkarak, engin çöller ve derin denizler aşarak, yükseklerden inerek, geniş yolları aşarak, yurtlarından ayrılıp ve adalarını bırakıp oraya gelirler. Onlar, Allah karşısında kendileri dileyerek alçalmaya düşerler, koşarak tozlara bulanmış yüzlerle O'nun rızasını elde etmek isterler. Elbiselerinden soyunurlar, ihramlara bürünürler, güzelim saçlarını kestirirler.

Bütün bunlar, büyük bir sınanmadır, çetin bir denenmedir, apaçık bir imtihandır, yerinde bir temizliğe delildir.

Allah, o Evi rahmetine sebep ve cennetine ulaşmaya bir vesile kılmıştır.

Subhan olan Allah dileseydi, hürmet edilmesi vacip olan o Evi'ni, kadri yüce ibadet yerlerini, bağlar, bahçeler, nehirler, ırmaklar arasında, beğenilen ve düz bir yerde, ağaçları çok, meyveleri bol, evleri birbirlerine yakın olan köyleri birbirine bitişmiş bir yerde kurardı.

Allah dileseydi o Evi'ni kızıla çalan buğdayların bittiği, yemyeşil çayırlıkların yeşerdiği sulak bir yerde, taze bitkilerin bulunduğu, güzelim suların aktığı, mamur yolların bulunduğu bir yerde bina ederdi.

Ama Allah böyle yapsaydı, sıkıntının azlığına karşılık, mükâfat ve sevabın da azalması gerekirdi.

Kabe bu yapılmış olduğu gibi olmasaydı da yeşil zümrüt ile kızıl yakut taşlarla bezenip, ışıklar saçarak parıl parıl parlar bir halde yapılsaydı, elbette ki gönüllerdeki şüphe azalır, İblis'in azdırma savaşı söner, insanların şüphelerinin gelip gitmesi de giderilmiş olurdu.

Fakat Allah kullarını çeşitli çetinliklerle sınamakta, onlara türlü güçlüklerle kullukta bulunmalarını duyurmakta, onlara güç gelen şeylerle onları denemektedir.

Böylece Allah, kullarının kalplerinden kibirlenmeyi çıkarmayı, gönüllerine alçalma duygusunu yerleştirmeyi takdir etmektedir.

Böylece Allah kendi lütfuna kapılar açmak, bunları da bağışlamasına sebep kılmak muradındadır. (Nehcul Belağa: I.Kısım hutbeleri. 4.Bölüm içtimai ve iktisadi hutbeleri. Sayfa 136-137, 161-162, 170-171, 181-183.)

Hareketin sebebi:

İnsanların hareket sebebi, istekleridir: Güvende olma ve sevdiği şeyleri elde etme isteği, ve bunları kaybetme korkusudur.

İnsanlar kendi korktukları ve sevdikleri şeylerin doğru olduğunu ispatlamak için gerekçeler öne sürerler.

İnsanların çoğu genellikle araştırmadan toplumlarında kendilerine öğretilen şeylerin iyi olduğunu düşünür ve ispatlamaya çalışır.

Biz doğrunun gerçekten ne olduğunu bulmaya çalışmalıyız ve doğruyu bulduktan sonra da daha önceki düşüncelerimize uymasa dahi ona teslim olmalıyız.

Sonra da isteklerimizi, sevgilerimizi ve korkularımızı bulduğumuz bu doğruya göre belirlememiz gerekiyor.

Hz İsa (as) havarilere diyor ki: "Krallar hizmetçilerinin elbiselerinin güzel olmasını ister. Dikkat edin, Kralımız Allah'tır; elbiselerimiz, sevdiklerimiz ve isteklerimizdir."

Onun için sevdiğin ve istediğin şeylere dikkat etmelisin.

Hadis: "Allah katındaki değerini bilmek istersen neyi sevdiğine dikkat et. Neyi seviyorsan Allah katındaki değerin odur."

Mesnevi'den:

Sevgi sebebiyle, acılar tatlılaşır, bakırlar altın olur, bulanık sular arı duru bir hale gelir, dertler şifa bulur, ölü dirilir, padişahlar kul olur.

Allah'ın rahmet eserleri meydandadır, fakat bunların hakikatini O'ndan başka kim bilebilir?

Allah'ın kamil olan sıfatlarının mahiyetleri yalnız eser ve misalleri ile bilinir.

Çocuk birçok şeyin mahiyetini bilemez, "Yediğin şekerlemeler gibi lezzetlidir" dersen, o zaman bilir.

Fakat Ey taklide yapışmış adam! Hakikat lezzeti, şekerlemedeki lezzete benzer mi?

Fakat sen çocuk gibisin ki, o nedenle sana bu misaller verilir.

Çocuk da işin mahiyet ve hakikatini bilmese bile en azından misaller ile anlar.

"Peygamberi (saa) biliyorum" diyen bir kişi rivayetlerden öğrendiği kadar Peygamberi bildiğini söyleyebilir.

"Ben peygamberi ne bileyim? Onu onun gibi biri bilir. Ben topal bir karıncayım, fili nereden bileyim? Bir sivrisinek, İsrafil'i nereden bilecek?" desen, bu söz de doğru.

Mahiyetleri anlamaktan aciz olmak halkın halidir. Varlık aleminde, Allah'ın Zatı'nın sırlarından daha fazla anlayıştan uzak ve bir düşünceye sığmaz ne var?

İnsan anlayışını aşan şeylere “olmayacak şeyler” der. Şimdi sana aşikar olan vakalar da sana evvelce olması mümkün olmayan şeyler diye görünmüyor muydu? (3. Cilt, sayfa: 85, 88-90.)

“Maide 104: Onlara: “Allah’ın indirdiğine ve Elçi’ye gelin!” dense, “Babalarımızı üzerinde bulduğumuz şey bize yeter!” derler. Babaları hiçbir şey bilmeyen, doğru yolu bulamayan kimseler olsa da mı?**”**

“Hud 15-16: Kimler dünya hayatını ve süsünü isterse onlara oradaki amellerin(in karşılığın)ı tam veririz ve onlar orada hiçbir eksikliğe uğratılmazlar. Ama onlar öyle kimselerdir ki ahirette onlar için ateşten başka bir şey yoktur ve yaptıklarının hepsi orada boşa çıkmıştır, amelleri hep batıl olmuştur!**”**

“Hadid 20: Bilin ki dünya hayatı bir oyun, eğlence, süs, kendi aranızda övünme mal ve evlad çoğaltma yarışıdır. Tıpkı bir yağmura benzer ki; bitirdiği ot, ekincilerin hoşuna gider, sonra kurur, onu sapsarı görürsün, sonra çerçöp olur. Ahirette ise çetin bir azab; Allah’tan mağfiret ve rıza vardır. Dünya hayatı aldatıcı bir zevkten başka bir şey değildir.**”**

“Bakara 212: İnkar edenlere dünya hayatı süslü gösterildi; (onlar) inananlarla alay ederler. Oysa korunanlar, kıyamet gününde onlardan üstündürler. Allah, dilediğine hesapsız rızık verir.**”**

“Âl-i İmran 14: Kadınlardan, oğullardan, kantarlarca yığılmış altın ve gümüşten, salma atlardan, davarlardan ve ekinlerden gelen zevklere aşırı düşkünlük, insanlara süslü (cazip) gösterildi. Bunlar, sadece dünya hayatının geçimidir. Asıl varılacak güzel yer, Allah’ın yanındadır.**”**

“Neml 22-24: Çok geçmeden (hüdhüd) geldi: “Ben, dedi, senin görmediğin bir şey gördüm ve Seba’dan sana gerçek bir haber getirdim. Ben onlara hükümdarlık eden bir kadın buldum, kendisine her şey verilmiş ve büyük bir tahtı var. Onun ve kavminin, Allah’ı bırakıp güneşe secde ettiklerini gördüm. Şeytan onlara işlerini süsleyip onları doğru yoldan çevirmiş, bu yüzden yola gelmiyorlar.**”**

-4-

Yanlış veya doğru üzerine kurulan hayat:

Biz ilk önce, öncelikli olarak çözmemiz gereken en önemli sorunumuzun ne olduğunu anlamak zorundayız.

Tüm hatalar önceki yanlış bir inançtan kaynaklanır. Bu yanlış inancımızın ne olduğunu anlamak zorundayız. Dolayısıyla öncelikle hangi konularda yanlış yaptığımızı fark etmemiz gerekiyor.

Bir kişi, yanlışının yanlış olduğunu kabul etmediği sürece bu yanlışını düzeltemez. Hasta olduğunu kabul etmediği sürece hasta olan bir kişinin iyileşmesi mümkün değildir.

Eğer kişi hastalığını fark etse dahi iyileşmek istemezse, onun iyileşmesi mümkün değildir. “Ben iyiyim, inancım ve yaptığım her şey doğrudur” gibi varsayımlarla yanlışlarımızı örtbas etmemeliyiz.

“Küfür” kelimesinin Arapça karşılığı, gerçek olan bir şeyi örtbas etmektir. Mesela bir yanlışınız veya bulaşıcı bir hastalığınız varsa, ama siz bunu örtbas edip yokmuş gibi davranıyorsanız, bu bir kâfirin davranışıdır. Çoğu insan hatalarını bu şekilde örtbas eder. Ve o yanlışlarını doğru kabul ederek yanlış yaşamlarına devam ederler.

Kesin doğru olan bilgi üzerine temelimizi kurmalı ve onun üzerine hayatımızı bina etmeliyiz.

Örneğin, herkesin kabul ettiği mutlak gerçek, herkesin öleceğidir. Hayatınızı böyle bir mutlak gerçeğe dayandırmalısınız. Eğer hayatınızı asla ölmeyeceğiniz varsayımına dayandırırsanız, bütün hayatınız mahvolur.

"Hiç ölmeyecekmiş gibi dünya için, yarın ölecekmiş gibi ahiret için çalış" sözü, mutlak bilgiye aykırı olduğu için hadis değildir.

Tevrat'tan, Hz Süleyman özdeyişleri bölümünden:

Kudüs kralı diyor ki: "İnsan ölüp toprak olacağına göre zengin veya kral olmasının hiçbir manası yok."

Mesnevi'den. Cilt 1, s: 74-75.: >>>

Kibirli bir edebiyat bilgini gemiye bindi ve geminin kaptanına sordu: "Hiç edebiyat eseri okudun mu?"

Kaptan "Hayır" deyince, dedi ki "Senin ömrünün yarısı hiçe gitti".

Kaptan onun bu sözüne kızdı, gönlü kırıldı, fakat sustu ve hemen cevap vermedi. Sonra bir rüzgâr o gemiyi bir girdaba sürükledi.

Bunun üzerine gemi kaptanı edebiyatçıya seslendi: "Sen yüzme biliyor musun?". "Yüzmeyi bilmem" deyince, gemi kaptanı ona dedi ki:

"Bütün ömrün hiçe gitti. Çünkü gemi bu girdapta batacak. Bil ki, burada ihtiyaç duyduğun şey edebiyat bilgisi değil, okyanusun ölüleri üzerine kaldırıp taşıdığı gibi seni kaldırıp taşımasını sağlayacak bilgidir. Eğer bunu yapmayı biliyorsan denizin üzerinde tehlikesizce kalabilirsin, böylece deniz suyu seni ölüyü taşır gibi taşır. Fakat denize düşen kişi, diri kişi gibi çırpınırsa, bir süre sonra yorulur ve boğulur."

Eğer siz de dünyevi arzularınızın mücadelesini bırakıp ölü gibi davranırsanız, hakikat okyanusu sizi kaldırıp üzerinde taşıyarak sırlarına götürecektir.

Ey kendini bilgin zanneden! Sen halka "cahil eşek" diyorsun, ama asıl kendin "cahil eşek" gibi suda kalakaldın. Dünyanın en bilgili kişisi olsan dahi, özellikle (öleceğin) şu anda, dünyanın yokluğunu gör ve zamanın yokluğunu da. Bütün bilgiyi zaman ve mekanın yokluğunun bilgisinde bulursun.

Bizim halimiz böyle olmasına rağmen, eşek olduğumuzu bilmiyorsak, gerçekten eşeğiz.

-5-

Taklîdi Îman:

Şemsi Tebrizi diyor ki:

Hükmedenlerin düzeni kendilerini Allah'a ve halkı kullara benzetme ile, din ile, tapınak iledir.

Kalbi ve parayı bir arada sarrafa götürdüler. Müşteri ona "Burada varsa kalbi ve parayı birbirinden ayır" der.

Sarraf, müşterinin dostu ise, zikri fikri bir ise, kalpler ona geçer akçe gibi görünür. "Sevenin gözü kör, kulağı sağır olur" derler.

Konuşanların dostları da konuşanların tatlı sözlerine aşık olur.

Bütün aşıklar böyle olmaz, her aşık çirkini güzel görmez. Hakiki mü'min olan aşık her şeyi olduğu gibi görür.

Resulullah (saa) buyurmuştur ki: "Mü'minler Allah'ın nuru ile bakarlar."

Nasıl ki Hz İbrahim (as) "Ben batan, kaybolan şeyleri sevmiyorum demişti." **"**(En'am 74-79)**"**

Gelip geçici güzelliklere erenlerin gönül bağlaması imkansızdır.

Alemde görünen her bozukluk, hep halkın birbirini taklit etmek suretiyle iman etmesinden yahut taklit ile inkar etmesinden doğar.

Bir azize bir elem erişir, bilmezler ki o ancak taklit yoluyla aziz olmuştur.

Taklit yoluyla elde edilen iman küfür olmadıkça, taklit yoluyla elde edilen küfür de iman olmadıkça kul gerçek Müslüman olamaz.

Nasıl olur da taklit ehli müslüman sayılabilir. Taklit ehline göre kendisine hiç elem ve ızdırap erişmemelidir, çünkü o kendi nefsinde azizin azizidir.

İnsanların bu kendi nefsine düşkünlüğü alemin viran olmasına neden olur.

"Hakkah 10: Rabblerinin elçisine karşı geldiler, O da onları şiddeti gittikçe artan bir yakalayışla yakaladı."

İyi ama bir de şu var ki, bir kişi daha önce iman etmiş olsa bile, taklit onu şüphe perdesine götürür.

Dervişin biri dedi ki "Dürüstlük ancak senin dışındadır, içinde değil, yoksa benim dostum olurdun, eğer bu makama baş koysaydın." (Kitab Makalat, Şemsi Tebrizi, sayfa 45.)

"Ben tesadüfen mi yaratıldım yoksa bir yaratıcı var mı, varsa benden ne istiyor, ben ve bu dünya neden var, ölümden sonra hayat var mı yok mu" gibi gerekli konuları düşünmezsen başkalarını taklit ederek düşündüğün gereksiz dünyalık şeyleri mezarına götüremezsin.

Duygular:

İnsan duygularını yok edemez ama yanlış veya doğru bir şekilde kullanır.

Sevgi ve korku duygunu layık olmayanlara yöneltirsen, sevmen ve korkman gerekenleri o derece önemsemezsin.

Allah'a itaat etmediğin kadar, ölümlü olan kendinin, başka insanların, devletlerin isteklerine itaat edersin.

"Ne ben, ne toplumum, ne devletim Allah'ın kurallarına göre yönetilmemeli" diyorsan, öyleyse kusursuz bir insanın yazdığı kusursuz olan kanunlara uymamız gerekir.

Fakat kusursuz bir insan ve kusursuz beşeri kanun olamaz. Her bir insanın kendi istek ve amaçlarına göre doğruları ve yanlışları farklıdır. Peki doğru olan kanun ne? Bir insan dedi diye bir şey doğru veya yanlış olmaz.

İnsanlar kanunları kendi çıkar ve istekleri doğrultusunda yaparlar.

En güçlü olan insanlar gruplar oluşturur ve kendilerini örgütlerler. Dolayısıyla en güçlü gruba 'devlet' denirken, diğerlerine modern dilde 'illegal gruplar veya mafyalar' denir.

İstekler, amaçlar ve ihtiyaçlar:

İnsanların çoğunun istedikleri şeyler onların ihtiyaçları olmamasına rağmen, bu istedikleri toplumları ve devletleri tarafından onların ihtiyacı imiş gibi onlara hissettirilmiştir.

Bize toplum ve devlet tarafından ihtiyaç hissettirilenler ile gerçekten ihtiyacımız olan isteklerimizi ayırt etmeliyiz.

Onun için de biz Yaratan'ın Kitabı'na başvurmalıyız. İsteklerimiz, hakikati bulmamıza tesir eder, bunun için de neyi istememiz gerektiğini bilmeliyiz.

Bir insanın amaç ve isteği Allah'a itaat etmekten başka bir amaç ve istek ise, Kur'an, Tevrat veya İncil'i ne kadar okursa okusun hakikate ulaşamaz.

Aynı kitabı okuyan insanlar farklı amaç ve isteklerde ise farklı sonuçlara varırlar.

Bilgilerin tutarlılığı:

Tüm bilgilerimizin birbirleri ile tutarlı olması gerekir. Bilgilerimiz içinde birbirine aykırı olan bilgiler var ise hepsi doğru değildir. Yanlış olan bilgiyi terk edip doğru olanlarla devam etmeliyiz.

Yanlış olduğunu bildiğimiz tüm bilgilerimizi terk etmemiz gerekiyor. Ve doğru olduğunu bildiğimiz bilgileri uygulayarak devam etmeliyiz.

Resulullah (saa) buyurdu: "Bildiklerinizi uygularsanız, Allah bilmediklerinizi size öğretir."

Mesela net olarak bilinen ve tüm dinlerdeki din adamlarının çoğunun uygulamadığı doğru şudur:

Hiçbir peygamber insanlara din anlatmalarına karşılık ücret kabul etmemiştir, bu konuda Kur'an'da çok fazla ayet var.

Ama tüm dinlerin mensuplarının çok büyük bir kısmı da şu anda bu kuralın tersini uyguluyor.

Her din için şu kural geçerlidir: Eğer bir din hizmeti para veya menfaat karşılığında veriliyorsa, veya bu hizmetten gelir elde ediliyorsa, o din Allah'ın dini değildir.

Budistlerde tapınağa ve mensuplarına, Yahudilerde havraya, Hristiyanlarda kiliseye yardım var, sünnilerde medreseye yardım var, şiilerde müctehitlere humus olarak verilen kullanılmayan malın veya paranın beşte biri var.

Dünyanın her yerinde tüm dinlerin ibadet yerlerinin çoğuna devletler sponsorluk yapar, ve bu nedenle çoğunun anlattığı dini bu devletler kendi çıkarlarına göre belirlerler.

Böylece din anlatanlar para aldıkları insanların ve devletlerin yanlışlarını da söyleyemezler.

Korkular:

Yaratandan korkmayan yaratılandan korkar.

"Münafikun 4: ...(Münafıklar) Her bağırtıyı kendi aleyhlerine zannederler..."

“Âl-i İmran 173: Onlar ki, halk kendilerine: ‘İnsanlar size karşı ordu toplamışlar, onlardan korkun!’ deyince, (bu söz,) onların imanını artırdı. Ve: ‘Allah bize yeter, O, ne güzel vekildir’ dediler.”

İnsanların bir isteği de korkularından güvende olmaktır.

Toplumlar ve devletler insanlara gerçekten korkulmaması gereken şeylerden korkmaları gerektiğini öğretir.

Allah ise bize gerçekten korkmamız gereken şeylerin neler olduğunu öğretir.

İmam Hazreti Ali takva sahibi olan insanı şu şekilde tarif ediyor:

Allah’tan sakınıp çekinmek o kişiyi nefsinin isteklerine uymaktan men etmiştir.

Hakkı zikretmek dilini başka sözlerden uzaklaştırmıştır.

O, korkuyu emin olmaktan daha öne almıştır.

O, doğru yoldan alıkoyan düşünceleri bırakmıştır.

Arzuladığı hedefe ulaşmak için en doğru ve en aydınlık yola dalmıştır.

Onu aldatamamıştır ve onun gözlerini örtmemiştir, aldatan ve şüphelendiren şeyler.

Gerçekten de şu çabucak geçilen geçitten (dünyadan) geçip gitmiştir ve ileride varacağı yerin azığını önceden tedarik etmiştir.

(Allah’tan) Korkmuştur ve amel etmeye koyulmuştur. (Dünyada kendisine verilen) Mühleti fırsat bilip tez davranmıştır. İstediği bu hakikate rağbet eylemiştir.

Korkulması gereken şeylerden korkmuştur.

Bugünden yarını gözetmiştir. Varacak olduğu önündeki gelecek aleme bakmıştır ve gerçeği görmüştür.

Artık mükafat olarak cennet, azap olarak cehennem yeter. Öç alıcı ve yardım edici olarak Allah yeter. Delil getiriş ve mücadeleye kalkış bakımından Kitap yeter.

Allah’tan çekinmenizi tavsiye ederim size. Allah sizin mazeret sunmanıza fırsat vermedi ve korkuttuğu şeyleri size bildirdi.

Allah, gönüllere gizlice görünmeden giren, kulaklara işitilmeden fısıldayan ve üfleyen düşmandan çekinmenizi size buyurdu.

O düşman, kendisine uyanları saptırdı ve helak etti.

Vaat etti ve aldattı. Günahları süsledi. İnsanı helak eden büyük günahları kolay gösterdi.

Derken şeytan onu veli (yönetici) edineni yavaş yavaş avladı. Sözlerine uyanı kıs kıvrak bağladı.

<<<:(Nehcul Belağa: I.Kısım hutbeleri. 4.Bölüm içtimai ve iktisadi hutbeleri. Sayfa 142-143.)

Yaradan’ın Kitabı:

Duygularımızı Yaradan’ın Kitabına göre belirlemeliyiz. Bu nedenle, öncelikle Yaradan’ın Kitabını kendi dilimizde öğrenmeliyiz.

İmam Hazreti Ali buyurdu:

Kur’an’ı öğrenin. Kur’an, sözlerin en güzelidir. Kur’an’ın hükümlerini anlayın, çünkü bu anlayış gönüllerin ilkbaharıdır.

Kur’an’ın nuru ile şifa bulun çünkü o gönüllere şifadır. Kur’an’ı güzel bir tarzda okuyun bu okuyuş haberlerin en faydalısını almaktır ve bilgilerden faydalanmaktır.

<<<:(Nehcul Belağa: I.Kısım hutbeleri. 4.Bölüm içtimai ve iktisadi hutbeleri. Sayfa 154-155.)

Kur’an sadece din adamlarına değil, tüm insanlara gönderildi.

Kur’an ancak Allah’tan korkanları hidayete ulaştırır.

“Bakara 2: İşte o Kitap; kendisinde hiç şüphe yoktur; takvâ sahipleri (Allah'tan korkanlar) için hidayet edicidir.**”**

“Taha 2-3: Biz bu Kur'an'ı sana güçlük çekesin diye indirmedik, ancak korkanlara bir öğüt (olarak indirdik).**”**

“Fatır 28: ...Kulları içinden ancak bilginler, Allah’tan korkar...**”**

“Allah’ın kitabına değil de insanların aklına uyacağım” dersen, şekil olarak inek olmasına gerek yok, aklı inek kadar olanlara uyunca da ineğe tapmış oluyorsun.

“Ben bir kitap okudum, çok güzel, ama ne anlattığını anlamadım” dersen saçma olmaz mı? Bu nedenle Yaratıcı’nın Kitabında bize ne anlattığını anlamamız gerekiyor. Arapça bilmiyorsak tercümesiyle birlikte okumamız gerekiyor.

Din adamları kendi makamları ve çıkarları devam etsin diye “Yaratıcının anlattıklarını biz size anlatırız, siz anlayamazsınız” derler.

Bir kişinin ne dediğini ancak en doğru olarak kendisinden öğrenebiliriz. Bu nedenle Allah’ın bize ne dediğini önce Allah’tan öğrenmeliyiz. Allah’ın dinini Allah’tan öğrenmeliyiz.

Fitne zamanının özellikleri:

Müslümanların ortak otoriteye sahip olmadığı zamana fitne zamanı denir.

İmam Hz Ali buyuruyor:

Bilin ki benden sonra size bir zaman gelip çatacak. O zamanda hakikatten daha gizli ve daha bilinmez bir şey olmayacak.

O zamanın insanları için, eğer hakkıyla okunursa Kur’an’dan daha ucuz bir mal, eğer manaları değiştirilirse Kur’an’dan daha revaçta bir mal bulunmayacak.

O zamanda, sanki onlar Allah’ın Kitabı ile emreden imamlar gibi olacaklar, ama Allah’ın Kitabı onların imamı olmayacak. Onların katında Allah’ın Kitabı’nın ancak adı vardır, ancak yazısını ve yazılışını tanırlar, ama mânâsını bilmezler.

<<<(Nehcul Belağa: I.Kısım hutbeleri. 4.Bölüm içtimai ve iktisadi hutbeleri. Sayfa 161-162)

Bundan sonra bir zaman gelir ki, daha da çetin daha da kırıp geçirici bir fitnedir.

O zaman gelip çatar ve gönüller doğruluktan sapar. Halk selametten sonra yolunu sapıtıp azgınlık yoluna uyar.

O fitne saldırınca dilekler darmadağın olur.

O fitnenin eserleri bir bir geldikçe, reyler zanlarla karışır.

Kim bu fitneye uyar da içine dalarsa onu vurur ve kırar.

O fitnede insanlar birbirlerini yaban eşekleri gibi ısırırlar ve yaralarlar.

Din işinin düzeni bozulur ve hakikatin yüzü örtülür.

Hikmet, o fitne çağında aşağılanır, karanlık ise söze gelir.

O fitne, çöl ehlini demir gemiyle kırar döker ve azgın merkepler gibi ayaklarının altına alır, çiğneyip ezer.

O fitne, din yolunun alametlerini siler ve yakin (iman) bağı çözülür.

Aklı başında olanlar o fitneden sakınırlar, kısa düşünenler ise o fitneye sarılıp tedbire girişirler.

Bu fitnenin şimşeği ve yıldırımı çoktur, sıkça ortaya çıkar ve meydanı doldurur.

Bu fitnede yakınlıklar kopar, o fitneyle dininden çıkacak olanlar dinden çıkar.

İnsanlar o fitnede öldürülürler veya korkup ondan medet umarlar.

İnsanlar yeminlerle aldatılırlar. Onları iman ehli sanıp kanarlar ve kandırılırlar.

Fitnelerin bayrakları ve bid'atlerin adresleri olmayın. Allah'a itaat direklerinin dikildiği yerlere yönelin.

Şeytanın yollarından sakının, onun düşmanlık yerlerinden kaçının.

Karınlarınıza haram lokmalar sokmayın, çünkü size isyanı ve suçu haram eden ve kendisine itaat yolunu kolaylaştıran Allah sizi mutlaka görür.

Akıllı kişi, görür ve işinin akıbetini anlar. O işinin önünü sonunu, iyisini kötüsünü bilir.

Çağıran çağırıyor insanları, güden güttü onları. İcabet edin ve uyun Allah'a çağırana.

Fitnelerin denizleri coştu, kabardı. Bid'atler sünnetlerin yerine geçti ve kabul edildi.

İnsanlar sustular, halkı saptıran yalancılar söze başladılar.

Oysa ki biziz Resulullah (saa)'in libası, eşi dostu, Biziz Resulullah'ın hazinesinin hazinedarları ve kapıları.

Evlere kapılarından girin ancak, kapılarından girmeyenlere hırsız denir muhakkak.

<<<(Nehcul Belağa: I.Kısım hutbeleri. 4.Bölüm içtimai ve iktisadi hutbeleri. Sayfa 167-169)

Ey Allah'ın kulları! Ne umuyorsunuz şu dünyadan, bu evde bir konuksunuz bir vakit için. Borçlusunuz. İstenecek sizden o borç.

Ömürleriniz sona ermede, yaptıklarınız yazılıp bilinmekte.

Nice kişi vardır ki işi düzene koymaya çalışır, oysa elden gider o iş. Nice zahmet çeken vardır ki sonunda bozulur gider o iş.

Öyle bir zamandasınız ki, hayır geri kalmada, şer devamlı çoğalmadadır. Şeytan ise insanları helak etmeyi ummaktadır.

Bir zaman ki şeytan kuvvetlenmiş, düzeni her yanı tutmuş, işi kolaylaşıp gitmiş.

Dilediğin tarafa bak, yoksulluğa düşmüş fakirden, Allah'ın nimetini küfre değişmiş zenginden, malını çoğaltmak için Allah'ın haklarını engelleyen cimriden, kulağı öğütlere sağır olmuş inatçıdan başkasını görebilir misin?

Nerede sizin hür insanlarınız, nerede temiz kişileriniz, nerede cömertleriniz, nerede kazançlarında haramdan sakınanlarınız, nerede temiz toplum isteyenleriniz?

Hepsi de şu aşağılık dünyadan göçüp gitmedi mi, şu tez geçen, dertle ve elemle yaşanan alemi terk etmedi mi?

Onların ayıplarını söylemede hiç kimse dudağını bile oynatamaz, onları anarken başsağlığı bile dileyemez artık.

Fesat meydana çıktı, kötülüğü değiştiren yok. Zulüm ortalığı kapladı, kendini bile kurtaran yok.

Bu işlerle mi Allah'ın tertemiz yurduna gitmeyi ve onun velilerinden olmayı umuyorsunuz?

Bu ne kadar da uzak. Düzen kurarak Allah'ın cennetine girilemez ve ona itaat etmedikçe rızası elde edilemez.

Allah lanet etsin, kendisi iyiliği terk ettiği halde insanlara iyiliği buyuranlara, kendisi yaptığı halde kötülüğü men etmeye kalkışanlara.

<<<(Nehcul Belağa: I.Kısım hutbeleri. 4.Bölüm içtimai ve iktisadi hutbeleri. Sayfa 156-157)

-6-

Ölüm. Ahiret. Kalp. Tamah. Hak ve Batıl:

Mesnevi'den, 4. Cilt, 39, 41, 43, 46 ve 55. Sayfalar:

Cesedin Allah'a götürdüğün kitaptır, ona dikkat et, Allah'a layık mı değil mi bir anla da sonra Allah'a gönder.

Kitabını aç oku! Bak bakalım, içindekiler Allah'a götürülmeye layık mı, değil mi? Layık değilse kitabını yırt, çaresine bak, başka bir kitap yaz.

Fakat kendi kitabını açmayı kolay sanma, yoksa gönül sırrını herkes apaçık görürdü. Kitabımızın başlık bölümünden ötesine geçememişiz, çünkü heva ve hevese, hırsa bulanmışız. Halbuki kitabımızın başlıklar bölümü, insanların içini de aynısı sanması için şeytanın bir tuzağıdır.

Kitabımızın 'başlıklar kısmı' dille ikrar etmeye benzer; sen gönül kitabının metnini denetle. Bak bakalım, içindekiler dilinle ikrar ettiğinle uyumlu mu? Buna bak da halin münafıkların haline dönmesin.

Ağır bir çuval yüklenmeye çalışsan, onun dışına bakmakla yükü hafiflemez ki. Önce çuvalın içine bak, çuvalda acı tatlı ne var bir gör de taşımaya değerse taşı. Yoksa çuvalındaki taşları boşalt, kendini bu saçma işten, bu ahmakça yükten kurtar gitsin. Çuvalına Allah'a götürülmeye layık şeyleri doldur.

Herkes diğer insanlara güzel ve sevimli görünme davasındadır, ama bu güzel ve sevimli görünmeyi sınayan taş musalla taşıdır.

Kalp der ki "Ben daima senin gibiyim Ey altın, senden aşağı değilim!"

Altın der ki "Evet, fakat ölüm adlı sınama taşı geliyor, hazırlan ona."

Bedenin ölümü sır ehli için hediyedir. Halis altına ölüm bir noksanlık vermez.

Kalp eğer sonuna baksaydı, sonradan düşeneceğine önceden düşünürdü. Eğer kalp, sonunu önceden düşünseydi, fitne ve kötülüklerden uzak kalırdı. Kalp, fazilet ve ihsan kimyasını isteseydi aklı hilesinden üstün olurdu. İnsan gönlü kırık bir hale gelince kendisini anlar, kırıkları düzelten Allah'ı görürdü. O kişi sonunu görünce de kalbinin kırıklığı yavaş yavaş iyileşirdi.

Allah'ın ihsanı, bizi bakırları altına dönüştüren iksire doğru götürür, fakat kendini altın zanneden, bu ihsandan mahrum kalır. Ey kendini altın yaldızlı zanneden! Davaya kalkışma da sana müşteri olan hep böyle kör olmaz, sen onu gör. Mahşer nuru sana güvenenlerin gözlerini açar, onların gözlerini sen bağlıyordun ya, bu yüzden rüsvay olursun.

İşin sonunu gören kişileri gör. Bir de bugünkü gören kişileri seyret, içleri bozuktur, hakikatten baş çekmiş ve ayrılmışlardır. Cahillikte ve şüphede kalan bu kişilere göre Hak ve batıl ikisi de aynıdır. Hak yüzbinlerce kervanı helak ile süpürüp gitmiştir. Cihanda hiçbir iş yoktur ki o işin içindekileri yanıltmasın. Vay o kişiye ki hak-batıl ayıracı yoktur.

Dini bozan yalancı alimlere de ki "Kibirlenme, işin evveline bakıp gururlanma,; sonuna bak. Çevrene adam toplama hırsıyla insanlara kılavuzluk yapmaya kalkışma. Allah'tan gelen hakiki yol göstericiye uy, ardından git de önünde nur gide dursun, ki sen de hakikat yolunu gör."

Allah'ın nuru ay gibi sana maksadını gösterir "Bu tarafta Haktan meyve var, bu tarafta tuzak var" der. Elinde bir ışık varsa, istesen de istemesen de doğan iziyle karga izini görüp ayırt edersin. Fakat nurun yoksa buna imkan yoktur, çünkü bu kargalar hilekardır, doğan sesini taklit ederler. Dervişlerin ve âriflerin sözlerini şu haddini bilmezler dillerine dolamışlardır. Milletlerin helak olmasının sebebi, taşları kutsal ağaç zannetmeleridir. Onun hakikatini anlayabilme kabiliyetleri vardı, ama hırs ve tamah, insanı kör ve sağır eder.

Körlerin körlüğü rahmetten uzak değildir, onlar özürlüdür ama hırs körlüğünün özürü yoktur. Ey balık, oltadaki yemi değil, işin sonunu gör. Fakat açgözlülüğün, işin sonunu görmeni engellemiş. Gözünün biriyle işin evvelini, diğeriyle sonunu gör! Kendine gel, deccal gibi tek gözlü olma. Tek gözlü insan, tıpkı bir hayvan gibi, sadece kendi çıkarını gören, başka şeylerden habersiz insandır.

O noksan akıllı, rızık tamahı ile Allah'a kitaplar yazmaya koyuldu.

3 balık kıssası:

Cennet okyanusundan dalgalar 3 balığı dünya gölcüğüne taşıdı. Bu 3 balıktan biri ahmak, biri yarım akıllı, biri de akıllıydı.

Aradan uzun bir zaman geçti. Ta ki ahmak balık Cennet okyanusundan geldiğini unuttu.

Balıkçıları fark eden ve bu küçük gölcüğün de kuruyacağını anlayan akıllı balık, ahmak balığın gitmek istemediği okyanusa dönme yoluna düştü.

Ve akıllı balık düşündü ki "Bu dünya göletine beni bir dalga attı, öyleyse tekrar Cennet okyanusuna dönmek için yine bu okyanustan gelecek dalgaları takip etmeliyim."

Ahmak balık dünya göletinde yaşama derdinde olduğundan Cennet okyanusundan oraya geldiğini unutmuştu. (Arapça olan "insan" kelimesi unutkan anlamına gelir.)

O ahmak balık, bu dünya havuzunda hep bir şeylerle meşguldü ve sanki dünya, Cennet okyanusuymuş gibi orada yaşıyordu. Oysa o gölet (dünya) yakında kuruyacaktı; O ise kendini hiç ölmeyeceği Cennet okyanusunda zannediyordu.

İşte o küçük gölet dünya, biz de o ahmak balığız.

O akıllı balığın takip etmek istediği yol ise Cennet okyanusunun Rabbinin gönderdiği Kitab ve Peygamber dalgalarıdır.

Akıllı balık kendi kendine dedi ki "Diğer balıklara danışmayayım, çünkü türlü türlü fikirlerde bulunur, azmimi gevşetirler. Kuruyacak göletin vatan sevgisine kapılırlar, cahillikleri bana da sirayet eder."

Yolun doğrusunu kendisine soracağımız tam akıllı bir kişi lazım, ama nerede öyle bir kişi?

Okyanusun Rabbine danış, senin ve diğer balıkların nefsi, cennet okyanusuna dönüşünü engeller.

"Sana isabet eden iyilikler Allah'tan, sana isabet eden kötülükler kendindendir....(Nisa 79)**"**

Kuruyacak olan bu dünya göletini vatan diye sevme, çık git buradan. Senin vatanın Cennet okyanusudur, dünya değil.

Derken akıllı balık Cennet Okyanusu'nun dalgalarına uyup kurtuldu.

Ahmak balığı ise balıkçılar yakalayıp cehennemin ateşinde yaktılar.

Bir de yarım akıllı balık vardı. Sürekli ahmak balığı Cennet okyanusuna dönmeye ikna etmeye çalışıyordu. Bu işle meşgul olduğu için dalgaları takip edemedi, ama balıkçıları fark edince sanki ölü bir balıkmış gibi davrandı. Bu nedenle balıkçılar "Bu balık ölmüş" diyerek onu almadılar, ve böylece zor zahmet kurtuldu.

Resulullah (saa) buyurdu: "Ölmeden önce ölünüz.":

-7-

Hz. Âdem'den bugüne kadar doğan tüm insanlar nehirdeki su gibi akıp gitti. Peki bu ölmüş olan insanlar nerede? Sanki onlar hiç dünyada doğmamış gibi. Ama sen kendinin tüm bu insanlar arasında çok önemli olduğunu zannediyorsun.

Daima toplumun merkezinde olmak ve onlara kendini göstermek istiyorsun. Senin için nasıl olduğun değil nasıl göründüğün önemli.

Halinden gayet memnunsun, çünkü beğeniliyorsun. (Sosyal medyadaki) Takipçilerin seninle ilgileniyorlar ve seni layık olmadığın derecede övüyorlar.

Yaptığın sadece bu çağın diline uymak. Bunca çaban kendini değerli hissetmen için. Artık herkes ilgi odağı olmak arzusunda. Fakat, kendinizi bu modern adetlerin esiri gibi hissetmiyor musunuz? Farkında olsan elbette bu kafesten kurtulmanın çaresi ne diye düşüneceksin?

Bana ben, sana sen, ona O olmak öğretildi. Üstelik anlatıldığına göre, şeytanın tek günahı benlikti.

Mesnevi'den:

Ticaretle uğraşan bir adamın güzel bir papağanı vardı. Bu tüccar, bir gün işi gereği hindistan'a gitmek için yol hazırlığına başladı.

Bu tüccar, ailesine tek tek "Size Hindistan'dan ne hediye getirmemi istiyorsunuz?" diye sordu. Sonra papağanına sordu: "Ey güzel kuşum, sen ne istersin benden?"

Papağan dedi ki "Hindistan'da akrabalarım ve dostlarım var. Onlara halimi anlat ve benden selam gönder. Yıllardır özlem içindeyim, hasretimi dindirecek bir yol sorarım onlara. Onlara de ki: 'Ben gurbette demir kafesler içinde mahpus iken, siz memleketimin yeşil ormanlarında keyif çatıyorsunuz. Bu size yakışıyor mu? Böyle mi olmalı dostların vefası? Ey mutlu kardeşler, hiç olmazsa seherde anın şu garibi. Dostların yadını saadetten sayıyorum'."

Tüccar, papağanına "Tamam" diyerek Hindistan'a doğru yola çıktı.

Sonra Hindistan'a vardı ve papağanların yaşadığı ormana gitti. O ormanda çok güzel kuşlar vardı ve onlara selam verdi. Sonra konuşmaya başladı. Adam o ormandaki papağanlara papağanının sözlerini aktardı.

Adam sözlerini bitirir bitirmez papağanlardan bir tanesi birkaç kere titredi, nefes alması durdu ve düşüp öldü. Tüccar üzülerek kendi kendine dedi ki "Galiba bu ölen kuş, papağanımın can dostuydu, keşke bunları söylemeseydim."

Tüccar, Hindistan'daki ticaretini bitirdikten sonra memleketine geri döndü.

Önce heyecanla bekleyen ailesine hediyelerini verdi ve papağan bunu kafesten seyretti.

Ve papağan tüccara dedi ki: "Benim armağanım nerede? Ne haber getirdin bana dostlarımdan?"

Tüccar dedi ki "Bana öyle bir iş yaptırdın ki, sana uyup da nasıl böyle bir cahillik yaptığıma hala üzülmekteyim. Dostlarına söylediklerini aktardığımda o kuşlardan biri senin haberinin üzüntüsüne dayanamamış olacak ki düşüp öldü."

Tacirin bu anlattıklarını dinledikten sonra papağan, önce titredi ve sonra düşüp öldü.

Tacir kendi güzel papağanının da aynı şekilde öldüğünü görünce kuvvetle ağlamaya başladı.

Tacir üzüntüyle papağanı kafesten çıkarırken, papağan birden canlanıp avuçlarının içinden uçtu, ve bir ağacın dalına kondu.

Tacir buna şaşırarak dedi ki "Ey güzel kuşum, sen bu hileyi nereden öğrendin?"

Ağaçtaki papağan neşeyle tacire cevap verdi:

“Sevgili efendim, Hindistan’daki o dostum yaptığı hareketle bana yol gösterdi. Haberimi alınca ölmüş gibi yapması aslında bana verdiği öğüttü. Efendim, ölmeden önce öl ki canını ten kafesinin esaretinden kurtar ve ruhun gerçek vatanının güzelliklerine uçsun. Hoşça kal Efendim! Sen de ancak böyle benim yaptığım gibi yaparsan hürriyetine kavuşabilirsin.”

Gönül vermedikçe gönül bulamazsın. Ümitde diriliş vardır. Allah aşıklarının hayatı, ölmektedir.

حديث: «مت قبل أن تموت».

Hadis: “Ölmeden önce ölünüz.”

حديث: «من عرف نفسه فقد عرف ربه».

Hadis: “Kendini tanıyan Rabbini tanır.”

Niyazi Mısri:

“Arif, gezer halk içinde, herkes tanımaz onu. Aşk ateşinde yanarak Hak ile yeksân gerek.”

“Şöhrete özenen kimse Hak’tan nasip alamaz. Bâtının umrânı için zahirin virânı gerek.”

“Ölmeden önce ölerek kabri ve haşri görüp, mülkün (devletin) Mâliki (Allâh’ın) huzurunda kalbi hayran gerek.”

“Ey Niyazi! Hakka vuslat, herkese olmaz nasib, güneşten ziya alacak ay gibi insan gerek.”

İnsanların çoğu ahiretin, cennetin ve cehennemin var olmadığı varsayımına göre bir hayat yaşıyor, ama ya ahiret varsa? Ahiretin var olduğunu kabul eden tüm dinler ve mezhepler de kendilerine uyanların her türlü günahı işleseler de mutlaka cennete alınacaklarını vaat ediyorlar. Tevrat, İncil ve Kur’an ise bunun doğru olmadığını söylüyor, bu nedenle yanlış inançlarımızın yanlış olduğunu fark edip bu yanlışlardan kurtulmamız gerekiyor.

“Bakara 80: Bir de dediler ki: ‘Sayılı birkaç gün dışında bize ateş dokunmayacaktır.’ De ki: ‘Allah’tan bir söz mü aldınız. Şayet öyle ise Allah verdiği sözden dönmez-yoksa Allah hakkında bilmediğiniz bir şey mi söylüyorsunuz? 81: Evet kim bir kötülük kazanır da hatası kendisini kuşatmış olursa işte onlar, ateş halkıdır, orada sürekli kalacaklardır’.**”**

-8-

Din kanun demektir:

Yusuf suresinde hırsızın cezası bildirilirken “melikin dininde (fî dînil meliki)” cümlesini herkes “melikin kanununda” diye tercüme eder. (Yusuf 76)

Dinin Türkçesi: kanun, Tevrat’ın da Türkçesi: kanun. Sözlüklerde: Uyduğun yol veya seni uyduran yol.

Din kanun demektir, kanun da uygulanmak içindir. Allah kanunu bize bilelim diye değil uygulayalım diye indirdi.

Devlet, Laiklik ve Din:

Diyorlar ki: “Kanunlarımızı hurafelerden ve gaybten değil fen ilimleri ve akıldan alırız.”

Allah (cc) ilim ve aklı indirmiş ve peygamberler bu hükümleri insanlığa iletmiştir. Eski zamanlarda müşrikler mantığa uymazlardı, ancak günümüzde modern müşrikler peygamberlere karşı koymak için akıl ve bilimi “tanrı” olarak kullanıyorlar.

Bugün laiklerin hurafe olarak adlandırdığı şeyler, eski zamanlarda müşriklerin peygamberlere karşı savaşmak için kullandığı şeylerdi.

O eski zamandaki müşriklere karşı peygamberler Allah’ın indirdiği akıl ve fen bilimlerini kullanarak mücadele ediyordu. Fakat zamanımızda ise dinsizler akıl ve fen bilimlerini Allah’ın indirdiği dine karşı kullanıyorlar.

Tüm bilimsel buluşları yapan Hıristiyan, Yahudi, Müslüman din adamı veya bir peygamberdir.

Türkiye gibi ülkelerde modern dinler dinsiz öğretilerden doğduğu için, bu devletler dinin lehine olan bilgileri insanlara açıklamazlar.

Peygamberlerin getirdiği ilimi ilah yaptılar ve peygamberlerin karşısına diktiler. İşte laiklik budur.

Laiklik, devlet kanunlarını dine değil, fen ilmine ve akıla dayamaktır. Ama bu ilimleri ve aklı öğreten Allah’tır.

Allah’ın öğrettikleri de Allah’ın indirdikleridir.

Allah mezhep ve hadis kitaplarını indirmedi, Allah Kur’an-ı Kerim’i indirdi.

Tüm kitaplar Kur’an’a uymak zorunda; Kur’an, onlara uymak zorunda değil.

Kuran’ı diğerleri gibi ezbere okumamalıyız. Onu Allah mı indirdi, Peygamber kendi mi yazdı? Bunu kendi açımızdan tamamen netleştirmeliyiz.

Şüphe:

Mesnevi’den:

Hz Musa (as) bir hayal sarhoşuna dedi ki: “Ey kötülükten ve sapıklıktan dolayı fena düşüncelere saplanmış kişi, benden bunca delil görmene ve benim bu derece güzel huyuma rağmen peygamber olup olmadığıma dair yüzlerce şüphen vardı.

Benden yüzlerce mucize gördüğün halde hayalin yüz kat artmakta, o derece şüphe ve zanna düşmekteydin.

Hayalden ve vesveseden daraldın, peygamberliğimi tenkit edip durmaya başladın.

Seni Firavuna uyanların şerrinden kurtarmak için Allah denizde apaçık yol açtı, gökten 40 yıl kaselerle yemek geldi.

Duamın bereketiyle taşların içinden Irmak çıktı. Bu ve buna benzer nice yüzlerce mucize senin vehmini azaltmadı.

Fakat bir buzağı heykeli ses verince, ‘Tanrım sensin’ diye derhal ona secde ettin.

Ona karşı şüphelerini Nil nehri alıp götürdü, o şüpheci anlayışın uykuya daldı.

O buzağı heykeli hakkında niye kötü bir zanna düşmedin, ey kötü suratlı? Onun önünde nasıl secde edip baş koydun?

Niçin Samiri'nin hilesinden şüphelenmedin, onun ahmakları aldatan sihrinden niye işkillenmedin?

Bu aşağılık kişiler ve Samiri kim oluyor ki alemde bir tanrı icat etsin?

Onun bu hilesine nasıl oldu da kapıldın? Nasıl oldu da ona uydun ve fikrini kabul ettin? Nasıl oldu da bütün şüphelerini attın?

Sana göre bir öküz heykeli bir lafla tanrı olmaya layık oluyor da, sonra nasıl benim peygamberliğimde şüpheye düşüyorsun?

Bir öküze eşekliğinden secde ettin, aklın Samiri'nin sihrine av oldu.

Allahu Teala'nın nuruna gözünü yumdun. İşte sana adam akıllı cahillik, işte sana sapkınlığın hası.

Altından yapılan öküz ses verdi de ne dedi ki ahmaklar ona bu derece rağbet ettiler?"

Fakat aşağılık kişiler nasıl hakkı kabul edecekler? Batıla dalanları ne cezbedebilir? Ahmaklara ahmaklık hoş gelir.

Çünkü her cins kendi cinsini çeker, öküz nasıl olur da aslanla dost olur?

Kurt neden Yusuf'a aşık olsun ki? Ancak hile ile onu sever görünür, sonra da onu parçalayıp yemek ister.

Fakat kurt kurtluktan kurtulursa Yusuf'u görür, Ashabı Kehf'in köpeği gibi Ademoğullarından sayılır.

Hz Muhammed (saa)'in kokusunu alan mutlaka "O yalancı değil" der.

Fakat Ebu Cehil hakikat derdinde olmadığı için yüzlerce yarılan ay gördü de yine iman etmedi.

Hakikati bulma derdinden uzak olan cahile de hakikat sırlarını nice defalar gösterdiler de o görmedi.

İnsanın gönül aynası saf olmalı ki, orada çirkin suratı güzel surattan ayırt edebilsin.

Yarasa güneşi göremez, "Görüyorum" dese bile gördüğü güneş değildir.

Yarasaların Ona nefretinden de anlaşılıyor ki Resulullah (saa) pak bir güneştir.

Bir şeye gübre böceği rağbet ediyorsa o gül suyu değildir.

Ahmakların rağbet ettiğinde şüphe hasıl olur. Hırsız geceyi sever gündüzü değil.

Peygamber her doğruyu ve yanlışı eleyip ayırt eder. Sadece suretlerden ibaret olan şeyler ile Allah nurundan olan şeyleri birbirlerinden ayırır.

Peygamber dünyada Allah'ın terazisidir.

Öküz elbette bir öküz heykelini Tanrı zanneder. Eşek müşteri olup kavun seçse, elbette ham kavunu seçer.

Peygamber inek heykeli değil ki onu öküz satın alsın, diken değil ki onu deve yesin. (2. Cilt sayfa: 40-42)

Dünya ve ölüm:

İmam Hz Ali buyurdu:

Allah, halkı Resulüne itaate çağırdı. Ve Resulü'nün düşmanlarını savaşarak kahretti.

Onu yalanlayanların toplanıp birleşmesi bu işten onu alıkoymadı, ışığını söndürmek isteyenlerin gayreti bu işten onu vazgeçirmedi.

Allah'tan sakınma ve günahtan kaçınma yoluna yapışın, çünkü takva halkası sağlam bir iptir ve yüceliği aşılmaz bir kaledir.

Ve hazırlanın ölüme, onun çetinliğine. Ve ölüm gelip çatmadan döşeğinizi genişliğine yayın, ölüm gelmeden ölümün gelişine ve sizi ziyaretine hazırlanın, çünkü işin sonu yeniden diriliştir.

Aklı olana nasihatçi olarak kıyamet yeter, bilmeyene de ibret olarak ölüm yeter.

Ömür sona varmadan da şunları bilirsiniz: Kabirlerin darlığını, sıkıntının çetinliğini, varılacak yerin korkusunu, düşülecek çukurun derinliğini, kemiklerin ayrılışını, kulakların duymayışını, mezarın karanlığını, va'adin korkunçluğunu, çukurun gamını ve tasasını, mezarın kapanıp örtüşünü.

Allah için olsun Allah için, Ey Allah'ın kulları! Hazırlanın! Çünkü dünya sizden öncekilere ne yaptıysa, size de onu yapacak.

Öyle bir andasınız ki kıyamet neredeyse kopacak, sanki size alametleri açıkça belirdi, ve belirtileri görüldü.

Sarsıntılarıyla kıyamet sanki geldi çattı ve deve gibi böğürerek karnı üstüne yattı. Dünya, sütünü dünya ehlinden kesti ve kucağından attı onları.

Dünya sanki bir gündü geçip gitti, sanki bir aydı sona erip bitti.

Dünyada yeni olan ne varsa eskidi, güzel olan ne varsa kurudu.

Dünya insanlığı zor bir güne, büyük ve belirsiz bir sıkıntıya, alevleri yandıkça daha da güçlenen bir yangına attı.

O ateşin alevi ve gürültüsü devamlı artmakta. O alev ki ürküten korkunç, dibini görmek güç, içine düşüp orada kalmak ise daha da güç.

O alevin etrafı kapkaranlık, her yeri kızgın, etkisi ise pek büyük ve pek yaygın. (Nehcul Belağa: I.Kısım, 4.Bölüm içtimai ve iktisadi hutbeleri. S: 171-173)

Müslümanlık ölçüsü:

İmam Hazreti Ali buyurdu:

Müslüman olup olmadığınızı öyle bir nispetle hesaplayayım ki, benden önce kimse böyle bir nispet bildirmemiştir:

İslam teslim oluştur, teslim olup yakinen iman etmektir. Yakinen iman etmek, doğrulamaktır. Doğrulamak, ikrar etmektir. İkrar etmek, emre uymaktır. Emre uymak ise emirleri yerine getirmektir. (Nehcul Belağa, Sayfa: 602-604)

Fitnelerin çıkışı:

İmam Hazreti Ali buyurdu:

Allah kapkaranlık dalaletten sonra şehirleri Resul'ü ile aydınlattı, her şeyi kavrayan bilgisizliği, merhametsizlikten oluşan zulüm ve sıkıntıyı Onunla giderdi.

O çağlarda halk haramı helal saymadaydı, hikmet sahibini alçatmadaydı, peygamberlerin gönderilmediği bir zamanda yaşamadaydı, küfür üzere ölmedeydi.

Bundan sonra ey Araplar! Size yaklaşmakta olan fitne oklarına hedefsiniz, nimet aklınızı almış, nimet sarhoşluklarından sakının, çetin belalar geliyor çekinin.

Tozu toprağa katarak esip gelen belalara karşı durun, fitne yolunun gizli kıvraklıklarından ve dönemeçlerinden kaçının.

Sakının bu fitnenin zamanın rahminden doğuşundan, gizli iken meydana çıkışından. Fitne gizli yollardan gelip çatar, apaçık kötülüklerle meydana çıkar.

Fitnenin gençliği bir insanın gençliğine benzer. Fitnenin izleri taş üzerindeki silik izlere benzer. Zalimler, ahitlerle ve vasiyetlerle fitneyi birbirlerinden miras alırlar.

İlk gelenleri, son gelenlerini çekip peşlerinden götürür. Son gelenleri, ilk gelenlerine uyarlar.

Onlar aşağılık dünyayı elde etmek için savaşırlar. Onlar kokmuş leşe saldırıp onu elde etmek için dalaşırlar.

Az bir zaman içerisinde buyruğa uyan, buyruğuna uyduğundan ayrılır ve ona düşman olur.

Hükmeden, hükümettiğine düşman kesilir. Birbirlerine buğz ederek birbirlerinden ayrılırlar, buluştuklarında ise birbirlerine lanet ederler. (Nehcul Belağa: I.Kısım, 4.Bölüm içtimai ve iktisadi hutbeleri. S: 166-167)

Vehim ve zan:

Mesnevi'den:

Kadın, erkek, çoluk çocuk, tüm halkın ona secde etmesi Firavun'un gönlüne tesir etti ve kalbi hastalandı. Herkes ona "sen aslansın, padişahsın" dedikçe vehimlere kapıldı ve Tanrı'lık davasına girişti ve doymak bilmez oldu.

Aklın afeti vehimdir ve zandır, çünkü onun vatanı karanlıklar diyarındadır.

Yerde yarım arşın enlikte bir yol olsa hiç vehimlenmeden rahatça yürürsün, fakat yüksek bir duvarın üstünde gitsen yolun genişliği iki arşın olsa dahi eğri büğrü gidersin, hatta gönlüne düşen vehim yüzünden belki de düşersin.

Vehimden gelen zanna dikkat et de vehimin kötülüğünü anla.

Halk yoksulluktan korkar, ama boğazlarına kadar acı suya batarlar. O yoksulluğu yaratan Allah'tan korksalardı onlara yeryüzünde defineler aşikar olurdu.

Hepsi de gam korkusuyla gamın içine batmışlar, varlık kaygısıyla yokluğa düşmüşlerdir.

Bir insan saman çöpü gibi yele kapılmış ve böylece soytarı olmuşsa, zalimi mazlumdan nasıl ayırt edebilir? Zalimi mazlumdan ayırt edebilen kişi zulümkar nefsinin boynunu vurmuş kişidir.

Nefsine düşkün olan kişi zalime değil mazluma düşman kesilir. Köpek daima yoksula ve acize saldırır ve fırsat bulursa ısırır. Zalime tapan ve mazlumu öldüren kişilerin hepsi de mazlumlara köpekçesine saldırırlar.

Can nedir? Hayırdan ve şerden haberdar olan, lütuf ve ihsana sevinen, zarardan yerinip ağlayan şeydir.

Madem ki canın sırrı ve mahiyeti insana hayrı ve şerri haber vermede, şu halde hakikatten kimin daha ziyade haberi varsa o daha canlıdır.

Ruhun tesiri bilgi ve anlayıştır. Kimde bilgi ve anlayış daha fazla ise o daha ziyade Allah'a yakındır.

Sadece surette derviş (salih) olan, bunu nereden bilecek? O, mânâdır.

Şeker eşekleri neşelendirseydi önlerine tonlarca şeker dökülürdü. Hz İsa'nın eşeğinden şeker esirgenmez, ama eşekler sadece otu beğenirler.

Allahu Teala "Ben nurumla kötü ahlaklı yarasanın gözünü bağlamışım" dedi.

Görme yeteneği zayıf olan yarasaların gözünden Güneş'in yıldızları (gezegenleri) de gizlenmiştir.

Bir adam geceleyin bir ayak patırtısı işitti, mumu yakmak için çakmağı kavradı. Hırsız gelip adamın önüne oturdu, mum yandıkça söndürmeye başladı.

Hırsız, mum tekrar ışık vermesin diye devamlı parmağı ile söndürüyordu. Adam mumun kendi kendine söndüğünü sanmakta, hırsızın söndürdüğünü görmemekteydi.

"Tuhaf şey, mum ıslak olmalı ki ateşlenirken her defasında hemen sönüyor" dedi.

Karanlık olduğundan önünde oturan ve ateşi söndüren hırsızı göremiyordu.

Senin karanlık olan kafir kalbinde de hakikatin ışığını söndüren böyle bir hırsız var. Bu nedenle hakikati göremiyorsun.

Bilen duyan gönül nasıl olur da dönen şeyi bir döndürenin olduğunu bilmez. Nasıl olur da "gece ile gündüz kendi kendine sahipsiz olarak nasıl gelip gidebilir?" demezsin.

Ey ahmak! Aklının aldığı şeylerin etrafında döner dolaşırsın. Ama bir de gel de şu akılsızlığını gör. Evi bir yapanın olması mı daha akla uygundur, yapıcısı olmayan kendi kendine yapılmış bir ev mi? Ey aklı kıt!

Yazıyı bir yazanın olması mı daha akla uyar, yoksa olmaması mı? Cim harfine benzeyen kulak, ayn harfine benzeyen göz, mim harfine benzeyen ağız, nasıl olur da yazan olmadan yazılır ve meydana gelir?

Mum onu bir yakan olmadan mı yoksa bir yakan olunca mı aydınlık verir?

Güzel bir sanat, kör ve çolak bir adamın elinden mi çıkar, yoksa her tarafı kemale ermiş iyi gören bir sanatkarın elinden mi?

Öyleyse Allah'ın seni kahredeceğini ve başına imtihan topuzu vuracağını bildin.

Hadi Nemrut gibi Allah ile savaş, havayı okla. Ve bak bu işe yarayacak mı? Hani moğol askerleri gibi, onlar da hastalandılar mı ölmesinler diye göğe ok atarlar ya.

Yahut da kaçabilirsen kaç, kurtul bakalım. İmkan mı var? Sen Allah'ın elindesin.

İnsanların dünyevi istekleri Allah'ın elinden kaçmaya çalışmak demektir ve Allah'ın adaletine karşı takvanın kanını dökmektir.

Bu dünya tuzaktır, yemi de dünyevi isteklerdir. Tuzaklardan kaç, onlardan yüz çevir.

Böyle hareket ettin mi yüzlerce ferahlık bulursun, fakat bu isteklerden geçemedin mi fesatlıklara uğrarsın.

İsteklerini bırak da Allah sana acısın. Bunun böyle olması lazım, bunu denedin sınadın ya.

Madem ki kaçamıyorsun, Allah'a kullukta bulun da hapsinden kurtul, gül bahçelerine git. Böylece her an kendini görür, gözetirsin, adaleti de görürsün, yüceliği de. Ey azgın!

Fakat perde ardına girer, yüzünü kaparsan, senin bu göz yummanla güneş işinden geri kalır mı hiç?

Aklı tam olmayan akıllı kişinin yanında taşa kerpiçe benzer. Hatta onlar taştan kerpiçten de beterdir, çünkü taş ve kerpiç kimsenin yolunu vurmaz. Halbuki bu kerpiçlerden insana yüz binlerce zarar gelir.

Rızık derdine düşenler eşekten farksızdır. Çünkü Hak'tan başka ne varsa hepsi yok olur gider.

Ahmak kişinin verdiği karar kıblesine benzer. O, ölü olanı arayıp durur. Var sen onu ölü say.

Görünüşü cesur, hakikati korkak olan yoldaş iş zorlaşınca dönmek için sana ders vermeye kalkar, korkaklığı yüzünden seni de korkutur. Onu düşman bil, dost değil.

Hakikat yolu tehlikelerle doludur. Bu tehlikeler elek gibi yürekli olanları yüreksizlerden ayırt eder.

"En'âm 113: Ki ahirete inanmayanların kalbleri o(nların yaldızlı sözleri)ne kansın, ondan hoşlansınlar ve onlar, işledikleri suçları işlemeğe devam etsinler.**"**

"En'âm 122: Ölü iken kendisini dirilttiğimiz ve kendisine insanlar arasında yürüyebileceği bir ışık verdiğimiz kimse, karanlıklar içinde kalıp ondan hiç çıkamayan kimse gibi olur mu? İşte kafirlere, yaptıkları, öyle süslü gösterilmiştir.**"**

Geçmiş kavimlerin ölüme yolculuğu:

İmam Hz Ali buyuruyor:

Allah size yarar ve zarar verecek sözleri ve sesleri işiten kulaklar, ömrünüz boyunca bir birine uyumlu çalışan azalarınız olan bedenler verdi.

Allah sizi öyle bedenlerle şekillendirdi ki, bedenleriniz size faydası dokunacak şeyler için düzenli çalışırlar.

Allah size öyle gönüller verdi ki bu gönüller, O'nun rızkını elde etmek, en güzel nimetlerine ulaşmak, şükredilecek lütuflarına kavuşmak, selamete erdiren bağışlarını almak, belalarından kurtulmak için uğraşırlar.

Allah sizin için ömürler takdir etmiştir ki ecelini gizlemiştir sizden.

Allah sizden önce gelip geçenlerden sizin için ibretler bırakmıştır.

İbretler var sizin için ölüm kemendi boğazlarına atılıp yok edilmeden mühlet bulup ömür sürdükleri mekanlarda.

Onlar isteklerine ulaşamadan önce ölüm sürdü götürdü onları. Ecelleri onları dağıtıp perişan etti.

Onlar bedenleri sıhhatli iken hazırlanmamışlardı ve fırsat ellerindeyken ibret almamışlardı.

Acaba gençliklerinin en güzel çağlarında bulunanlar, ihtiyarlayarak düşkün olmayı mı beklerler? Sağ salim yaşayanlar, hastalık zamanını mı arzularlar? Yaşayıp ömür sürenler yok olma çağını mı dilerler?

Üstelik kişinin dünyadan göçüp gitmesi, elinin ayağının titremesi, tatlı tükürüğünün boğazından acı acı geçmesi, eşi, dostu, yakınları, torunları ve ulu gördüklerinden imdat dilemesi yakındır.

Ama soyları boyları bu kötü akıbetlerinin önüne hiç geçebildiler mi, yahut ağlayıp sızlaşanlar bir fayda verebildiler mi?

O anda o, ölüp gidenlerin mahallesine bırakılmıştır, daracık mezarda tek başına kalmıştır.

O anda solucanlar ve böcekler onun derisini kemirmektedir, kasırgalar onun toprağını tozunu savurmaktadır, olaylar onun adını sanını silip süpürmektedir.

Bedenler tap tazeyken çürüyüp dökülmüştür, kemikler kuvvetli iken eriyip gitmiştir, canlar ağır yüklerin altına girmişlerdir.

Gizli alemin haberlerini duyup iyice iman etmişlerdir.

Artık onların iyi işlerinin artması da istenmez, onlardan kötü işlerinden dolayı da özür dilemeleri beklenmez.

Sizde o toplumun çocukları değil misiniz? Onların gittiği gibi siz de gidecek, onların yoluna yöneleceksiniz.

Onların gönülleri gaflete dalmış kararmış, hidayetten nasipsiz ve habersiz, her yanlarını kötülükler kaplamıştır.

Onlar gidilecek doğru yoldan başka yollara düşmüşlerdir.

Verilen nasihatler sanki onlar için değilmiş, sanki doğru yolu bulmaları dünyalarını elde etmekten ibaretmiş. (Nehcul Belağa: I.Kısım, 4.Bölüm içtimai ve iktisadi hutbeleri. S: 141-142)

Zan ve nefis:

Mesnevi'den:

Bir gemide bir derviş vardı. Gemide bir kese altın kayboldu, derviş o sırada uyuyordu. Herkesi aradılar. Birisi bu dervişi de gösterip "Bu uyuyan yoksulun üzerine de arayalım" dedi.

Onu uyandırdılar ve dediler ki "Bu gemide bir kese altın kayboldu, bu aramadan sen kurtulamazsın. Hırkanı çıkar, soyun da senin hakkında kimsenin şüphesi kalmasın."

Derviş "Ya rabbi! Şu aşağılık kişiler kulunu töhmet altına alıyorlar, fermanını eriştir" dedi.

Hemen denizin her tarafından yüz binlerce balık başını çıkardı, her birinin ağzında bir inci vardı. Derken hava dervişi taşımaya başladı.

Derviş dedi ki "Yürüyün gidin, gemi sizin Hak benim olsun. Allah beni ne hırsızlıkla töhmet altına alır, ne de yularımı bir gammaza verir.

Gemidekiler dediler ki "Ey ulu! Sana bu yüce makam ne yüzden verildi?"

Derviş dedi ki "Çünkü ben yoksullar hakkında hiç kötü zanda bulunmam, yoksulları hiç horlamam. Onlar hakkında Allah'tan abese suresi geldi.

Onlar yoksulluğu Hak'tan başka hiçbir şeyleri olmadığından kabul etmişlerdir. Yoksulu nasıl töhmet altına alabilirim ki. Nefis her şeyden şüpheci olmuştur. Vur nefsinin kafasına!

Çünkü nefis hakikati kötekle anlar, delil getirmekle değil."

Ey yüzünü yıkamamış pis herif! Bu halde sen neredesin? Kiminle kavgaya girişiyor ve haset ediyorsun? Kendine gel! O alçalışı yüceliş sayma!

Ateşi daima su ile korkuturlar, fakat suyu hiç ateşle korkutabilirler mi?

Alemde parlayıp duran güneş, bir yarasa için işte böyle gizli kalır.

Hakk'ın huzurundan uzaksan, bari dost ol da o yoldan sana da bir rüzgar gelsin. Rahmet suyuna neden haset ile mani oluyorsun?

Uzaktaysan bile bulunduğun yerden o tarafa yönel.

"Bakara 144: ...nerede olursanız olun yüzünüzü o tarafa dönün...**"**

Çamura saplanan eşek bile çıkmaya çalışır, çamurda kalmak istemez.

Duygun eşek duygusundan daha aşağı mı ki gönlün bu dünya denilen balçıktan kopamadı bile.

Dünya denilen çamurdaki yaşamını haklı çıkarmak için hep çeşitli açıklamalar, yorumlar ve deliller peşindesin.

Çünkü dünya batağından gönlünü koparmak istemiyorsun. Diyorsun ki "Bana bu layık, bu seçimim elimde değil, Allah beni affeder."

Ey şeytan gibi kendi kötülüğüne sevgili olmuş kişi! Sen gafletinden bu kötü halini görmüyorsun.

Yaşadığın mağarayı kapatıp sana derler ki "Şeytanı mağaranın içinde değil dışında ara."

Halbuki şeytan der ki "Bunların benden haberleri yok. Bu düşmanlar benden haberdar olsaydı 'şeytan nerede? Aramızda yok' derler miydi?"

Kendine gel kendine! Peygamberlere ve Allah'ın velilik ettiği kullara hasede kalmışma, yoksa sen de alemde bir İblis olursun."

Ebabil kuşlarında Allah kuvveti vardı, yoksa bir kuşcağız nasıl olur da bir fili helak edebilirdi?

Koca bir orduyu birkaç kuş yok etti. Bak da bu kudretin Allah'tan olduğunu bil. Eğer bundan şüpheye düşersen fil suresini oku.

Çamaşırlarını temizlemeye elbise giyenler muhtaçtır. Çırıl çıplak canın elbisesi Allah tecellisidir. Ya çıplakları bırak bir yana çekil, yahut onlar gibi elbiselerden vazgeç. Yok eğer tamamıyla soyunamıyorsan, bari elbiseni azalt da orta halli ol. (2. Cilt, sayfa 67, 69-71.)

Burada elbiselerden kastedilen insanların istekleridir.

-9-

Hakikate giden yollar:

Kitab Makalat, Şemsi Tebrizi (1186-1247), sayfa 46:

Dosta (Allah'a) erişmek için durmadan koşuyorum. Ömrüm sona yaklaştı, ben hala uykudayım. Diyelim ki kavuştum Sevgiliye (Allah'a), ya o geçen günleri ben nerede bulayım?

Hakka giden yol şu iki ihtimalin dışında değildir:

1-Bir yol iç alemini geliştirmek yoludur ki Nebiler ve Veliler bu yoldan yürümüşlerdir.

2-Diğer yol da ilim öğrenme yoludur. Bu yol da kötülüklere karşı mücahede yolu yani cehalete karşı savaş, kötülüklerden içini temizleme yoludur.

Bu iki yol haricindeki yolların vardığı yer cehennemden başka neresi olabilir?

"Lokman 28: Sizin yaratılmanız ve diriltilmeniz tek nefisten başkası değildir. Şüphesiz Allah işitir ve görür.**"**

Resulullah (saa) buyurdu: "Müminler tek bir vücut gibidir".

Peygamberlerin insanlara çağrısı: "Ey yabancı! Surette benden bir parçasın. Bundan niye haberin yok? Gel bütününden habersiz yaşama! Bunu anla ve bana yaklaş, benimle tanış."

İnsanlar da peygamberlere hep şöyle cevap verdiler "Hayır, kendimi öldürürüm ama sana yaklaşamam, seninle kaynaşamam".

Sonuçta, kişinin insanlardan ayrılarak çekildiği halvetlerde, ileri gittiği oranda hayal gücü de o kadar artar, birçok rüyalar görür ve makamı da yücelir

Nebiler ve Veliler yemek yerken de ibadet halindedirler ve bununla ruhlarını terbiye ederler.

Sağlığı korumak tedavi aramaktan, günahtan korunmak da tövbe etmekten daha kolaydır.

Bir perhizi terk ettiğin (yememen gerekenleri yediğin ve yapmaman gerekenleri yaptığın) için bir hastalığa tutulduktan sonra sabır yolunu tutmak zorunda kalırsın. Ve kendi kendine kızarak dersin ki, "Niçin daha önce bu kadar azıcık dahi sabredemedim".

Hastalığa tutulmadan (günah işlemeden) önce sana yetecek olan sabrın, hastalıktan (günah işledikten) sonra sana yeterli olmaz.

Bir insanın toplumundan ayrılması onun biraz daha hatalarını görüp düzeltmesini ve biraz daha rüşte erişmeye yaklaşmasını sağlar. Toplumdan uzak yaşayan o insanın, gerçeği görmelerini engelleyen perdelerin arkasında devamlı oturanlara benzemesi mümkün müdür?

Çünkü Adem'in içinden kovulduğu cennet te, yükseklerde bir ormanın başında ve yerin üzerindeydi. Ama bu cennet müminlere vaad olunan cennetlerden biri değildir.

Bir köylü tarlasında altın dolu bir testi buldu. Ama bu padişah tarafından duyulunca ona bir dert oldu.

Fakirlik halinde yaşanan dert zenginlik halinde yaşanan dertden daha iyidir, çünkü fakirlikte zenginlikteki kadar can ve mal korkusu yoktur.

Nasreddin Hoca (MS 1208-1284):

Nasrettin Hoca bir gün, evlerinde olan küplerine doldurdukları altın paralarıyla hep övünen bir grup insanı evine davet etmiş. O ahali küplerinin içinde biriktirdikleri altınları hep misafirlerine gösterirlermiş ve bununla övünürlermiş.

Nasrettin Hoca'ya misafirliğe geleceklerinde, Nasrettin hoca onlar gelmeden küpüne çakıl taşları doldurmuş. Misafirler Nasrettin Hoca'nın evine geldikten sonra küpünü merak etmişler ve bakmışlar ki içi sadece çakıl taşları ile dolu.

"Hoca, niye bunun içinde altın yok, ama çakıl taşları var" demişler.

Nasrettin Hoca demiş ki: "Küpün içinde sadece bekliyorsa içinde altın olsa ne fark eder, çakıl taşı olsa ne fark eder?"

Aşk. Akıl. Kalp. Bilgi Nefis (Ego). Söz:

Mesnevi'den:

Sevgi bilgi neticesidir. Boş şeylere kapılan kişi böyle bir sevgi tahtına oturamaz.

Noksan bilgi aşkı doğuramaz. Noksan bilginin doğurduğu aşk ölü şeyleredir.

Kötü olan, lanet edilmesi gereken ve Haktan uzaklığa sebep olan hastalık akıl noksanlığıdır. Haktan uzak düşen her kişinin kafirliği akıl noksanlığından ileri gelmiştir.

Bedendeki noksanı tamamlamak mümkün olmasa da akıl noksanlığını tamamlamak yani akıllanmak mümkündür. Noksan bilgi, farkları, iyi ile kötüyü birbirinden ayırt etme kabiliyetine sahip değildir, şimşeği güneş zanneder.

Yunus 100: **"**...Ve (Allah) pisliği (azabı) akıllarını kullanmayanların üzerine kor.**"**

Şimşek çabucak sönüp gider. Sen geçici olan şeyi baki olandan ayırt edemiyorsun. Şimşek, onun uğruna gönül bağlayana güler. Bu, doğuya ve batıya ait olmayan Allah nuruna benzer mi hiç? Bil ki şimşek göz nuruna zarar verir, baki olan nur ise bil ki gözlere yardımcıdır.

Deniz köpüğü üstüne at sürmek, şimşeğin nuruna mektup okumak, hırs yüzünden akıbeti görmemek kendi kalbine ve kendi aklına gülmektir.

Aklın özelliği işin sonunu görmektir. Akıbetini göremeyen akıl nefistir. Nefse mağlup olan akıl, nefis haline gelmiştir. İnsan, tesiri altında kaldığı şeyin halini alır.

Allah, bir halden bir hale döndürme esnasında, her şeyi zıttıyla meydana çıkararak seni halden hale döndürür durur. Bu sayede cehennem ehli olmaktan korkar durur, cennet ehli olmayı umarsın. Bir yandan korkuya, bir yandan umuda düşersen iki kanadın olur, ama tek kanatlı kuş uçamaz, çaresizdir.

Bir insanın canı Hz İbrahim'in (as) canı gibi olmalı ki nuruyla ateş içinde cennetler köşkler görsün. Derece derece aya, güneşe kadar yücelsin, ki kapının kolu gibi kapıda kalmasın. Halil ibrahim gibi 7 kat gökten de geçsin, nitekim **"**Batanları sevmem**"** (En'am 76) dedi.

Bu ten alemi şehvetten kurtulan kişiden başkasını yanılta gelmiştir, yanılta gider.

Kalp madendir, söz söylemek ise belirtileridir. Bu yüzden belirtiler geçici emanetlerdir, maksat madendir. Kişinin söylediği bir yanlış söz, yüzlerce doğrusunu mahveder.

Kabe'nin içinde kıbleyi gösteren işaret yoktur. Aşıkların şeriatı tüm dinlerden ayrıdır. Aşıkların şeriatı da Allah'tır mezhebi de.

Sevgi sebebiyle, acılar tatlılaşır, bakırlar altın olur, bulanık sular arı duru bir hale gelir, dertler şifa bulur, ölü dirilir, padişahlar kul olur.

-10-

Âlemlerin kanunları:

Kelile ve Dimne Kitabından (M.Ö. 3.yy, Hindistan):

Padişah ve Vezir bir ağacın altına vardılar ve orada istirahat etmeye karar verdiler. Bu ağacın kovuğunda binlerce arının olduğu bir kovan vardı. Sultan çok şaşırdı ve vezirine bu ağaç kovuğunda neden bu kadar çok hayvanın yaşadığını sordu.

Vezir dedi ki "Bu hayvanlar toplu halde yaşarlar ve çok temizdirler. Bir beyleri vardır ve bütün arılar ona bağlıdır. Hiçbir arı onun emrinden dışarı çıkmaz. Topluluğun yönetiminde ona yardım eden pek çok arı vardır. O, padişah gibidir. Onun çevresinde vezirleri, komutanları ve yardımcıları bulunur. Arıların işlerini yaparken ilginç bir şekilde birbirleriyle yardımlaştıklarını biliyoruz. Arılar bal yapmak için öncelikle çok sayıda altıgen delikten oluşan bir yuva inşa ederler. Arılar, bu küçük altıgen petek yuvalarını bal ile doldururlar. Bal çok şifalıdır, ve arılar çiçekten çiçeğe konarak bal için gerekli olan özü toplarlar. İlginç olan, bal arılarının çok temiz olmalarıdır. Arılar, çok çeşitli yerleri gezmelerine rağmen, üzerlerinde en küçük bir pislik dahi peteklerine taşımazlar. Bacaklarında veya kanatlarında pislikle dönen arıların hemen kovandan içeri girmesine izin verilmez. Kovan girişinde bekçi olan arılar, kovana girecek olan arılar üzerinde sıkı bir temizlik kontrolü gerçekleştirirler. Yabancı madde taşıyan arıların kovana girmesine izin vermezler. Eğer üzerinde pislik olan bir arı, kovanın içine girerse arıların liderinin emriyle öldürülür. İlk saltanat binasını yapan Cemşid'in arılardan ilham aldığı söylenir."

Padişah, bunun üzerine kovanı inceledi ve arıların çalışma şekillerini görünce hayranlığı daha da arttı. Padişah, arılarda şu muhteşemliği gördü: Arıların hepsi silahlıydı, yani hepsinin iğneleri vardı, fakat bunu birbirlerine karşı kullanmıyorlardı, sadece bu silahlarını dışarıdan onlara gelebilecek bir tehlikeye karşı kullanıyorlardı.

Padişah artık hayranlığını gizlemedi ve dedi ki: “Arılarda olan bu muhteşem sistem insanlarda yok, ama bu sistemin asıl insanlarda olması gerekir. Birbirine karşı saygılı olmak, silahını sadece toplumun huzurunu bozacak yabancı saldırılara karşı kullanmak, çevresini temiz tutmak, görevini kusursuz yerine getirmek. Bu güzel kanunlar arılarda var, fakat insanlar arasında bu kanunlar yerleşmemiş.”

Vezir dedi ki: “Ey padişahım! Bu hayvanların hepsi aynı özellikte yaratılmıştır, fakat insanların her biri farklı özelliklere sahiptir. İlk insanın yaratıldığı madde meleksi niteliklere sahipti. İnsanlar buna göre hareket etselerdi, meleklerden daha üstün varlıklar olabilirlerdi. Fakat insanda ayrıca bir de kötülük yönü var. Yani insan hem iyiliğe hem de kötülüğe eğilimlidir.”

Padişah, vezirin sözlerine, “Dünyada iyi insanlar her zaman azdır” diye ekledi.

Vezir de dedi ki “Evet, iyi insanlar dünyada her zaman çok az olmuştur.”

Padişah dedi ki “Madem iyiler az, onlara yardım etmeli, kötü insanlardan uzak durmalıyız. Kötü insanlarla arkadaş olmak, yılanlarla arkadaş olmak kadar tehlikelidir. İnsanlar birbirinden apayrı kişilikle yaratılmıştır diyorsun. İnsanda hırs denilen bir duygu var ve insanın gözü kolay doymuyor. Bu durumda daha fazlasını elde etmek için güçlüler zayıfları ezmez mi?”

Vezir dedi ki “Ey padişahım! Bunu önlemek ancak adaletli bir yönetimle mümkün olur. Bunun için de öncelikle güçlü kanunlara ihtiyaç var.”

Padişah dedi ki “Peki bu kanunların uygulanmasını nasıl gerçekleştireceğiz?”

Vezir dedi ki “Sultanım! İçinde yaşadığımız dünyaya bakınız. Her şey kurallara tabidir, hiçbir şey gözetimsiz bırakılmaz. En küçüğünden en büyüğüne kadar her şey yerli yerindedir. Yüce Yaratıcı, evrenin işleyişini bazı yasalara bağlamış, bununla da kalmamış insanların uyması gereken birçok kurallar koymuş. İnsanın mutlu olması bunlara uyması ile mümkün.”

Padişah dedi ki “Bu kuralları nereden öğreniyoruz?”

Vezir dedi ki “Yüce Tanrı, melekleri aracılığıyla peygamberlerine bildiriyor, onlar da bize duyuruyor.”

Padişah dedi ki “Peki bu kanunlar nasıl muhafaza edilecek ve uygulanacak?”

Vezir dedi ki “Bu kanunlar, toplumu yönetenler tarafından uygulanacak.”

Mesnevi'den:

Dolap gibi dönüp duran gökten kıyas tut, onun dönmesi onda tedbir edilmiş olan akıldandır.

Siper gibi olan bu kalbin dönüşü de hareketi de gizli ruhtandır.

Bu rüzgarın hareketi onun manasındandır.

Kalp, bir değirmen çarkına benzer. Çark ırmak suyunun esiridir.

Bu nefesin alınıp verilmesi girip çıkması da hevesli olan candan başka kimdendir?

Suda bir çer çöpün oynaması suyun dalgalanmasındandır. Eğer o çer çöp inat eder de suda hareketsiz kalmayı isterse, su onu kıyıya atıverir.

Bütün yerler ve gökler Allah'ın okyanusunda çer çöp gibidir. (Cilt 1, sayfa 84-85).

-11-

Şirk:

Şirk, Allah'tan başkasından zarar veya fayda geleceğine iman etmendir.

Şirk, '2 ilah var' demek değil. Eskiden de şimdi de bunu diyen yok. Hz İbrahim'in babası da putun sadece biraz tesiri olduğuna inanıyor. Tesiri olsaydı put yapana faydası olurdu.

İmam Hz Ali buyurdu:

Kendine kul olan kişi para ile alınmış köleden daha aşağılıktır.

Mesnevi'den:

Nice kişiler var ki suret onların yollarını kesti. Sureti önemsediler, Allah'a çattılar.

Bu can da bedenle birleşmiştir ya, fakat hiç can bedene benzer mi?

Sen toprak yemeye alıştığından topraktan gelen şeyleri seviyorsun.

Surete kanarsan putperestsin. Her şeyin suretini bırak, manaya bak.

Bu masal değil, kendine gel, bizim ve senin bugünkü halimizdir, dikkat et!

Perhizler ilaçların başıdır, çünkü kaşınma hastalığı arttırır. Düşüncelerden perhiz et.

Baharda çiçek dökülünce meyve ortaya çıkar, ten de harap olunca ruh ortaya çıkar.

Meyve manadır, çiçek onun sureti. Çiçek ne kadar dökülürse, meyve de o kadar ortaya çıkar. (1/s75-76)

"Onlara şu iki adamı misal olarak anlat: İkisinden birine iki üzüm bağı vermiş, etraflarını hurmalarla çevirmiş, ortalarında da ekin bitirmiştik. (Kehf 32)

Her iki bağ da yemişini vermiş, ondan hiçbir şey eksik etmemişti. Aralarından bir de irmak akıtmıştık. (Kehf 33)

Onun (başka) ürünü de vardı. Arkadaşiyle konuşurken ona; "Ben malca senden zenginim, adamca da senden güçlüyüm" dedi (Kehf 34)

Kendisine yazık ederek bağına girdi, dedi ki: 'Bunun yok olacağını hiç sanmam (Kehf 35). Kıyametin kopacağını da sanmıyorum. Şayet Rabbime döndürülsem bile bundan daha güzel bir sonuç bulurum. (Kehf 36)'.

Konuşurken arkadaşı ona dedi ki: 'Seni topraktan, sonra nutfeden yaratan, sonra da seni bir adam biçimine koyanı mı inkar ettin? (Kehf 37). Fakat O Allah benim Rabbimdir, ben Rabbime hiç kimseyi eş koşmam! (Kehf 38). Bağına girdiğinde: 'Mâşaallah (Allah'ın dilemesiyle olmuş), kuvvet yalnız Allah ile!' demen gerekmez miiydi? Her ne kadar beni malca ve adamca kendinden az görsen de. (Kehf 39). Rabbim bana, senin bağından daha iyisini verebilir. Ve ona gökten bir hesap görme afeti gönderir de bağın kupkuru bir toprak kesilir. Yahut suyu dibe çekilir de bir daha su arayamazsın. (Kehf 40-41)'

Derken ürünü yok edildi, çardakları üzerine yıkılmış (bağ)ın karşısında harcadıklarına acıyıp ellerini oğuşturarak: 'Ah keşke, Rabbime kimseyi ortak koşmasaydım!' diyordu (Kehf 42).**"**

Bu bahçe sahibi Kehf suresindeki daha önceki ayetlerde 'Allah'ı inkar ediyorum' demedi, ama neyi Allah'a eş koştu?: Kendini Allah'a ortak koştu. İşi kendisinin yaptığını zannetti.

Velayet-şirk ilişkisi:

"Kehf 43: Allah'tan başka, kendisine yardım eden bir topluluğu da olmadı, kendi kendisini de kurtaramadı.

Kehf 44: İşte o durumda velilik yalnız hak olan Allah'a mahsustur. O'nun vereceği sevap da daha hayırlıdır, sonuç da daha hayırlıdır.**"**

Buradan Veli kelimesinin anlamını da anlamış oluyoruz. Buradan gerçek velayetin Allah'a ait olduğunu Anlamış olursun.

Şunu bilmeliyiz ki Allah (cc) sizin sahip olduğunuz şeyleri alıp daha önce sahip olmayan birine verebilir, her şey O'nun iradesine bağlıdır, başkasına değil.

Düşüncede Allah'a şirk koşmak:

Mesnevi'den:

Hasmını alt edemeseydin mutlaka onun mezhebine uyar, onun yolunu tutardın.

Onlar da cevapta aciz kalsalardı, sana göre sapık olan o yollarından dönerlerdi.

Bu gidişin böyle olması lazım ki kendi delillerine göre yollarının doğru olduğuna kansınlar.

Herkesin başka öğretilere bir cevabının olması, doğru olan yolun kendi yollarından başka bir yolun olabileceğini görmemesi lazım ki, 72 fırka kıyamete kadar bu alemde kalsın.

Çünkü bu alem karanlıklar ve gayb alemidir. Gölge için bir yeryüzü lazım.

Kıyamete kadar şu 72 fırka kalmalı ki bid'at ehlinin sözleri devam etsin.

Değerli olan hazinenin mutlaka birçok kilitleri olur, hazinenin değeri buradan anlaşılır.

Ey imtihan edilen insan! Maksadın yüceliği de o yolun sıkıntısından ve yolun üzerinde yol kesicilerin ve aşılması zor geçitlerin olmasından belli olur.

İyi olan her yolun bir tehlikesi, bir engeli ve bir yol kesicisi vardır.

Doğru olan yol, yanlış olan yolara düşmandır, taklit eden bunlar arasında şaşırır kalır.

Her fırka kendi yolundan hoşnuttur ve o yoldaki hallerinden memnundur.

Her yanlış yolda olan kişi, diğerleriyle kavga ederken veya tartışırken "Biz bilmeyiz ama ulularımız bilir, onlara sor" derler. (İşte bu şirktir.)

Şeytanın vesvesesinin ağzını bağlayan ancak aşktır, yoksa kim vesveseyi bağlayabilmiş ki?

Yüzü güzel bir dilber ara da aşık ol, dere dere dolan da bir su kuşu tut. İnsanların kirini içine bıraktığı sudan ne elde edebilirsin ki?

Anlayışını mahveden şeyden ne elde edebilirsin ki?

Senin bu aklından başka ilahi akıl var ki yerin ve göklerin sebepleri ve senin rızkın onunla idare edilir.

Allah sevgisine düşer ve beşeri akıldan vazgeçersen Allah sana o aklın 700 katını ihsan eder.

Allah'ın güzelliği tüm güzelliklerin kaynağıdır, O'nun güzelliğine feda ol.

Dünyevî bir şeye sevgi ve vehim yüzlerce sevgili yaratır.

Kişi sevdiğinin hatırasıyla bir suret yaratır. O suretin onu çekişi onu batıl sözlere sevk eder.

Halbuki aslında sevgi duyduğun dünyevi şeyde güzel bir suret yoktur. Ondan yüzlerce bela gelir.

Ölü olan şeye karşı aşk ebedi olmaz ki, sen cana canlar katan diri olan Allah'ı sev.

Cansız bir şeyden ancak cansız bir şey doğar. Çünkü sevdiğin şey öldüğünde aşk biter. Ateş söndüğünde geriye sadece külleri kalır.

Aşk, bu ayrılık aleminde suretler düzer. Fakat insan hakiki sevgili ile buluştu mu tasavvur bile edilemeyen, tasvire bile sığmayan hakikat meydana çıkar.

Allahu Teala buyurur ki: "Ben akıllılar için de aşk sarhoşları için de aklın ve hakikatin aslıyım. Tüm suretlerdeki o güzellik bizim aksimizdir."

Bir taştan bir kaynak çıkıp aksa, taş artık o akan suyun içinde gizli kalır.

Suretleri kaseler bil. Bu kaselere Allah ne dökerse o dolar. (5/s70-71)

Din adamlarını Allah'a ortak koşmak:

"Tevbe 31: Hahamlarını ve rahiplerini Allah'tan ayrı rabler edindiler, Meryem oğlu Mesih'i de öyle. Oysa kendilerine yalnız tek İlah olan Allah'a ibadet etmeleri emredilmişti. O'ndan başka İlah yoktur. O, onların ortak koştukları şeylerden münezzehtir.**"**

Daha önce Hristiyan olan Adî b. Hâtem, Hz. Peygamber'e bu âyet hakkında dedi ki: "Yâ Resûlellah! Biz onlara ibadet etmiyorduk ki!"

Resulullah (saa) dedi ki: "Peki, istediklerini helâl ve istediklerini haram kılıyorlar ve siz de onlara uyuyor değil miydiniz?"

Adî b. Hatem dedi ki: "Evet!"

Resulullah (saa) dedi ki: "İşte burada söylenen de odur" (Tirmizi. Zemahşerî, II, 149; Râzî, XVI, 37).

Kalpteki şirk:

Mesnevi'den:

Her renge baktığın ve her lezzeti tattığın vakit bil ki onunla kalmayacaksın.

Gönül ne vakit Hak'tan gayrı olan bir nesneye tutulur ve muhabbetini ona yöneltir, bir kederdir sarar çevresini, muhabbet edilen ne varsa bir surete bürünür ve yerleşir gönlüne.

Gönülde oynaşan gölgeler öylesine gönlün her yerini doldurur ki, Allah'a yer kalmaz.

"Bakara 165: İnsanlardan kimi, Allah'tan başka eşler tutar, Allah'ı sever gibi onları severler. İman edenler ise en çok Allah'ı severler…**"**

Herkes bir şeyin fedaisidir. Ömrünü o yolda sarf eder, ölür gider.

İster doğularda olsun ister batılarda herkes nihayet ölür, o zaman ne seven kalır ne de sevilen.

Yok olmayan ilahi devlete kendini feda edenin de nefsini öldürmesinde yüzlerce hayat var.

O zaman onun için aşık ta, maşuk ta, aşk ta ebedi olur.

Aşık, sevgilisinden başkasını seyre dalarsa, bu aşk değildir, fakat samimiyetsiz bir arzudur.

Aşk ateşi parladı mı sevgiliden başka kalpte ne varsa her şeyi yakar.

'Lâ: kılıcı Allah'tan başka ne varsa hepsini keser, silip süpürür.

Bir bak hele 'Lâ' dan sonra ne kalır?

'illallah' kalır hepsi gider, neşelen sevin, Ey ikiliği yakıp yandıran şiddetli aşk!

Zaten evvelkiler de Allah idi sonrakiler de. İkilik ancak şaşı gözün görüşüdür, bunu böyle bil.

Asıl, Allah'ın yansımasından başka bir güzel aramaya şaş. Beden ancak ruhla hareket edebilir.

Ruhu olmayan bedeni yağla balla da beslesen, yine beyhudedir.

Bunu bir gün dahi olsun dirilip ruhların sahibi olan Allah'ın aşk şarabını içen bilir.

Fakat gözü hakikati göremeyene şu duman can görünür.

Hakiki Adil olan Allah'ı göremeyenler, zalimi adil zannederler.

Halk, Musa'nın ejderhasını görememiştir de büyücülerin iplerinde ruh var zanneder.

Temiz suyu içmeyen kuş, bulanık su içinde kanat çırpıp durur.

İnsan hakikatin zıttı var olmadıkça hakikati tanıyamaz. Ancak yara görülünce tedaviye başlanır. (5/s11, 63, 77).

"Furkan 27: O gün zalim ellerini ısırıp der ki: 'Nolaydı, keşke ben elçiyle beraber bir yol edineydim! 28: Vah bana, ne olurdu, ben falanı dost tutmasaydım! 29: O beni, bana gelen Zikirden saptırdı. Zaten şeytan, insanı yapayalnız ve yardımcısız bırakır.'

30: Elçi de: "Ya Rabbi, kavmim, bu Kur'an'ı terk edilmiş bıraktılar demiştir.**"**

Devlet konusunda Allah'a şirk koşmak:

Mesnevi'den:

Hz. Musa'ya (a.s.) iman ettikten sonra sihirbazlar Firavun'a: "Allah'ın bize verdiği büyük saltanat yanında senin saltanatının ne değeri var? Senin saltanatın geçicidir" dediler.

Ey ülkesi ve devleti ile gururlanan, başını kaldır da ebedi ve ulu saltanatı gör.

Sen şu pis dünya hırkasını terk edersen bu hükümdarlık, ruhunda meydana gelir.

Kendine gel de dünyadaki ülkenden ve devletinden el çek, ruh ülkesinin içinde yüzlerce ülke ve devlet var.

Dünya ve benlik (ego) ile Allah'a şirk koşmak:

Zahmetlerle ve belalarla dolu olan benlikten kurtul.

Ey ahmak! O benlik sana kutlu gelmedi, fakat bize göre kötülükleri mühürlenmiş bir devlet oldu.

Bizim için ölüm yokluk yurdundan kurtulmaktır, buna şükrâne olarak sana bir öğüt verelim:

Bizim ölümümüz hicret atıdır, senin saltanat yurdun ise gafletten ibarettir.

Bu yaşayış ölüm suretinde gizlidir, o ölüm ise yaşayış kabuğunda gizli.

Nur Ateş şeklinde görünür, ateş te nur şeklinde, yoksa dünya hiç gurur yurdu, aldanma durağı olur muydu?

Kendine gel, acele etme, önce yok ol. Eğer batarsan nur hakikatından ortaya çık.

Benlik yüzünden gönül delalete düştü, bu benlik onun ayıbı haline geldi.

Can ise o egosuz benlikle hoş bir hal aldı, can dünya benliğinden sıçrayıp çıktı.

O, egodan kurtuldu da şimdi ben oldu, tebrikler o zahmetsiz benliğe.

Diri oldukça ölü yıkayan seni yıkar mı? Sen istedikçe, istediğin şey seni arar mı?

Bu bahiste akıl yol gösterici değildir. Fakat tatmayan bilmez, onun için fikrin ve kurduğun hayaller de ancak şaşkınlığını arttırdı.

Bu ben düşünceyle açılamaz, yokluktan sonra açılıp bulunur. Ancak Allah'a yakınlaşma ile yokluğa erişmiş olursun. (5/s53, 57, 85, 87)

Resulullah (saa) buyurdu: "Dünya uyuyanın gördüğü rüyadır. Ölünce uyanacaksınız."

Geçmiş ve gelecek insana göredir. Aslında hakikat alemi birdir.

Bu alem bir rüyadır. Zanna kapılma. Rüyada elin kesilse de korkma, elin yerindedir.

Dünya bir rüya olduğuna göre başımıza gelenler de geçicidir.

Bu alemin kitabı sensin, aç ta kendini oku.

Şemsi Tebrizi diyor ki:

Tenden geçer de cana erişirsen bir hâdise yani sonradan yaratılmış varlığa ulaşmış olursun. Allahu Teala ezelidir; başlangıcı olmayandır. Hadis, ezeli olanı nerede bulur? Onu nasıl anlayabilir? Toprak nerede, her şeyi yaratan Allahu Teala nerede?

"En'am 103: Görüşler O'nu idrak edemez. O görüşleri idrak eder. O latiftir, haber alandır.**"**

Hz Muhammed Mustafa (saa) buyuruyorlar ki: "Müminler ölmezler, bir alemden öteki aleme göçerler."

İnsan daracık ve karanlık bir evde istediği gibi gezinemez, böyle bir yerde rahatlık ve şenlik göremez, hatta serbestçe ayağını bile uzatamaz. Ama o daracık evden büyük bir saraya göçtükten

sonra, o sarayın içinde bahçeler, akar sular vardır. İşte o göçmeye ölüm denmez. Bu söz ayna gibi parlaktır. Sende de zevk ve iç aydınlığı varsa, ölüme âşık olursun.

Ölüm parlak bir aynadır ki, halinin açıklaması ondadır. Eğer her halinde ve işinde ölüm aynasına bakarak davranır isen, bu iyi bir davranıştır. Şu halde, hayatındaki kararları vermek için bu aynaya bakmalısın. Ölüm tarafına yakın yolu seçmen gerektir ki, ölüme hazır, saf bir nur gibi onu bekleyesin.

Bir Padişahın Ayaz isminde bir kölesi vardı.

Ayaz, mücevheri eline aldı. Padişah, "Nasıl, bu mücevher güzel mi?" dedi. Ayaz, "Güzel" dedi. Padişah, "O halde, kır bunu!" dedi. Ayaz, vurduğu gibi mücevheri parça parça etti. Halktan ahlar, feryatlar yükseliyordu, "Böyle değerli bir mücevheri parçaladın," dediler. Ayaz şu cevabı verdi: "Padişahın emri bu cevherden daha değerlidir". Padişah dedi ki: "Cellâtları çağırın, etrafımızı sarmış olan şu ahmakları temizlesinler!"

{Buradaki mücevherler insanların değerli saydığı ve Allah'a (Sultan'a) ortak koştuğu putlardır.}

Böyle putlarını kırınca ancak Allah'ı aramaya koyulabilirsin.

Bir insana aşık olan kimse bir gün mutlaka ailesini veya işini o aşık olduğu kişi için terk eder.

Aşıklarda ölüm korkusu yoktur, malın da hükümetin de değeri yoktur.

Halkın endişeleri mü'mine zarar vermez. Dünya sular altında kalsa, okyanuslar taşsa, bu hal göçmen bir kuşa ne zarar verebilir?

İnsan sevdiğinin yanlış ve kusurlarına karşı kör ve sağır olur.

Cennet kötülüklerle ve dikenlerle çevrelenmiştir. Ama burnumuza gelen cennet kokusu sevgilinin haberini aşıka ulaştırınca o dikenlik pek hoş olur. Cehennemin çevresi çiçeklerle doludur, ama burunlara ateş kokusu gelir. (Kitab Makalat, s: 13, 21-22, 26, 39.)

-12-

Dünya hayatı ve rızık endişesi:

İmam Hazreti Ali buyurdu ki:

Dünya ikamet edilecek ülkeye geçittir. İnsanlar bir tomara çizilmiş suretlere benzerler, tomar dürüldükçe bir kısmı yiter, bir kısmı gelir. (Nehcu'l Belağa s: 602-604)

Mesnevi'den:

Artık vakti geldi, nefis ve dünya elbisesinden soyunayım, sureti bırakayım da baştan başa can olayım.

Benliğin yanmadıkça aşkın gönlü kutlu olur mu hiç? Hayaller vebasından kurtul, diri ve daima işte güçte olan ilahi aleme gir.

Hor hakir kimdir? Bedene tapan cehennem ehli. Yeşilliklerden, çiçeklerden meydana gelen dünya bahçesi bir an içindir, fakat ilahi akıldan meydana gelen gül bahçesi daima yeşildir, güzeldir, hoştur.

Topraktan biten güller mahvolur gider, gönülden biten güller daimidir ve ne de hoştur. Bizim öğrendiğimiz o bilgiler bil ki o gül bahçesindeki bir yapraktan ibarettir.

Biz o gül bahçesinin kapısını kendimize kapattık, onun için bu yapraklarla yetiniyoruz.

Yazık! Böylle bir bahçenin anahtarları rızık derdi yüzünden elimizden düşüp gidiyor.

Bir an olsa da seni rızık derdinden kurtarsalar, o vakit te kadınların etrafında dönüp dolaşmaya başlar, kadın sevdasına düşersin.

Derken birden iştahın açılır, istek denizin kabarmaya başlar, o vakit de yemekle ve kadınla dolu bir şehir gerek sana.

Madem ki Allah'a aşık değilsin, ne diye gafilce gürültü çıkarıp durursun?

O sesin başkasının sesinin yankılanmasıdır. Senin bütün işlerin de böyledir, başkalarının işlerinin yankılanması.

Kızgınlığın da zevkin de, başkalarının kızgınlığının ve zevkinin yankılanmasıdır.

Fakat araştırma yapmadan, nefsine uyarak, dine sonradan sokulan bid'atlere kapılanları rüzgar Ad kavmi gibi yapar, helak eder.

Rüzgar der ki: "Başıma buyruk değilim, Allah emrine tâbiyim, ben senin gibi Padişahımdan gafil değilim ki. Süleyman Peygamberin (as) haliyle hallensen, seni onu taşıdığım gibi başımda taşırım.

İnsanlar toprak yer, fakat renklerle bezenmiş, çeşitli suretlere girmiş toprağı yer. Bu güzel yiyecek ve içecekler, tatlılar, aslında bezenmiş ve boyanmış topraktır.

Allah hem topraktan türlü türlü şeyler yapar, hem de yine hepsini ufalar, toprak haline sokar.

Tüm milletler de mezarlarında aynı renktedir. Dünyadaki renklerin, güzelliklerin, tamamıyla bir yüz örtüsünden ibaret olduğunu, iğreti şeyler olduğunu bil.

Hakiki renk ancak Allah'ın rengidir, O'ndan başka renkler bil ki iğreti ve batıldır. İbadet edenlerdeki doğruluk, takva ve yakini iman rengi ebediyyen bakidir.

Doğru insanların yüzlerindeki nur, bedenleri yok olsa da ebediyyen kalır.

Allah toprağa bir renk, bir parlaklık verir, onu mücevher haline getirir. Çocuk tabiatlı olanları da bunların peşine düşürür, bu şeyler için onları savaşa sokar.

Hamurdan deve ve aslan şekillerinde çörekler pişirirler, çocuklar bunları görünce iştahlarından ellerini dişlerler.

Oysa çocukların ağzında aslan ve deve şeklindeki çörekler, şekilsiz çöreklerle aynıdır, ancak bu söz çocuklara tesir etmez.

Silahlarla bu çocuk cahilliği bir araya gelince, firavun gibi devletler bütün dünyayı yakar, yandırır.

Ey yoksul! Yoksullukla firavunluktan kurtuldun. Şükret ki yönetenlerin düştüğü gibi sınanmaya düşmekten kurtuldun.

Dolu karın, şeytanın pazarıdır, şeytanın tacirleri orada gürültü edip dururlar. Hiçbir şey satmayan büyücü tacirler gürültüyle akılları bulandırırlar ve ifsat ederler. Geceleyin illüzyon yaparak küpü at gibi yürütürler. Karar sahibinin gözüne toprak serperler. Kokusuz yaban ağacına, öd ağacı rengini verirler. Taş ve toprak parçasını insanlara güzel bir şeymiş gibi gösterirler ve insanları hasetçi yaparlar.

Allah toprağa bir renk verir, çocuk gibi insanlar ona kapılır ve onun uğruna birbirine düşer.

Eteğimizi çocuklar gibi toprakla dolduruyoruz. Gözümüze o toprak, madenden çıkmış altın görünür.

Bu akılsız çocukların Allah'ın gerçek kullarına karşı güçleri yoktur. 100 yaşında olsalar da hâlâ çocukturlar. Saçları ve sakalları ağırsa bile korku ve hayal kurma çocukluğundan kurtulamamışlardır.

Bu yeryüzü çocukların beşiğine benzer, fakat ermişler için daracık bir yerdir.

Allah çocuklar için yeryüzüne "beşik" dedi, beşik içindeki çocuklara da süt saçtı. (6/s: 14, 95)

İmam Hazreti Ali buyurdu:

Gerçekten de rızık gökten yere yağmur damlaları gibi iner. Bu şekilde rızık herkese ayrılan miktar kadar eksiksiz ve fazlasız olarak gelir.

Biriniz kardeşinde liyakat, aile, mal, sıhhat, şeref, mevki gibi herhangi bir yönden fazlalık görürse kötü düşüncelere kapılmasın, ona fitne olmasın.

Hain olmayan bir Müslüman, Allah'tan iki hayırdan birini bekler: Ya Allah'a çağıranın çağrısını -çünkü bu, Allah katında onun için daha hayırlıdır-, ya da Allah'ın vereceği rızıkı.

Allah'tan korkun ama özür getirerek değil, Allah'a kulluk edin ama halk görsün duysun diye değil. Çünkü kim Allah'tan başkası için kulluk ve amel ederse, Allah da o kulu ona havale eder.

Biz ise Allah'tan şehitlerin duraklarını istemekteyiz, kutlu kişilerin rızıklarını ve yaşayışını Allah'tan dilemekteyiz, peygamberlere yoldaş olmayı niyaz etmekteyiz.

Allah'ın bir kişinin sözüne ve özüne doğruluk vermesi, başkalarına miras olarak bırakacağı maldan hayırlıdır.

Duyun bilin ki içinizden birisi yakınlarından birinin muhtaç olduğunu gördüğünde ona vermediği mal kendi malını artırmaz, ona vereceği mal da kendi malını eksiltmez. (Nehcül Belağa: Bölüm I/4: s: 132-134.)

Mesnevi'den:

Bir binici dizgini her tarafa çevirir ta ki ham at üstünde bir binicinin bulunduğunu, sahipsiz olmadığını anlasın diye. Fakat terbiyeli at üstünde binici olduğunu bilir, bundan dolayı iyi yürür.

Akılsız tavuk, deveyi evine misafir olarak götürür. Fakat deve, tavuğun evine ayak basar basmaz ev yıkılır, dam çöker.

Kendimiz tavuk, aklımız fikrimiz de tavuk kümesinden ibaret.

Allah'a olan Aşk insanı faziletler sahibi yapar. Fakat insan bu haddinden fazla dileyişler yüzünden hem pek zalimdir, hem de pek cahil. İnsanlar arslanı kucaklamaya çalışan bir tavşan gibidir.

İnsan ruhuna da zulüm eder, nefsine de. Fakat şu zulmü gör ki insan Allah'ın adaletinden bile topu kaparak bu adalete üstün olmaya kalkışır. İnsanın cehaleti, bilgiye öğretmenlik yapmaya çalışır; zulmü ise, Allah'ın adaletine rehber olmaya çalışır.

Kendisini O'ndan mahrum kilan ruh, Allah'ın yüzünü göremez. Maşukunun (Allah'ın) yüzünü ancak onun civarında olan görür.

Aşık, Rabbine kavuşmaya çağırıldığını duyunca yavaş yavaş kımıldanmaya başladı. Aşık topraktan da aşağı değil ya: Toprak bile sabah rüzgarıyla yeşiller giyinir, yokluktan başını kaldırır.

Yokluk koskoca bir alem doğurmadı mı? Hala da her an bütün varlıklar ondan doğmuyor mu?

Ben bir kuzudan veya keçiden aşağı mıyım ki rızık verenim ve velim olmasın. Öyle bir Velim var ki tüm saltanatın sahibidir, bana nasıl bir yelin esmekte olduğunu O bilir. Fakat şehvete mensup olan nefis Allah'a karşı sağırdır ve kördür.

Ateşin içindekine nasılsın diye niye sorayım? Nasıl olacak? Yanıp kül olmaya baş aşağı dalmış bir halde işte!

Zenginler ise bu ateşe odun taşıyan hamallardır. (Mesnevi. Cilt 3, s:102,108. Cilt 4, s: 6.)

İncil'den: Hz İsa (as) diyor ki:

Matta, 6/24: Hiç kimse iki efendiye kulluk edemez. Ya birinden nefret edip öbürünü sever, ya da birine bağlanıp öbürünü aşağı görür. Siz hem Rabbe hem de mala kulluk edemezsiniz.

Matta 6/25: Bu nedenle de size şunu söylüyorum: Ne yiyip ne içeceğiz diye canınız için, ne giyeceğiz diye bedeniniz için kaygılanmayın. Can yiyecekten, beden de giyecekten daha önemli değil mi?

Matta 6/26: Gökte uçan kuşlara bakın: Ne eker, ne biçer, ne de ambarlarda yiyecek biriktirirler. Rabbiniz yine de onları doyurur. Siz onlardan çok daha değerli değil misiniz?

Matta 6/27: Hangi biriniz endişelenmekle ömrünü bir anlık uzatabilir ki?

Matta 6/28: Giyecek konusunda neden kaygılanıyorsunuz?Kırzambaklarının nasıl büyüdüğüne bakın, ne çalışırlar ne de iplik dokurlar.

Matta 6/29: Ama size şunu söyleyeyim: Bütün görkemine rağmen Süleyman bile bunlardan biri gibi giyinmiş değildi.

Matta 6/30: Bugün burada var olup yarın ocağa atacağı kır otunu böyle giydiren Rabbinizin sizi de giydireceği çok daha kesin değil mi? Ey kıt imanlılar!

Matta 6/31: Öyleyse ne yiyeceğiz, ne içeceğiz ya da ne giyeceğiz diye kaygılanmayın.

Matta 6/32: Kafir uluslar hep bu şeyler konusunda endişe ederler. Oysa Rabbiniz bütün bunlara ihtiyacınız olduğunu bilir.

Matta 6/33: Siz öncelikle onun egemenliğinin ve doğruluğunun ardından gidin. O zaman size bütün bunlar da verilecektir zaten.

Matta 6/34: O halde yarın için kaygılanmayın. Yarının kaygısı yarının olsun. Her günün derdi kendine yeter.

Geleceğiniz kime ait? Allah'a mı, insanlara mı?

-13-

Akıl. Bilgi. Dünya hayatı. Ölüm. Ruh:

Mesnevi'den:

Bir çok bilim adamı bu dünya hayatına aşıktır, çünkü hünerleri ancak burada geçer, ahiret pazarında bir işe yaramaz.

Bir bilim adamı da bu dünyanın havasına kapılmış, dünya muradına gönül vermiş.

Dedi ki: "Yarı canlı bir halde bile bu dünyayı görmeye razıyım, yeter ki ölmeyeyim."

O, bu dünyadan başka her şeyi yok görmüş, yokluktaki dirilişi görmemişti.

Ana karnındaki çocuk gibi, Allah'ın keremi onu rahmetinden dolayı dışarı çeker de, ama o yine de rahime doğru kaçar durur.

"Bu şehirden, bu yurttan dışarı çıkarsam acaba bir daha burasını görebilir miyim?" demek gibi.

Ana karnındaki çocuk da rahmin dışında bir âlem olduğundan gâfildir. Bilmez ki rahimdeki nimetler dışarıdaki alemin feyzi iledir.

Dünyadakiler kendilerine mekanı olmayan alemden yüzlerce yardım geldiğini bilmezler.

Kuş, kafeste su ve yiyecek bulur, ama su da kafesin dışındaki bahçeden gelir yiyecek de.

Peygamberlerin ruhları bu alemden göçerken cennet bahçesini görür de bu yüzden dünya kafesine ve içindeki bilgilere aldırış etmezler.

Kafestekilerin can kuşu, kedinin yani ölümün sesini duyunca delik arayan fareye döner. O yüzden fare gibi bu dünya denen deliği ülkeleri kabul ederler ve vatan edinirler. Bu fareler dünya denilen bu delikte yapılar yapmaya girişirler, bu deliğe layık bilgilere sahip olmaya çalışırlar. Bu dünyada kendilerine fayda sağlayacak ve statülerini yükseltecek sanatı seçerler ve ahirette kendilerini yükseltecek ilimi bırakırlar. Çünkü bu dünya denilen delikten dışarı çıkmaktan ümitlerini kestiler ve bedenlerinden kurtulma yolunu kapattılar.

Örümcekte anka kuşunun tabiatı olsaydı tükürüğü ile çadır kurar mıydı hiç?

Kedi pençesini kafese atar. Kedinin pençesinin adı derttir, elemdir, ızdıraptır. Kedi ölümdür, pençesi de hastalık. Kedinin pençesi kuşu da kuşun kanadını da pençeler. Kuş, bucak bucak ilaç bulmaya koşar. Ölüm kadıya benzer, hastalık şahide. Bu şahit, kadıdan gelen adam gibidir, "gel kadı seni mahkemeye istiyor" der. Ondan kaçıp kurtulmak için bir mühlet istersin, mühlet verirse ne ala, vermezse "olmaz hadi kalk" diye emreder.

Mühlet istemen ve mühlet alman, ilaçlardır ve tedavidir. Sen adeta ten hırkanı yamalarla yamalarsın. Fakat tenin nihayet bir sabah kızgın bir hale gelir, "Bu mühlet ne zamana kadar sürecek? Utan artık" der.

Ey hasretlerle dolu insan, o gün gelmeden önce davran da Padişahtan (Allah'tan) özür dile!

Atını karanlıklara süren kişi, gönlünü o nurdan tamamıyla ayırır. Şah'tan (Allah'tan) da kaçmak ister, şahitten de, onu götürmek istediği yerden de. Çünkü o şahit, onu kazaya ve hükme davet etmektedir.

Av köpeği olmayan köpeğin boynunda tasma yoktur.

Ham ve kaynamamış şey mutlaka lezzetsizdir. Kayna ki lezzetli ol, ve gideceğin yere kavuş. Çünkü insan, ferahlık içindeyken azar, rüyasında Hindistan'ı gören fil gibi azar ve kudurur. Fil rüyada Hindistan'ı gördü mü filciyi dinlemez ve azgın bir hale gelir.

Mü'minin kalbi, adalet sahibi ve kendisinden yardım istenen Allah'ın kontrolündedir.

Hz Musa'nın asası görünüşte bir sopadır, ama ejderha gibi ağzını açtı mı bütün varlık ona bir lokmadır. Hz İsa'nın nefesindeki sese ve harfe bakma, ondan ölüm bile kaçıyor, sen buna bak.

Uzaktasın diye göremiyorsun, biraz yaklaş da orduyu gör.

İnsanların gözlerindeki hayat bu şekilde olduğu için, gerçek hayat ve rızık sebebi kalplerinden kaybolur.

Toprak, bedenin toprağına "Dön geri, ruhu bırak toz gibi bize gel, sen bizim cinsimizdensin, o rutubetli bedenden, o ülkeden ayrıl" demekte.

Sular "Ey su! Gurbetten gel bize ulaş" diye bedenin suyunu aramakta.

Ateş, "Sen ateştensin, aslına ulaşma yolunu tut" diye bedenin hararetini çağırmakta.

Hava "Ey nefes! Bize gel, senin aslın havadır" demekte.

Bu unsurlar ayakları bağlı 4 kuştur; ölüm, hastalık ve dert de onların ayak bağlarını çözer. Ayakları çözüldüğünde her bir unsur kuşu uçuverir.

Fakat Allah'ın hikmeti bu aceleye mani olur, onları ecel gelinceye kadar sıhhat vasıtasıyla bedende tutar. Allahu Teala "Ey cüzler! Daha ecel gelip görünmedi, ecelden önce kanat çırpmanızda bir fayda yok" diye buyurur.

Her cüz kendi aslına arkadaş olmayı dileyip arıyorsa, aslından ayrı kalmış olan bu garip ruhun hali ne olur? Kıyas et.

Ruh der ki "Ey şu yeryüzüne ait 4 arkadaşım! Benim garipliğim, sizin garipliğinizden daha acı, ben arşa mensubum."

Tenin iştiyakı yeşilliğe ve akarsuya olur, çünkü aslı ondandır.

Ruhun iştiyakı ise gerçek canlılığa ve canlılığın Sahibi Allah'a olur, çünkü ruhun aslı mekansız alemin ruhudur.

Ruh, hikmete ve bilgilere; ten, bağa, bahçeye, üzüme meyleder.

Ruh, yücelmeye ve yükselmeye can atar; ten ise kazanca, ota, yiyeceğe, içeceğe.

O Yüceler de ruha meyleder. **"**... Allah onları sever, Sever, onlar da Allah'ı...**"** (Maide 54) ayetini burdan anla.

Kisi sevgilisinden başka bir şey dilemez bir hale gelirse, sevgilisi de ona aşık hale gelir.

Başkasını istemez hale gelen aşıklar, bir murat etrafında döner dolaşırlar. Yalnız sevgililerini dilerler. Ama başka şeylerin isteği, onları kendine çekip durur. Fakat onları bu başka istekler, zayıf bir hale getirir. Onların aşık olduklarının muhabbeti ise onları kuvvetlendirir. Bir yere gideyim diye yüzlerce defa karar verirsin, fakat seni bir güdü başka yere çeker durur. (cilt 3, s. 93, 97, 99, 102.)

Ölüm ve ilim:

Sağır bizim ölümümüzü duydu da kendi ölümünü duymadı.

Kör olan kendi ayıbını zerre kadar görmez, fakat yine de alemin ayıbını arar.

Çıplak, elbisesinin eteğini kesecekler diye korkuyor ama çıplağın eteği mi olur ki kessinler.

Dünyaya kapılan kişi de hem tüm malını zaten kaybetmiştir hem de sahip olmadığı bu malı kaybetmekten korkmaktadır.

Halbuki hırsızlardan hiç de korkmaması lazım, zaten dünyaya çıplak geldi çıplak gidecek. Böyle olduğu halde hırsızlardan korkusundan yüreği titremekte.

Fakat hayattayken bunca feryat edip sızlanmıştı ya ölürken kendisi de bu korkusuna şaşar ve güler. O vakit zengin, hiçbir varlığı olmadığını, zeki, hiçbir hüneri bulunmadığını anlar.

Hayattaki bu korku, eteğine saksı kırıkları toplayıp kendini mal sahibi zanneden, onları kaybetmekten korkup üstüne titreyen çocuğun korkusuna benzer. Saksı kırıklarından bir parçayı bile ondan alsan ağlamaya başlar, geri versen sevinir gülmeye koyulur. Çocuk ilim kılığına bürünmedikçe ne ağlaması ne de sevinci önemsenmez.

Ahmak da eğreti malı kendisinin zanneder de onun üstüne titrer. Hay aşağılık kisi hay! Rüyasında kendini mal sahibi görür, çuvalını hırsız çalacak diye korkar. Fakat ölüp de dünya hayatı denen rüyadan uyandığında kendi korkusuyla alay eder.

Bu dünyanın aklına ve bu alemin bilgisine sahip olduğunu zanneden alimlerin korkusu da buna benzer. Dünyevi hünerlere ve fenlere sahip olan bu akıllara Allahu Teala Kur'an'da "Onlar bir şey bilmezler" dedi.

"Necm 29: Bizi anmaktan (zikrimizden) yüz çeviren ve dünya hayatından başka bir şey istemeyenden yüz çevir.

ذلِكَ مَبْلَغُهُمْ مِنَ الْعِلْمِ

Necm 30: İşte onların ilimden kazanabilecekleri budur.**"**

يَعْلَمُونَ ظَاهِراً مِنَ الْحَيُوةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ

"Rum 7: Onlar, sadece şu dünya hayatının dış yüzünü bilirlerken ahiretten ise gâfildirler.**"**

"Yunus 36: Onların çoğu, zandan başka bir şeye uymuyorlar. Zan ise hakikaten hiçbir şey kazandırmaz...**"**

Her biri kendinde bilgi var zannına kapılır da biri çalacak diye korkuya kapılır.

"İnsanlar beni işimden ve öğrenimimden alıkoyuyor, zamanımı çalıyor" der. Halbuki o kişi, iş, bilgi ve zamandan gâfilliğe boğazına kadar batmıştır.

Çıplak olan insan, sahibi olmadığı elbiseyi başkalarının pençesinden kurtarmak için sürüklüyor.

Kendini alim zanneden zalim, çeşitli bilgileri bilir ama kendini bilmez. Çeşitli şeylerin özelliklerini bilir ama kendi özelliklerine gelince akılsız bir eşeğe döner. “Ben caiz olan ve olmayanları bilirim” dersin ama kendin caiz misin? “Şu doğru, şu değil” diyorsun ama kendine iyice bir bak, doğru musun değil mi? Her kumaşın değeri ne kadar biliyorsun da kendi değerin ne kadar bilmiyorsun, işte ahmaklık budur.

Bütün bilgilerin ruhu budur: “Mahşer günü, ben kimim? O gün ne halde olacağım?” diye kendi kendine sorman, bunu bilmen gerek.

Öncelikle gerçek seni görmen ve bilmen gerekir. Diğer ilimlerden önce bunu bilmek daha önemlidir.

Şeytan senin nefsine elçi olarak geldi de ahmak nefsini Hızır’ın içtiği hayat suyundan mahrum etti. Sen berrak suda sahte ayın hareketini ve bununla şeytan tavşanın filleri korkuttuğunu devamlı anlattın. Fakat, ey ham körler! Bu ay hakiki ay değil.

Allah’ın helak etmiş olduğu geçmiş kavimlere bak da anla. Ebediyen karanlığa gidiyorlar, ne yardım eden var ne imdatlarına yetişen. Gördüğünüz şeyleri görmediğinizi zannedersiniz. Meydanda olan şeyleri bile görmezsiniz. Ama ölüm gözlerinizi adamakıllı açacak elbet.

Alem güneş ve nurla dolu olsa da, kör gibi karanlıklara dalarsan, ondan uzak ve mahrum kalırsın.

O aya, peygambere pencereni kapatırsan onun nurundan nasibin olmaz. Sen köşkten çıkıp kuyuya girmişsin, alemin ayetleri sana ne etki etsin.

Hz Davud’un sesi dağlara taşlara ulaştı da yine de o taş yüreklilerin kulaklarına girmedi.

Akıl:

Akıl dediğin nedir? Yaratanı tanıyan akıldır, hayvani akıl değil.

İnsandan kaçan vahşi hayvanların hepsi evcil hayvanlardan aşağıdır. Çünkü vahşi hayvanlar onlardan üstün olan akıldan kaçmaktadırlar.

Vahşi hayvanların bu seviyeye düşmesinin sebebi, insana itaat etmemeleridir. Şu halde, insandan kaçan yaban eşeklerine benziyorsan senin ne aklın var ki? İşe yaradığı için eşeğe değer verilir, ama bu eşek yaban eşeği olursa değersizdir.

İnsan da kendisinden üstün akıl olan peygamberden vahşi bir hayvan gibi kaçarsa değersizdir. Zira kâfirler, akıldan yoksun olmaları ve akılsızların emri altında bulunmaları sebebiyle, dünyada ve ahirette azap görmektedirler.

Eğer bir akıl, asıl akıl Sahibinin aklından kaçarsa, akıllılar zümresinin seviyesinden hayvanlar zümresinin seviyesine iner. (1. Cilt sayfa 84-85. - 3.cilt)

-14-

Lüzumsuz korku ve istekler. Rızık:

Dünyadaki sıkıntıların sebebi insanların kendileri dışındakilerin ihtiyaçlarına ve sorunlarına aldırış etmemeleridir.

Gerekli ve gereksiz korku ve isteklerimizi tespit etmeli, gereksiz korku ve isteklerimizden kurtulmaya çalışmalıyız.

Herkes kendi korktuğu şeylerden başkalarının da korkmasını, kendi sevdiği şeyleri başkalarının da sevmesini sağlamaya çalışır.

Şimdi insanlar çok fazla yiyip çok fazla para harcasalar bile, hala gelecekteki ekonomik sıkıntılardan bahsediyorlar, sizi her zaman gelecekteki ekonomik sıkıntılarla korkutuyorlar.

Yusuf: **"**...Gerçekten Rabbim dilediği şeyi çok ince düzenler. O, (her tedbiri) bilen, her şeyi yerli yerince yapandır**."** (Yusuf 100)

Mesnevi'den:

Bir şeyh müridiyle dara düşmüştü, şehirde ekmek vardı, bulundukları yerde kıttı. Müridin gönlünde açlık korkusu gafletinden dolayı her an artmaktaydı. Şeyh müridin içinden geçeni anlamıştı. Ve ona dedi ki:

"Ne vakte kadar bu elem içinde kalacaksın? Aç kalma korkusundan dolayı yanıp yakılıyorsun, adeta Allah'a tevekkül gözünü kapamışsın. Sen Allah'ın açlıkla kendisine yaklaştırdığı özel kullarından değilsin, bu yüzden Allah seni daima doyuracaktır. Açlık, Allah'ın has kullarının gıdasıdır, senin gibi ahmağa bu nasıl nasip olacak?"

Şu aşağılık ve midesine düşkün kişilere daima yemek üstüne yemek verirler. Bu çeşit adam öldü mü rızkı önünden giderek ona der ki "Ey yoksulluk endişeleri ile hayatını bitiren! İşte sen öldün rızkın kaldı; hadi kalk da rızkını al."

Kendine gel de endişeden dolayı titreme, rızkın senin ona aşık olmandan ziyade o sana aşıktır. Rızkın senin sabırsızlığını bilir de koşarak sana gelir. Sabret, rızkın mutlaka gelir ve bir sevgili gibi sana teslim olur.

Aç kalmaya devam edeceğinden korktuğun için neden titriyorsun? Allah'a güvenerek yaşa, rızkın zaten sana gelir.

Öküz ve ada (insan ve dünya):

Büyük bir adada bir öküz varmış. Yüce Allah o adayı hep otlarla, çayır çimenle doldururmuş. Öküz akşama kadar tüm otları çayır çimenleri yer bitirir, sonra da bir dağ parçası gibi şişer semirirmiş.

Gece olunca da hep "Ovanın otlarının hepsini yiyip bitirdim, yarın ne yiyeceğim" diye düşünerek endişeye kapılır ve uyuyamazmış.

Sabah kalkınca yine tüm ovayı dünkünden daha yeşil daha bol çayır çimenle dolu bulur, yine yer içer semirir, yine geceleyin aynı derde düşermiş.

Her yıl her gün tekrar tekrar bunu görür, fakat yine de Allah'a güvenmezmiş. Yarın ne yiyeceğim, rızkım gelecek mi diye endişelenir durur. Yıllardır o öküz bu haldedir işte. 'Bunca yıldır bu otları yer dururum, hiçbir gün rızkım azalmadı, bu korku nedir? Bu gönlümü yakıp yandıran gam nedir?' diye düşünmez bile. İşte insanların çoğu o öküzdür ve dünya o adadır.

İnsanların çoğu rızık korkusundan dolayı her zaman endişe içindedirler. Hep 'Gelecekte ne yiyeceğim? Yarının rızkını nasıl ve nerede elde edeceğim?' derdine düşerler.

Yıllardır rızkını yiyip harcadın rızkın hiç eksilmedi, artık biraz da gelecek düşüncesini bırak da geçmişe bak. Geçmişte elde etmiş olduğun rızıkları hatırına getir. Geleceğe rızık endişesi ile bakma ki daha az sızlanasın. (5/s: 64)

Devletin görevlendirdiği tilki eşeğe dedi ki: "Devlet, 'tüm hayvanların rızık için çalışması farzdır' diye buyuruyor. Niye devletin bahçesinde ot aramıyorsun?"

Eşek dedi ki "O senin dediğin Allah'a dayanmanın zayıflığından, can veren Allah elbette rızık ta verir. Bu rızık hiç kimseye eksik verilmez. Tüm mahlukat rızık peşinde koşmadan rızıklarını elde ederler. Rızık veren Allah herkese nasibini verir, herkesin kısmetini önlerine koyar. Herkesin rızkı gelir, çalışıp çabalama zahmetine düşmen senin sabırsızlığındandır. Ey düşman çek git! Ben çayırda rızık peşinde koşarken beni yiyesin diye aldatıcı bir düzen kurdun." (5/ s: 53)

Devletler de böyle sistemler kurarak halklarını kendilerine köle haline getirir. İnsanların çoğu için hayat şehvetten ve yemekten ibarettir. Devletler de halkların bu çocukça isteklerini kendi çıkarları için kullanır.

Mesnevi'den:

Birisi hastalandı, hekime gidip dedi ki "Derdimi anla."

Doktor hastanın durumuna baktı ve iyileşme ümidinin olmadığı zannına kapıldı. Hastaya, "Ne istiyorsan onu yap, bu sorun ortadan kalkacaktır" dedi.

Hasta, kendisine sıhhatten bir kapı açılsın iyileşsin diye gönlünün dilediğince Irmak kıyısında gezinip duruyordu. Su kenarında ise bir sofi oturmuş elini yüzünü yıkıyordu. Hasta sofinin kabak kafasını görünce hevese kapıldı, içinden bir sille vurmak isteği coştu. Sofinin kabak kafasına vurmak için elini kaldırdı.

İçinden kendi kendine dedi ki "Hekim bana dedi ki 'içinden geçeni yapmazsan o sana dert olur', bir sille aşk edeyim." Tokatı vurunca sofinin kellesinden "şırrak!" diye bir ses çıktı. Ve sofiye dedi ki "Enseni tokatladığımda, o ses senin ensenden mi çıktı, benim elimden mi çıktı?"

Sofi "Ey asi namussuz!" diye bağırdı. Ona iki üç yumruk vurmak, sakalını bıyığını yolmak istedi, ama vazgeçti. Adamın hasta ve cılız olduğunu gördü. Kendi kendine "Ona bir vursam ölecek padişah da kısas emredecek. Zaten adamın çadırı (bedeni) harap, direği kırık, yıkılmak üzere. Bu ölü herif için kısas ile öldürülmem yazık olur." Onu bu nedenle dövemediğinden kadıya götürmenin uygun olduğunu düşündü.

İnsanların çoğu da gönüllerinin hastalığına çare bulamadıkları için böyle dertlerini çözecek doktor zannettikleri (devlet veya dini liderleri) nin kışkırtmalarıyla kendilerinden başkalarına zulüm ederler.

İnsanların çoğu, sorunlarını çözebilecek güce sahip gördükleri kişilerin sözlerini izleyerek kendi sorunlarının çözülebilmesi için başkalarına zulüm etmeyi helal sayarlar.

Ey arzu ve isteklerini bilgi sanan ve zayıfları aldatmaya çalışan yöneticiler ve alimler! Halka "bu ilaçtır" diyenler halkla alay etmiş ve gülmüştür. O şeytan da vaktiyle, Hz Adem'e de ağaca doğru kılavuzluk etmişti ya. O, Hz Adem ve Havva'ya "Bu ilacı yiyin ki ebedi olarak yaşayasınız" demişti ya.

O Sofi kızgınlıktan ateşlendi, ama işin sonuna göz attı. Ne mutlu Sofi gibi sonu görebilenlere.

Allah'ın sınaması ile senin hayaline kuyunun üstündeki ova tamamı ile yılan zehrinden ibaretmiş gibi görünür, bu nedenle insanlar kuyuyu (dünya devletlerini) sığınılacak yer zanneder. Allah'ın sanatı gözlerini bağladı da insanlar bu kuyuları sığınılacak yer zannettiler. (6/ s: 14, 16, 28)

İnsanın hesap gününe yolculuğu:

İmam Hazreti Ali buyurdu:

Mahşer meydanı'ndaki bu insanlar Allah'ın kudretiyle yaratılmışlardır.

Rızıkları takdir edilerek beslenmiş ve yetiştirilmişlerdir, ölümün gelip çatmasıyla alınmışlardır.

Kabirlere konulmuşlardır, toprak olmuşlar ve çürümüşlerdir, tek tek kimsiz kimsesiz haşredilmişlerdir.

Yaptıkları neyse karşılığını elde etmişlerdir, sorgu için ayrılmışlardır.

Dünyada kurtuluş vesilelerini elde etmeleri için mühlet verilmişti onlara, doğru yol gösterilmişti onlara, yapacakları işleri düşünüp yapmaları için ömür ihsan edilmişti onlara.

Düşünerek hareket etsinler, koşu için cins atlar hazırlasınlar, onları yetiştirsinler, ahirette iyi bir konak elde etmeye çalışsınlar, aceleye kapılmasınlar diye onlara fırsat ve mühlet verilmişti.

Artık gözlerinin önündeki şüphe ve yanılgı karanlıkları ve sisleri ortadan kalkmıştır.

Ne yazık ne yazık. Bu doğru misaller ve bu şifa veren öğütler keşke tertemiz gönüllere, işiten kulaklara, sabırla işleyen ellere ve basiretli akıllı kişilere söylenseydi.

Acele etti isteyen kişi. Kurtuldu korkan kişi ve buldu yol azığını: O, tertemiz etti özünü, inşa etti döneceği yeri, göçeceği gün için ve gideceği yol için. Bu yoksulluk yurdunda (dünyada) önceden hazırlayıp yolladı, gelecekte konaklayacağı yerde muhtaç olduğu azığı.

Ey Allah'ın kulları! Allah'ın sizi ne için yarattığını bilin de ona göre sakının O'ndan. Sizin neden sakınmanızı buyurduysa iyice anlayın da ona göre sakının O'ndan.

(Nehcul Belağa: 1. Kısım, 4. Bab. Sayfa 139-140)

Doğru olduğunu bildiğimiz şeyleri uygulamalıyız ve bunlara zıt düşenleri terk etmeliyiz. Birbirine zıt olan şeyler aynı anda doğru olamaz.

"Yunus 100: Allah'ın izni olmadan hiç kimse iman etmez ve (Allah) pisliği, akıllarını kullanmayanların üzerine kor.**"**

Ve bizim için gereksiz olan şeylerle kendimizi meşgul etmemeliyiz.

En iyi bilgi, içinde bulunduğunuz durumu bilmektir. En iyi eylem ise, durumunuz değişse bile, önceki iyiliğinizi korumaktır.

Kur'an'da peygamberler dışındaki insanlara verilen görev, kendilerini ve ailelerini ateşten korumaktır.

"Ey iman edenler kendinizi ve ailenizi ateşten koruyun... (Tahrim 6)**"**.

Hürriyet:

Hakikati araştırmadan önce hürriyetimizi sağlamalıyız, yani kendimizin veya başkalarının isteklerine esir olmaktan kurtulmalıyız. Bize hiç baskı yokken isteklerimizi ve tercihlerimizi yaşayabiliyor muyuz?

Mesnevi'den:

Balıktan başka herkese su yeterli geldi. Rızık endişesi olana günler uzadı.

Ey oğul! Bağı çöz, azat ol. Ne zamana kadar gümüş, altın esiri olacaksın?

Denizi testiye dökersen ne kadar su alır?: Bir günün kısmetini.

Harislerin göz testisi dolmadı; sedef kanaatkar olduğundan inci ile doldu.

Bu İlahi aşk yüzünden elbisesi yırtılan kişi hırstan ve ayıptan tamamen temizlendi.

Kimin Allah aşkına meyli yoksa o kanatsız bir kuş gibidir. Yazıklar olsun ona!

Sevgilim Allah'ın nuru, önümde arkamda olmadıkça ben nasıl önü sonu idrak edebilirim?

Bilir misin senin aynan neden sana seni anlatmıyor?: Tozu pası temizlenmemiş de ondan. (1/ s: 1)

Rızık konusu ile ilgili bazı ayetler:

*"Ben cinleri ve insanları, ancak bana ibadet etsinler diye yarattım." (Zariyat 56)

*"Zariyat 57:Ben onlardan rızık istemiyorum, beni beslemelerini de istemiyorum. Zariyat 58: Şüphesiz rızık veren, sağlam (devamlı ve değişmez) kuvvet sahibi olan ancak Allah'tır."

*"Nice canlı var ki rızkını taşıyamaz, onların da sizin de rızkını Allah verir. (Ankebut 60)."

*"Cum'a 11: Bir ticaret veya eğlence gördükleri zaman hep dağılıp ona giderler ve seni ayakta bırakırlar. De ki: 'Allah'ın yanında bulunan, eğlenceden de ticaretten de hayırlıdır. Allah, rızık verenlerin en hayırlısıdır'."

*"Onlar öyle kimselerdir ki: 'Allah'ın Elçisi'nin yanında bulunanları beslemeyin ki dağılıp gitsinler' diyorlar. Oysa göklerin ve yerin hazineleri Allah'ındır, fakat münafıklar anlamazlar. (Münâfikûn 7)"

*"Ey iman edenler, mallarınız ve çocuklarınız sizi Allah'ı anmaktan alıkoymasın. Kim bunu yaparsa işte onlar ziyana uğrayanlardır. (Münâfikûn 9)"

*"...Kim Allah'a karşı takvalı olursa ona bir çıkış yolu yaratır (Talak 2). Ve onu hesap etmediği yerden rızıklandırır. Kim Allah'a tevekkül ederse O, ona yeter. Allah, emrini yerine getirendir. Allah herşey için bir ölçü koymuştur (Talak 3)"

*“Taha 131: Onlardan bazı zümrelere kendilerini denemek için verdiğimiz dünya hayatının süsüne gözlerini dikme. Rabbinin rızkı daha hayırlı ve daha süreklidir. Taha 132: Ailene namazı emret, kendin de namaz kılmaya dayan. Biz senden rızık istemiyoruz. Seni biz besliyoruz. Sonuç takva(sahipleri)nindir.”

*“Ra’d 26: Allah, dilediğine rızkı açar da, takdir eder de. Dünya hayatıyla sevindiler. Oysa ahiretin yanında dünya hayatı, bir geçimden ibarettir.”

*“Nahl 71: Allah, rızıkta kiminizi kiminizden üstün kıldı. Üstün kılınanlar, ellerinin altında bulunanlara kendi rızıklarını verip de hepsi rızıkta eşit olmuyorlar. Allah’ın ni’metini mi inkar ediyorlar?”

*“Allah rızkınızı keserse, size rızık verecek olan kimdir? Hayır, onlar büyüklük taslayıp, aldırış etmeden direniyorlar. (Mülk 21)”

*“Gökte rızkınız ve size va’dolunan vardır (Zariyat 22)”

*“Hiçbir şey yoktur ki, onun hazinesi bizim katımızda olmasın. Biz onu ancak belli bir ölçüye göre indiririz. (Hicr 21)”

*“Hud 6: Yeryüzünde hareket eden hiçbir şey yoktur ki, rızkı Allah’a aidolmasın. (Allah) onun durduğu ve emanet bırakıldığı yeri bilir. Bunların hepsi apaçık bir Kitaptadır.”

*“Zuhruf 32: Rabbinin rahmetini onlar mı bölüştürüyorlar? Dünya hayatında onların geçimliklerini aralarında biz taksim ettik ve onlardan kimini ötekine derecelerle üstün kıldık ki biri, diğerine iş gördürebilsin. Rabbinin rahmeti, onların toplayıp yığdıklarından daha hayırlıdır.”

*“Hud 15: Kim dünya hayatını ve süsünü isterse ona oradaki amellerin(in karşılığın)ı tam veririz ve onlar orada hiçbir eksikliğe uğratılmazlar. Hud 16: Ama onlar öyle kimselerdir ki ahirette onlar için ateşten başka bir şey yoktur ve yaptıklarının hepsi orada boşa çıkmıştır, amelleri hep batıl olmuştur!”

*“Zengin eden O’dur, (ihtiyaçları) verip memnun eden de O (48).

*”Ankebut 17: ...Doğrusu Allah’tan başka taptıklarınız size rızık vermeye güç yetiremezler. Öyleyse rızkınızı Allah katında arayın...”

Nahl 100: **“**Onun (şeytanın) gücü, sadece kendisini veli (yönetici) edinenlere ve Allah’a ortak koşanlaradır.**”**

-15-

Hakikati arama yöntemleri:

Bir öğretinin içerisinde hakikate veya birbirine zıt şeyler varsa o hakikat değildir. Bir öğretinin içerisinde hakikate veya birbirine zıt şeyler varsa o hakikat değildir.

“Yunus 32: ...Haktan sonra delaletten başka ne var?...**”**

Temel yanlışlarımızın neler olduğunu tespit etmeli ve düzeltmeye oradan başlamalıyız.

Kişi, içinde bulunduğu durumu kötü olarak kabul etmediği sürece, o kötülükten kurtulamaz. İçinde bulunduğu kötü durumdan rahatsız olmayan bir insanı kurtarmak imkânsızdır.

Dolayısıyla öncelikle durumunuzu ve probleminizi anlamayı ve belirlemeyi düşünmeniz gerekiyor. Sonra çözümün gerçekleşmesi için bunu istemeniz gerekiyor.

Araştırmaya en baştan başlamalıyız. Bu araştırmayı yaparken, dininizde hiçbir sorun yokmuş gibi davranmanız sorunu çözmez. Mevcut sorunlarınızla yüzleşmeniz gerekir.

Müslümanlar bugüne kadar dinlerinde karşılaştıkları sorunları sanki her şey mükemmelmiş gibi çözmeye çalışmamışlardır.

Allah tarafından indirildiğine inandığınız Kitabı okumalı ve iman edip etmediğinizi kontrol etmelisiniz. Bunu yaptığınızda, henüz iman etmediğinizi fark edeceksiniz. Ardından, bu konuyla ilgilenmeniz gerekir.

İmanı doğru olanın amelleri de doğru olur. Fakat eğer imanınız baştan yanlışsa, "Çeşitli günahlar işlesem bile, dilimle inkâr etmediğim sürece mutlaka cennete gireceğim" diye inanıyorsanız, kendinizi düzeltemezsiniz.

Hz İbrahim (as)'ın dinindeki yanlışlara itirazı:

Hz. İbrahim (as) dedi ki: "Babacığım, bu putları yaptığın için senin çok çocuğun olmalı. Fakat benden başka çocuğun yok."

Babası, "Putların çocuk sahibi olmada pek etkisi yoktur" dedi.

Hz İbrahim (as): "Ben bir adam gördüm, çocuk sahibi olmak için sanki putlardan başka bir şeye dua ediyordu. Sen bu putları yaptığına göre ilah yapıyorsun; öyleyse ilk ilahı kim yaptı? İlahı sen yaptığın için insan ilahtan önce olmuş oluyor. Peki putları sen yaptıysan önce insan sonra ilah olması gerekiyor. Fakat aslında önce Allah vardı sonra insan yaratıldı."

Bakın dinindeki mantıksızlığa itiraz ediyor. Siz dininizdeki mantıksızlığa itiraz edebiliyor musunuz? Hayır.

Babası: "Konuşma! Bu put sayısı ne kadar fazlaysa o kadar fazla para kazanırım."

Buradan anlıyoruz ki Hazreti İbrahim'in babasının ona karşı çıkmasının ana sebebi ekonomisini bozması idi.

"Meryem 42: Babasına demişti ki: 'Babacığım, işitmeyen görmeyen ve sana hiçbir yararı olmayan şeylere niçin tapıyorsun?'**"**

"Meryem 46: (Babası): 'Ey İbrahim, dedi, sen benim tanrılarımdan yüz mü çeviriyorsun? Eğer (onlara dil uzatmaktan) vazgeçmezsen, andolsun seni taşlarım. Uzun süre benden ayrıl, git!'**"**

Meryem 48: **"(**İbrahim): 'Sizden de, Allah'tan başka yalvardıklarınızdan da ayrılıyor ve yalnız Rabbime yalvarıyorum. Umarım ki Rabbime yalvarmakla bahtsız olmam.'**"**

"En'am 76: Gecenin karanlığı bastığında bir yıldız gördü. Hemen: 'Bu benim Rabbim' dedi. Yıldız batınca: 'Ben, batıp gideni sevmem' dedi.**"**

"En'am 77: Sonra Ay'ı doğarken görünce: 'İşte bu benim Rabbim' dedi. Batınca da: 'Eğer Rabbim beni doğru yola iletmezse, andolsun ki ben sapıklardan olurum' dedi.**"**

“En’am 78: Güneşi doğarken görünce, ‘İşte benim Rabbim, işte en büyük!’ dedi. Güneş batınca da, ‘Ey kavmim! Gerçekten ben sizin ortak koştuğunuz şeylerden uzağım.’ Dedi.**”**

Allah (cc) da onun araştırmalarını destekledi.

“En’am 75: Böylece İbrahim’e gökler ve yerin melekutunu gösterdik ki, yakinen iman edenlerden olsun.**”**

Dinlemek ve anlamak:

Mesnevi’den:

Allah (cc) kulaklara şöyle buyuruyor: **“**Dinleyin!**”**

Bebekler ilk önce süt emme yeteneğiyle doğarlar; bir süre hareketsiz kalır ve çevresini gerçekten dinlerler. Bebek konuşmayı öğrenene kadar bir süre konuşmaz. Bebek çevresini dinlemezse anlamsız sesler çıkarır ve kendini dilsizleştirir.

Doğuştan sağır olan bir insan hiç dinlemediği için dilsiz olur, nasıl konuşabilir? Çünkü konuşmak için önce dinlemek gerekir. Konuşmak için kulak verme yoluna gir.

Dinlemeye gerek kalmadan anlaşılabilen sözler, hiçbir tamahı olmayan ve hiçbir şeye ihtiyacı olmayan Allah’ın sözleridir. Allah, yarattıklarını örneksiz ve benzersiz olarak yaratır ve Allah’ın öğretmene ihtiyacı yoktur. Her şey Allah’a bağlıdır, O’nun muhtaç olduğu hiçbir mahluk yoktur.

Allah’tan başka her şey, sanat ve sözlerde, öğretmenlerini izler ve bir örneğe ihtiyaç duyar.

Bulut ve güneş sayesinde bütün bahçeler büyüdü ve yeşerdi. (1/s:42-43)

Sarhoşluk nedir?: Gözün taşları altın sanacak kadar kör olmasıdır. Sarhoşluk, kötü olan bir şeyi, iyi bir şey zannedecek kadar duyguların değişmesidir. (1/s:31)

İmam Hz Ali buyurdu:

Ey insanlar! Kim nasihat diler ve nasihati kabul etmek isterse, Allah ona başarı bahşeder.

Allah’ın sözünü kılavuz edinen doğru yola girmiştir. Allah’a sığınan güven içinde yaşar. Allah’a karşı olan korku içinde yaşar.

Çünkü Allah, kendi yüceliğini tanıyan ve kabul edenleri yüceltir. Çünkü Allah’ın büyüklüğünü bilenlerin izzeti, Allah’a karşı tevazudadır. Allah’ın kudretini bilenlerin selameti, Allah’a teslim olmadadır.

Bilin ki doğru yolu terk edenleri tanımadıkça doğru yolu tanıyamazsınız. Allah’ın Kitabı’na olan ahdini bozanları bilmedikçe Allah’ın Kitabı’na olan ahdinizi tutamazsınız. Allah’ın kitabını kendilerinden uzaklaştıranları tanımadıkça Allah’ın kitabına sımsıkı sarılamazsınız.

Ümmet, azgınlık yolunda sağı ve solu tuttu, ve doğru yolu bir kenara attı. (Nehcul Belağa): I/4. S: 162-163)

Güvenlik & İman ve Mü’min:

Herkesin ihtiyaç duyduğu ilk şey güvenliktir.

Samimi olduğumuz sürece Allah güvenliğimizi garantilediğine göre, kimseden korkmamalıyız. Allah'tan başkasından korkan, hak yolunda ilerleyemez. Güvenliği olmayan birinin normal davranması da mümkün değildir.

Bütün peygamberler reddedilmekten korkarlar. Mümin, peygamberini reddedilme korkusundan emin kılan kişidir.

Peygamberimiz (saa): "Mümin, komşusunun elinden ve dilinden emin olduğu kimsedir."

Mümin, başkalarına güvenlik veren kişidir. Başka bir deyişle, mümin, hakkında "Gıyabımda bana karşı konuşmaz, bana zarar vermez, bana ihanet etmez" denilen kişidir.

El-Mü'min: Allah'ın ismi: Güven veren. Mü'min: Güvenilen, güven içinde olan ve güven veren: Peygamber'i inkar etmediği için Allah'ın güvenliğine giren.

Polis, asker vb. Gibi kuvvetlerin adlarına 'inanç kuvvetleri' değil, 'güvenlik kuvvetleri' denir.

Emanet olarak verilen varlıklar, inanılmak için verilen varlıklar değil, güvenliğini garanti altına almak için verilen varlıklardır.

Arapçada "iman" kelimesinin zıttı "küfür" değil, "korku"dur (havf). Dilbilimciler, bir kelimenin zıttının anlamını ifade ettiğini bilirler. Dolayısıyla, imanın karşıtı küfür değil de korkuysa, bu, imanın emniyet olduğu anlamına gelir. Aynı şekilde, emniyetin zıttı da korkudur.

Güven duygusundan yoksun bir kişi normal davranamaz. Yalan söylemenin temelinde korku yatar: Ya tehlike korkusu ya da önemli bir şeyi kaybetme korkusu.

Dolayısıyla, öncelikle inşa etmemiz gereken en temel şey güvenliktir. Güvenliği sağladıktan sonra, ancak o zaman insanlardan normal bir sonuç çıkacaktır.

"Ve öğüt ver. Çünkü öğüt, müminlere fayda verir.**"** (Zariyat 55)

Uyarılar ancak müminlere, yani emniyette olanlara fayda verir. Eğer bir kişi sizin verdiğiniz uyarıdan dolayı kaybedeceğine inanıyorsa, artık sizin haklı veya haksız olmanız onun için önemli değildir, önemli olan kendisinin kaybedecek olmasıdır.

Kur'an-ı Kerim'in bütün tercümelerinde, Haşr Suresi'nin 23. Ayetinde geçen "El-Mü'min" kelimesi "Emniyet veren" şeklinde tercüme edilmiştir.

Arapçada 'el' kelimesi genellikle özel isimlerden önce yazılır. 'El' kelimesi 'Mümin' kelimesinden önce yazıldığında ise Allah'ın ismi el-Mümin olur.

Allah, mahlukata bazı isimlerini vermiştir ki, O'nu tanıyalım. (El-Mümin: Allah, mümin: iman eden)

Müşrikler Mekke'de toplandıklarında Hz. Peygamber (saa) şöyle buyurdu: **"** 'Ey kavmim! Elinizden geleni yapın, şüphesiz ben de yapıyorum." (En'am 135)**"**

" 'Kitabı indiren Allah benim velimdir. O, bütün salihlerin de velisidir.' (A'raf 196).**"**

"(İbrahim): 'Siz, Allah'ın, hakkında size hiçbir delil indirmediği şeyleri O'na ortak koşmaktan korkmazken, ben sizin ortak koştuğunuz şeylerden nasıl korkarım? Eğer bilseydiniz, iki taraftan hangisi güven içinde olmaya daha layıktır?' (En'am 81)**"**

*Ankebut 2: **“**İnsanlar, ‘iman ettik’ demekle imtihan edilmeden bırakılacaklarını, sandılar?**”**

Kötülük yapan bir kişi güvenlikte olamaz. Çalmış, birini öldürmüş biri güvenli bir şekilde yaşayamaz. Salih ameli olmayan güvenlikte olamaz. Allah da ayrı ayrı şeyler olan iman ve salih amelin her yerde beraber olmasını istemiştir.

Aynı oyunu bütün Müslümanlara ve dinlere oynamışlar, imanla salih amelin ayrılmasını sağlamışlar ve böylece dinlerin bozulmasını sağlamışlardır.

Din kanun demek. Uygulanmayacaksa kanunun ne önemi var? Allah bilelim diye değil yapalım diye indirdi kanunlarını. Bütün din mensupları arasında, dille inkar edilmediği sürece her türlü günahın işlenebileceği inancını yerleştirmişlerdir.

Tüm dinleri bu yöntemle tahrif ettiler: “Bize mensup olursan her türlü günahı işlesen de, hiç iyilik yapmasan da şefaatle veya bir müddet cehennemde yandıktan sonra mutlaka cennete gireceksin. Fakat eğer bizim müminlerimiz değilseniz, bütün iyilikleri yapsanız ve hiçbir günah işlemeseniz bile cennete girmeniz mümkün değildir.”: Günümüzde bütün mezhepler ve dini gruplar bunun üzerine kuruludur.

Sadece şehadet kelimesini söyleyerek Müslüman olunmaz. Mevlana Mesnevi’de diyor ki: “Bu sözle münafıklar kendilerini hayat boyu gizlediler.”

Seni Allah’tan kim kurtarabilir? Allah seni herkesten kurtarır. Eğer bu şekilde iman edebiliyorsan, iman etmişsin demektir: Allah’tan başka kimse güvenliği garanti edemez. Allah (cc), kendisinden başkasından korkmamanızı ister. Korkarsanız, Allah gazaplanır ve korktuğunuz şeyle sizi cezalandırır.

Peygamberimizle (saav) beraber savaşa giden müslümanlar, kervana saldırarak ganimet kazanacaklarını düşünüyorlardı. Fakat o kervan da kaçtı. 300 kişilerdi. Az sayıda nöbetçi beklerken bin kişilik ordu gelince dediler ki: “Biz onlarla savaşamayız, bizi göz göre göre ölüme mi götürüyorsun.

“Hak ortaya çıkmış iken sanki gözleri göre göre ölüme sürülüyorlarmış gibi seninle tartışıyorlardı (Enfâl 6).”

İman konusunda sıkıntılı olanların başında Peygamber olsa da işe yaramaz. Iman sıkıntısı olursa hál böyle olur.

“Allah size, 2 topluluktan birinin sizin olduğunu vaadediyordu; siz de kuvvetsiz olanın sizin olmasını istiyordunuz. Oysa Allah, sözleriyle hakkı gerçekleştirmek ve kafirlerin ardını kesmek istiyordu. (Enfal 7). O gün siz, vâdinin yakın kenarındaydınız, onlar da uzak kenarındaydılar. Kervan da sizden aşağıdaydı. Sözleşseydiniz de vaktinde öyle buluşamazdınız. Fakat Allah, yapılması gereken bir işi yerine getirmek için ki helak olan, açık delille helak olsun, yaşayan da açık delille yaşasın… (Enfâl 42). Allah, sana onları uykunda az gösteriyordu. Eğer sana onları çok gösterseydi, çekinirdiniz ve iş üzerinde çekişirdiniz…(Enfâl 43). Karşılaştığınız zaman Allah sizin gözlerinize onların sayılarını az gösteriyordu, onların gözlerine de sizin sayınızı az gösteriyordu ki olması gerekeni gerçekleştirsin (Enfal 44). O zaman sen mü’minlere: ‘Rabbinizin, size, indirilmiş üç bin melek ile yardım etmesi, size yetmez mi?’ diyordun (Al-i İmrân 124). Evet, sabreder, korunursanız; onlar hemen şu dakikada üzerinize gelseler, Rabbiniz size nişanlı beşbin melekle yardım eder (Al-i İmrân 125). Allah bunu sırf size müjde

olsun ve kalbleriniz bununla güven bulsun diye yaptı. Yardım, yalnız, dâimâ galib, hüküm ve hikmet sahibi Allah katındandır (Ali İmran 126).**”**

Kalpleri mutmain olsun diye bazı sahabelere o melekler gösterilmiş. Bunları okuyorsun ve ‘iman ettim’ diyorsun.

“Enfâl 17: Onları siz öldürmediniz, fakat onları Allâh öldürdü, attığın zaman sen atmadın, fakat Allah attı...**”**

Bütün bu ayetleri okuyorsun ama davranışlarının kafir davranışı gibi. Müslümana benzeyen davranışın yok.

Eğer vahiyde bildirildiği gibi melekler gelip yardım etmişse ve yardım gerçekten Allah (cc)’tan geliyorsa ve Allah (cc) her şeye kadir ise, o zaman dürüst olduğunuz sürece Allah (cc) sizin bütün ihtiyaçlarınızı mutlaka karşılayacaktır.

İnsanların çoğu rızıklarını ana babalarından, iş yerinden veya devletten elde ederler, ve dolayısıyla rızık aldıkları bunun gibi yerlere güvenirler ve itaat edenler.

İmam Hz Ali buyurdu:

Dünyaya, dünyadan yüz çeviren zahitlerin gözüyle bakın. Zira Allah’a yemin ederim ki; dünya, onu yurt edinenleri kısa bir zamanda mahveder, ona inanarak ondan zevk alanlara da azap eder.

Dünyadan göçen bir daha geri gelmez. Dünyadan beklenen nedir? Sevinç mi keder mi bilinmez?

Dünyanın sevinçleri hüzünlerle karılmıştır, insanların takatları buna dayanmada zayıflamıştır.

Size hoş gelen şeyler sizi aldatmasın. O aldanış elde edeceğiniz iyilikleri azaltmasın.

Allah rahmet etsin o kişiye ki düşünür de ibret alır, ibret alır da can gözü açılır.

Dünya hayatında var olan her şey kısa bir zamanda yok olur, ahirette var olan her şey ise ebedi kalır. Sayıya sığan her şey son bulur. Beklenen her şey gelip çatar. Her gelecek olan şey de gecikmeden gelir.

Âlim, kadrini ve mertebesini bilen kimsedir. Kadrini ve mertebesini bilmeyen kimseye bu cehaleti yeter.

Allah’ın en çok buğz ettiği kimse, başına buyruk kuldur. Bu kimse, doğru yoldan sapar ve hidayetsiz bir şekilde batıl yola girer.

O, dünya için ekip biçmeye çağrılırsa işe koyulur, ahiret için ekip biçmeye çağrılırsa tembellik edip yorulur. Sanki yaptığı dünya işi gerektir ona da tembellik ettiği ahiret işi gerekmez ona.

O fitne zamanı öyle bir zamandır ki adı sanı olmayan (toplum tarafından bilinmeyen) mü’minden başkası kurtulamaz o zamanın derdinden.

Bu mü’min bir mecliste bulunsa kimse onu tanımaz, bulunmaz ise kimse onu sormaz.

Ey insanlar! İçi dolu bir kabın baş aşağı geldiği gibi İslam’ın da baş aşağı edileceği zaman size gelip çatacaktır.

Ey insanlar! Şüphesiz Allah size eziyet etmez, bilakis sizi ondan korur. Ama Allah sizi sınamaktan da vazgeçmez.

“Şüphesiz bunda ayetler vardır. Ve şüphesiz Biz, insanları denemekteyiz. (Mü’minun 30)**”** (Nehcul Belağa: I./4. S: 152-153)

Allah için olsun Ey Allah’ın kulları! Çalışın Allah’ın Kitabında buyurduklarını korumaya, Allah’ın size emanet olarak verdiği hakları gözetmeye. Çünkü Allah sizi boş yere yaratmadı, başı boş bırakmadı, sizi cahilliğe ve körlüğe atmadı.

Nefsinize fırsat vermeyin, çünkü verirseniz sizi zalimlerin yoluna sürükler.

Gönüllerinizin kabul etmediği şeylere yönelmeyin ki eğer yönelirseniz sizi günaha yürütür.

Bilin ki dilekler ve istekler, aklı yanıltır ve Allah’ı anmayı unutturur.

Nefsinizin dileklerine ve isteklerine aldırış etmeyin, çünkü bu aldanıştır ve sahibi de aldanmıştır. (Nehcul Belağa: I./4.s: 147-148)

“Enbiya 16: Biz göğü, yeri ve arasındakileri, eğlence için yaratmadık.**”**

“Kehf 102: O kafirler benden ayrı olarak kullarımı kendilerine veliler (idareciler) edineceklerini mi sandılar? Biz kafirlere cehennemi konak olarak hazırladık. Kehf 103: De ki: ‘Size, işlerinde en çok ziyana uğrayanları haber vereyim mi?’ Kehf 104: Dünyadaki bütün emekleri boşa giden, kendilerinin de güzel sanatlar (işler) yaptığını zannedenler. Kehf 105: İşte onlar, Rablerinin ayetlerini ve O’na kavuşmayı inkar eden, bu yüzden eylemleri boşa çıkan kimselerdir. Kıyamet günü onlar için bir terazi kurmayız.**”**

Mesnevi’den 5. Cilt 25. Sayfa:

Kötü amelli kişi hayatında kötülükte karar kıldığında, ve iyilik edenlerin eriştikleri makamları gördüğünde hasedinden şeytan olur. Şeytan gibi hayrı men etmeye etmeye kalkışır. Hamamı yandığında herkesin hamamının yanmasını ister.

Görmedin mi namaz kılanı ve namaz kıldırmaya çalışanı? Şeytan gibi hasetçi değilsen davacı kapısını bırak da vefa kapısına gel. Mademki vefan yok bari söz söyleme, çünkü sözün çoğu bizlik benlik davasıdır.

Susmakla insan yüzlerce gelişmeye nail olur. İçteki şey dile gelirse iç harç olur gider. Çok harç etme de o güzelim iç kalsın.

Hamlıktan kurtulup yetişip olgunlaşan cevize, bademe ve fıstığa bir bak. Kabuk olan söz arttığında iç yok olur. Kabuk kalınlaşırsa iç küçülür ve zayıflar, iç kemale erip güzelleşirse kabuk zayıflar ve incelir.

Kim isyan edip şeytan olursa iyilere haset eder.

Allah ahdine vefa edersen Allah da kereminden senin ahdini korur. Sen ise Allah’a vefa gözünü yummuşsun.

“Öyleyse Beni anın ki Ben de sizi anayım**”** (Bakara 152) ayetini duymadın mı?

“Ahdime vefa edin**”** (Bakara 40) ayetine kulak ver ki Allah’tan ‘ahdinize vefa edeyim’ vaadi size erişsin.

Bizim Allah’a ahdimiz ve O’na borç vermemiz nedir? Yere kuru tohum ekmek gibi. O işten yere ne bir parlaklık gelir, ne de yer sahibi zenginleşir. Bunun aslını yokluk aleminden bize veren ancak Allah’tır. İnsanın yaptığı bundan bana lazım diye bir işarette bulunmaktan ibarettir. İnsanın yaptığı “Ey Allah’ım, Bunun ürününü yedim, tohumunu da nişane olarak getirdim, bu nimetten yine bize ihsan et” demektir.

Ağaç isteyen tohum eker. Tohumun yoksa Allah yine de o dua yüzünden sana bir fidan verir ki görenler “ne hoş çalışmış da güzel ürün elde etmiş” derler.

Hz Meryem (as) gibi hani, derdi vardı da tohumu yoktu. Onun bu derdi yüzünden tüm güzellikleri yaratan Allah, o kuru hurma ağacını yeşertti. Çünkü yüce ve temiz olan Hz Meryem (as), vefakar bir kadındı. Allah bu yüzden o istemeden onun yüzlerce muradını vefa etti.

Vefakar olan bu insanlar, bu vefayı tüm aleme yaymışlardır. Denizler de onların buyruklarına uymuştur dağlar da. 4 unsur: hava, su, toprak, ateş onların buyruklarına itaat etmişlerdir. Bu, inkar edenler apaçık görsünler de inansınlar diye onlara bir Allah ikramıdır.

Onlar öyle gizli ikram ve ihsanlara nail olmuşlardır ki, ne akla hayale gelir, ne de söze sığar.

Zaten asıl iş, ebedi olan, kesilmeyen, tükenmesine imkan bulunmayan ikram ve ihsandır.

-16-

Dinlerin bozulması. Devletler ve Mezhepler:

“Ey iman edenler! Namaza kalktığınızda yüzlerinizi ve dirseklere kadar ellerinizi yıkayın, başınızı ve topuklara kadar ayaklarınızı da meshedin... (Maide 6)**”**

Allahu Teala Kur’an’da bu şekilde abdest almamızı emretmiş. Peygamberimizin (saa) bundan farklı şekilde abdest alması mümkün mü?

Ehli sünnetin 4 mezhebi de abdestte ayakların yıkanmasının farz olduğunu söylüyor, bu nedenle Allah’a ve Resulüne karşı çıkmış oluyorlar.

Bu 4 mezhebin hükmüne göre bir ayeti dahi reddeden kafir olur.

“Bu mezhepler Allah tarafından mı indirildi?”

“Ahirette mezheplere uyup uymadığınız sorulacak mı?”

Kuran’la çelişen hiçbir hadis ve kitab kabul edilemez. Her hadis ve kitap Kuran’a uymalıdır. Müslümanların hepsi bunu söylüyor ama uygulamıyorlar. Bunun yerine, her biri kendi düşünce ekolünü takip ediyor. Her mezhep, uydurma hadisler üretmiştir.

“Abdest alırken ayakların yıkanması gerekir” diyerek bid’at çıkardılar. Abdest alırken ayakların yıkanması bid’attır.

Bid'at, dinde olmayan, ancak din adına insanların ortaya attığı şeydir. Bu nedenle mezhepler bid'attır. Bu mezhepler Allah tarafından indirilmemiş, sonradan ortaya çıkmış ve çeşitli dinî hükümler koymuşlardır.

Siz, anne babanız Şafi mezhebini takip ettiğiniz için Şafi mezhebini takip ediyorsunuz; diğerleri, anne babaları Hanefi mezhebini takip ettiği için Hanefi mezhebini takip ediyorlar. Başka bir kanıt yok. Ve insanlar tüm hayatlarını bu şekilde yaşıyorlar.

İnsanların çoğu Allah'a göre değil, kendi grup veya mezheplerinin öğretilerine göre iman ediyor.

İmanın Şartları:

Eskiden beri, "Müslümanım, Hristiyanım, Yahudiyim" diyenlerin inanç kaideleri, devletler tarafından belirlenmiş ve bu dinlerin mensuplarına öğretilmiştir.

İmanın şartları: Allah'ın indirdiğine kesin olarak inandığın bir sözden, sana zarar verecek olsa bile, yüz çevirmemendir.

İmanın şartı 5, 7 veya 10 değildir. Sizin için gerekli olan neyse onu öğrenmelisiniz. Durumunuza bağlıdır.

İmanın şartı ayetlerde anlatılan münafıkların bu tür davranışlarını yapmaktan kaçınmaktır:

"Aralarında hüküm vermesi için Allah'a ve Resûlüne çağrıldıkları zaman, bir de bakarsın ki içlerinden bir kısmı yüz çeviriyor. Eğer hüküm kendi lehlerine ise, teslimiyetle O'na gelirler.**"** (Nûr 48-49)

"Onlara: 'Allah'ın indirdiğine ve Peygamber'e gelin' denildiği zaman, münafıkların, engellemek için var güçleriyle çabaladıklarını görürsün.**"** (Nisa 61)

"Kalplerinde bir hastalık mı var, yoksa şüpheye mi düştüler, yahut Allah ve Resûlünün kendilerine zulmedeceğinden mi korkuyorlar? Hayır, asıl zalimler onlardır.**"** (Nûr 50)

"(Münafıklar) işte bunlar (iman veya küfür) arasında şüphe içinde kalmışlardır. Ne bu zümreden (müminlerden) ne de şu zümreden (kâfirlerden)dirler.**"** (Nisa 143)

"...Her yüksek sesin kendilerine karşı olduğunu sanırlar... (Munâfikûn 4).**"**

İnsanların çoğu sadece kendi devlet sistemlerine, geleneklerine ve toplumlarına uyuyor, Allah'ın kitabına değil.

Dolayısıyla öncelikle mezhebinizin inanç kitaplarını bırakmalısınız. O kitapları Allah (cc) indirmedi.

Şu anki dininiz Allah'ın indirdiği din değil, geçmişte her devletin kendi isteklerine göre değiştirdiği bir dindir. Hatta en güvendiğiniz hadis kitapları ve mezhep kitapları bile çelişkilerle doludur. Birbirine zıt olan şeyler aynı anda doğru olamaz.

Doğru olan bir şey, sırf birinin yazdığı bir kitapla çelişiyor diye yanlış olmaz. Yalan da, sırf birinin yazdığı bir kitapta yer alıyor diye doğru olmaz.

Çoğu insan, görünüş veya güç bakımından kim daha etkiliyse ona boyun eğer.

Eğer size ezberletilen yanlışları terk ederseniz, o zaman gerçek apaçık ortaya çıkar. Pek çok yanlış ancak eğitim yoluyla yapılır.

Allah Resulü (saa) şöyle buyurmuştur: "Kim Allah ve Resulünden bir söz olmaksızın dinimize bir şey sokarsa o reddedilmiştir. Her bid'at dalâlettir."

Güzel bid'at kelimesi tercüme edildiğinde güzel dalâlet anlamına gelir.

"Bakara 80: Ve dediler ki: 'Cehennem ateşi bize sayılı günlerden başka asla dokunmayacaktır.'..."

Her devlet, din ve mezhep kurmak için bu yolu izler: "İnsanları, bizim yaptığımız bu dine uyarlarsa cennete gideceklerine ikna ettiğimiz sürece, onların ahiret hayatı bizi ilgilendirmez."

Dini halka anlatan din alimlerinin veya öğretmenlerinin çoğu, halkın veya devletin kötülüklerinden bahsetmek istemezler; çünkü bunun kendi çıkarlarına zarar vereceğini düşünürler.

Günümüzde Sünniler ve Şiiler dinlerini kendi ihtiyaçlarına göre şekillendirmişlerdir.

Âlimlerin çoğu geçmişteki dini bir öğretinin taklitçileridir ve onu ispat etmeye çalışırlar.

Çoğu insan inançlarının doğru olduğunu kanıtlamak için konuşur.

Doğru olduğunu düşündüğünüz eski düşünceleri, yanlış olduklarını anladığınızda terk etmelisiniz.

Hiçbir Peygamber, getirdiği Kitab'a aykırı bir şey söylememiştir.

Ancak zamanla Peygamber Efendimiz'in (saa) sözlerinden dolayı çıkarları zarar gören bazı yöneticiler, âlimler ve halifeler bazı hadisleri gizlemiş veya değiştirmişlerdir.

Çıkarları zarar gördüğünde, sorunlarla karşı karşıya kaldıklarında veya Allah'tan daha güçlü olduğunu düşündükleri bir güç, örneğin devletler tarafından tehdit edildiklerinde, hemen inandıklarını söyledikleri şeyden vazgeçerler ve yasalarını ona göre oluştururlar.

Ehli sünnette: Bir Sünni hem namaz kılabilir hem de zina ve diğer günahları işleyebilir. Çünkü Sünni mezhebinden olduğu için tüm günahlarının affedileceğine o kişi inanmıştır.

Şiada: Bir Şii, namaz kılabilir ve yine de günah işleyebilir. Çünkü Ehl-i Beyt'e olan sevgisi sayesinde tüm günahlarının affedileceğine o kişi inanmıştır.

Demek ki her dalaletin temelinde daha önceki yanlış bir kabul vardır.

Bir konu hakkındaki bilgimizin sağlam bir hakikat temeline oturabilmesi için, o konu hakkında doğru olduğunu açıkça bildiğimiz bütün bilgileri kullanmamız gerekir.

"Şüphesiz Allah'ın indirdiği kitaptan bir şeyi gizleyip onu az bir bedelle satanlar var ya, işte onlar, karınlarına ateşten başka bir şey doldurmazlar. Allah kıyamet günü onlarla konuşmaz ve onları temizlemez. Onlar için elem dolu bir azap vardır.**"** (Bakara 174)

Zira gizlemeye çalıştıkları ayet ve hadisler, tebliğ ettikleri dinden elde ettikleri menfaatlere aykırıdır.

Devletlerin, Allah'ın dininde olmayan ve birbiriyle çelişen birçok yanlış, saçma ve kendi uydurdukları kuralları vardır. Çünkü aslında devletlerin bir dini yoktur. Her devlet, kendine uygun bir din uydurur.

Osman El-Betti ile Ebu Hanife'nin birbirlerine gönderdikleri mektuplardan:

Çoğu insan, gerçeği söyleyenlere değil, her zaman güçlü olanlara itaat eder. Durumları, denizin ortasında boğulmak üzere olan ve kurtulmak isteyen birine "Kendini kurtarmaya çalışma" diyen bir adamın durumuna benzer.

Peygamberimiz (saa) hiçbir zaman Kur'an'ın hiçbir ayetini iki çelişkili yorumla tefsir etmemiştir. Ancak İslam âlimleri, Kur'an'ın birçok ayetini çelişkili bir şekilde yorumlamışlardır. Bu tür yanlışlar, sonraki âlimler tarafından taklit yoluyla bize aktarılmıştır.

İşte bu gibi sebeplerden dolayı adil ile zalimi, doğru ile yanlışı birbirinden ayırmak zorlaştı. Dostlarımız kimler, düşmanlarımız kimler? Kim iyi? Kim kötü? Allah'ın dini adına bize devletin dinini kim öğretiyor? Bize Allah'ın gerçek dinini kim anlatıyor? Bunları anlamak zorumndasın.(El-Alim vel-Muteallim).

Sahte dini öğretiler nasıl bina ediliyor?

Çoğu insan ve devlet çıkarlarını korumak için sahte temeller kurarlar ve bunun üstüne başka yalanlar inşa ederek onu desteklerler.

Yanlışlarınıza doğru demenizin nedeni daha önceki doğru olarak kabul ettiğiniz yanlış bir temel üzerine kurulduğu içindir.

Bütün hükümetler, mezhepler ve insan yapımı öğreti grupları, Allah (cc)'tan olmayan yanlış ilkeleri topluma yaymaktadır. Bunu başarmak için insanları "Allah (cc)'tan, peygamberlerden ve peygamberlerin varislerinden" uzaklaştırmaya çalışmaktadırlar.

Amaçlarına hizmet etmesi için seçtikleri adamı yüceltirler ve halka o adama itaat etmeyi öğretirler. Halkın çoğunluğu bu yüce saydıkları adamlara ve onların sahte öğretilerine sarıldığında, diğer koyunlar sürüyü takip eder.

İnsanların çoğu, kalabalığa uyarlar.

Bütün dinlerin mensuplarına aynı oyunu oynadılar.

Yahudilerin desteklediği din alimlerini ve hadis alimlerini kullanarak Müslümanlara bu oyunu oynadılar.

Bu oyunu, Roma İmparatorluğu'nun desteklediği Pavlus'u kullanarak Hıristiyanlara oynadılar. Yahudiler arasında da birçok grup ve mezhep vardır.

Peygamberler yalnızca Allah'a tebliğde bulunmuşlar ve insanlardan herhangi bir ücret talep etmemişlerdir. Kur'an-ı Kerim'de bu konuda birçok ayet vardır:

"Ben, tebliğ ettiğim şeylerden dolayı sizden hiçbir ücret istemiyorum. Benim mükafatım ancak âlemlerin Rabbi olan Allah'a aittir. (Şuara 109)**"**

Allah'ın dininden başka bir dine davet edenler, dünyalık bir karşılık beklerler.

Dünyadaki herkes biraz düşünse şu soruyu sorar: Bu dine veya mezhebe inanıyorum, ama bu doğru mu?

Dünyanın dört bir yanındaki insanlar tarafından yaratılan dinler, her zaman kendi çıkarları için şunu iddia ederler: "Onlara göre, onlar özeldir ve diğer ülkelerle savaşırlarsa şehit olurlar." Örneğin, iki Müslüman ülke veya iki Hristiyan ülke birbiriyle savaşırsa, hangisi şehit olur? Buradan şu sonuç çıkar: "Dinleri batıldır."

Aslında, neyin yanlış olduğu herkes için apaçık ortadadır. Bir insanın bir yanlışı görmemesinin sebebi, bunun kendisine fayda sağlamasıdır.

İmam Hazreti Ali'nin ulemanın fetvalarının birbirlerine aykırılıkları hakkındaki hutbesi:

Onlardan birine bir mesele sorulur, bunu hükme bağlanması istenir, o da kendi kanaatince bir hüküm verir.

Sonra bu mesele onlardan bir diğerine sorulur. Ve o, ilkinin verdiği hükme aykırı bir hüküm verir.

Sonra bu hüküm verenler onları bu hükme memur edenin karşısında toplanırlar ve onlar ona bu hükümlerini anlatırlar. O da ikisinin hükmünün de doğru olduğunu söyler.

Allahları, Kitapları, Peygamberleri bir bunların.

Subhan olan Allah mı onlara birbirlerine aykırın hüküm vermelerini emretti acaba? Ki onlar bu emir sahibine itaat etmişlerdir.

Yoksa Allah onlara bu emir sahibine isyan etmeyi yasaklamıştır da bu nedenle mi onlar Allah'a isyan etmişlerdir?

Yoksa onlar Allah'a ortak mıdırlar ki, onlar söyleyecek Allah da onlardan razı olacak?

Veya subhan olan Allah mükemmel bir din indirmiş olmasına rağmen, Resulullah (saa) bu dini anlatırken veya uygularken bir kusur da mı bulunmuştur?

Fakat subhan olan Allah buyurmuştur ki:

"Biz bu Kur'an'da hiçbir şeyi eksik bırakmadık... (En'am 38)**"**

"...ve sana her şeyi açıklayan ve hidayet kaynağı olan Kur'an'ı indirdik. (Nahl 89)**"**

Subhan olan Allah, Kitabının ayetlerinin diğer ayetleri tasdik ettiğini ve Kur'an'da birbirini tutmayan sözlerin olmadığını bildirir.

Subhan olan Allah buyurmuştur ki:

"O halde Kur'an'ın içeriğini düşünmüyorlar mı? Eğer Kur'an Allah katından olmasaydı, içinde birçok ihtilaf bulurlardı. (Nisa 82)**"**

Kur'an karanlıkları aydınlatır. (Nehcul Belağa: I/4, s: 130-131)

Ey insanlar! Sizin amaçlarınız bu dünyada atılacak oklardır.

Her yudum suda boğaza kaçıp boğulma, her lokmada boğazda kalma tehlikesi var.

Dünyada bir nimeti elde ettiğiniz anda mutlaka başka bir nimetten de ayrılırsınız.

Dünyada yaşadığınız her bir gün, ömrünüzden bir gün eksiltir.

Dünyada yediğiniz her yeni bir rızık, bir öncekinin yok olmasına sebep olur.

Dünyada yenilediğiniz her bir şey, başka bir yeniyi yıpratıp eskitir.

Dünyada biten her bitki kuruyup düşer veya biçilir.

Her ortaya çıkan bir bid'atten sonra onun yüzünden mutlaka bir sünnet terk edilir. Bid'atlerden çekinin, apaçık hidayet yoluna yönelin.

Kökleşmiş ve kurulup düzenlenmiş işler işlerin en üstünüdür, sonradan zuhur edenler ise işlerin en kötüleri. (Nehcul Belağa: I./4. S: 159-160)

Mesnevi'den:

Hz İsa (as)'ya düşman olan bir Yahudi kral, bir vezirini İncil'in emirlerini çarpıtması için Hristiyan bir din adamı kılığında Hristiyanların arasına gönderir.

Sonra Hristiyanların gözü önünde ona "Sen İsa'nın halefisin" diyerek işkence etti, ve bu nedenle onun Hazreti İsa için kendini feda eden kahraman bir papaz olarak tanınmasını sağladı.

Daha sonra Hz. İsa (as)'ın dinine mensup olanlar onu kendilerine önder olarak kabul ettiler.

Yahudi veziri (Yahudi kralın danışmanı) her Hıristiyan önderi için dini hükümlerin yazılı olduğu birer tomar hazırlardı.

O her bir tomarın dîni öğretileri birbirine aykırıydı.

Vezir, Hıristiyan liderlerini tek tek yanına çağırdı ve her biriyle özel olarak konuştu.

Ve her birine öğretileri birbirleriyle çelişkili olan tomarlardan birini vererek dedi ki "Ben öldükten sonra İsa'nın halifesi sensin. Bu tomarda yazılanları ümmete anlat."

Manaları ve lafızları birbirine zıt öğretilere uydukları için onların dinleri ve din hükümleri dalalet içerisine düştü. (Mesnevi, cilt 1)

İşte aynı oyun dünyayı yönetenler tarafından Müslümanlara karşı da oynanıyor.

-17-

Dünya. İnsan. Hayat. Ölüm. Ahiret:

İmam Hazreti Ali'yi buyurdu:

Nasıl anlatayım bir yurdu ki, evveli üzüntü ve meşakkattir, sonu yok olup gitmektir, helalinde hesap var, haramında kitap var.

Kim bu yurtta (dünyada) zenginleşmişse sınanmalara düşmüştür, kim bu yurtta yokluğa ve yoksulluğa uğramışsa hüzünlere batmıştır.

Kim dünyayı elde etmeye çalışırsa ondan yiter gider o, kim oturur da dinlemezse ona gelir çatar o.

Kim ibretle ona bakarsa onu görüş sahibi eder o, ama kim ona istekle ve hasretle bakarsa onu kör eder o.

Dünyadan çekinmenizi tavsiye ederim size, çünkü dünya görünüşte tatlıdır, dile damağa hoş gelir, yemyeşil ve tap tazedir, göze güzel görünür, özlemlerle kaplanmıştır, tez elde edilen fakat hemen geçip giden zevkler yüzünden sevdirir kendini.

Dünya az bir hoşlukla iyi görünür, ümitlerle bezenir ve bezendirir, aldatışlarla süslenir, fakat verdiği sevincin bekası yoktur, onun derdinden ve eleminden kurtuluş imkanı bulunamaz.

Dünya pek aldatıcıdır, çok zarar vericidir, geçip gider, yok olup biter, içindekileri de yok eder, sömürür ve yer. Dünyayı isteyenler ve onu elde etmeye razı olanlar istediklerini elde etseler bile subhan olan Allah'ın buyurduğu gibi "her şey zeval bulur, baki kalmaz" ve dünyada bundan öte de bir şey olamaz".

Kehf suresi 45: **"**Onlara dünya hayatının tıpkı şöyle olduğunu anlat 'Gökten bir su indirdik, yerin bitkisi onunla karıştı ve rüzgarların savurduğu çöp kırıntıları haline geldi.' Allah her şeye kadirdir.**"**

Hiçbir sevinip gülen yoktur ki dünya ardından onu kedere düşürmesin ve ağlatmasın, dünyanın hiçbir yükseltmesi yoktur ki ardından alçaltma bulunmasın, dünyada hiçbir serpintiyle ferahlayan yoktur ki ardından dünya onu bela sınamasıyla ıslatmasın.

Dünyanın şanındandır bu, sabahleyin birine yardım eder, akşamleyin ona düşman kesilir, bir yanı tatlı gelip sindirilse öbür yanı acı gelir ve insanı onu yediğine pişman eder.

Kişi dünyanın zevkine erer ve güzelliğini elde ederse mutlaka çabucak belaları çatar ona ve dertleri yetişir ona.

Dünyada esenliğe kavuşup akşamı eden mutlaka korkulara düşer de sabahlar. Aldatıcıdır dünya, onda ne varsa hepsi de insanı aldatır, fanidir onda olanların hepsi de yok olur.

Dünya azıklarında günahlardan çekinmediğiniz sürece hiçbir şeyde hayır yoktur. Dünyadan az bir şey elde eden ondan güvende olacağı çok şeye sahip olmuş demektir. Dünyadan çok şey elde eden ise kendisini helak edecek çok şey elde etmiş demektir.

Dünya az bir fırsat verir insana, sonra da geçer gider. O fırsatı elde eden ise ancak hasret elde eder. Dünya, nice ona güvenen insanları dertlere uğratmıştır veya helak vadisine atmıştır.

Dünya, nice büyükleri hor hakir etmiştir, nice benliğe düşenleri alçaltıp gitmiştir.

Dünyanın devleti elden ele dolanır. Dünya yaşayışı durulmaz, bulandıkça bulanır. Dünyanın tatlı suyu acıdır, tadı dili damağı acıtır.

Dünyanın ikram ettiği gıdası onun ağıdır, öldürür. Dünyanın yapışılacak ve tutunulacak her şeyi çürümüştür, kopar ve tutanın elinde kalır.

Dünyada diri olan ölümü beklemektedir, sağ salim kalan her nerede olursa olsun hastalığa maruz kalmaktadır.

Dünyanın malı mülkü alınmış ve çalınmıştır, orada yücelen mağlup olmuştur. Dünyanın malına ve nimetine sahip olan dertlere uğramıştır. Dünyaya komşu olan yağmalanmıştır.

Sizden önce uzun ömür süren, eserleri kalan, olmayacak uzun ümitlere dalan, yardımcıları hazır duran, orduları çok olanların yurtlarında değil misiniz?

Onlar da dünyaya taptılar, görün hem de nasıl taptılar. Dinlerini bırakıp dünyayı aldılar, görün hem de nasıl aldılar.

Sonra da kendilerini (âhiretteki) yurtlarına götürecek bir rızıkları ve zorlu yolu ve engelleri aşacak bir binekleri olmadan öldüler.

Dünyanın onlardan birini karşılığında bir şey aldıktan sonra serbest bıraktığını, onlara yardım ettiğini, onlarla arkadaşlık ettiğini, sohbet ettiğini duydunuz mu hiç?

Hayır, aksine dünya onları kötü olaylara uğrattı, hayatlarını yıprattı, onları yüzüstü yere attı, ayaklarının altında ezdi ve bitirdi.

Dünya onlara ancak ölümle yardım etti, sonunda da ebedi olarak ondan ayrılıp gittikleri çağda ona uyanları ve tevekkül edenleri tanımadığını gördünüz mutlaka.

Dünya, açlıktan ve mahrumiyetten başka bir yolluk mu verdi onlara, darlıktan başka bir yere mi indirdi onları, yoksa karanlıklardan başka bir aydınlık yere mi çıkardı onları, yahut pişmanlıktan başka bir şey mi sundu onlara?

Peki bu dünyayı bunun için mi seçmektesiniz, bundan dolayı mı gözünüzü ona vermektesiniz, ona inanmaktasınız, ona sarıldıkça sarılmaktasınız?

Bilinki ve zaten bilirsiniz de dünyayı bırakıp gideceksiniz, oradan göç edeceksiniz.

Bunu diyen ad kavminden öğüt alın: **“**Dediler ki: ‘Bizden daha güçlü kim var?’... (Fussilet15).**”**

İstemedikleri bineklere bindirilerek kabirlerine indirildiler onlar, misafirliğe çağrılmadan mezarlarına kondular onlar, kerpiç parçalarıyla yapıldı kabirleri, çürüdü toprak oldu kefenleri, birbirlerine komşu oldu çürümüş kemikleri.

Onlar da kabirlerde öyle bir komşu kesildiler ki, çağırana gidemezler artık, düştükleri zilletten kurtulamazlar artık, feryat edene aldırış bile edemezler artık.

Yağmur yağsa ferahlanmazlar, kıtlık gelip çatsa ümitsizliğe düşmezler artık. Görünüşte bir topluluktur onlar, ama yapayalnızdırlar artık.

Artık yerin üstünü bırakmışlar ve karanlığa varmışlardır, geniş yeryüzünü bırakmışlar daracık bir yere sığmışlardır, mensup oldukları toplumdan ayrılmışlar garip olmuşlardır.

Ayakları yalındır, bedenleri çıplak, dünyadan amelleriyle ayrılmışlardır ancak. Ebedi ikamet yerlerine göçmüşlerdir.

“Enbiya 104: O gün, göğü bir tomar gibi düreriz. İlk yaratmaya nasıl başladıysak, onu öyle iade ederiz. Bu, mutlaka yerine getireceğimiz bir vaaddir. Şüphesiz ki biz bunu yapacağız.**”**

(Nahjul Balaghah: 2./1: s116, 119-122.)

Bu (insan), Allah’ın rahimdeki karanlık örtüler içinde şekil verdiği yaratık değil midir?

O, dökülüp atılan meni suyuydu, yaratılışta eksik bir kan pıhtısıydı, rahimlerde bir yavruydu, sonra çıkıp süt emer oldu.

Sonra çocukluktan ergenlik çağına geldi. Sonra Allah ona anlayan bir kalp, konuşan bir dil ve gören gözler verdi. Ve Allah onu, gördüğünü anlayacak, ibret alacak ve kötülüklerden uzak duracak bir hale getirdi.

Sonra doğruldu, bedeni uzadı, başını kaldırdı, kötülüğe yöneldi, arzularına kapıldı, dünyasında çalıştı, belaya düştü, zevk duygusunun peşinden gitti, zihninden geçen arzulara kapıldı.

İnsan öyle bir hale geldi ki bir musibete uğrayacağını ummaz, çekinmesi gereken bir şeye düşmekten korkmaz ve bu sürçmelerle az bir ömür sürer ve bu fitneler içinde aldanarak ölür gider.

İnsan bu dünyada ne bir mükafat alır, ne de üzerine farz olan şeyleri yerine getirir.

Bu sırada o, serkeşçe geçirdiği ömrünün geriye kalan bir zamanında zevkine pervasızca dalmışken ölüm belasının üzüntüleri gelir çatar.

Böylece o şaşırır kalır, ağlayıp inleyerek geceyi gündüz eder, uykusuzluktan yorgun düşer, elemlerin pençesine düşerek zahmetler çeker, ağrı, sızı, dert ve hastalıklar içine düşer.

Onun yüreği kardeşlerinin ve velisinin yanında "Eyvahlar olsun" diyerek göğsünü döver. O, can verirken kendinden geçer.

O öyle bir andır ki derdi artıkça artar, inledikçe inler, canı bedenden çekilir, üzüntülerine üzüntüler katılır.

O ölünce dünyadan elini ayağını çeker, kefenine sarılır, sonra onu tabutuna koyarlar.

O, dünyada yorulmuş ve sonunda işi bitmiştir, hastalıktan erimiş gitmiştir.

Oğulları ve kardeşleri toplanırlar ve naaşını yüklenirler, onu gariplik yurduna, bir daha ziyaretçisi gelmeyecek mekanına getirirler.

Uğurlayanlar ayrılınca ve acısına düşenler dönünce, onu şaşırıp kalınacak sorguya cevap vermesi, derdine dert katan sınavına hazırlanması için mezarına yerleştirirler.

Belaların en büyüğü de o zaman oradadır: **"İşte onun için hazırlanan karşılama, kaynar su ve cehennem ateşine atılış. (Vakıa 93-94)"**

Alev alev yanan ateşin coşup kavrayışı, çekip alan azabın saldırışı. Ne azabın durması var ki kişi biraz rahat etsin, ne dinlenmesi var ki eziyet birazcık bitsin. Ne bir kuvveti var ki onu gidersin, ne ölüm var ki insan kurtulsun, ne birazcık uyku var ki azabı unuttursun.

Çeşit çeşit ölümler içinde, zamandan zamana yenilenen azaplar içinde yaşar. Gerçekten de biz Allah'a sığınırız. (I./4: s: 144-145. Nehcul Belağa)

Ey Allah'ın kulları! Nerede o ömür sürenler ki nimetlere sahip olmuşlardı? Nerede o bilgi sahipleri ki anlar ve bilir bir hale gelmişlerdi?

Mühlet verildi onlara, gaflete daldılar, unutup gittiler. Uzun zaman hareket alanı bulmuşlardı, fırsatlar elde etmişlerdi ve ihsanlara nail olmuşlardı.

Onlar şiddetli azaplarla korkutulmuşlar ve büyük mükafatlarla müjdelenmişlerdi.

Korkun, insanı helak çukuruna düşüren günahlardan, azaba uğratan ayıplardan!

Ey gören gözleri ve duyan kulakları olanlar! Ey afiyete dalanlar ve dünya matahını elde edenler! Var mı birkaçacak durak, kurtulacak uğrak, var mı bir sığınacak güvenilecek uğranılacak yatak, var mı yoksa yok mu?

Öyleyse nereye dönüyorsunuz, nereye gidiyorsunuz, neye aldanıyorsunuz?

Yeryüzünün bu kadar uzunluğuna ve genişliğine rağmen yine de her birinizin yeryüzünden payı olan sadece bir mezar kadar bir yer, düşüp yanağını üzerine koyacağı boylu boyunca bir yer.

Ey Allah'ın kulları! Şimdi salih amel işlemeye koyulun ki, henüz ip boynunuza atılmamıştır, can henüz bedenlerinizdedir.

Şimdi doğru yolu aramak ve geri kalan ömrünüzden faydalanmak zamanıdır. Bedenleriniz sapa sağlamdır, iyice düşünüp çare bulmaya zamanınız vardır.

Elinizdedir ömrünüzden kalan mühlet, elinizdedir güç kudret, tövbe etmeye henüz vardır müddet. Genişlik çağındasınız, ihtiyaçlarınızı dileyebilirsiniz. Salih amel edin sıkıntıya düşmeden önce darlığa ve dağınıklığa uğramadan önce, amel edin görünmeyen fakat beklenen gelmeden önce.

Salih amel işleyin üstün ve kudret sahibi olan Allah sizi ansızın almadan önce.

Şüphesiz Allah gizli şeyleri ve kalbinizden geçenleri bilir.

Artık sizden amel eden amel etsin, mühlet günlerinde eceli gelip çatmadan, meşguliyeti olmadığı zamanlarında iş başa gelmeden, soluk alıp verme yolu açıkken kapanmadan, fırsat geçip gitmeden.

(I./4 145-147. Nehcul Belağa)

-18-

Peygamberlerin Yolu ve Laik akıl:

Mesnevi'den:

"Ahzab 36: Allah ve Resulü, bir işte hüküm verdiği zaman, artık iman eden bir erkek ve kadının, o işi kendi isteklerine göre seçme hakkı yoktur. Kim Allah'a ve Resulüne karşı gelirse, apaçık bir sapıklığa düşmüş olur.**"**

Şu halde yürü Peygamberin (saa) emrinin gölgesinin altına gir, sus! Emre uy.

Böyle yapmadın mı yetenekli bile olsan (çok bilmişlik) kamillik davasına kalkıştığından halin değişir, delalete düşer ve yeteneğini kaybedersin.

Peygambere (saa) asilik edersen yeteneğinden de olursun.

Şimdilik ayakkabı dikiciliğine razı ol ve sabret, yoksa eski ayakkabı yamacısı olursun. Ayakkabı tamircilerinde sabır ve ilim olsaydı, hepsi de öğrenip yeni ayakkabı dikerlerdi. Çok çalışır ve didinirsen nihayet usanır da "beşeri akıl bir bağmış meğerse" dersin.

Laik felsefeye kapılan adam gibi hani, o da ölüm gününde aklı, kolsuz kanatsız gördü de. Kararsızca itiraf etti o zaman dedi ki "laik akıl ile atımızı saçma ve asılsız yerlere sürdük. Gururlandık

aldandık da, peygamberlerden yüz çevirdik, hayal denizinde yüzdük. Halbuki nefis denizinde yüzmeyi bilmek anlamsızmış, Nuh'un gemisine binmekten başka bir çare yokmuş."

Peygamberimiz (saa) şöyle buyurdu "Bu okyanusta gemi benim. Ve bu gemi, benim can gözüme varis olan doğrulukta benim yerime geçen halifemdir (İmam Hazreti Ali ve Ehlibeyt). Bu gemiden yüz çevirmemen gerek, İşte biz (Ehli Beyt) okyanustaki Nuh gemisiyiz."

Hz Nuh'un (as) asi oğlu Kenan gibi her daga gitme, ve şu ayetleri dinle:

"Hud 42: Gemi, onları dağlar gibi dalga(lar) arasından geçirirken Nuh, bir kenarda duran oğluna. 'Yavrum, bizimle beraber bin, kafirlerle beraber olma!' diye seslendi.

Hud 43: (Oğlu): 'Beni sudan koruyacak bir dağa sığınacağım,' dedi. (Nuh): 'Bugün, Allah'ın emrinden koruyacak hiçbir şey yoktur, ancak O'nun acıdığı (kurtulur)' dedi. Ve aralarına dalga girdi, o da boğulanlardan oldu.**"**

Gözün bağlı olduğundan bu gemi sana aşağı görünmede, seni kurtaracağını sandığın düşünce dağı da sana yüce görünmede. Bu gemiyi hor görme, buna Allah'tan devamlı gelen ihsana bak.

Kendi fikir dağının yüceliğine bakma, çünkü onu herhangi bir dalga alt üst ediverir.

Eğer Hazreti Nuh'un (as) isyan eden oğlu Kenan isen, sana bunun gibi yüz nasihat versem yine de iman etmezsin. Bu sözü Kenan'ın kulağı nereden kabul edecek? Onu Allah mühürlemiş. 'Fakat sen Kenan gibi birisi değilsin' ümidiyle yine de sana öğüt vereyim.

Nihayet bunu ikrar edeceksin; kendine gel de ilk güne bak, son günü anla. Son günü görebilirsin sen, yalnız son günü gören gözünü yıpratma, kör etme. Kim kurtulma yolunda işin sonunu görürse hiçbir an bu yolda sürçmez.

Her an düşüp kalkmayı istemiyorsan Peygamberin (saa) ayak bastığı toprağı al gözüne sür. Onun ayağının bastığı toprağı al gözüne sür de bu eşekliği başından at. Çünkü bu ahmaklığınla, bu dalalete düşmenle iğne bile olsan Zülfikar kesilirsin.

Her peygamberin ayak bastığı toprağı gözüne sürme çek, o toprak gözünü hem yakar hem aydınlatır. Deve, gözü aydınlansın diye diken yer de onun için gözü nurlar saçar.

Aşağılık olanların tuzağına ancak domuz tutulur.

"Enbiya 45: De ki: 'Ben ancak sizi vahiyle uyarıyorum. Ama sağır(lar) uyarıldıkları zaman çağırıyı işitmez(ler)'.**"**

"Enbiya 52: (İbrahim) Babasına ve kavmine demişti ki: 'Sizin şu karşısında durup taptığınız heykeller nedir?'

Enbiya 53: 'Babalarımızı onlara tapar bulduk' dediler.**"**

"Hac 52: Senden önce hiçbir resul ve nebi göndermemiştik ki o, temenni ettiği zaman, şeytan onun temennisine (bir düşünce) atmış olmasın. Fakat Allah, şeytanın attığını siler, sonra kendi ayetlerini sağlamlaştırır. Allah, 'alim(bilen)dir, hakim (sağlamlaştıran)dır.

Hac 53: (Allah, böyle yapar ki) Şeytanın attığını, kalblerinde hastalık olanlar ve kalbleri katılaşanlar için bir imtihan yapsın; zalimler uzak bir ayrılık içindedirler.

Hac 54: Ve kendilerine ilim verilmiş olanlar da o(Kur'a)nın, Rabbinden (gelen) gerçek olduğunu bilsinler de ona iman etsinler; böylece kalbleri ona saygı duysun. Şüphesiz Allah, iman edenleri mutlaka doğru yola iletir.**"**

Aşk der ki: "Benim hayranım ol da bununla övün, güneş olmaya çalışmayı bırak da zerre ol. Kapımda otur, evsiz kal, mum olma davasına kalkışma, mumun etrafında dönen pervane ol."

Bu suretle Allah'ın dirilik veren sultanlığını bulur, kullukta gizli olan padişahlığı görürsün.

Böylece alemde tersine çakılmış nallar görür, esirlere "padişah" adı verildiğini duyarsın. Onun boğazına şeytanın yuları takılmış, kendisi dar ağacının dalı olmuştur da kalabalık bir halk güruhu ona "işte padişah!" derler. O, kafirlerin mezarları gibi dışı süslüdür, içinde ise yüce Allah'ın kahır ve azabı var. Onlar kabirleri kireçle örtmüşler ve bezemişler, zan perdesini yüzlerine örtmüşlerdir.

Senin de yoksul tabiatın hünerlerle boyanmış ve bezenmiştir, ama mumdan yapılan süs ağacına benzer, ne yaprağı vardır ne meyve verir.

Kanadının tüylerini yolma, düşmanın sevgisini gönlünden çıkar, çünkü cihad etmen için düşmanın olması şarttır. Düşman olmadıkça savaş imkanı yoktur. Şehvetin olmazsa ondan kaçınma emrine uyman mümkün değildir.

Meylin olmazsa sabrın manası yok. Düşman yoksa ordu sahibi olmana ne hacet? Hevâ ve heves olmadıkça "hevâ ve hevesten çekinin" denmesi mümkün değildir; ölülere karşı zafer kazanılmış olmaz. Yine Allah "sabredin" diye buyurdu; bir istek olmalı ki ondan yüz çeviresin. Şehvet olmasa ondan kaçınmaya imkan olabilir mi?

Sabretme sıkıntısına uğramadıkça karşılığında bir hayır ve mükafat elde edemezsin. (Mesnevi'den. Cilt 4, s: 80, Cilt 5, s: 8,11.)

İnsanın yaşamının amacı:

ABD'li matematik profesörü Jeffrey Lang, ateistken aradığı "Hayatın amacı nedir?" sorusunun cevabını Kuran'da nasıl bulduğunu ve nasıl Müslüman olduğunu şöyle anlatıyor:

Kur'an iman edenlerden ne istiyor?

Kur'an'ın birçok yerinde Allah'ın hoşnut olacağı şeyleri bir araya getirmek ve Allah'ın bizden ne yapmamızı istediğini ve davranışlarımızın nasıl olması gerektiğini anlamak zor değildir. Kur'an'da iyi davranışlara "amel-i salih" denir.

Kur'an'da salih amel nasıl tanımlanıyor?

Kur'an-ı Kerim'de şu gibi amelleri yapmamız gerektiği bildirilmektedir:

Merhametli ol, şefkatli ol, affedici ol, adil ol, zayıfları koru ve hakkı savun. Bilgiyi arayın, başkalarını sevin. Cömert, dürüst, barışçıl olun...vs.

"İman edip salih amel işleyenlere gelince, onlar için çok merhametli olan Allah, (gönüllerde) bir sevgi yaratacaktır. (Meryem: 96). Biz o(Kur'â)n'ı senin diline kolaylaştırdık ki, onunla korunanları müjdeleyesin ve inatçı bir kavmi onunla uyarasın. (Meryem: 97)**"**

"O'nu anlayasınız diye kolaylaştırdık" diyor. Böylece sevmeyi de öğrenecektik.

Evet, peki Kur'an Allah hakkında ne diyor?

Bilin ki ben size Kur'an'ı ilk okuduğumda anladığım şeyleri anlatıyorum.

Bu sefer aklım durmuştu, hafızamı zorluyordum, 'Kur'an Allah hakkında ne diyor' diye. Evet, Kur'an'da şöyle buyuruluyor: Allah ile hiçbir şey kıyas edilemez.

Bizim mantığımız Allah'ı tam manasıyla kavrayamaz ve tanımlayamaz. O sınırın dışında, biz ise kısıtlanmışız. O, zaman ve mekanın dışında, ötesinde. Biz ise içindeyiz. O ölümsüz, biz ölümlüyüz. O maddesel değil, biz ise maddeseliz. O'nu bizle kıyaslayacak hiçbir yol yok...!

Bakın, ben şunu söyledim: "Rabbim! Ben Sana çok yakınım ve aynı zamanda Senden çok uzağım."

Çünkü asla Allah ile bizim aramızdaki bağı anlayamayacaktım sanki, neden bu üç şey (akıl, seçim ve acı çekmek) önemli, çünkü Kur'an diyor ki: Siz asla Allah'ı tam olarak anlayamazsınız.

Kuran'ı okuduktan sonra bir yerde bıraktım. Aradığım cevabı bulamadığım için hayal kırıklığına uğradım. Ama çok etkilendim çünkü Kuran'ın yazarı tahmin ettiğimden çok daha zeki çıktı.

3-4 hafta sonra evimde televizyonun karşısında otururken, hani olur ya bazen beklemediğiniz bişeyler gelir aklınıza, işte öyle bir şey geldi aklıma:

Birdenbire şu düşünce aklıma geldi: Kuran bunu birçok kez söylüyor, ama farkında değildim: Kuran Tanrı hakkında birçok şey söylüyor ve bunları tekrar tekrar söylüyor. Kur'an-ı Kerim'de bu önemli yerlere defalarca rastlamama rağmen, bir kere bile anlayamamıştım.

Çünkü Kur'an'ın hangi sayfasına bakarsanız bakın, hangi suresine bakarsanız bakın Allah hakkında en önemli bilgileri görürsünüz. O zamanlarda bunun bir nevi ayetleri vurgulamak için yapılmış bir sanat olduğunu düşünmüştüm.

Çünkü her surenin başında mutlaka "Bismillahirrahmanirrahim" kelimesini göreceksiniz. Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla. Okuduğunuz her sayfada, sure sonlarına geldiğinizde, görürsünüz; Allah Rahmandır, Allah Rahimdir, Allah bağışlayandır, Allah koruyandır, Allah cömerttir, vaadinde durur...vs. Kur'an'da yüzlerce böyle ifade görebilirsiniz. Kur'an, Allah'ı isimleriyle tanıtıyor, Esma-ül Hüsna ile. Tekrar tekrar tekrar her sayfada belirtir.

Televizyonun karşısında otururken, not defterimi almaya gittim. Şimdi yazacak olduklarım vardı not defterimde, ve o an aklıma gelen Allah'ın şu mükemmel sıfatlarını yazmaya başladım. Daha önce de Allah'ın müminlerin yapmasını istediği şu iyi amelleri defterime yazmıştım:

Merhametli olun.

Şefkatli olun.

Affedin.

Adil olun.

Zayıfları koruyun.

İlim öğrenin.

Sözünüze sadık olun.

Emniyet verici olun.

Cömert olun.

Doğru olun…vs.

<<<: Daha önce defterime bunları liste halinde yazmıştım. Kuran'da Allah'ın insanda istediği özellikler.

Sonra gördüm ki: Kuran, bütün bu özelliklerin en mükemmel kaynağının Allah olduğunu açıklıyor:

Merhametli olun: Allah merhametlidir.

Şefkatli olun: Allah çok şefkatlidir.

Affedin: Allah çok bağışlayıcıdır.

Adil olun: Allah çok adildir.

Zayıfları koruyun: Allah zayıfların koruyucusudur.

İlim öğrenin: Allah her şeyi bilendir.

Sözünüze sadık olun: Allah, sözüne sadıktır.

Emniyet verici olun: Allah, emniyet vericidir.

Cömert olun: Allah cömerttir.

Doğru olun: Allah doğru sözlüdür…vs.

Böylece o anda aklımda bütün parçalar bir bütün haline geldi ve akla uygun bir anlam kazandı. Şimdi neden yaşadıklarımızı yaşadığımızı, bu 3 unsurun (akıl, seçim, acı) neden önemli olduğunu anlıyordum.

Şimdi çok net bir şekilde anlıyoruz ki, biz Allah ile ilişkimizi kurmak, O'na yakınlaşmak için buradayız, fakat O'nun hudutlarının dışında olduğumuzda O'na nasıl yakınlaşabiliriz?

O ebedi, biz ölümlüyken, O zamandan ve mekandan münezzeh olduğu halde biz sınırlanmış iken, nasıl böyle bir Tanrı'ya yakın olabiliriz?

Mesela size yakın olmak istersem, sizinle ortak paylaşabileceğim bir şeyler olmalı, ortak özelliklerimiz olmalı.

Peki insan Allah'a nasıl yakınlaşabilir? Allah'la neyi paylaşırız? Bize verdiği şeyleri paylaşırız. Çünkü Kuran bize şöyle der: Allah bizi yaratırken, bize ruhundan üfledi.

"Secde 9: Sonra ona biçim verdi, ona kendi ruhundan üfledi…"

Bu dünyaya günah işleme potansiyeliyle ve Allah (cc)'ın Ruhu'ndan gelen bu niteliklerle geliyoruz. Ya içimizdeki bu ilahi nitelikleri öldüreceğiz ya da onları kendimizi yüceltmek için kullanacağız. Bu özellikleri geliştirip yaşadığımız zaman, sadece bunlarla yetinmiyoruz, aslında daha fazlasını da kazanıyoruz. Aynı zamanda şunları da yaşıyoruz: Sonsuz güzellik, sonzuz huzur, sonsuz doğru, sonsuz şefkat, sonsuz merhamet, vs… hepsinin mükemmel kaynağına yaklaşıyoruz.

Ne kadar merhametli olursak, bu hayatta ve diğer hayatta o kadar Allah'ın merhametine mazhar olacağız. Ne kadar şefkatli olursak, o kadar Allahu Teala'dan şefkat göreceğiz. Ne kadar çok namaz kılar ve dua edersek, Allah'ın ayetlerini tefekkür edersek ve bu İlahi sıfatları bu dünyada yaşarsak, Allah'ın rahmeti ve sevgisi bize o kadar çok ulaşacaktır. Ne kadar doğru olursak, o kadar mutlak doğruyu tecrübe edeceğiz. Çünkü mutlak hakikat Allah'tır.

Bu tüm ilahî özellikleri ne kadar geliştirirsek, o kadar mutlak ilahî kaynağı tecrübe edebilecek kapasiteye ulaşacağız, O'nun varlığını deneyimleme seviyesine ulaşacağız.

Bizdeki bu numunelik özellikler, biz ile Allah arasında olması gereken bir "ilişki bağı" rolü oynuyor.

Fiziksel yaklaşmaktan daha öte bişey, akılların yakınsallığından öte bişey, duyguların benzerliğinden farklı bir şey, bu, "var olma benzerliği" dir aslında.

İşte Allah Teala'ya en çok benzeyebileceğimiz nokta burasıdır.

Diyelim ki bir balığım var, bir köpeğim ve üç kızım var. Diyelim ki tüm sevgimi, şefkatimi, bağışlayıcılığımı ve ilgimi bu balığa yöneltiyorum. Bu balık, kendisine yönelttiğim duyguların sadece küçük bir kısmını hissedecek, hatta belki de hiçbirini fark etmeyecek.

Çünkü balık en alt seviyede çok basit bir canlı. Fakat köpeğime gelince, aynı duyguları ona yönelttiğimde balıktan daha fazla hissedeceği kesindir.

Köpeğimle olan yakınlığımın balıkla olan yakınlığımdan daha fazla olması, köpeğime daha fazla değer vermemi ve onunla daha iyi bir ilişki kurmamı sağlar.

Ama çocuklarım, özellikle büyüdüklerinde, onlara gösterdiğim ilgiyi, şefkati, cömertliği ve her türlü duyguyu, köpeğimden çok daha fazla deneyimleyerek hissedecekler.

Hayvanları çok sevmeme rağmen, çocuklarımla köpeğimle yaşayamayacağım güzellikleri yaşayabilirim.

Diğer her canlı türü ile olan ilişkileriniz, kızınızla olan ilişkinizle kıyas bile edilemeyecek derecede küçük kalır.

Bir dakika!. Hala açıklanmayan bişey var:

İnsan için şunların olması neden gerekli? Neden akıl, neden seçim, neden acı çekmek var?

Kur'an'ın yazarına (içimden) dedim ki: Kur'an'la beni aldatarak felsefenle neredeyse beni Müslüman yapıyordun.

Ama bir dakika. Bu 3 şeyi (akıl, seçim, acı) neden yaşıyoruz? Ya Rabbi, Programlasaydın bizi yine şefkati, merhameti vb sıfatları içimize yerleştirirdin.

İnsanların akıl, seçim ve acıya neden ihtiyacı var? Birdenbire bu sorunun cevabı netleşti.

Biz yaratılmışız, istediğimizi yapabiliriz, ancak Allah'ın (cc) az önce saydığım sıfatlarından hiçbirini bu 3 şey (akıl, tercih, acı) olmadan yaşayamazsınız.

Matematikte olduğu gibi, kilit elemanların yerini değiştiremezsiniz. Ve bu üç şey kesinlikle kilit eleman! Örneğin; hata yapmayan bir bilgisayar programlayabilirsin tabi ama bu asla onu dürüst bir bilgisayar yapmaz.

Kimse bana şöyle demedi: "Jeff bu bilgisayar gördüğüm en dürüst bilgisayar." Programlanmış bir şeyin dürüst olup olmadığından bahsetmek imkansızdır.

Bir tomografi cihazını programlayabilirsiniz ama asla bu onu şefkatli yapmaz. Hiçbir doktor bana "Jeff, şefkatli bir tomografi cihazı görmek istiyorsan gel" demez.

Çünkü bütün bu şefkat, merhamet, dürüstlük, ilgi, sevgi, hepsinin doğduğu yer: "seçim, acı ve akıl" dır.

Eğer şefkati anlamak istiyorsak, şefkatli birini arıyorsak, etrafımızda acı çeken birilerinin de olması gerekir.

Acı çeken birine yardım edip etmemeye karar verirken aklımızı kullanırız ve deriz ki, "Neye ihtiyacım var?" Benim de onun sahip olduğu bir şeye ihtiyacım var (acı çekmenin ne olduğunu bilmem gerekiyor). Eğer bu zihinsel altyapım yoksa, yaptığım davranış şefkati meydana getirmez (tomografi cihazı gibi).

Örneğin, eğer bu davranış kendi tercihimiz sonucu gerçekleşmiyorsa bu merhamet değildir; davranışı merhametli kılan şey onu yapmayı seçmemizdir. Aynı şeyi doğruluk (dürüstlük) için de düşünün. Doğru olan şey aslında doğru olan ile yanlış olan arasında yaptığımız seçimdir. Bu seçim bütün özelliklerimizi etkiler aslında. Yaptığımız bu doğru seçimden dolayı çektiğimiz acının arkasında bir doğru yatar.

Her zaman yaptığımız bu doğru-yanlış seçiminde sonucu da düşünmeliyiz: Mesela, doğru söylemezsem öğretmenim bana iyi not vermez! Doğruyu bul ve söyle, notu kap! Bizim aklımıza ve seçimimize kalmış.

Son örnek; nikah memuru size şunu soruyor: Bu kadının sağlıkta ve hastalıkta, zenginlikte ve fakirlikte, ölene kadar senin eşin olmasını ister misin? Sizce bunu neden soruyorlar?

-"Bilerek mi bu seçimi yapıyorsunuz, her ihtimali düşündünüz mü, ne için buradasın, zengin de olabilirsin ama ölene kadar fakirlik te var. Sağlıklı yaşayabilirsin ama ölene kadar hasta veya acı çekerek de yaşama ihtimalin var. Bir kadın dese ki kocam beni sevmiyor çünkü, işler zora girdiği zaman, hayat sıkıcı hale gelince, zorluklarla karşılaşınca terketti beni gitti.. Tabi ki haklı olur. Yani aşkın ne olduğunu anlamıştı. Çünkü aşk sevdiği için her şeyi kabul etmektir.

Acıya sabretmek, birlikte yaşayabilmek, birbirimize kötü davranmamak vs. Bunların hepsi şu 3 şeye bağlıdır: Ne yapacağını bilmek yani akıl, seçim yapmak ve acı çekmek.

O halde, Kur'an'ın neden bu üç şeye (akıl, tercih, acı) vurgu yaptığını anlamak artık daha kolay hale gelmişti. İlahi sıfatları gerçekleştirebilmek için bu 3 unsura ihtiyacımız var.

Şimdi Kuran'ın neden günahtan ve kendine zarar vermekten bahsettiği anlaşılıyor. Günah işlediğimizde kendimize işkence ederiz. Çünkü eğer Kur'an'da zikredilen İlahi sıfatlara aykırı şeyler yaparsak, gerçekten kendimize zarar vermiş oluruz.

Kur’an diyor ki; hesap günü geldiğinde, Allah diyecek ki; Ben size zarar vermedim, siz kendi kendinize zarar verdiniz. Kesinlikle, bu objektif olan bir doğru.

-19-

Yönetenlerin zalimliği:

Mesnevi’den:

Devletin görevlendirdiği bir tilki, hayvan halkından olan bir eşeği kandırıp aslan krala getirdi. Aslan da eşeği öldürüp parçalara ayırdı.

Canavarlar Devleti’nin kralı o Aslan, bu savaşta yoruldu ve susadı, su içmek üzere bir su kaynağına gitti.

Tilki, bunun üzerine eşeğin ciğerini ve yüreğini fırsat buldu ve yedi.

Aslan su içmekten dönünce bir baktı ki eşeğin ne ciğeri vardı ne de yüreği.

Aslan tilkiye “Eşeğin ciğeri ve kalbi nerede?” diye sordu.

Tilki: “‘Canavar devletlere güvenme’ diyen elçiler geldi. Eğer bu eşeğin bunu anlayacak kalbi olsaydı, bize inanır mıydı?”

Bir gönülde nur olmadı mı, o gönül, gönül değildir. Bir bedende ruh yoksa, o beden, topraktan ibarettir.

Bir kandilde ruh nuru yoksa o sidikten ve pislikten ibarettir. O sırçaya kandil deme artık.

Her kandilin şişeleri birbirlerinden ayrıdır ve kaç tane oldukları tek tek sayılabilir, fakat alevlerinde birlik vardır.

Bir yere altı tane kandil konulsa, her kandilden çıkan ışık miktarı altı değil, bir sayılır.

O müşrik olan sadece yağ lambalarının şişelerini gördüğü için müşrik oldu.

O iman eden ise o nuru gördüğü için imana geldi ve anlayış sahibi oldu.

Derenin suyu varsa o bir deredir; bir kişinin ruhu varsa o bir insandır.

Diğerleri ise insan değillerdir, suretten ibarettirler. Onların ruhlarını yemek ve şehvet öldürmüştür.

Bir kişi gündüz vakti, gönlü aşk ve yanışla dolu olarak kandille gezerdi.

Biri ona dedi ki “Ey adam kendine gel de öyle her dükkanda birşey arayıp durma. Güpegündüz kandille ne gezip duruyorsun? Bu ne saçma şey”

Adam dedi ki “Her yanda, diri olan bir insan arıyorum.”

Dediler ki “Şu Pazar insanla dolu.”

Adam dedi ki “Bu iki yola ayrılan yerde, öfkelendiğinde ve hırslandığında sabreden bir insan arıyorum. Öfke ve şehvet vaktinde kendini tutabilen insan nerede? Bucak bucak sokak sokak böyle bir

insan arıyorum işte. Nerede alemde bu iki halde sabredebilen bir insan ki bugün ona canımı feda edeyim.”

Bunu duyanlar dedi ki “Nadir bulunan bir şey arıyorsun.” (5/s:64)

İmam Hazreti Ali buyurdu:

Tamahkârlığa sarılan kişi kendini alçaltır.

Sabır yiğitliktir. Günahlardan çekinmek zenginliktir. Takva kalkandır.

Allah’tan razı olmak, ne güzel eş dosttur.

Bilgi büyük bir mirastır.

Edebe riayet etmek devamlı yenilenen elbisedir.

Günahtan uzaklaşmak ayıpları örter.

İsteklerinin peşinden koşan, helakine koşar.

Zenginliğin en yücesi istekleri terk etmektir.

Kimin dilekleri uzar giderse, kötü işleri de çoğalır gider.

Sabrın iki çeşidi vardır: İstemediğiniz veya hoşlanmadığınız şeylere karşı sabırlı olmak. İstediğiniz veya hoşlandığınız şeylere karşı sabırlı olmak.

(Birisi, İmam Hazreti Ali'den öğüt isteyince buyurdu ki):

Hayırlı ameller yapmadan ahirete umut bağlayan, gerçekleşmeyecek ümitler besleyen, sonra da "Sonra tevbe ederim" diyenlerden olmayın.

Hani şu sıfatlarda olan kişi vardır:

Dünyâda zâhitlerin sözlerini söyler, dünyaya rağbet edenlerin işlerini İşler.

Ona dünyanın malından mülkünden verilse doymaz; verilmese kanmaz. Kendisine verilenin şükründen âciz olur, verilmeyenin fazlasını ister durur.

Halkı kötülükten men eder, fakat kendisi kötülükten kaçınmaz. Kendisi emreder, ama kendisi emre uymaz.

Temiz kişileri sever, ama onların amellerini işlemez. Suçluları sevmez, oysa ki onlardan biridir o.

Günahlarının çokluğu nedeniyle ölümden korkar, ama ölümden kendisini ürküten şeyi yapmakta ısrar eder. Kendisi hastalanırsa pişmanlığa düşer, ama iyileşirse pişmanlığını unutur gider.

Afiyet buldu, nimet elde etti mi mağrur olur, ama belâya uğradı mı ümidini keser, perişanca isyan eder.

Belâya düşerse âciz olur ve duâya koyulur, ama ferahlığa erişirse kendine güvenir, aczini unutur.

Zannına uyar, aldanır, doğru olduğunu bildiği şeye uymaz ve ondan yüz çevirir.

Kendisinden daha küçük suçlar işleyenlerin akıbetinden korkar, ama yaptığı iyilikten daha çok kendisi için iyiliğin olmasını umar ve bekler.

Kimseye ihtiyacı olmazsa böbürlenir ve fitnelere kapılır, ama ihtiyaca düşünce ümit keser ve vazgeçer.

Kulluk ederse gevşek davranır, ama isteğe, özleme kapılırsa isyânı öne alır, peşinden gider ve tövbeyi geriye atar.

Bir sıkıntıya uğrasa din hükümlerinden dışarı çıkar.

Başkalarına ibretler gösterir; örnekler getirir, ama kendisi ibret almaz. Öğüt verir de verir, kendisi öğüt tutmaz. Sözle kılavuzluk eder, ameldeyse herkesten geri kalır.

Geçici nimeti elde etmekte ileridir, kalıcı nimetleri elde etmekte geri.

Suçu, isyânı nimet zanneder, ama nimeti ziyân zanneder.

Ölümden korkar, ama fırsatı yitirir gider.

Başkasının işlediği az günahı kendi yaptığı günaha nispetle çok görür. Başkalarının kulluğunu kendi kulluğuna nispetle az bulur. İnsanları kınar durur, kendisineyse dalkavuklukta bulunur.

Zenginlerle oyuna dalmak, yoksullarla Allah'ı anmaktan daha sevimlidir ona.

Başkalarının kötü olduğuna hükmeder, ama başkalarının iyiliğine bakıp kendi kötülüğünü görerek kendisini mahkûm etmez. Başkalarını doğru yola iletmeye uğraşır, ama nefsiniyse azgınlığa atmak için uğraşır.

Ona itâat edilir, oysa o Allah'a isyân eder. Ona vefâ gösterilir, ama o vefâ etmez.

Allah'a isyan etmekten korkmaz, fakat insanlardan korkar ve utanır.

Bir toplumun işlediği günahlara razı olan kişi, onlardan sayılır. Onlardan sayılan her kişinin de iki günahı vardır: O işi işlemek günahı, ve o işe razı olmak günahı.

Birbirine zıt olduğu söylenen iki yoldan biri kesinlikle sapık yoldur.

Kendini beğenmek ilerlemeye engel olur.

Ey Ademoğlu! İhtiyacından fazla kazandığın şeyleri başkaları için biriktirmektesin.

Tamah ebedi köleliktir.

Zenginliğin en üstünü istekleri terk etmektir. Nice akıl vardır heva ve hevesinin buyruğuna uyar, esir olur.

Zalime gelip çatan adalet günü, onun mazluma ettiği eziyetten daha çetindir.

Kanaat tükenmez bir maldır. Ölümü fazla anan, dünyânın az nimetine de razı olur.

Zâlim kişinin üç alâmeti vardır: 1-Günaha dalar. Bundan dolayı kendisinden üstün olana zulmetmiş olur. 2-Kendinden alt olana, kendisi üst olduğu için zulmeder. 3-Zalimlere yardımcı olur. Bundan dolayı zulmetmiş olur.

Ayıbın en büyüğü, ona benzer bir ayıp sende de varken başkasını ayıplamandır.

İbret almak korkutan bir öğütçüdür. Başkasında görüp de hoşlanmadığın şeyden çekinmen ise edep olarak yeter sana.

Bilin ki mal genişliği nimetlerdendir; fakat mal genişliğinden daha üstün olan şey beden sihhatidir; beden sihhatinden daha üstün olansa gönül huzûrudur.

Gizli işlerini ve özünü temizleyen ve islâh eden kişinin dışını da Allah temizler ve islâh eder. Dîni için iş işleyenin dünyâ işlerini Allah düzene kor.

Nice zengin vardır ki yoksuldan da yoksuldur; nice büyük kişi vardır ki her aşağılık kişiden de aşağıdır; nice yoksul da vardır ki bütün zenginlerden daha zengindir.

Mü'minin şükrü amelinde görünür, münafıkın şükrüyse dilindedir ancak.

İki şey vardır ki yitirmeden kadri bilinmez: Gençlik ve âfiyet.

Batıla yardım eden, hakka karşı zalimlik eder.

Kendine zulmeden, başkasına nasıl adaletle muamele edebilir?

Yüce kişiden ona ihanette bulunduğun zaman sakın; aşağılık kişiden de ona ihsanda bulunduğun zaman sakın; ihsan sahibindense onu daralttığın zaman sakın.

Canın gözü kör olunca göz ile görüşün faydası yoktur. (Nehcul Belağa. Sayfa: 593-606)

Hz. Ali (a.s)'ın Hz. Fatıma'nın (a.s) cenazesinde Hz. Peygamber'e (s.a.a) hitâbından:

Emanetin benden alındı, bana verdiğin elimden çıktı, Ya Resulallah!

Ümmetinden çektiklerimizi kızın Sana haber verecektir, ona sor, bu hali ondan haber al.

Hem de bu olanlar Senden ayrılığımız uzamadan ve Senin anılışın unutulmadan olup bitti.

İmam Hz Ali'nin imamet hususunda Kureyş'i Allah'a şikayet ettiği sözlerinden:

Allah'ım! Kureyş'ten hakkımı Senden istiyorum, onlara karşı Senden yardım diliyorum.

Resulullah'a (saa) olan yakınlığımı inkar ettiler, elimdeki kabı baş aşağı çevirdiler. Başkasından fazla layık olduğum hilafet işinde, hakkım olan mevkide benimle kavgaya giriştiler.

"Hak alınır da verir de, istersen gamlara batarak sabret, istersen acıklanarak öl" dediler.

Baktım gördüm ki Ehlibeytimden başka ne bir yardımcı var bana, ne de bir yar ve yaver. Onların tehlikeye düşmelerini reva görmedim.

Gözlerime toz toprak dolmuştu, gözlerimi yumdum. Ağzımın yarasını dertle elemle yuttum. Zehirden daha acı olan bıçaklarla doğranmaktan daha çetin olan bu işe dayandım. (1/5. S: 225-231. Nehcul Belağa.)

İmam Hz Ali'nin (as) meşhur 'Şıkşıkiye' hutbesinden:

Hilafetle arama bir perde çektim, onu koltuğumdan silkip attım.

Düşündüm ki, kesilmiş elimle hamlemi edeyim, yoksa bu kapkaranlık körlüğe sabır mı edeyim. Hem de bu öylesine bir körlük ki, ihtiyarları tamamıyla yıpratır, çocuğu kocatır, iman eden de Rabbine ulaşıncaya dek bu zulmette zahmet çeker.

Gördüm ki sabretmek daha doğru, bu nedenle sabrettim. Ama gözümde diken vardı, boğazımda kemik vardı ve mirasımın yağmalandığını görüyordum.

Birincileri (Ebubekir), şu kişiye (Ömer'e) hilafeti verip gitti. Bugün bu deveye (hilafete) binmişim, yolculuk zahmetine düşmüşüm.

Ne de şaşılacak şey ki o (Ebubekir) yaşarken halkın kendisini bırakmasını teklif ederdi, ölümünden sonra yerine öbürünü (Ömer'i) getirdi. Bu ikisi (Ebubekir ve Ömer) hilafeti devenin iki memesi gibi aralarında paylaştılar.

O (Ömer), hilafeti düz ve düzgün olmayan çorak bir yere attı. Bir çok meselede şüphesi çoktu, özür getirmesinin sayısı yoktu.

Allah'ın bekasına andolsun! Halk onun zamanında ne edeceğini şaşırdı ve yoldan çıktı, renkten renge boyandı, oradan oraya savrulup durdu.

Uzun bir zaman çetin zorluklara düştüm ve sabrettim, derken o da yoluna koyuldu. Ömer, halifeliği bir topluluğa bıraktı ki ben de bunlardan biriyim sanıldı. Allah'ım sana sığınırım! Nasıl bir danışma topluluğuydu bu?

O halifeler topluluğundan birincisi ile bir alakam olduğuna dair bir şüpheye düşen mi oldu ki, bu çeşit kişilerden sayıldım ben.

Bunlardan biri kıskançlığı yüzünden haktan saptı, bir diğeri (Abdurrahman b. Afv) damadı olduğu için onu (Osman'ı) seçti ve benden yüz çevirdi, diğer bir kısmı da öyle şeyler yaptı ki, bunu söylemek çirkindir.

Derken bu kavmin üçüncüsü yani Osman kalktı, hem de öyle bir halde ki iki yanı da yelle dolmuştu, işi gücü yediğini boşaltacak yerle yiyeceği yer arasında gidip gelmekti. Onunla beraber babasının oğulları da işe giriştiler, Allah malını ilkbaharda devenin otları çayırı çimeni yiyip sömürmesi gibi yediler ve sömürdüler.

Sonunda Osman'ın da ipi çözüldü, davranışı tezce yaralanıp öldürülmesine sebep oldu.

Derken halkın benim etrafıma, sırtlanın boynundaki kıllar gibi üşüşmesi kadar beni üzen bir şey olmadı. Her yandan bir biri ardınca çevreme üşüttüler, öyle ki neredeyse kalabalıktan Hasan ve Hüseyin ayaklar altında kalacaktı. Koyunların ağıla üşüşmesi gibi çevreme toplandılar, bu hengamede elbisem bile yırtılmıştı.

Ama hilafeti elime aldıktan sonra bir bölük biatlerinden döndü ve ahdini bozdu. Diğer bir bölük te ok yaydan fırlar gibi fırladı ve imanından döndü. Diğerleri de itaatten çıktı, sanki onlar Subhan olan Allah'ın şu fermanını duymamışlardı:

"İşte ahiret yurdu, onu yeryüzünde böbürlenmek ve bozgunculuk yapmak istemeyenlere veririz, sonuç takva sahiplerinindir. (Kasas 83)**"**

Evet hamdolsun Allah'a. Elbette duydular da ezberlediler de. Fakat dünya gözlerine süslenmiş bir şekilde göründü, onun bezentisi hoş geldi onlara.

Andolsun tohumu yaran ve insanı yaratan Allah'a! Şunu da bilin ki bu topluluk bi'at için toplanmasaydı, zalimin zulmünün sona erdirilmesi, mazlumun aç kalmaması hakkında Allah'ın alimlerden aldığı ahit olmasaydı, hilafet devesinin yularını onların sırtına atardım, ve ümmetin sonuncusunu ilkinin kasesi ile sulayıp giderdim.

Siz de anlamışsınızdır ki, şu dünyanın değeri bir dişi keçinin aksırığından da değersizdir benim için. (I./5. S: 232-242. Nehcul Belağa.)

-20-

Peygamber'den (saa) sonra dini kimden öğrenmeliyiz?

Maide suresi 55. Ayet:

Peygamberimiz (saav) zamanında bir dilenci Mescidi Nebevi'ye gelip sadaka dilendi ama kimse cevap vermedi.

Bunun üzerine dilenci dedi ki: "Allah'ım sen şahit ol, ben Mescid-i Nebevi'de yardım dilendim, kimse yardım etmedi. Bunu kıyamet günü Sana şikayet edeceğim."

Bunun üzerine Hz Ali rükudayken ona yüzüğünü vermek için parmağını uzattı. Bunun üzerine bu ayet Peygamberimize (saav) nazil oldu:

"Maidah 55: Sizin veliniz, ancak Allah, Rasulü ve namaz kılan, rükudayken zekat veren iman edenlerdir.**"**

Bu ayet çoğul olarak "vehum rakiun", "rüku edenler" diyerek, İmam Hz Ali'nin yanı sıra ondan sonra gelecek olan 11 Ehlibeyt imamını da içine alıyor.

Yani bu ayet İmam Hz Ali'nin yanı sıra onun neslinden gelecek olan imamların da bu ayetteki ameli yapmaya kâdir olduğunu, ve dolayısıyla da onların da mü'minlerin velisi olduğunu ilan ediyor.

Buna itiraz edenlere diyoruz ki "İslam tarihinde rüku halinde zekat veren ikinci bir insanı bize gösterin. Yok."

Ayeti olduğu gibi kabul etmiyorlar ve diyorlar ki 'veli' kelimesi burada dost anlamında kullanılmıştır.

Veli kelimesinin anlamı: "koruyucu", "hükümet sahibi; yönetici, idareci", "efendi", "baba". Mevla kelimesi de Veli kelimesinden türemiştir.

"Allah, iman edenlerin velisidir; onları karanlıklardan aydınlığa çıkarır. İnkar edenlerin velisi ise, onları aydınlıktan karanlığa çıkaran tâğut'tur... (Bakara 257)**"**

Veli kelimesi dost manasına gelseydi, ayetin manası şöyle olurdu: "Sizin dostunuz ancak rükudayken zekat veren müminler ise, rükûdayken zekat vermeyen müminler dostunuz değildir." Dolayısıyla bu ayetteki veli kelimesinden maksat dost değildir.

Bu ayetteki veli kelimesinden maksat Allah'ın nasıl mahluk üzerinde tasarrufu ve yöneticiliği var ise, rüku halinde zekat verenin (İmam Hz Ali'nin) de müminler üzerinde tasarrufu ve yöneticiliği vardır.

Rivayet: İmam Hz Ali, Abdullah bin Abbas, Ebu Rafi', Ammar b. Yasir, Ebuzer-i Gifari, Enes b. Malik, Mikdad b. Esved.

<Sünni kaynaklar:

1. Syawahidut Tanzil, Al-Hakim Al-Haskani Al-Hanafi, cilt 1, sayfa 161-184, hadis: 216-241, Beyrut.

2. Asbabun-Nuzul, Al-Wahidi An-Naisaburi, sayfa 113, ed. El-Halebi, Mısır; sayfa 148, ed. Al-Hindiyah.

3. Menaqib Ali ibn Abi Talib, İbnü'l-Megazili Eş-Şafi'i, sayfa 311, hadis: 354, 355, 356-358.

4. Kifayah Ath-Thalib, Al-Kanji Ash-Shafi'i, sayfa 228, 250, 251, ed. El-Haidariyah; sayfa 106, 122, 123, El-Gira.

5. Dzakhairul 'Uqba, Muhibuddin Ath-Thabiri Ash-Syafi'i, sayfa 88, 102.

6. Al-Manaqib, Al-Harezmi Al-Hanefi, sayfa 187.

7. İmam Ali ibn Abi Thalib'in Tercümesi, Tarikh Damshiq'te, İbn Asakir Ash-Syafi'i, cilt 2, sayfa 409, hadis: 908, 909.

8. El-Fuşul El-Muhimme, İbn Şebağ El-Maliki, sayfa 123, 108.

9. Ed-Durrul Mantsur, Es-Suyuthi, cilt 2, sayfa 293.

10. Fathul Qadir, Ash-Syaukani, cilt 2, sayfa 53.

11. At-Tashil Li'ulumit Tanzil, yazan: El-Kelbi, cilt 1, sayfa 181.

12. Al-Kasysyaf, Zamakhsayai, cilt 1, sayfa 649.

13. Tefsir Es-Taberi, cilt 6, sayfa 288-289.

14. Tefsir Al-Munir Lima'alimit Tanzil, Al-Jawi, cilt 1, sayfa 210.

15.Zad el-Masir fi'lmit Tefsir, İbn Cevzi El-Hanbeli, cilt 2, sayfa 383.

16. Fethul Bey fi Makaşidil Kur'an, cilt 3, sayfa 51.

17. Tefsir Celalayn, sayfa 213.

18. Yanabi'ul Mawaddah, Al-Qundusi, sayfa 115, İstanbul baskısı; sayfa 135, El-Haidariyah baskısı.

19. Tefsir Fakhur Razi, cilt 12, sayfa 26 ve 20, baskı. Al-Bahiyah, Mısır, cilt 3, sayfa 431, Ad-Dar Al-' Amirah, Mısır

20. Tefsir İbn Kesir, cilt 2, sayfa 71, cet. Dar Ihya' Al-Kutub.

21. Ahkamul Kur'an, Al-Jashshash, cilt 4, sayfa 102, Abdurrahman Muhammed.

22. Mecma' Az-Zevaid, cilt 7, sayfa 17.

23. Syarah Nahjul Balaghah, İbnu Abil Hadid, cilt 13, sayfa 277, Tahqiq Muhammad Abul Fadhl ile Mısır; cilt 3, sayfa 275, Mısır.

24. Ash-Shawa'iqul Muhriqah, İbnu Hacer, sayfa 24, Maimaniyah; sayfa 39, El-Muhammediye baskısı

25. Ensabul Eşref, el-Beladzuri, cilt 2, sayfa 150, hadis 151, Beyrut baskısı.

26. Nesefi Tefsiri, cilt 1, sayfa 289.

27. Al-Hawi Lil Fatawa, As-Suyuti, cilt 1, sayfa 138 ve 140.

28. Kanzul'Ummal, cilt 45, sayfa 146, hadis 416; sayfa 95, hadis 269, ikinci baskı.

29. Muntakhab Kanzul Ummal (Yan notlar) Musned Ahmad, cilt 5, sayfa 38.

30. Cami'ul Uşul, cilt 9, sayfa 478.

31. Ar-Riyadh An-Nadharah, cilt 2, sayfa 273 ve 302.

32. İhkakul Hak, cilt 2, sayfa 399.

33. Al-Gadir, Al-Amini, cilt 2, sayfa 52; cilt 3, sayfa 156.

34. Mathalib As-Saul, İbn Thalhah Asy-Syafi'i, sayfa 31, Tahran; cilt 1, sayfa 87, Najef.

35. Ma'alimut Tanzil (Kenar notları) Tefsir Al-Hazin, cilt 2, sayfa 55.

36. Feraid-üs-Semthin, 1. Cilt, s. 11 ve 190, hadis no: 150, 151 ve 153.

Salavat:

"Allahümme salli ala Muhammed ve ala ali! Muhammed" derken "Ali Muhammed": 5 vakit namazda kendilerine salavat okuduğunuz Ehli Beyttir.

Ehli Beyt'e salavat getirmezsek namazımız olmuyor. Namazda "ali Muhammed" okumadan namaz geçerli olmaz. Şafi'ye göre farz.

Ehlibeyt ve Gadir-i Hum olayı:

İki ağır emanet Hadisi:

Resulullah (saav) ömrünün son senesinde hacca gideceğini bütün müslümanlara Allah'ın emriyle haber verdi. Ve o yıl, yaklaşık 120.000 Müslüman Peygamberimiz (saav) ile birlikte hac ibadetini yerine getirmişti.

Rasulullah (saa) veda haccında buyurdu ki: "Ben size iki ağır emanet bırakıyorum: Kitabullah ve itratım Ehli Beyt'im. Bu ikisi Kevser havuzunda benim yanıma gelinceye kadar birbirinden ayrılmaz. Bu ikisine sarılırsanız delalete düşmezsiniz. Ehlibeytim hakkında size Allah'ı hatırlatırım! Ehlibeytim hakkında size Allah'ı hatırlatırım! Ehlibeytim hakkında size Allah'ı hatırlatırım!"

Sünni Kaynaklar:

1-Sahihi Müslim, 5/25. Fadzail Ali babi Talib, 7/122

2-Sahih Tirmizi 5/328. 5/662.

3-Nesai "Hasailer" s.21

4-Müsned; Ahmed b. Hanbel, 3/17

5-Müstedrek, Hakim, 3/109, 148

6-Kenz'ul-Ummal, 1/154

7-İbn Sa'd "Tabakat 2/194

8-İbni Asir "Camiu'l Usul" 1/187

9-Suyuti "jamius Saghir 1/353

10-Haysemi "Mecmuauz Zevaid" 9/163

11-Nebahani "Fethul Kabir" 1/451

12-İbni Asir "Usdul Qabe Fi Ma'rifatus Sahabat" 2/12

13-Tarihi ibn Asakir, 15/436

14-Tefsirî ibn Katsir, 4/113

Peygamberimiz (saa) bu hadiste sünnetini Ehli Beytinden öğrenmemiz gerektiğini bildirmiş.

Emeviler, ümmeti Ehlibeytten uzaklaştırmak için bu hadisteki Ehli Beyt kelimesini sünnet kelimesi ile değiştirdiler.

Ehlibeyt kimdir?

Ahmed b Hanbel, Fadhail us-Sahabe, cilt 3, sayfa 445, hadis no 532. Enes bin Malik'ten rivayet ediyor:

Rasulullah (saav) 6 ay boyunca her gün sabah namazına mescide giderken, Hz Fatıma ve Hz Ali'nin evinin önünde bekler ve onlara şöyle seslenirdi: "Ey Ehli Beyt! Haydi namaza! Haydi namaza! Haydi namaza! ...Ey Ehl-i Beyt! Allah sizden, kiri gidermek ve sizi tertemiz yapmak istiyor. (Ahzab 33)"

Bakın, Hz. Peygamber (saav), Ehl-i Beyt'in kimler olduğunu anlamayanlara 6 ay boyunca Ehl-i Beyt'in kim olduğunu bu şekilde anlatmıştır.

Ahzab suresi 33. Ayette erkek çoğul zamiri kullanılmış, yani Ehli Beyt içinde Peygamberin (saav) hanımları yok.

Sahihi Müslim'deki 3 rivayete göre Resulullah (saav) İmam Hz Hasan, İmam Hz Hüseyin, İmam Hz Ali ve Hz Fatıma'yı abasının altına alıyor ve diyor ki: "Allah'ım, bunlardır benim Ehli Beytim".

Aişe, Ümmü Seleme, Ebu Said Hudri, Enes b. Malik'in rivayetlerine göre bu ayet beş kişi için nazil olmuştur: Resulullah (s.a.a.), Hz Ali, Hz Fatıma, Hz Hasan, Hz Hüseyin. Resûlullah (saa), Hz Ali'yi, Hz Fatıma'yı, Hz Hasan'ı, Hz Hüseyin'i işaret ederek şöyle buyurdu: "Allah'ım, bunlar benim Ehl-i beytimdir, onları şüpheden koru ve onları arındır."

Başka rivayetlere göre de bu Ahzab suresi 33.cü ayetteki Ehli Beyt'ten maksat: Resulullah (saa), Hz Ali, Hz Fatıma, Hz hasan ve Hz Hüseyin.

Sünni kaynaklar:

1. Sahih Muslim, Fadhail Ash-Shahabah kitabı, Fadhail Ahlu bait Nabi bölümü, cilt 2, sayfa 368, cet. Isa Al-Halabi: cilt 15, sayfa 194, Syarah An-Nawawi, Mısır.

2. Sahih et-Tirmizi, cilt 5, sayfa 30, hadis 3258; sayfa 328, hadis 3875, Darul Fikr.

3. Müsned Ahmed bin Hanbel, cilt 5, sayfa 25, Darul Ma'arif, Mısır.

4. El-Müstadrak el-Hakim, cilt 3, sayfa 133, 146, 147, 158; Cilt 2, sayfa 416.

5. Al-Mu'jam Ash-Shaghir, Ath Thabrani, Cilt 1, sayfa 65 ve 135.

6. Syawahidut Tanzil, Al-Hakim Al-Haskani Al-Hanafi, Cilt 2, sayfa 11-92, hadis 637-774, Beyrut.

7. Khashaish Amirul Mu'minin, An-Nesa'i Ash-Shafi'i, sayfa 4, ed. At-Taqaddum Al-'Ilmiyah, Mısır; sayfa 8, Beyrut; sayfa 49, Al Haidariyah.

8. Tarjamah Al-Imam Ali Bin Abi Talib, Tarikh Damsyiq'te, İbnu Asakir Asy-Sayarifi'i, cilt 1, sayfa 185.

9. Kifayah Ath-Talib, Al-Kanji Asy-Syafi'i, sayfa 45, 373, 374, 375.

10. Müsned Ahmed, cilt 3, sayfa 259 ve 285; cilt 4, sayfa 107; cilt 6, sayfa 292, 296, 298, 304 ve 306, Mısır.

11. Usdul Ghabah fi Ma'rifati Ash-Shahabah, İbnu Atsir Asy-Syafi'i, cilt 2, sayfa 12 ve 20; cilt 3, sayfa 413; cilt 5, sayfa 521 ve 589.

12. Dzakhairul 'Uqba, Ath-Thabiri Asy-Syafi'i, sayfa 21, 23 ve 24.

13. Asbabun Nuzul, Al-Wahidi, sayfa 203, Al-Halabi, Mısır.

14. Al-Manaqib, Al-Harezmi Al-Hanefi, sayfa 23 ve 224.

15. Tefsir Es-Sebari, cilt 22, sayfa 6, 7 ve 8, El-Halebi, Mısır.

16. Ad-Durul Mantsur, Es-Suyuthi, cilt 5, sayfa 198 ve 199.

17. Ahkamul Kur'an, Al-Jashshash, cilt 5, sayfa 230, ed. Abdurrahman Muhammed; sayfa 443, Kahire.

18. Menaqib Ali ibn Abi Talib, İbnü'l-Megazili Eş-Şafi'i, sayfa 301, hadis 345-351

19. Mashabih As-Sunnah, Al-Baghawi Ash-Syafi'i, cilt 2, sayfa 278, ed. Muhammed Ali Şabih; cilt 2, sayfa 204, ed. El-Khasyab.

20. Mishkat Al-Meshahabih, Al-'Amri, cilt 3, sayfa 354.

21. Al-Khasysyaf, Zamakhsyahari, cilt 1, sayfa 193, ed. Mustafa Muhammed; cilt 1, sayfa 369, ed. Bairut.

22. Tadzkirah Al-Hawwas, Es-Sibt ibn Al-Jauzi Al-Hanafi, sayfa 233.

23. Mathalib As-Saul, İbn Talha Eş-Şafi'i, cilt 1, sayfa 19 ve 20.

24. Ahkamul Kur'an, İbn Arabi, cilt 2, sayfa 166, Mısır baskısı.

25. Tefsir el-Kurtubi, cilt 14, sayfa 182, Kahire baskısı.

26. Tefsir İbni Kesir, cilt 3, sayfa 483, 494 ve 485, Mısır baskısı.

27. İbn Şebağ El-Maliki'nin El-Fusul El-Mühimme adlı eseri, sayfa 8.

28. El-Kalbi'nin At-Tashil Li'ulumi At Tanzil adlı eseri, cilt 3, sayfa 137.

29. El-Cevzi'nin Tefsir El-Münir Lima'alim At Tanzil adlı eseri, cilt 2, sayfa 183.

30. İbn Hacer Eş-Şafi'nin El-İshabe adlı eseri, cilt 2, sayfa 502; cilt 4; sayfa 367, ed. Mustafa Muhammed; cilt 2, sayfa 509; cilt 4, sayfa 378, ed. Es-Sa'adah, Mısır.

31. El-Itkan fi Ulumil Kur'an, As-Suyuti'nin, cilt 4, sayfa 240, ed. Mescid-i Meşhed El-Hüseyni, Mısır.

32. Ash-Shawa'iqul Muhriqah, İbnu Hacer, sayfa 85, El-Maimaniyah; Sayfa 141 ve 227,

33. Muntekhab Kanzul 'Ummal (kenar notları) Müsned Ahmed bin Hanbel, cilt 5, sayfa 96.

34. As-Sirah An-Nabawiyah, Zaini Dahlan (kenar notları) As-Sirah Al-Halabiyah, cilt 3, sayfa 329 ve 330, cet. Al-Mathba' Al-Bahiyah, Mısır; cilt 3, sayfa 365, Muhammed Ali Şabih, Mısır.

35. Is'afur Raghibin, Ash-Shabban (kenar notları) Nurul Abshar, sayfa 104, 105 ve 106, ed. Es-Sa'idiyah; sayfa 97 ve 98, ed. Al-'Utsmaniyah; sayfa 105, ed. Mustafa Muhammed, Mısır.

36. Ihqaqul Haqq, At-Tastari, cilt 2, sayfa 547-502.

37. Fadhailul Khamsah, cilt 1, sayfa 223 ve 224.

38. Al-Isti'ab, İbn Abdul Bar (kenar notları) Al-Ishabah, cilt 3, sayfa 37, ed. Es-Saadah; cilt 3, sayfa 317, ed. Mustafa Muhammed.

39. Yanabi'ul Mawaddah, El-Kundusi, sayfalar: 107, 108, 228, 229, 230, 244, 260, 294, İstanbul.

Necranlı hristiyan papazlar, Medine'ye gelip Hz İsa'nın (as) tanrılığı hakkında Resulullah (saa) ile tartışmaya girişince Ali İmran suresi 61. ayet nazil oldu.

Âli İmran 61: **"**De ki: 'Çocuklarımızı ve çocuklarınızı, kadınlarımızı ve kadınlarınızı, kendimizi ve kendinizi çağıralım; sonra Allah'a dua edelim ve Allah'ın lanetinin yalancıların üzerine olmasını dileyelim'.**"**

Resulullah (saa) bu ayetin emri üzerine Necran Hristiyan Papazları karşısına çıkarken ayette bahsedilen 'çocukları kadınları ve kendisi' olarak Hazreti Ali, Hazreti Fatıma, Hazreti Hasan ve Hazreti Hüseyin'i yanında götürdü.

1. Sahih Muslim, Al-Fadhail kitabı, Fadhail Ali bin Abi Talib bölümü, cilt 2, sayfa 360, cet. İsa El Halabi; Syarah An-Nawawi, cilt 15, sayfa 176. Mısır.

2. Sahih et-Tirmizi, cilt 4, sayfa 293, hadis 3085; Cilt 5, sayfa 301, hadis 3808.

3. Syawahidut Tanzil, Al-Hakim Al-Haskani Al-Hanafi, Cilt 1, sayfa 120-129, hadisler 168, 170-173, 175.

4. El-Müstedrek El-Hakim, Cilt 3, sayfa 150.

5. Menaqib Ali bin Abi Tha1ib, İbnü'l-Megazili Eş-Şafi'i, sayfa 263, hadis 310.

6. Müsned Ahrnad bin Hanbel, Cilt 1, sayfa 185, ed. El-Maimaniyah; Cilt 3, sayfa 97, hadis 1608, ed. Darul Ma'arif.

7. Kifayah Ath-Talib, Al-Kanji Asy-Syafi'i, sayfa 54, 85, 142, cet. El-Haidariyah; sayfalar: 13,28,29,55,56, Al-Ghira.

8. Tarjamah Al-Imam Ali bin Abi Talib, Tarikh Damsyiq'de, İbnu Asakir Asy-Syafi'i, cilt 1, sayfa 21, hadis 30 ve 271.

9. Tefsir Taberi, cilt 3, sayfa 299, 330, 301; cilt 3, sayfa 192, ed. El-Maimaniyah, Mısır.

10. Al-Kasysyaf, Zarnakhshari, cilt 1, sayfa 367-370, ed. Bayrut; cilt 1, sayfa 193, ed. Mustafa Muhammed, Mısır.

11. Tefsir İbni Kesir, cilt 1, sayfa 370-371.

12. Tefsir-i Kurtubi, cilt 4, sayfa 104.

13. Ahkamul Kur'an, El-Ceşşaş, cilt 2, sayfa 295-296. Ed. Abdurrahman, Mısır.

14. Asbabun Nuzul, Al-Wahidi, sayfa 59.

15. Ahkamul Kur'an, İbnü'l-Arabi, cilt 1, sayfa 275, ikinci baskı. El Halabi; cilt 1, sayfa 115, ed. Es-Saadah, Mısır.

16. At-Tashil Li'ulumit Tanzil, Al-Kalbi, cilt 1, sayfa 109.

17. Fethul Bey fi Makaşidil Kur'an, cilt 2, sayfa 72.

18. Zad Al-Masir, İbn Al-Jauzi, cilt 1, sayfa 347, ikinci baskı. Mushtafa Al-Halabi, Mısır; cilt 1, sayfa 316, birinci baskı, Mısır.

19. Tefsir Fahrur Razi, cilt 2, sayfa 699, ed. Dar Thama'ah Al-'Amirah, Mısır; cilt 8, sayfa 85, ed. El-Bahiyah, Mısır.

20. Cami'ul Usul, İbn Esir, cilt 9, sayfa 470.

21. Mathalib As-Saul, İbn Talha Ash-Shafi'i, cilt 1, sayfa 18, ed. Necef; sayfa 8, ed. Tahran.

22. Dzakhairul 'Uqba, sayfa 25.

23. Tadzkirah Al-Khawwas, Es-Sabth Al-Jauzi Al-Hanafi, sayfa 17, ed. Necef; sayfa 14, ed. El-Haidariyah.

24. Ad-Durrul Mantsur, Es-Suyuthi, cilt 2, sayfa 38-39.

25. Tefsir el-Beyzevi, cilt 2, sayfa 22.

26. Tarikh Al-Khulafa', Es-Suyuthi, sayfa 169.

27. Ash-Shawa'iqul Muhriqah, İbnu Hacer Asy-syafi'i, sayfa 72, 87, 93 cet. Maimaniyah; sayfa 119, 143, 153 Al-Muhammediyah, Mısır.

28. Tefsir El-Hazin, cilt 1, sayfa 302.

29. Al-Ittihaf Bihubbil Asyraf, Asy-Syabrawi Asy-Syafi'i, sayfa 5.

30. Ma'alimut Tanzil, A1-Baghawi (kenar notları) Tefsir A1-Khazin, cilt 1, sayfa 302.

31. As-Sirah Al-Halabiyah, Al-Halabi Asy-Syafi'i, cilt 3, sayfa 212, cet. Al-Mathba' Al-Bahiyah, Mısır; cilt 3, sayfa 240, Muhammed Ali Şabih.

32. As-Sirah An-Nabuwwah, Zaini Dahlan (kenar notları) As-Sirah Al-Halabiyah, cilt 3, sayfa 5.

33. Al-Manaqib, Al-Harezmi Al-Hanefi, sayfa 60 ve 97.

34. El-Fusulul Muhimmeh, İbn Şebağ el-Maliki, sayfa 110.

35. Syarah Nahjul Balaghah, İbn Abi Hadid, cilt 16, sayfa 291, ed., Mısır, Tahqiq Muhammad Abu Fadh ile birlikte; cilt 4, sayfa 108, birinci baskı, Mısır.

36. Ihqaqul Haqq, At-Tastari, cilt 3, sayfa 46-62; cilt 9, sayfa 70-91, birinci baskı, Tahran.

37. Fadhailu1 Hamse, cilt 1, sayfa 244.

38. Usdul Ghabah, İbnu Atsir Asy-Syafi'i, cilt 4, sayfa 26.

39. Al-Ishabah, İbnu Hacer El-Askalani Asy-Şafi'i, cilt 4, sayfa 509, cet. Es-Sa'adah Mısır; cilt 2, sayfa 503, Musthafa Muhammed, Mısır.

40. Mir'atul Jinan, Al-Yafi'i, cilt 1, sayfa 109.

41. Misykatul Meşabih, Ömer, cilt 3, sayfa 254.

42. Al-Bidayah van-Nihayah, İbnu Katsir, cilt 5, sayfa 54, Es-Saadah, Mısır.

43. Tefsir Ebu Es-Sa'ud (kenar notları) Tefsir Ar-Razi, cilt 2, sayfa 143, Ad-Dar Al-' Amirah, Mısır.

44. Tefsir Al-Jalalayn, Es-Suyuthi, cilt 1, sayfa 33, Mısır; sayfa 77, Mısır El-Arabi kitabından.

45. Yanabi'ul Mawaddah, Al-Qundusi Al-Hanafi, sayfa 9, 44,51 52,232, 281 ve 295, İstanbul; sayfa 9,49, 57,59,275,291,353, El-Haidariyah.

46. Ar-Riyadh An-Nadharah, Ath-Thabari Asy-Syafi'i, cilt 2, sayfa 248, ikinci baskı.

47. Feraid Es-Samthin, cilt 1, sayfa 387, hadis 307; cilt 2, sayfa 23, hadis 365; sayfa 205, hadis 484-486.

Gadir Hum olayı:

Veda Haccı'nın ardından yaklaşık 120.000 sahabe Peygamberimiz (saa) ile birlikte Mekke'den yola çıktı.

Kurban Bayramı'ndan 8 gün sonra Cuhfe yakınlarındaki Gadir-i Hum vadisine vardılar. O sırada Maide Suresi 67. Ayet nazil oldu:

Maide Suresi, 67: **"**Ey Peygamber! Rabbinden sana indirileni tebliğ et. Eğer bunu yapmazsan, O'nun elçiliğini tebliğ etmemiş olursun. Allah seni insanlardan korur. Şüphesiz Allah, kâfirler topluluğunu hidayete erdirmez.**"**

Bu ayet nazil olduktan sonra Hz. Peygamber (saa) herkesin orada öğlen vakti güneşin sıcaklığı altında bir araya toplanmasını emretti ve yaklaşık 1 saat kadar İmam Hz Ali'nin imameti ve velayeti hakkında bir hutbe irad etti.

Sonra, Hz Peygamber (saav) Hz Ali'nin elini tutup kaldırdı ve şöyle buyurdu: "Kim beni mevlası edinirse Ali de onun mevlasıdır. Allah'ım! O'na yardım edene yardım et, O'na düşman olana düşman ol!".

Sonra Hz. Peygamber (saa) orada bir çadır kurulmasını emretti ve herkes bu çadırda 3 gün boyunca Emirül Müminin unvanıyla Hz Ali'ye tebriklerini bildirdi ve biat etti.

Hatta Ömer Bin Hattab bile Hz Ali'ye gelip dedi ki: "Tebrikler! Tebrikler! Ey Ali Bin Ebi Talib! Sen bugün tüm mümin erkek ve kadının mevlası oldun."

O Gadir-i Hum günü Allah Teala, Maide Suresi'nin 3. Ayetini indirdi: **"**... Bugün kâfirler dininizden ümitlerini kesmişlerdir. Artık onlardan korkmayın, Benden korkun. Bugün sizin dininizi kemale erdirdim, üzerinizdeki nimetimi tamamladım ve sizin için din olarak İslam'ı beğendim...**"**

Bu hadisi, 110 sahabe, 84 tabiin, 360 Ehli sünnet âlimi nakletmiştir.

<Sünni kaynakları:

1-Syawahidut Tanzil, El-Hakim El-Haskani, 1/157,187 hadis no: 211-215, 643, 240, 244-250.

2-Esbabun-Nuzul, El-Vahidi En-Neisaburi, s 115, 150

3-Tefsir-i Kebir, Fahrur Razi, 12/50; 3/637,

4-Tefsir Fethul Kadir, 2/60,57.

5-Tefsir-i Menar, Muhammed Abduh, 6/463.

6-Tefsir En-Neisaburi, 6/470.

7-Tefsir Ruhul Me'ani, El-Alusi, 2/348.6/55.

8-Durrul Mantsur, Suyuthi, 2/259,298; 5/350. El-İtkan, 1/31,52.

9-Kenzul Ummal, el-Muttaki el-Hindi, 6/153.

10-Müsned, Ahmed bin Hanbel, 3/272. 14/185, hadis no: 18391. Fadzhail as Sahabe, 2/707, hadis no: 967.

11-Müstedrek el-Hakim, 3/109, 143, hadis no: 4657.

12-Umdah Al-Qari fi Syarhi Sahih Buhari, Bedruddin Al-Hanefi, 8/584.

13-Yenabi'ul Mawaddah, El-Kundusi, s 135,120,140, 298.

14-El-Milal van Nihal, Syahrastani Ash-Syafi'i, 1/163.

15-Faraid Es-Samthin, Al-Hamwini, 1/72,74,158,315. Hadis no: 120.

16-Fiftah-un Naja, El-Badkhasyi, s 41.

17-İhkakul Hak, et-Tastari, 6/347.

18-Mesâlib Es-Saul, İbnu Talha Eş-Şafi'i, 1/44,16

19-El-Fuşulül Muhimme, İbn Şebağ El-Maliki, yani 25.

20-Tarih Dam-syiq, İbnu Asakir, 2/75,86. Hadis no: 575-578, 585-586., 5/210.

21-Menâkıb Ali bin Ebi Talib, İbnu El-Megazili Eş-Şafi'i, s 19, hadis no: 24,

22-Bağdat Tarihi, El-Hatib El-Bağdadi, 8/290.

23-El-Menaqib, El-Harezmi El-Hanefi, s. 80.

24-Tedzkirah el-Havvaş, el-Cevzi el-Hanefi, s. 30.

25-Tefsir İbni Kesir, 2/14, 3/281. Al bidayah vannihayah, 5/213, 7/347, 540.

26-Maktel el-Hüseyin, El-Harezmi el-Hanefi, 1/47.

27-Tarih El-Ya'kubî, 2/35,14. 28-İhkakul Hak, et-Tastari, 6/106.

29-İbn-i Mace, Sünen, 1/43, Mukaddime, hadis no: 116.

30-ibni Ebî Şeybe, Musannef, 10/481, hadis no: 32671.

31-Tarmizi, Syamail-i Syarifah, s127. (Türk dili).

32-Haysemi, Mecma'uzZevaid, 9/103, hadis no: 14610.

33-Taberani, Mu'cem el-Kebir, 4/173, hadis no: 4053.

34-Albani, "Silsilatu ahayd es-Sahiha", 4/340.

35-Nesai, hasais, 75/78

36-Fethul Bari, Syarhul Sahihi Buhari, İbni Hacer el Askalani, bölüm 62, s401.

37-Busairi, ithaful khiyaratul Maghara, 7/210.

Medine'ye vardıktan sonra, Peygamber (sasv)'in yanında bulunanlar, Gadir-i Hum'da yaşanan olayı Medine halkına anlattılar.

Sonra Medine'de bulunan Haris ibni Nu'man el-Fahri isimli adam bu olaydan rahatsız oldu. Ve gelip Peygamberimize (saav) dedi ki:

"Ey Muhammed! (Saa) Sen bize: 'Allah'tan başka ilah olmadığına ve benim O'nun elçisi olduğuma iman edin' diye emrettin. Biz de kabul ettik. Bize: 'Beş vakit namaz kılın, zekât verin, Ramazan orucunu tutun, hacca gidin' diye emrettin, kabul ettik. Ancak bunlar yetmezmiş gibi, kendinden sonrası için amcaoğlunu halife seçtin. Bu senden mi, yoksa Allah'tan mı?"

Resulullah (saa), "Kendisinden başka hiçbir ilah olmayan Allah'a yemin olsun ki, bu emir Allah'tandır" deyince öfkelendi, geri döndü ve devesine doğru giderken, "Allah'ım, eğer Muhammed'in dediği doğru ise, gökten başıma taş düşsün!" dedi. Devesine yetişemeden gökten düşen bir taş boynuna isabet ederek boynunu kırdı ve onu oracıkta öldürdü.

Ve Allah (cc) Peygamber Efendimize (saav) Mearic Suresi'nin şu ayetlerini vahyetti:

Mearic 1: **"**Bir isteyen, gerçekleşecek azabı istedi. 2- Kâfirler için ki onu savacak yoktur.**"**

Sünni kaynaklar:

1-Syawahidut Tanzil, Al-Hakim Al-Haskani, 2/286, hadis no: 1030, 1031, 1033, 1034.

2-Es-Siyer el-Halebiyye, Ali bin Burhaneddin el-Halebi Asy-Şafi'i, 3/275.

3-Tedzkirah Al-Hawwash, Es-Sabth bin Al-Jauzi Al-Hanafi, s30.

4-Nizham Durar Es-Samthin, Az-Zarnadi Al-Hanafi, s93.

5-El-Fuşulül Muhimmeh, İbn Şebağ, El-Maliki, s25.

6-Nurul Abşar, Asy-Syablanji, s71.

7-Yenabi'ul Mevddah, Kunduzî, s328, 274.

8-Tefsir Ebu's-Sa'ud (Ek Not) Tefsir Er-Razi, 8/292.

9-Kurtubi, 18/278.

10-Faraid Es-Simthin Al-Hamawaini, 1/82.

11-Es-Sirac el-Münir, Syarbini Asy-Şafi'i, 4/364.

12-Faizhu'l Kadir fi Syarhi el-Carni' eş-Şağır, 6/218.

13-Nuzhatul Mealis, Eş-Şafuri, 2/242.

14-Syarhu'l-Câmi' es-Şağır, Suyuthi, 2/387.

15-Tefsir-i Menar, 6/464.

Peygamber (saav) Tebük Savaşı'na gidiyordu, yerine Medine'de halifesi olarak Hz Ali'yi bıraktı.

Hz Ali'nin Medine'de kalmasını istemeyen ve bundan rahatsız olan bazı münafıklar Hz Ali'yi rahatsız edecek şekilde konuşuyorlardı.

Bunun üzerine Hz Ali Peygamberimize (saa) gidip dedi ki "Ya Resulallah, beni çocukların ve kadınların başına mı halife bıraktın?"

Peygamberimiz (saav): "Ya Ali! Harun'un Musa'ya olduğu gibi sen de bana aynı yakınlıkta olmak istemez misin?..."

<Sünni kaynaklar:

-İbn Mace, cilt 1/42, hadis no: 115.

- Sahihi Buhari cilt 3, sayfa: 86.)

-Hâkim, Müstedrek, c. 3, s. 133-134;

-İbn-i Abdulbirr, el-İstiab fi Marifeti'l Ashab, c. 3, s. 1097-1098;

-İbn-i Esir, el-Kamilu fit-Tarih, c. 2, s. 278;

-İbn-i Cevzi, s. 27-28;

-İbn-i Ebi'l Hadid, c. 13, s. 211;

-Cuveyni Horasani, Feraidu's-Simteyn, c. 1, s. 122;

-Heysemi, Mecmeu'z-Zevaid, c. 9, s. 111;

-İbn-i Hacer Askalani, Kitabu'l İsabe, c. 2, s. 509;

-Suyuti, Tarihu'l Hulefa, 3, s. 187-188;

-Kunduzi, Yenabiu'l Mevedde, c. 1, s. 111, 112, 137;

İnkar edenler diyorlar ki: "Ona Rabbinden bir ayet indirmeli değil miydi?" Sen, ancak bir uyarıcısın, her toplumun bir yol göstericisi vardır. (Ra'd 7)

İbni Abbas dedi: "Ra'd 7. Âyeti nazil olduğunda, Rasulullah (saaw) elini göğsüne koyup: "Ben uyarıcıyım ve her kavmin bir hidayet edeni vardır" buyurup eliyle Ali'nin göğsüne işaretle şöyle buyurdu: "Ey Ali, hidayetçi sensin. Benden sonra hidayete erenler seninle hidayete ulaşacak." Tefsir Taberi, 13/443. Sünni alim İbni Hacer bu hadisin hasen olduğunu söylemiştir.

<Sünni kaynaklar:

1. Tefsir Es-Taberi, cilt 13, sayfa 72 ve 108.

2. Tefsir An-Neisaburi (kenar notları) Tefsir Cami'ul Beyan, cilt 13, sayfa 78.

3. Asy-Syaukani'nin bu ayet üzerine yazdığı Fathul Kadir Tefsiri.

4. Tefsir Fakhrur Razi, cilt 5, sayfa 271, Dar At-Thaba'ah Al-'Amirah, Mısır tarafından basılmıştır; cilt 3, sayfa 14, diğer baskılar.

5. Tefsir İbni Kesir, cilt 2, sayfa 502.

6. Ed-Durrul Mantsur, Es-Suyuti, cilt 4, sayfa 45.

7. Syawahidut Tanzil, Al-Hakim Al-Haskani tarafından bu ayet üzerine.

8. Menaqib İbnu Syahraasyub, cilt 2, sayfa 280.

9. Nurul Abshar, Ash-Syablanji, sayfa 71, Al-'Utsmaniyah;

10. Tarjamah Al-Imam Ali bin Abu Talib, Tarikh Damsyiq'te, İbnu Asakir Asy-Syafi'i, cilt 2, sayfa 415, hadis: 913, 914, 915, 916.

11. Mustedrak el-Hakim, cilt 3, sayfa 129-130.

12. Yanabi'ul Mawaddah, Al-Qundusi Al-Hanafi, sayfa 115-121, cet. Al-Haidariyah: sayfa 99 ve 104, cet. İslambul.

13. Ruhul Ma'ani, Al-Alusi, cilt 13, sayfa 97.

14. Zad Al-Masir, İbn Jauzi Al Hanbali, cilt 4, sayfa 307.

15. Fathul Bayan, Shiddiq Hasan Khan, cilt 5, sayfa 75.

16. Ihqaqul Haqq, At-Tastari cilt 3, sayfa 77-93.

17. Fadhailu'l-Hamsah min Şihah Es-Sittah, cilt 1, sayfa 266.

18. Faraid As-Samthin, cilt 1, sayfa 148.

Resulullah (saa): "Ehl-i Beytim'in aranızdaki misali Nuh'un gemisine benzer, ona binen kurtulur, binmekten kaçınan helak olur."

Rivayet: Ebu Zer Gifari, İmam Hz Ali , Ebu Said el-Hudri, İbn Abbas, Enes bin Malik.

<Sünni Kaynaklar:

Jamius Saghir, 2442.

Hakim, Mustadrak, 2/343.

Mecma'u'z-Zavaid, Haysami, 9/168.

Tabarani 360/971., el-Mu'cemü'l-Kebir, Musul 1983, III, 46 (hadis 2638.); XII, 34 (Hadis 12388.)

El-Mu'cemu'l-Avsat, V, 355 (Hadis 5536.)

Hakim, Mustadrak, Halab, II, 343; III, 163., Cilt 405/s:1014.

Bazzar, Müsned (Beyrut 1409), IX, 343 (Hadis no. 3900);

Taberani, el-Mu'cemü'l-Kebir, III, 45 (Hadis no. 2636).

İbn Ebi Şeybe, Musannaf, Riyad 1409, VI, 372 (Hasis no. 32115).

Peygamberimiz (saa) buyurdu ki: "Ben ilmin şehriyim. Ali onun kapısıdır. Kim ilim istiyorsa kapısına gelsin."

Rivayet: İmam Hz Hasan, İmam Hz Hüseyin, Abdullah bin Abbas, Cabir bin Abdullah, Abdullah b. Mes'ud, Abdullah b. Ömer, Huzeyfe b. Yeman, Amr b. As

Senedi: Mütevatir.

<Sünni kaynaklar: İbn Maja, Mukaddimah, 11; İbn Abdilber, İstiab, 3/1102; Haysami, Mecmauzzavaid, 9/114; Tiremizi, Menakip, 21. Hadis no 3723; Hakim, Müstedrek, 3/126; Munâvi, Feyzulkadir, 3/46-47; Dzahabi Mizan, 1/1092/616; Talhis, 3/127; İbn Hacer, Tekrib, 1/469; Ali Muttaki, Kenzulummal, 6/401; Haytami, Savaikulmuhrika, s 122; Musavi, Muracaat, s188; Kunduzi, Yanabiulmavaddah, s. 82; Harazmi, Menakib, s 40; ibn Asir, Usdulgaba, 3/288, 4/22; Suyuti, Jamiussaghir, 1/93, 108.; İbn Asakir, Tarikhu Dimasyk, 2/464; Haskani Hanefi, Syavahiduttanzil, 1/334;

3.H, Zilhicce 9, Arefe gününde, Resulullah (saa) kendi ve Hz. Ali'nin kapısı dışında Mescid-i Nebi'ye açılan tüm kapıların kapatılmasını emretti.

Rivayetler: Zeyd b. Arkam, Sa'd b Ebi Vakkas, Ebu Said Khudri, Ümmü Seleme, Ebu Rafi.

Sened: Mütevatir.

Sünni kaynaklar: Müsned Ahmed b. Hanbel, Nesai, Hasaisu.

-21-

Halifelik. Mezheplerin ortaya çıkışı:

Ömer'in Resulallah'ın (saaw) vasiyet yazdırmasını engellemesi:

Peygamberimiz (saa) hayatının sonlarında "Bana bir kalem ve kağıt getirin, size vasiyet edeyim ki, benden sonra sapıklığa düşmeyesiniz" diye buyurduğunda, Ömer, "Peygamber'in hastalığı ona galip geldi, sayıklıyor ve ne dediğini bilmiyor. Allah'ın kitabı bize yeter" diyerek vasiyetin yazılmasını engelledi.

Orada bulunan bir grup sahabe Ömer'in sözlerini onaylayarak, oraya kalem ve kağıt getirilmesini engellediler. Oradaki sahabelerden bir grup ise bunun aksine vasiyetin yazılması için kalem ve kağıt getirilmesini istemiş.

Ve bu yüzden Peygamber Efendimiz (saav)'in huzurunda bir tartışma yaşandı. Bunun üzerine Resulullah (saav) kavga edenlere: "Çıkın buradan! Benim önümde tartışmanız yakışık olmaz" dedi ve onları kovdu.

Rivayet: İbn Abbas.

Buhari, bu hadisi farklı bablarda defalarca zikretmiştir: (Kitabu'l-İlm, Kitabu'l-Cihad ve's-Siyer, Kitabu'l-Meğazi, Kitabu'l-Merda, Kitabu'l-İ'tisam bi'l-Kitab ve's-Sünne, Kitabu't-Tıbb). Sahih-i Buhari, cilt 4/31, 37, 66.

Müslim, bu hadisi Kitabu'l-Vasiyye bölümünde nakletmiştir (Hadis No: 1637).

Diğer ana sünni hadis kaynaklarında da bu hadis mevcuttur: Müsned-i Ahmed b. Hanbel (cilt 2/45), Ebu Davud, Tirmizi, Nesai, İbn Mace. Dolayısıyla bu olayın vuku bulduğu Ehl-i Sünnet'in temel hadis külliyatlarında sabit bir durumdur.

"Kim peygambere itaat ederse, Allah'a itaat etmiş olur. Kim de yüz çevirirse, biz seni onların üzerine bekçi göndermedik. (Nisa Suresi 80)**"**

"Ey iman edenler! Allah'ın ve Resûlünün önüne geçmeyin ve Allah'tan korkun. (Hucurat 1)

Ey iman edenler! Seslerinizi Peygamber'in sesinin üstüne çıkarmayın. Birbirinize konuştuğunuz gibi, onunla yüksek sesle konuşmayın. Yoksa siz farkında olmadan amelleriniz boşa gider. (Hucurat 2)**"**

"Arkadaşınız (Muhammed), sapmadı ve haddi aşmadı. (Necm 2)

Ve o, hevasına göre konuşmaz. (Necm 3)

Söylediği her şey kendisine vahyedilmiş bir vahiyden başka bir şey değildir. (Necm 4)**"**

"...Ve Resûl size neyi verdiyse onu alın, neyi yasakladıysa onu bırakın... (Haşr 7)**"**

"Allah ve Resûlü bir işte hüküm verdikleri zaman, mü'min erkekler ve mü'min kadınlar için, kendi işleri hakkında tercih hakkı yoktur. Ve kim Allah'a ve Resûlüne isyan ederse, o, apaçık bir sapıklığa düşmüş olur. (Ahzab 36)**"**

"Şüphesiz Allah'a ve Resûlünü incitenlere Allah, dünyada ve ahirette lanet etmiş ve onlar için alçaltıcı bir azap hazırlamıştır. (Ahzab 57)**"**

"Hakkı batılla karıştırmayın ve bile bile hakkı gizlemeyin. (Bakara 42)**"**

Ömer, Hz. Fatıma ve Hz. Ali'nin Ebu Bekir'e biat etmemeleri nedeniyle evlerini yakmakla tehdit etti:

İbn Ebî Şeybe, Buhari ve Müslim'den 100 yıl önce ilk Sünni hadis kitabı el-Musannef'i yazmıştır. El-Musannef'ten:

Hz. Ali'nin halife seçilmesini Gadiri Hum günü tebrik edip ona biat edenler (Ömer vb.), Hz. Peygamber'in (saav) vefatından hemen sonra halife seçmek üzere alelacele Sakîfe'de toplandılar.

Oysa Resulullah'ın (saav) mübarek naaşı henüz toprağa bile verilmemişti.

Sakîfe'de Ensar'dan Sa'd bin Ubâde ve yandaşları ile Ebu Bekir ile Ömer ve yandaşları da vardı. Aralarındaki sert söz dalaşları gürültülü olarak devam ediyordu.

Sakife'de bulunanlar Abbas, Hz Ali ve diğer Haşimoğullarının orada olmadığını gördüler. Sonra nerede olduklarını sormaya başladılar.

Halk, Sakîfe'de Ebû Bekir'i halife olarak seçip ona bi'at ederken o esnada Hz Ali ve Zübeyir, Hz Fatıma'nın evine geldi. Orada Peygamber Efendimizin (saav) cenazesi ile ilgileniyorlardı. O evde taziyeleri kabul ederlerken aynı zamanda Sakife'deki halife seçimini aralarında istişare ediyorlardı.

Ömer b. Hattab'a bazı kişilerin Hz. Fatıma validemizin evinde toplandıkları haberi ulaşınca, bu duruma müdahil oldu.

Tarihî Taberîde ve İbni Kuteybe'de de bu olay rivayet edilmiştir. El-İmame Vessiyâse'de Ömer bin Hattab'ın bir grupla Hz. Fatıma'nın evine geldiği anlatılır.

El-Musannef'te şöyle yazıyor:

Ömer b Hattab Hz Fatıma'ya dedi ki: "Ey Resulullah'ın kızı! Vallahi, Bizim için babandan daha sevgili kimse yoktur yeryüzünde. Babandan sonra da senden daha çok sevdiğimiz kimse yok. Ama Allah'a yemin ederim ki. Bu kişilerin senin evinde toplanmasına izin veremezsin. Bu adamların evinde toplanmasına izin verirsen, size ve babanıza olan sevgim, evinizin yakılmasını emretmemi engellemez."

Ve Ömer bin Khattab bu tehdidi yaptıktan sonra Hz Ali ve Zübeyr bin Avvam eve geldiler.

Sonra Hz. Fatıma, Hz. Ali ve Zübeyr'e şöyle dedi:

"Ömer sizden önce buraya geldi ve 'Eğer onlar (Hz Ali ve arkadaşları) bir daha bu evde toplanırlarsa, bu evi yakacağım' diye tehdit etti. Bu nedenle toplantılarınızı burada yapmayın."

Taberi, 'Tarih' kitabının Darul Ma'arif, 3. Cilt, 202. sayfasında şöyle anlatıyor:

Ömer bin Hattab o eve geldiğinde Talha, Zübeyr ve bazı Muhacirler de Hz Ali'nin yanındaydı.

Ömer onlara: "Sizi ya yakarım ya da çıkıp Ebu Bekir'e biat edersiniz" dedi.

Bunun üzerine Zübeyir eliyle kılıcına dayalı vaziyette çıktı.

Sonra kılıcı Zübeyr'in elinden aldılar, onu yere düşürdüler ve bağladılar.

Ehl-i Sünnet alimlerinden İbn Kuteybe'nin 'el-İmamet Vessiaset' adlı eserinin 20-21. Sayfalarında şöyle anlatılmaktadır:

Ebu Bekir halife seçildiğinde, kendisine biat etmeyen Hz Ali'nin taraftarlarının peşine düştü ve onları aramaya koyuldu.

Ve Ebu Bekir, Ömer'i Hz Ali ve Hz Fatıma'nın evinde bulunanlara gönderdi.

Ömer geldi ve Hz Ali'nin evindekilere bağırdı, ama evdekiler dışarı çıkmadılar.

Bunun üzerine Ömer elinde odunla onları dışarı çıkmaya çağırdı. Ve şöyle bağırdı: "Ya dışarı çıkıp Ebubekir'e biat edersiniz ya da Allah'a yemin olsun ki evin içindekilerle beraber sizi yakarım!"

Evin içinden ona denildi ki: 'Ey hafsa'nın babası! Evin içinde Resulullah'ın kızı Fatıma da var."

Ömer evdekilere: 'O (Fatıma) içinde olsa bile (evi yakarım)!" cevabını verdi.

İmam Gazali'nin Sirrul Alemeyn'in 17. sayfasında belirttiği gibi, o dönemde Ömer'in "Fatıma da olsa fark etmez" demesi gibi siyasi şehvet ve ihtiraslar artmıştı.

Bu olay şu Sünni kaynaklarda da zikredilmektedir: Zehebi-Tarihul İslam, Taberani-Mu'cemul Kabir, ibn Asakir-Tarih.

Abdurrahman bin Afv'den rivayet edilmiştir. Syarhu Nahjul-Balagha, cilt 2/45-47. Tarihul İslam-Zehabi, cilt 3/118. İbn Asakir. Taberi-Tarih, cilt 3/429. Tabarani-Mu'cemul Kebir, cilt 1/62.:>>>

Ebû Bekir son nefesini verirken, Ömer'in halife seçilmesi için vasiyet yazdırıyordu. Bu sırada şunları da söylemiştir:

Abdurrahman b Afv anlatıyor: Ebubekir'in evine gittim, ona selam verdim ve "nasılsın?" diye sordum.

Ebubekir yattığı yerden biraz doğrulunca dedim ki "Elhamdülillah, biraz iyileşmiş olarak sabahladığınız ümidindeyim."

Ebubekir dedi ki "İşte görüyorsunuz sancılar içerisindeyim. Bu ağrılarımın arasında bana bir de vekil (halife) tayin etme meşguliyeti verdiniz."

"Ben de kendimden sonra size bir taahhütname bıraktım ve sizin hayırlınızı halife seçtim." (Kendinden sonrası için Ömer'i tayin etti)

"Gördüm ki, dünyanın malı ve hükümeti artık bize doğru döndü."

"Fakat, siz ise, dünya size yöneldiğinde evlerinizi ipekli perdeler ve ipekli döşeklerle döşeyeceksiniz."

"Ama ben şu şeylerden pişmanım: Keşke hiç yapmasaydım dediğim üç şey var:"

1-"Bunlardan biri 'Keşke savaş kapılarını üzerime kapatsaydım da Fatıma'nın evine hiç karışmasaydım."

2-"Keşke, Sakife'de halife seçimi için toplanıldığı gün ben bu işi Ömer veya Ebu Ubeyde'nin boynuna atsaydım. O mü'minlerin emiri olsa ben de yardımcısı olsaydım."

<<< Sünni Kaynaklar:

1-İbni Ebi Syahba, el-Musannef: Kitabul Megazi, cilt 8/572, hadis no: 37045, cilt 13. Hadis no: 38042.

2-Taberi, Tarih, cilt 2/443., cilt 3/202, 429.

3-İbni Kuteybe, El-İmamah Vessiyase, cilt 1/12, 18, 20, 21, 28-30.

4-El-Belâzurî, Ensâbu'l-Eşrâf cilt 1/586. Fütuhül Buldan, sf: 43.

5-İmam Gazali, s: 17., Sirrul Alamayn,

6-Zehebi-İslam Tarihi. Cilt 3/118. 7-Taberani-Mu'cemul Kebir. Cilt 1/62.

8-ibn Asakir-Tarih.

9-İbn Ebi el-Hadid, Şerhu Nehc el-Belağa, cilt 2/45-47.

10-Mes'udi, İsbat'ul Vasiat, sf: 146.

11-Mekatil İbn Atiyye, el-İmamet ve'l-Hilafet, sf: 160

4 Mezhebin ortaya çıkışı:

Dinin bazı sahabelerden öğrenilmesi gerektiğine iman eden zümre (Ebubekir ve Ömer ve takipçisi olan ehli sünnet) Peygamberden (saa) sonra 90 sene boyunca Peygamberimizin sözlerinin yazılmasını ve rivayet edilmesini yasakladılar. Sonra, sahabe ve tabi'inden onları destekleyen bazı kişilerin sözleri İslam dini olarak kabul edildi.

Peygamberimizin (saav) hadislerine 90 sene boyunca yasak getiren dini öğreti (ehli sünnet), sahabeden ve tabiinden olan bazı kişilerin sözlerini İslam olarak kabul etti.

Ve sonrasında Abbasi halifesi Hicri 4.cü asırda 4 mezhebi resmieştirdi. Bu 4 mezhep alimi Ebu Hanife, Şafii, Maliki ve Ahmed b Hanbel'den sonra 6 hadis alimi dünyaya geldi. Bu 6 hadis alimi 6 hadis kitabı yazdı: Buhari, Nesai, Müslim, Tirmizi, Ebu Davud, İbni Mace.

Bu 6 Sünni hadis kitabının yazarlarından hiçbiri, eserlerinde 4 Sünni mezhebinin imamlarının sözlerine ve isimlerine yer vermemiştir. Sadece Tirmizi, Ebu Hanife'nin adını bir hadisede kitabında yazmıştır.

Vasiyetini yazdırırken Peygamberin (saav) konuşmasını (Ömer tarafından) engellemişler ve sonrasında 90 sene boyunca ashabının hadisleri konuşup yazmasını yasaklamışlar. Ama diyorlar ki İslam sahabenin ağzındadır ama sahabeyi de istedikleri bazı kişiler dışında zaten ömürleri boyunca konuşturmamışlar.

Ancak, halifenin safında yer alan Zeyd bin Sabit gibi sahabelerin, halife tarafından kendi yönetimini haklı çıkarmak için dini konularda konuşmaları emrediliyordu.

Sadece kendilerine itaat eden sahabelerin din konusunda konuşmasına izin veriyorlardı.

Ama, örneğin Din konusunda Ammar Bin Yasir, Abuzer Giffari (ra) gibi sahabeler konuştuğunda halife Osman'ın emri ile dövülüyor ve çöle sürgüne gönderiliyordu.

Hiçbir ümmet, Peygamberinin ehli beytini öldürmedi, bu ümmet hariç. Bu ümmet, İmam Hazreti Ali, İmam Hazreti Hasan, İmam Hazreti Hüseyin ve devamlarındaki Ehlibeytten olan 8 imamı şehit etti. (11 Ehlibeyt imamı)

Bakın, onlar Peygamberimizin (saa) torunları olan Ehl-i Beyt'in 12 imamıdır (Ali Muhammed), her namazda kendilerine salavat getiriyoruz.

Peygamberimizden (saav) sonra halifeler Cerh ve tadil isimli şöyle bir kanun çıkardılar: "Sahabelerin ve ilk 3 halifenin din kapısı olduğunu kabul edenleri zalim, fasık, Yahudi veya Hristiyan dahi olsalar halka övün." Yani, "İnsanlara, bu gibilerin öğrettiği dini kabul etmelerini tavsiye edin."

Ayrıca halifeler şu kanunu çıkarıp emrettiler: “İnsanlara, Ehl-i Beyt imamlarının dini otoritesini kabul eden, fakat ilk 3 halifenin ve onları destekleyen sahabelerin dini otoritesini kabul etmeyenlerin rivayetlerinin geçersiz olduğunu söyleyin. Adil bile olsalar böyle kişilerin rivayetlerini kabul etmeyin diye insanlara anlatın.”

Şimdi Ehl-i Beyt’ten neden çok az hadis rivayet ettiklerini anlıyor musunuz? Neden ehli sünnetin hadis kitaplarında Ehlibeyt’ten çok az hadis var? Neden Sahihi Buhari’de İmam Hüseyin’den bir tane bile hadis yok?

Ehl-i Sünnet tefsir ve hadis kitaplarında Ehl-i Beyt'in 12 imamının isimleri ve sözleri nadiren zikredilmektedir.

İslam bir kısım sahabeye mi geldi, Rasulullah’a (saav) mı geldi?

Ehli sünnetin 11 Hadis Kitabının %96’dan fazlası Ehli Beyt dışındaki kişilerin rivayetlerinden oluşmuştur.

-22-

Mesnevi’den:

Görünüşte dal meyvanın aslıdır, fakat hakikatte dal meyve için var olmuştur.

Meyve elde etmeye bir isteği ve ümidi olmasaydı, hiç bahçıvan ağaç diker miydi?

Şu halde meyve görünüşte ağaçtan doğmuştur, ama hakikatte ağaç meyveden vücut bulmuştur.

Muhammed Mustafa (saa) bu nedenle “Adem ve bütün peygamberler benim ardımda ve sancağımın altındadır. Biz (Ehlibeyt) sonda gelen fakat en ileri sürüp gidenleriz” buyurdu.

Her sabah Hz Süleyman (as), Mescidi Aksa’ya gelir, tam bir ihlasla Allah’a ibadet ederdi.

Hazreti Süleyman her gün mescitte yeni bir otun bittiğini görür ve Allahu Teala ona o otun özelliklerini bildirirdi.

Doktorlar Hz Süleyman’dan o otu öğrenirler, bilgi sahibi olurlar, ona uyarlardı.

Bu bilgilerle tıp kitapları yazdılar ve birçok insanı hastalıklardan kurtardılar.

Uzay ve tıp ilimleri peygamberlerin vahiyleridir; yoksa akıl ve duygunun o tarafa nereden yolu olacak?

Beşeri akıl bir şeyden kendi başına hüküm çıkarabilecek bir akıl değildir. O, sadece fen sahibinden fen ilmini kabul edebilir, öğrenmeye muhtaçtır.

İnsan aklı öğrenmeye ve anlamaya kabiliyetlidir, ama vahiy sahibi ona öğretir.

Bütün sanatlar şüphe yok ki önce vahiyden meydana gelir, fakat sonra insan aklı üstüne bazı şeyler katar.

Dikkat et de bak, bizim bu aklımız hiçbir sanatı usta olmadıkça öğrenebiliyor mu?

Allahu Teala Peygamberimize (saa) bu yüzden buyurdu ki: **“**Müddessir 1-2: Ey örtüsüne bürünen, Kalk, uyar!**”**

Çünkü alem şaşkın bir beden, sense bu aleme akılsın. Kendine gel Ey Muhammed (saa)! Allah’ın dini aleyhine mücadeleye kalkışanlardan gizlenme, çünkü sende vahiy mumunun nuru var.

“Müzzemmil 2: Geceleyin azı hariç kalk.**”**

Çünkü Ey peygamber! Mum geceleri ayakta durur. Senin nurun olmadıkça aydın gün bile gecedir.

<<<: Mesnevi’den. Cilt 4, s: 12, 31, 37.

Hz Nuh (as) gemiyi yaparken yüzlerce kişi etrafına toplanıp misal getirerek alaya kalkıştılar. “Şu cahil aptal herif kuyu bile bulunmayan bir ovada gemi yapıyor” dediler.

Biri diyordu ki “Gemi! Hadi yürü koş!”, öbürü diyordu ki “Gemiye bir de kanat tak!”. Hz Nuh (as) da “Ben bunu Allah’ın emriyle yapıyorum, bu alaylar işime engel olmaz” demekteydi.

Sebep sonuç ilişkisi:

Çölde bir Arap kervanı susuz kalmış, yağmursuzluktan su kırbalarında bir damlacık olsun su kalmamıştı. Bütün kervan, o çöl ortasında susuzluktan ölecek hale gelmişti.

Ansızın Muhammed Mustafa (saa) çıkageldi ve o kervanın bu halini gördü. Bu hali görünce acıdı, “Kalkın, bir kaçınız derhal o kum yığınına doğru koşun! Orada bir köle kırbayla sahibine su götürüyor. Onu devesiyle beraber istemese de tutup bana getirin” dedi.

Birkaç kişi, kalkıp kum tepesine doğru koştular. Bir müddet sonra hakikaten dediği gibi bir köle gördüler, kırbasını doldurmuş, devesine binmiş, beyine su götürüyordu.

Köleye “Şu tarafta Peygamber seni çağırıyor” dediler. Adam, “Ben onu tanımıyorum, o da kim?” dedi. “Ay yüzlü, güzel huylu Muhammed “ dediler, nasılsa öylece anlattılar. Köle, “O galiba halkı sihirle kandıran şu şair, ona yaklaşmam” dedi.

Nihayet herifi yakalayıp zorla, çeke çeke o tarafa sürüklemeye başladılar. Köle, bağırıp çağırıyor, devamlı sövüyordu!

Köleyi yanına getirdikleri zaman Peygamber (saav), “Su için, kırbalarınızı da doldurun” dedi. Hem adamlar, hem develer o kırbadan kana kana su içtiler. Kölenin bir kırbasından herkes kırbasını doldurdu.

Kölenin su kırbası vesileden, hakikatı örten bir sebepten ibaretti. Peygamberin (saav) emriyle ihsan dalgaları, aslî denizden coşup köpürmekte, kopup gelmekteydi.

Su kaynayınca buhar haline gelir, havaya çıkar, havadaki buhar da soğuyunca su olur, öyle mi? Doğrusu şu: Yaradılış bu hükümlerden hariç olarak sebepsiz, illetsiz yokluktan sular coşturmada. Siz çocukluğunuzdan beri sebepleri görüyor, cahilliğinizden dolayı sebeplere sarılıyorsunuz.

Sebepleri görüyor ama sebepleri yaratandan gaflet ediyorsun. Bu hakikati örten, sebepleri yaratanın kim olduğunu gizleyen sebeplere bu yüzden meyletmektesin sen.

Sebepler ortadan kalktığında başınıza vurmaya başlar, “Aman Yarabbi!” demeye koyulursunuz.

Allah da sana “Hadi, yürü, sebeplere git. Zaten sen, Beni, yarattığım sebepler için andın!” der. O vakit kul “Bundan böyle hep seni göreceğim, lâftan ibaret saçma sebeplere bakmayacağım artık” der. Ama, Allah, “Seni tekrar sebep âlemine göndersem yine sebebe sarılırsın. İşte bu azap senin için, Ey tövbesinde samimi olmayan ve ahdine bağlı kalmayan insan!” der.

O köle kendi su kırbasının hala suyla dolu olduğunu gördü ve Peygamberimizin (saav) bu mucizesine hayran kaldı.

Gökten akan bir çeşme gördü o. O su kırbası bu çeşmenin coşkunluğuna bir vesile ve hakikatine bir örtüydü! Gözünden bütün örtüler, bütün sebebler (mantıklar) yırtılıp kayboldu. Böylece gayb çeşmesini görmeğe başladı. Göz pınarları doldu, efendisini de unuttu, işini de!

Elsiz, ayaksız kaldı, yola gitmeye ne eli vardı artık, ne ayağı… Allah, onun ruhuna bir titremedir saldı! Muhammed Mustafa (saav), iman edip salih ameller işlemesi için tekrar onu o âlemden çekti de dedi ki: “Kendine gel… Ey fayda arayan, yürü…!”

Köle elsiz, ayaksız sarhoş bir hale geldi, elden çıktı, ayağını tanımaz oldu! Kervan halkından ayrıldı, suyla dolu iki kırbasını aldı, yola düştü.

Efendi, köleyi uzaktan görüp şaşırdı. Şaşkınlıkla o köy halkını çağırdı ve dedi ki, “Bu kırba bizim kırbamız, deve de bizim devemiz. Bu uzaktan gelen, ayın on dördü gibi bir delikanlı. Yüzünün nuru parlıyor. Kölem nerede, acaba birisi mi öldürdü ki?”

Allah kulunun aksi tamamıyla nurdur, Allah’a yabancı olanın aksi ise tamami ile körlük.

Şeytan Adem’i topraktan gördüğü için secde etmedi, melekler ise ondaki Allah ruhunu gördükleri için secde etti.

Topraktan gelen şeyleri yiyenler topraktan gelen şeyleri severler.

Dünyada neyin vesilesiyle neşelenirsen ona kavuştuğun anda ondan ayrıldığını bir düşün hele. Senin neşelendiğin şeyle çok kişiler neşelendi, fakat sonunda o neşelenmeye sebep olan şey sahibine vefa etmedi, yel gibi geçti gitti. O, sana da vefa etmez, seni de terk edip gider. O senden vazgeçmeden sen ondan vazgeçmeye çalış.

Allah'a sığınmak:

Dünyada sana verilen fırsat elinden çıkmadan Hz Meryem (as) gibi sen de arzuladığın suretlere “Senden Rahman’a sığınırım” de. Hz Meryem (as) ormanda yapayalnızken çok güzel bir adamı gördü. O, Cebrail (as) idi.

O temiz kızın âdetiydi, bir şeyden ürktü mü kendini gayp âlemine çeker, Allah’a sığınırdı. Dünyanın kararsız bir âlem olduğunu görmüş, ihtiyata riayet ederek Allah’a sığınmayı âdet edinmişti.

Bu suretle de ölüm zamanına dek gideceği doğru yolu düşmanın kesmemesini diler, Allah’a kulluğun kendisine bir kale olmasını temin etmek isterdi.

Allah’a sığınmaktan daha iyi bir kale görmemişti, bu yüzden de kale civarında yurt edinmişti.

Gece ve gündüz, ferahlık ve sıkıntı:

İnsanların hırs ve isteklerinden doğan vehimleri devamlı insanın bu hırs ve isteklerini tatmin etmek peşindedir.

Gece, insanların bu arzu ve hırslarının peşinden gitmelerine ara vermelerine ve böylece yaptıklarının doğruluğunu düşünmelerine fırsat verir. Gece olmasaydı, herkesin bir şey, zenginlik veya kazanç peşinde koşması onları Cehennem'e sürüklerdi. Allah, merhametiyle, insanların bir süreliğine hırslarından kurtulmaları, hallerini düşünmeleri ve günahlarından vazgeçmeleri için geceyi yarattı.

Sana bir sıkıntı geldiğinde üzülme ve umutsuzluğa kapılma, çünkü bu senin için rahmettir.

Çünkü ferahlık ve zenginlik zamanlarında enerjini isteklerinin ve hırslarının uğruna harcıyorsundur demektir.

Bu uğraştığın şeylerin doğru olup olmadığını düşünmeni sağlayacak bir takım sıkıntıların başına gelmesi gerekiyor.

Yaz mevsimi sürüp gitseydi güneş, bağları, bahçeleri yakar kavururdu, nebatları kökünden yakardı, bir daha o yanıp kavrulan şeyler yeşerip tekrar yenilenerek tazelenmezdi. Kışın yüzü ekşidir ama şefkatlidir, yaz gülümser ama yakar, yandırır.

Darlık geldi mi onda genişlik gör de canlan, surat asma.

Devletler ve halklar:

Çocuklar refaha neşelenirler, bilenlerinse yüzü ekşidir. Çocuğun gözü, eşek gibi ahırdadır, akıllı adamsa gözünü işin sonuna diker.

Akılsız, hep ahırdaki otu tatlı görür. Akıllı, ahırdaki hayvanın nihayet kasap elinde telef olacağını görür, bilir. Şu kasabın verdiği ot acıdır. Kasap o otu bizi semirtmek, tartıda ağır gelmemizi temin etmek için veriyor.

O kasap hükmedenlerdir, kesip etinden faydalanmak için ot verdiği hayvanlar ise halktır.

Yürü, Allah'ın verdiği hikmet otunu ye. Çünkü Allah, onu ancak cömertliğinden, ihsanından dolayı karşılık istemeksizin vermiştir.

Allah "Benim verdiğim rızıklardan yiyin" dedi. Sen, buradaki rızkı yemek sandın, hikmet olduğunu anlamadın. Allah'ın verdiği rızık, insanların mertebesine göre hikmettir. O rızık sonunda senin boğazında durmaz, seni öldürüp mahvetmez.

Hamallar, sen alma, o yükü ben daha iyi taşırım diye birbirleriyle savaşıp dururlar. Neden? Çünkü bu zahmette kâr görüyorlardı. Nerede Allah'ın verdiği ücret, nerede o aslında o paranın sahibi olmayan herifin verdiği ücret? Allah, sana ücret olarak tükenmeyen bir hazine bağışlar, o adam sadece birkaç mangır verir.

Allah'ın bağışladığı bu ilim rızıkı, sen ölüp kumlar, topraklar altında yatsan bile seninledir, öldükten sonra başkalarına kalan mal değildir o. Allah'ın sana verdiği bu ahiret rızkı, adım adım senin cenazenin önünden gider, kabirde sana gurbet arkadaşı olur.

Ölüm ve Allah'a Yükseliş:

Ebedi aşkla yoldaş olmak için ölüm gününe hazırlan da şimdiden öl.

Ben cemaattan bir parçaydım. Öldüm, yetişip gelişen bir nebat oldum. Nebat iken öldüm, hayvan suretinde zuhur ettim. Hayvanlıktan da geçtim, hayvanken de öldüm de insan oldum. Artık ölüp de yok olmaktan ne korkayım? Bir hamle daha edeyim, insan iken öleyim de melekler âlemine

geçip kol kanat açayım. Melek olduktan sonra da ırmağı atlamak, melek sıfatını da terk etmek gerek, "Her, şey fanidir, helâk olur, ancak O Allah bakidir."

Karanlıklarda gizli olan abıhayat yok mu, işte ölümdür o.

Bir kere daha melekken Allah'a kurban olurum da o hayal edilemeyen yok mu? İşte o olurum. Yok olurum, suretlerin hepsini terk ederim de "Mutlaka O'na dönenleriz" derim.

Irmağı gördün ya, testideki suyu ırmağa döküver. Su, hiç ırmaktan kaçar, çekinir mi? Testideki su, ırmağa döküldü mü ırmakta mahvolur, ırmak halini alır. Vasfı yok olur da zatı kalır. Artık bundan böyle ne kaybolur, ne kötüleşir, pislenir!

Samimiyetsiz arkadaş:

Samimiyetsiz arkadaşlara uyma, çevir onların yaprağını. Size uymuş gibi görünüp sizinle beraber safa girerler, ama sonra kaçarlar, safı da bozar ve perişan ederler.

Az, fakat güzel badem, çürük fakat çok bademden iyidir elbette. Suret bakımından acı da birdir, tatlı da, fakat hakikatte bunlar birbirine zıtdır, ikidir.

Kâfir, ahiret aleminin varlığından şüphe eder, dirileceğini ummaz. Bu yüzden gönlünde hep korku vardır. Yola düşüp gider ama bir konak bile bilmez. Gönlü kör olan adam, korka korka adım atar. Yolcu, yol bilmezse nasıl gider? Tereddütlerle, gönlü korkularla dolu olarak.

Birisi kâfire "Hay adam hay, yol, burası değil ki!" dese korkusundan hemen oracıkta duruverir. Fakat gönlüyle hakikati duyan, yolu bilen kişinin kulağına hiç öyle hay huylar girer mi?

Şu halde bu deve yüreklilerle yoldaş olma. Çünkü onlar, darlık ve korku zamanında kayboluverirler. Onlar, lâf da Bâbil sihrine maliktirler, çeşitli şeyleri becerirler, ama iş dara geldi mi kaçar, seni yapayalnız bırakıverirler. Kendine gel ve züppelerden cihad umma. Tavus kuşlarından av avlama hünerini bekleme.

Şeytan ve nefis:

Âlem, tavus kuşuna benzer, sana vesveseler verir, saçma sapan söylenir durur; nihayet seni yerinden (ahiret) yurdundan eder.

Nefisle şeytan ikisi de birdir, fakat o, surette kendisini ikiymiş gibi gösterir.

Melek ve akıl birdir, ama ikiymiş gibi görünür.

Senin içinde, aklı alan, cana da düşman, dine de düşman olan böyle bir düşmanın var. Bir an kertenkele gibi saldırır, derken hemencecik bir deliğe kaçıverir. Senin gönlünde de nice delikler var. O şeytan, senin gönlündeki her delikten baş çıkarıp durmada.

Şeytanın insanlardan gizlenmesine, bir deliğe girip saklanmasına "Khunus" derler. Onun gizlenmesi de kirpinin büzülüp gizlenmesine benzer. Kirpi büzülür de kafasını çıkarır, tekrar gizler ya, o da öyle işte. Allahu Teala, Şeytan'a "Khannas" dedi (Nas suresi 4.cü ayet). Şeytan, kirpinin kafasına benzer. Kirpi, avcıdan ürker de büzülür, başını gizler. Fırsatını bulunca başını çıkarır, bu hileyle avcıları aldatır.

Nefis senin iç âleminde yolunu kesmeseydi bu yol kesiciler, sana el atabilirler miydi? Seni kötü şeylere sevkeden şehvet ve o gizli memur yüzünden gönül, hırsa tamaha ve âfete esir olmuştur.

Şeytanın o gizli memuru yüzünden kendini berbat ettin de nihayet şeytanın bu görünen memurları, seni kahretmek için yol buldular.

Hadisteki şu güzel öğüdü duy; "Düşmanlarınızın en kuvvetlisi, içinizdedir". Bu düşmanın palavrasını dinleme kaç ondan, çünkü o da inatta İblis'e benzer. Dünya sevgisi, dünya geçimi için savaşman yüzünden, o, sana ebedî azabı ehemmiyetsiz gösterir. Ölümü bile ehemmiyetsiz bir hale getirirse bunda şaşılacak ne var ki? O, sihriyle bunun gibi yüzlerce iş yapar.

Zan, yakinen iman etmek ve görmek:

İlim, yakinen iman etmeyi arar; yakinen iman etmek te apaçık görmeyi arar.

Bilgi insanı görmeye götürür. Dünyadakiler yakini olarak iman etselerdi cenneti ve cehennemi gözleriyle görürlerdi. Görüş, yakini imandan doğar, nitekim hayaller de zandan doğmaktadır.

Tekasür sûresinde bu anlatılmıştır: **"**Hayır, yakîni bir ilim ile bilseydiniz, cehennemi görürdünüz. Sonra onu yakînen gözünüzle göreceksiniz. (Tekâsur 5-7)**"**

Yani böylece gittiğim yeri gördüğüm için ayağım titremeden ayağımı sağlam basarak giderim, körü körüne gitmem.

Böylece insanların beni kınamasından da başım dönmez.

Uzaktasın diye eksik görüyorsun, yakınlaş da Allah'ın ordularını gör.

Kur'an-ı Kerim kıyamete kadar "Ey cehalet uğruna kendilerini feda edenler!" diye seslenir.

Kur'an der ki: "Siz, beni masal sandınız da kınama ve kâfirlik tohumunu ektiniz. Fakat siz yok oldunuz, siz masal oldunuz. Ben canın canına gıdayım. Ben, Allah'ın nuruyum, sizi aydınlattım. Bakın, ben Allah âşıklarını ölümden kurtarmak için buracıkta akıp duran bir âbıhayatım. Beni kınamanız yüzünden sözümü değiştirmem."

Mesnevi'den: cilt 3., sayfa: 65, 73, 74, 76, 87, 91, 94, 96, 99.

-23-

Mesnevi'den:

Bir adamın ayağına diken batınca ayağını dizi üstüne kor. İğne ucu ile diken başını arar durur. Ayağa batan dikeni bulmak, bu derece müşkül olursa, yüreğe batan dikeni bulmanın ve çıkarmanın zorluğunu sen düşün.

Herkes gönül dikenini göreydi gamlar, kederler; herkese el uzatabilir miydi? Bir kişi, eşeğin kuyruğu altına diken koyar. Eşek onu oradan çıkarmasını bilmez, boyuna çifte atar. Zıplar, zıpladıkça da diken daha kuvvetli batar. Dikeni çıkarmak için akıllı bir kişi lâzım. Eşek, dikeni çıkarabilmek için can acısı ile çifte atar durur ve yüz yerini daha yaralar. O dikeni çıkarabilen hekim ancak peygamberlerin ilmine sahip olan bir üstaddır.

Yüz renkli elbise, peygamberler tarafından tek renge boyanır. O tek renk deniz gibidir, ona dalanlar da balık gibi hayat ve neşe içindedirler.

Varlık âlemindeki yüz binlerce denizdeki balıklar, Allah'ın ikram ve ihsanı karşısında secde eder.

Nice defa Allah'ın ihsan yağmuru yağdı da deniz, inciler saçıcı bir hale geldi. Nice defa Allah'ın kerem güneşi nur saçtı da bulut ve deniz, cömertlik öğrendi. Suya ve toprağa Allah'ın nuru vurdu da o sebeple yeryüzü yeşerdi.

Toprak emindir; ona her ne ekersen ihanet görmeksizin aynı cinsten ürün elde edersin. Toprak bu eminliğini Allah'ın nurunun eminliğinden budu. İlkbahar, Hak fermanını getirmedikçe, toprak sırrını açığa vurmaz.

Allah, öyle cömert ve ihsan edicidir ki bu eminliği ve doğruluğu bir arada, kuru yeryüzüne vermiştir. Allah'ın fazlı ve ihsanı, kuru toprağı haberdar eder, kahır ve celâli de kendini akıllı zanneden insanları kör eyler.

Kimyayı yaratan Allah'tır. İnsanın bedeninin Allah'ın emriyle var olduğunu bilmemesi körlüğüne delildir.

Kafirler öyle kudretli bir Allah'a karşı mücadele ediyorlardı ki bir anda yoktan bu âlem gibi yüz tanesini var eder. Allah, senin gözüne görme özelliğini verirse bunları görebilirsin.

Her ne kadar bu alem senin fikrinde azametli ve nihayetsiz ise de bil ki Allah'ın kudretine göre bir zerre bile değildir.

Yüz tane elma saysan, her bir tanesi ayrı birer elmadır. Onların suyunu sıkarsan yüz adet elma yok olur, hepsi bir olur. Mânalarda taksim ve sayı yoktur, dolayısıyla mana ayrılmaz bir bütündür. Dostun, dostlarla birliği hoştur. Mâna yolunu tut, sûret serkeştir.

Dikkat et; altın suyu ile boyanan seni doğru yoldan alıkomasın! Dikkat et; bâtıl hayal seni kuyuya düşürmesin.

Rızık konusunda Allah'ın hükmüne teslim olmak:

Çalışıp para kazanma isteği, bil ki, halkın itikat zayıflığı yüzündendir. Tevekkülden daha güzel bir kazanç yoktur. Allah'a teslim olmaktan daha güzel ne var? Çokları belâdan belâya, yılandan ejderhaya sıçrarlar.

İnsan hile etti ama hilesi kendisine tuzak oldu. İnsanın dostu sandığı, kanını içici bir düşman kesildi. Kapıyı kapadı, halbuki düşman evinin içindeydi. Firavun'un hile ve tedbiri de işte buna benzer masallardandı.

O kin güdücü firavun, yüz binlerce çocuk öldürdü; aradığıysa evinin içindeydi. Mademki bizim gözümüzde birçok illet var; yürü, kendi görüşünü Allah'ın görüşünde yok et!

Bizim görüşümüze bedel Allah'ın görüşü, ne güzel bir karşılıktır. Bütün maksatları Allah'ın görüşünde bulursun. Bir bebek bir şeyi tutmaya veya koşmaya güç yetiremez iken ancak babasının omzuna biner, fakat kuvvetlenip küstahlaşınca, elini, ayağını şuraya, buraya salmağa başlayınca hemen zahmet ve ıstıraba düşer.

Dünyanın başlangıcından beri yüz binlerce kavim, rızık için ejderha gibi ağız açmışlar, hileler düzmüşler, tedbirlerde bulunmuşlardır.

Bunca rızık elde etmek için aldıkları tedbirlere rağmen o avlanmalarından ve çalışmalarından Allah'ın takdir ettiği kısmetten başka bir şey onlara nasip olmadı. Onlara sadece Allah'ın işi ve kararı kaldı.

Kazanmayı bir addan başka bir şey bilme, çalışmayı bir vehimden başka bir şey sanma.

Allah lûtfunun himayesine sığınman gerektir. Çünkü Allah, ruhlara yüzlerce lûtuflar döktü. Allah'ın lûtfuna sığınman gerek ki bir sığınak bulasın. Ama bu sığınak şöyle bir sığınak: Su ve ateş bile senin askerin olur. Hz Nûh'a (as) ve Hz Mûsâ'ya (as) deniz dost oldu, düşmanlarını kahretti. Ateş, Hz İbrahim'e (as) kale olup da Nemrut ve adamlarını yaktı.

Allah'ın lütufları olmadıkça Allah yolunda hiçiz. Allah'ın lütfu olmasaydı melek bile olsa onun amel defteri kapkaradır. Ey ihtiyaçları gideren Allah'ım! Sahip olduğumuz bütün iyi şeyleri ve iyi sıfatları Sen bağışladın, şimdiye kadar nice ayıplarımızı örttün.

Hadis: "Zamanınızdaki günlerde Rabbinizin güzel kokuları vardır. Kendinize gelin; o güzel kokuları almaya çalışın"

Dünya işleri ile uğraşan kimse Allah'tan gelen bu rahmet kokularını elde edemez.

Hannane Hadisi:

Hadis kitaplarının çoğunda geçen rivayete göre:

Rasulullah (saav) başlangıçta hutbe okurken yaslanmak için bir hurma kütüğü kullanırdı.

Cemaatin artması ve Peygamberimizin (saa) sesinin arkadakilere ulaşmasının zorlaşması üzerine, sahabeler üç basamaklı bir minber yaptılar.

Peygamberimiz ilk defa bu minbere çıkıp hutbe okumaya başladığında, daha önce yaslandığı o hurma kütüğü iniltiyle ağlamaya başladı. Orada bulunan herkes bunu duydu. Bunun üzerine Resûlullah (saav) minberden inerek kütüğün yanına gitti, onu kucakladı ve eliyle okşadı. Kütük, bir çocuğun ağlamasının susturulması gibi sakinleşti.

Peygamber (saa), "Ey direk, ne istiyorsun?" dedi. O hurma direği "Canım, senden ayrılığından kan ağlıyor. Bana yaslanıyordun, şimdi beni bıraktın. Mimberin üstüne çıktın" dedi.

Bunun üzerine Peygamber (saa) ona dedi ki: "Ey iyi ağaç, söyle ne istersin? Dilersen seni bahçeye ekeyim ve yemişlerle dolu bir hurma ağacı olman için dua edeyim ki dünyada bizimle beraber ol. Yahut Allah, seni cennette bir ağaç yapsın diye dua edeyim de ebediyen taze kal, cennet ehli senin meyvelerinden yesin."

Hannâne ismi verilen bu hurma direği "Daim ve baki olanı isterim" dedi. Ey gafil, dinle de bir ağaçtan aşağı kalma!

Peygamber (saa), kıyamet günü insanlar gibi dirilmesi için o ağacı yere gömdü.

Allah kime Hidayet ederse o dünya işlerinden çıkar ve ahiret alemine yol bulur.

Taklit yoluyla iman:

Taklit ile iman eden insanları çok küçük vehimler şüpheye düşürür. Çünkü tüm inançları zanla ayakta durur. Şeytan, inançlarında bir şüphe meydana getirir. Bütün bu körler tepe taklak düşerler, çünkü imanlarının altındaki ayakları tahtadandır. Tahta ayaksa pek kudretsiz pek karasızdır.

İmanlarında sebat ve basiret sahibi olan Allah velileri, taklidî imana değer vermezler.

Taklit yoluyla bir şeye inananlar kördür. Körler dünyada hiçbir işi beceremezler. Allah onlara merhamet etmeseydi onların üzerine dayandıkları taklit değnekleri hemencecik kırılırdı.

Senin sevgilin, asıl sevgilinin yüzünü örter; senin yol göstericilerin, asıl yol göstericinin sözünü dinlemene mâni olmaktadır. Nice iman etmeyen insan vardır ki din sevdasındadırlar. Fakat topluma karşı namuslu, önemli insan, iyi müslüman görünme istekleri, kibir, şu bu; onları hakikatten engelleyen hallerdir.

İnsanın bir gün ahiret evine varabilmesi için birçok konakları terk etmesi lazımdır.

Gündüz vakti bir pencere ışık verirse onun kendiliğinden parladığını sanma, anla ki onun parlaklığı güneştendir. Her pencere "Ben kendim parlağım, başkasının nuruyla parlamıyorum, parlayan benim" diyebilir. Fakat güneş "Ey ahmak! Hele ben bir batayım da böylece bu parlaklığın nereden geldiği meydana çıksın" der.

Yani her şey Allah'ın nuruyla parlar.

"Nisa 79: Sana isabet eden iyilikler Allah'tan, sana isabet eden kötülükler kendindendir…**"**

Laik felsefe:

Laik filozoflar, ahiretin ve Hannâne direğinin inlemesini inkâr ederler. Derler ki: "Halkta sevdanın yansıması, birçok hayaller yaratır. Bu ahiret ve mucizeler halkın bu hayallerinin ürünüdür."

Filozofun laik fikirleri onun fesat ve kafirliğinin yansımasıdır.

Ey filozof, eğer şeytanı görmedinse kendine bak! Bir kimse deli olmadan beyni böyle yozlaşır mı?

Kimin gönlünde bu şüphe ve şeytanın vesvesesi varsa felsefeye inanmıştır, gizli kafirdir. Bazen dine inanır ama bazı bazı da o filozofluk kibri yüzünü kapkara eder. Sakının müslümanlar; o felsefeye ait inançlar sizde de vardır. Sizin içinizde de böyle sahte âlimler var. Bütün bu yetmiş iki din (mezhep) ve şeriat sizin aranızdadır. Senden bu durum zâhir olduğu gün eyvah haline! Kimde o aykırı inanıştan bir yapracık varsa o günün korkusundan yaprak gibi titrer.

İblis'e, sen kendini iyi adam gördüğünden güldün. Fakat can, içindekini dışarı verirse dindar olduklarını söyleyenlerden çok ahlar vahlar çıkar. Dükkânında altın gibi görünen taşların hepsi sana güler.

Geceleyin sahte altın, hakiki altınla yan yanadır. Hakiki altın ise gündüzü bekler ve sahte altına der ki: "Ey Yalancı, hele bir dur. Herkesin nasıl olduğunun meydana çıkacağı gündüz vakti bir gelsin!"

İblis'e, yüz binlerce yıl veli dendi, müminlerin beyiydi, kibir yüzünden Adem ile savaştı, sonra kuşluk vakti gelince kokmaya başlayan pislik gibi rüsvay oldu.

Bel'am kendini beğendiği ve ulu gördüğü için Musa ile savaştı. Sonra hali, duyduğun gibi oldu. Dünyada yüz binlerce Iblis ve Bel'am vardır ki gizli, açık hep bu hale düşmüşlerdir. Allahu Teala, diğerlerine misal olsun diye bu ikisini meşhur etti, bu iki hırsızı darağacına çekip teşhir etti.

Yoksa Allah'ın kahrına uğramış daha nice hırsız var.

Bunların halleri meşhur Harut ve Marut'a benzer. Onlar da gururları yüzünden helake uğradılar.

Riya ve dalalet:

Peygamber (saav) bir riyakâra namaz kıldıktan sonra "Ey adam kalk, namaz kıl, çünkü senin kıldığın namaz değil" dedi. Bu korkular yüzünden her namazda **"**Allah'ım, bizi doğru yola ilet, nimet verdiklerinin yoluna, gazaba uğramış ve delalete yoluna değil. (Fatiha 6-7)**"** diye dua ederiz.

Riyakarlık yanlış inançtan doğar.

Allah'ın hükmü karşısına kıyas yapmayı ilk süren İblis idi:

"A'raf 12: (Allah) buyurdu: 'Sana emrettiğim zaman seni secde etmekten alıkoyan nedir?' (İblis): 'Ben, dedi, ondan hayırlıyım. Beni ateşten yarattın, onu çamurdan yarattın'.**"**

Birçok yanlış inanç bunun gibi Allah'ım hükümlerine kıyas yapmak nedeniyle ortaya çıkmıştır.

(Mesnevi 1.cilt, sayfa: 4, 11, 15, 21, 25, 48, 50, 53, 56, 84-89.)

-24-

Dini taklit yoluyla yaşayanlar ve toplum:

"Hud 109: Şunların taptıkları şeylerden hiç kuşkun olmasın. Onlar da önceden atalarının taptığı gibi tapıyorlar. Biz onların da paylarını eksiksiz vereceğiz!**"**

Mesnevi'den:

Taklit her iyiliğin âfetidir. Körün gözü sadece bir et parçasıdır.

Taklit ile söz söyleyen kördür ve o sözden gönlünün haberi yoktur.

Taklit yoluyla iman eden kişi konuşurken ağlasa da, bu kişinin tek hedefi tamahtır.

Ağlar da dokunaklı sözler söyler. Fakat onda yanan yürek nerede? Taklit yoluyla iman eden ile hakiki iman eden arasında çok fark var. Bu Hz Davut (as) gibidir, öbürü ses gibi. Bunun sözleri gönlündeki yanıklıktan doğar, öbürüyse eski sözleri ezberler ve düşünmeden nakleder.

Kâfir de Allah der, mümin de. Fakat ikisinin arasında çok fark var. O kafir, rızık için Allah der, mü'min ise gönülden.

Rızık isteyen yıllardır Allah der, fakat saman için Kur'an taşıyan eşeğe benzer. Sen de hep Allah'ın adını kullanarak para kazanmaya çalışırsın.

(Hindu ve budistler sabahları dünyalık işlerinin iyi gitmesi için putlarına -kimisi yaklaşık bir saat boyunca- dua ederler.)

Köylünün biri, öküzünü ahıra bağlamıştı. Aslan gelip öküzü yedi, öküzün yerine geçip oturdu. Köylü geceleyin ahıra gidip her köşeye el atarak öküzü aramaya koyuldu. Aslanı öküzü zannettiği için elini aslana sürüp okşuyordu.

İşte taklitle inananın durumu da karanlıkta öküzünü yiyen aslanı öküzü zanneden köylünün durumu gibi körlüktür.

Sen inancını anan babandan, toplumundan veya devletinden işittiğin için cahilce bu inanca bağlandın.

Allah'ın hakikat sırlarını taklitsiz anlasan Allah'ın lütfuyla hiçbir sahte inanca kapılmaz ve gaypten ilim alırdın.

Bir sofi uzak yoldan gelip bir tekkeye misafir oldu ve eşeğini götürüp ahıra bağladı.

Fakat o dergahın yoksulluğa dayanamayan dervişleri gizlice eşeği satmaya karar verdiler.

Sonra misafirin eşeğini satıp parasıyla yiyecek satın aldılar. Büyük bir ziyafet verdiler ve hepsi misafirle birlikte iyice doyana kadar yediler ve çok memnun kaldılar.

O misafir, sofilerin kendisini birer, birer ağırladığını, güzel bir surette ikramda bulunduklarını, kendisine muhabbetlerini görünce, "Bu gece eğlenmeyeyim de ne vakit eğleneyim?" dedi. Ve yemekten sonra ilahiler ve zikirlerle semaya başladılar. Tekke, tavanına kadar toza, dumana boğuldu.

Sufiler, gasp ettikleri eşeğin parası ile satın aldıkları yemeklerden karınlarının tıka basa doymasının verdiği coşku ile zikir yapıyorlardı.

Dünyada tamahsız sofi (dindar) az bulunur. Ancak Allah lütfuyla doyan ve dilenme zilletinden kurtulmuş olan sofi (dindar), bundan müstesnadır. Fakat sofilerin binde biri bu çeşit sofilerdendir.

Sema sona yaklaşınca çalgıcı "Eşek gitti, eşek gitti", demeye koyuldu. Bu hararetli usule hepsi uyup seher vaktine kadar ayak vurup "Eşek gitti, eşek gitti" diye zikir yaptılar. O, konuk olan sofi de onları taklit ederek "Eşek gitti" diye bağırmaya başlamıştı.

Sabah oldu ve herkes gitti, sadece misafir sufi kaldı ve yola çıkmaya niyetlendi.

Ahıra gidince eşeğini bulamadı ve ahırın hizmetçisine eşeğinin nerede olduğunu sordu.

Hizmetçi dedi ki: "Sofilerin hepsi hücum etti, ben mağlup oldum, zayıf düştüm". Misafir dedi ki: "Tutalım senden eşeğimi zulüm ederek aldılar ve benim gibi bir yoksulun eşeğini gasp ettiler. Ya niçin bana gelip de eşeğini götürüyorlar, demiyorsun?"

Hizmetçi dedi ki: "Vallahi kaç kere geldim, sana bu işleri anlatmak istedim. Fakat sen de onlar gibi 'Eşek gitti' diye zikir yapıp duruyordun. Hatta bu nağmeyi hepsinden daha zevkli söylemekteydin. Ben de 'O da biliyor, bu işe razı' diye düşünüp geri döndüm".

Misafir dedi ki: "Onların hepsi hoş, hoş söylüyorlardı, ben de onların sözünden zevke geldim. Onları taklit ettim, bu taklit beni delalete düşürdü. O taklide iki yüz kere lânet olsun! Hele böyle yemek hırsları için yüzsuyu döken saçma adamları taklide! Onların zevki bana da aksediyor, bu akis yüzünden gönlüm zevkleniyordu".

Eğer sen gözünün, aklının ve kulağının sâf hala gelmesini istiyorsan o tamah perdelerini yırt. Çünkü o misafiri yoldan çıkaran ve ziyana sokan tamahtır. Yemeğe, zevk ve coşkuya tamah ediş, insanın hakikate akıl erdirmesine mani olur.

Peygamberlerin hepsi de kavimlerine şunu demişlerdir:

"Şuara 164: Ben sizden buna karşı bir ücret istemiyorum. Benim ücretim yalnız alemlerin Rabbine aittir.**"**

Hak ile batılı ayırt etmek:

Kuran'ın nuru da Hak ile bâtılı zerre, zerre ayırır, bize gösterir. Gözünü eğrelttiğin ve küfür yanılsamalarına kapıldığın için bir olan ayı iki gördün.

Düşünceni doğru hale getir de aya öyle bak ki bir tane olduğunu göresin.

Duyduğun sözler çoğunlukla yanlış inançlarda olan insanların çoğunun gördüklerini yorumlayarak tasvir ettikleridir. Sadece bunlardan etkilenmeyen göz hakikati görür.

Eğer kulak hakikate ait sözleri dinlerse gerçeği gören göz gibi olabilir.

Sen, dinlediklerine göre ateşin yakıcı olduğuna inanırsın, ama o ateş seni yakarsa ateşin yakıcı olduğunu yakinen bilirsin.

Bir şeyin mahiyetini duyduklarınıza göre zannedersiniz, ama onu tecrübe ederseniz yakini olarak bilirsiniz.

Öncelikle kendindeki kötülükleri görmek:

Padişah huzurundaki köleye dedi ki "Kapı yoldaşın, hakkında birçok kötü şeyler söyledi, fakat sen öyle birisi değilsin.''

O köle dedi ki: "O adamı ben kötü bilmem, kusuru kendimde görürüm. Olabilir ki o bende bazı ayıplar görmüştür de ben onları kendimde görememişimdir. Herkes, önce kendi kusurunu görseydi hallerini islah etmekten gaflet ederler miydi? Halk kendisisinden gafildir. Onun için birbirlerinin kusurunu görürler. Ben kendi yüzümü göremem de senin yüzünü görürüm; sen de benim yüzümü görürsün. Kendi yüzünü görmeye muktedir olanın nuru, halkın nurundan üstündür. O ölse bile nuru bakidir. Çünkü görüşü, Allah'ın görüşüdür. Kendi yüzünü, apaçık bir surette gören nur, bildiğimiz nur değildir."

İnsanların işi ve Allahu Teala'nın takdiri:

Yüzlerce çayır bitse veya dökülse de sonunda yine Allah'ın ektiği çıkar.

Hakk'ın yücelttiği iş, işe yarar. Madem ki Allah'a kulsun, ey Allah'ın âşığı ektiğini onun için ek!

Hırsız nefsinin etrafında dolaşma, onun işine bulaşma. Bir iş, Hakk'ın işi değil ise o iş sadece bir hiçtir. Kıyamet günü gelmeden, gece hırsızı, mal sahibi olan Allah'ın huzurunda rüsvay olmadan bu işten vazgeç.

Hilelerle, tedbirlerle çalınmış olan malın vebali adalet günü çalan adamın boynunda kalır. Yüz binlerce akıl, bir araya gelip Allah'a karşı tuzak kurarlar, ve tuzaklarını pek kuvvetli, pek yerinde ve kâfi bulurlar. Ama bir çöp parçası rüzgâra nasıl dayanabilir?

Şehitlik, mümine göre hayattır, münafıklara göre ölüm ve çürüme. Şekerden öküze, eşeğe ne fayda var?

Birisi hasta olduğu için toprak yemeyi seviyorsa, toprağı kendisine gıda sanır ama, asıl gıdasını unutmuş, hastalık yüzünden alıştığı gıdayı sevmeye başlamıştır.

Allahu Teala, şehitler için "Onlar rızıklanırlar" buyurdu. O, gıda için ne ağız vardır, ne tabak! Gönül, her dosttan bir gıda ile gıdalanır, her bilgiden bir lezzet alır.

Her insanın sureti, bir kâseye benzer. Göz de suretinin mânasına ait bir duygu âletidir. Herkesin yüzünden bir şey yemekte, her buluştuğundan bir şey almaktasın.

İnsan, yeşilliğe baksa gönlü hoşlanır, gamı gider, neşelenir. Canımız neşelenirse bizden iyilikler, ihsanlar doğar.

Erkekle kadının birleşmesinden çocuk doğduğu gibi, toprağın, yağmurla birleşmesinden bitkiler meydana gelir.

Halkın makamı, derecesi geçicidir. Fakat emir âlemi olan Allah'ın Melekût diyarının makam ve derecesi aslidir. Halbuki halk, geçici makam ve derece için aşağılık şeylere katlanır, bayağı hallere düşer, yücelik ümidiyle horluktan lezzet alır ve hoşlanır. On günlük yücelik elde etmek için zilleti çekerler, gam ve keder ile kendilerini zelil bir hale düşürürler.

Hükümet kötü kişilerin elinde olduğu sürece halk peygamberleri öldürmek ister.

"Dediler ki: "Andolsun ki sizin yüzünüzden bize bir kötülük dokundu. Eğer bu işten vazgeçmezseniz, sizi mutlaka taşlarız ve mutlaka bizden size acı bir azap dokunur." (Yasin 18)**"**

Hıristiyanların cehaletine bak ki asılan bir Tanrıdan medet ummaktadırlar. Çünkü onlara göre Hz İsa (as)'ı Yahudiler asmıştır.

Sıfatların etkisi:

Herkesin yaptığı kötülüğün zararını göreceği hesap günü hasetçiler, muhakkak kurt şeklinde haşredileceklerdir. Hırsla dolu ve haram yiyen kişi, o gün domuz şeklinde, zina edenler, avret yerleri kokarak diriltilirler.

Gönüllerin duyduğu o gizli koku, mahşerde açığa çıkar, duyulur. İnsanın varlığı bir ormana benzer. Vücudumuzda binlerce kurt, binlerce domuz, temiz, pis, güzel, çirkin binlerce sıfat var.

İnsanın sıfatları arasında diğer sıfatlara galip olan sıfat o insanın vücuduna hakim olur. Bir madende altın bakırdan fazlaysa o maden altın sayılır. Senin kalbine hakim olan sıfatın suretinde haşredilirsin.

İyilikler ile kötülükler, gizli bir yolda, birbirleri ile iletişim halinde olan gönüllerden gönüllere devamlı gider. Hattâ insandan, öküzle eşek bile bilgi sahibi olur, akıllanır, hüner elde eder. Vahşi at evcil bir hale gelir. Ayı oynar. Köpeğe insanın huyu geçer, nihayet çoban olur, av, avlar yahut sürüyü korur.

Ashab-ı Kehf'ten köpeklerine öyle bir sıfat sirayet etti ki sonunda o köpek, Allah'ı aramaya koyuldu. Kalpte her an çeşitli şeyler baş gösterir. İnsan bazen şeytanlaşır, bazen melekleşir, bazen tuzak kesilir, bazen yırtıcı hayvan!

İyi insanlarla ilişki kur ki sana da o iyi özellikler geçsin.

İnsanın bedeni öldüğünde sırları bilen ruhunun varlığı dirilir. Öyleyse, sen de öküz nefsini kes ki ruhun canlansın.

Sana da rahmet suyu gerekse yürü, alçal ki böylece rahmet suyunu içesin.

Kulağından vesveseler pamuğunu çıkar ki, kâinat'ın coşkusunu duyasın. Gözlerinden ayıp kılını arıt ki gayb alemini gör.

Burnundan ve beyninden hastalıkları gider ki Allah kokusu burnuna gelsin. Kalbinde hastalıktan hiçbir eser bırakma ki alemin lezzetini hissedesin.

Can ayağından ten bukağısını çıkar ki meclis etrafında dönüp dolaşsın.

Cimrilik zincirini boynundan çıkar ki, yeni bir kazanç bul.

Dua etmeyi bırakma ki Allah'ın rahmeti sana ulaşsın.

"Gökyüzünde rızkınız var ve size va'ad edilen de**"** (Zariyât 22) âyetini duymadın mı? Neden bu aşağılık yeryüzüne saplanıp kaldın?

Korkuların ve ümitsizliğin seni aşağılıkların ta dibine kadar çeker. Seni yücelere çeken her ses, bil ki yücelerden gelmektedir.

Sana tamah veren her sesi de insanı helake sürükleyen bir kurt sesi bil.

Birbirine aykırı mezhepler ve dinler:

Peygamberler şeriati taklide uymaksızın kabul etmişlerdir.

Arapça'da "Dzalle" kaybolmuş, elinden kurtulup kaçmış, bir yere gizlenmiş deveye derler. (Fatiha'daki dzallin kelimesi)

Birinin bir devesi çölde kaybolur ve etraftakilere sormaya başlar "Devem kayboldu göreniniz var mı? Kim devemin yerini haber verirse şu kadar para veririm" der.

Herkes ona ödülü almak için bilgiler verir, ama bu bilgilerin hepsi farklıdır. Bu, herkesin sana doğru yolun kendi görüşlerinin yolu olduğunu söylemesi gibidir.

Bir öğreti diğerlerini kınar.

Bir başkası da riya ile can çekişir: Halk, bunları da kendi dinlerine mensup sansın diye her biri, bu yola ait deliller söyler.

Bunların hepsi hak değildir. Fakat bu sürünün hepsi de sapık değil.

Çünkü hak var olmadıkça, bâtıl meydana çıkmaz. Ahmak, sahte altını, ondan altın kokusunu duyduğu için satın alır. Âlemde hakiki altın olmasaydı sahte altını nasıl satın alabilirdin?

Doğru var olmasaydı yalan var olur muydu hiç? O yalan, doğru tarafından aydınlatılır. Doğru ümidiyle eğriyi de alırlar. Zehri şekere dökerler de öyle içerler. Gerçek altın olmasaydı, sahte altını gerçek gibi gösterip satan sahtekarlar ne iş yapardı? Şu halde böyle sözler bâtıldır. Bâtıllar hak ümidiyle gönüle tuzaktır. Ama hepsi hayalden, sapıklıktan ibarettir de deme. Çünkü âlemde hakikatsiz hayal olmaz.

Hak, Kadir Gecesi gibidir. Kadir Gecesi, her gece ibadet edilebilsin diye gecelerde saklı olduğu gibi, hak da öyledir. Evliya cübbesi giyenler arasında, Allah'ın gerçek bir velisi mutlaka vardır. O kişi sana apaçık belli olduğunda, ona yapış. Fakat bu meseleyi anlayıp bilecek çok az insan vardır.

Allah (cc)'ın indirdiği din sonradan tahrif edilmeseydi, hakikati aramak için aklı kullanmaya, peygamberlere ve öğretmenlere gerek kalmazdı.

(Birçok İslam ülkesinde yaşanan aldatma ve haksızlıkların çoğu, din adına yapılan yanlışlardan kaynaklanır.

İster rahatlıkla ister darlıkta olsun, hiçbir koşulda din adına yanlış yapmamak için, iman meselesini mükemmel bir şekilde halletmeliyiz.)

Taklit bilgisi, satış içindir, bu taklîdi bilgi sahibi, müşteri buldu mu, bilgisini satar. Fakat hakikat bilgisi sadece Allah rızasını kazanmak içindir.

Hareket, akıl, ruh ve vahiy:

Meselâ bir hareket gördün mü anlarsın ki o hareket eden diridir. Fakat akıllı mı acaba? Bunu bilemezsin. Düzenli hareketlere başlar, bakırın kimya ile altın oluşu gibi o da hareketlerini bilgisiyle tanzim ederse anlarsın ki aklı vardır. Vahiy kabul eden ruhsa akıldan da gizlidir. Çünkü o gayptır, gayp âlemindendir. Hz Muhammed'in (saav) aklı kimseden gizli değildir, herkes onun akıl ve kemal sahibi olduğunu bilirdi. Fakat vahiy ruhunu her can anlayamadı.

Vahiy ruhunun işlerini akıl anlayamaz. Çünkü o ruh pek yücedir. Akıl, o ruhun işlerine gâh delilik diye bakar, gâh şaşkınlık diye. Çünkü onu anlamak, o olmaya bağlıdır. Hz Hızır'a göre alelâde olan işler Hz Musa'nın aklını şaşırttı, Hz Musa onları görünce aklı bulandı. O işler Hz Musa'ya aykırı göründü. Çünkü Hz Musa o hale sahip değildi. Hz Musa'nın aklı bile gayp işlerine ermezse, bir farenin aklı nedir ki bu islere ersin.

Kısa görüşlü, daima halden hale giren, renkten renge boyanan ve temkini bulunmayan kişiye fare dedim, çünkü yeri, yurdu topraktır. Farenin de geçim yeri topraktan ibarettir. Yolları, izleri bilmez değil, bilir ama yer altındakileri bilir. O, her yanda toprağı delmiş, delik deşik etmiştir. Fare gibi olan nefis, ancak yiyecek peşindedir.

Söz yuva gibidir, mâna kuş gibi. Cisim ırmak gibidir, ruh akıp giden su gibi. O ırmak akıp gitmektedir, fakat sen onu duruyor zannedersin. Eğer su (ruh), bir yerden bir yere gitmiyorsa ve akıp durmuyorsa üstündeki yeniden yeniye görünen çerçöp nedir?

Senin çerçöpün de fikrî suretlerindir. Aklına her an yeniden yeniye el değmemiş düşünceler gelmektedir. Düşünce ırmağının yüzü ise güzel ve sevimsiz çerçöpten beri değil.

Bu kadar suyun üstünde görünen kabuklar, gayp bahçesinin meyvelerinin kabuklarıdır. Bu kabukların içinde olanı suyun içinde arayın. Çünkü su ırmağa bu bahçeden gelmektedir. Âbıhayatın akışını görmüyorsan ırmağın üstündeki dalların, yaprakların, çerçöpün akışına bak.

Su, şiddetli akarsa üstündeki kabuklar ve çerçöp de daha çabuk sürüklenip gider. Bu feyiz şiddetle zuhur etti mi artık âriflerin gönüllerine gam gelmez, o gönüllerde elem eğleşmez olur. Nitekim ırmak da, dopdolu olur, pek hızlı akarsa üstünde cercöp eğleşmez.

Gök gürlemesi, susuzun başını ağrıtır. Bilmez ki o gök gürlemesi kutlu bulutlardan rahmet yağdıracak. Onun gözü yeryüzündeki akar suda, gökten yağan rahmet suyunun güzelliğinden haberi bile yok. O, gayret atını sebebe doğru sürdü de bu yüzden sebepleri yaratandan mahrum kaldı. Fakat sebepleri yaratanı apaçık gören kişi, cihan sebeplerine kapılır mı?

Mesnevi 2. Cilt, sayfa: 11, 13, 18, 22, 28, 29, 39, 59, 66, 73, 76

-25-

Mesnevi'den:

Kör sadece hırslandığı ama henüz ulaşamadığı dünya malını görür ve bunun için çabalar.

Her adımı bir tuzak bil. Sahranın yüzü dümdüz ve geniştir ama her adımda bir tuzak var, küstahça koşmayı bırak.

Bu yere küstahça gelenlerin kemiklerini, kellelerini gör. Mezarlığa var da kabirdekilere başlarından geçenleri sor. O kör sarhoşlara bak da aldanış kuyusuna baş aşağı nasıl düştüler, açıkça gör.

Körün adım atması gibi ihtiyatla adım at ki ayağın tuzaktan kurtulsun. Kör, bir kazaya uğramayayım diye ihtiyatlı adım atar. Ey dumandan kaçıp ateşe düşen, lokma ararken yılana lokma olan.

Tereddüt, Allah yolunun tuzağı, sarp yeridir. Ne mutlu ayağı çözük kişiye. O, doğru yolda tereddütsüz gider. Eğer yol bilmiyorsan öyle bir hür adamı ara. Her şeyden kurtulmuş bir halde yola düş ki onun izini izleye izleye nihayet cennet kokusuna erişesin.

Allah'ın size ihsan ettiği şeylere sevinin, neşelenin. Sizi dünya eğlenceleri ile sevindiren ve meşgul eden şeyler, sizi Hak'tan alıkor, aldatır.

Allah yolununda çektiğin dert ve gam cennet baharıdır, başka şeyler seni yavaş yavaş helâke doğru götüren düşüncelerindir, hatta bu şeyler sana taç, taht, mal, mülk olsa dahi. Allah yolunda sıkıntıya düşüş, hakikatte yükseliştir.

Allah rızası için çektiğin gam bir hazinedir. Fakat bu söz, çocuklara nereden tesir edecek? Çocuklar, oyun adını duydular mı hepsi de yaban eşeği gibi yarışa girişirler. Ey yaban eşekleri, bu yanda tuzaklar ve kan içiciler var!

Şu taklit ehlinin köyde yurt tutmak, aklın mezarıdır ve otlarından ahmaklıktan, körlükten ve cahillikten başka bir şey biçilmez: Bu köy, hakikate ulaşmamış, taklide ve bunu ispata alışmış kişilerin köyüdür. Onların duyguları gözleri bağlı değirmen eşeklerine benzer. Kötü yol, onlara güzelleşiyor, taklit ehlinin göz boyaması ile cennet gibi görünüyor, bu şekilde hayatlarını devam ettiriyorlardı.

Çoğu adam sevdiği kadın için çalışma zahmetine katlanır. Sevgilisi yüzünden niceler sırtı yaralı hamal olmuştur. Gece gelsin de sevgilinin yüzünü öpsün diye demirci, yüzünü simsiyah etmiştir. Esnaf, sevgilisi için akşama kadar dükkanda çarmıha çakılmış gibi bekler durur. Tacir, deniz demez, kara demez yürür durur ama evinde oturan bir sevgilinin aşkıyla gezer durur.

Geçici bir saman çöpünü kendine sevgili olarak seçme, çünkü bu aşk geçicidir. Allah'tan başka sevdiklerin sana vefakârsa nerede o vefa? Hak'tan gayrı birisine duyulan sevgi, o sevgililerin gözlerinin önüne vuran Allah nurudur. O nur Allah'tan geldi ve yansıması Allah'a gitti. O ışık nereye düşerse sen ona âşık oluyorsun.

"Herhangi bir varlığa olan sevgi; onun dış süsünden ya da görünen güzelliğinden değil, ondaki bir Allah sıfatından doğar."

Bir takının altın yaldızı kaybolup geriye sadece bakırı kaldığında, insan doğası o sahte olan şeyden hemen sıkılır ve onu terk eder. Bu yüzden, o yaldızlı ve sadece dıştan görünen özelliklerden uzak dur.

Bilgisizce sahte olana güzel deme. Sahte olan şeylerdeki o hoşluk ve güzellik geçicidir. O süsün, güzelliğin altında aslında değersiz şeyler yatar. Sahte olanın üzerindeki altın kaplama, eninde sonunda ait olduğu madene geri döner. Sen de o altının gittiği hakiki kaynağı olan madene yönel. Güneşten duvara gelen ışık yine güneşe yansır. Sen de o gerçek hakikat kaynağı olan güneşe git.

Madem ki oluktan su elde edemedin, suyu yağmurdan iste.

Ey yaşlı ve zayıf fareleri yakalayan kedi, ilahi şaraptan içmiş onunla gıdalanmışsan aslan tut!

Ey hayale kapılıp da hayali ilahi kadehten hayali şeyler içen, hakikat sarhoşu imiş gibi rol yapma. Dünyalıklara bağlı olduğun halde hakikat tarafındaymış gibi kendini göstermeye çalışma.

Hayal ürünü şeylerin, kuruntuların verdiği geçici zevklerle kendini avutur, varlık diye şişinir, kof bir gururla kendini yüceltirsin. Oysa küçücük bir iğne batmasıyla o hava (gurur) hemen söner, kaçar gider. Umarım sen böyle boş şeylerle (gururla) beslenip semirmezsin. Kışın kardan testiler yapıyorsun; ama o testiler hiç suya dayanır, su taşıyabilir mi?"

Lüzumsuz işlerle uğraşmak:

Saçı sakalı kır bir adam, bir berberin önüne gider, "Saçımdaki sakalımdaki akları ayır ve yol, düğünüm var damat olacağım" der. Berber, adamın sakalını dipten tıraş ederek kılları önüne kor da der ki: "Benim işim var sen ayır!" Din kaygısı, böyle şeylerle uğraşmaya vakit bırakmaz.

Takdir:

Firavun gibi ilahi takdirle savaşa girişen, takdire baskın yapmaya kalkışan, başaşağı gelir, kendi kanında boğulur. Yeryüzü, göğe karşı düşmanlığa kalkışırsa çoraklaşır, ölü haline girer. Bir resimin ressamına karşı savaşa güç yetirmesi mümkün mü?

Çerçöp habbeler gibi suyun yüzünü örter. Fakat bunlar bir tarafa sürüldü mü su görünür. Tanrı, aklın elini açmadıkça hava, suyumuzun yüzünü çerçöple, süprüntüyle doldurur. Allah korkusu, havanın ellerini bağlarsa Hakk aklın ellerini çözer. Hizmetkârın akıl olursa sana galip olan duygular da mahkûmun olur.

Gayba mensup sırlar, can âleminden zuhur etsin diye Allah duyguları zâhirî olmayan bir uykuya daldırır da, insan uyanıkken rüyalar da görür, insana gök kapıları da açılır.

Allah'ın gücü ve sabır:

Şeyhin biri, bir vakitler kör bir seyhin evine konuk oldu ve o evde bir mushaf gördü. Kendi kendisine "Burada mushafın ne işi var? Bu adam kör" dedi.

O zamanlarda Kur'an elle yaklaşık bir senede yazılıyordu ve çoğu kimsenin evinde yoktu.

Misafir kendi kendine dedi ki "Burada bu körden başka kimse de yok, bu ne iş? Burada yalnız o var, bir de buraya Kur'an-ı Kerim koymuş. Hiçbir şey sormayayım ve sabredeyim ki cevabıma erişeyim". Sabretti, bir müddet gönlü sıkıldı, fakat nihayet meseleyi anladı. Çünkü sabır, genişliğin anahtarıdır.

Sabır, insanı maksadına çabucak ulaştırır. Sormazsan mesele daha çabuk anlaşılır. Sabırlı kuş, bütün kuşlardan daha iyi uçar. Fakat sorarsan meseleyi daha zor anlarsın ve kolayca anlayabileceğin şey, bu soruyla güçleşir.

Lokman dedi ki. "Her dertte sabıra sığınmak gerek, her gamı sabır giderir." Asr suresinin sonunu dikkatlice oku da bak. Allah o surede sabrı hakla beraber andı, sabrı hakka eş etti. Allah, yüz binlerce kimya (ilaç) yarattı ama insan, sabır gibi bir kimya görmedi.

Konuk da sabretti. Ansızın müşkül halloldu, anlamak istediğini anladı. Gece yarısı Kur'an sesini duydu. Uykusundan sıçradı, şu acayip şeyi gördü:

Kör, mushaftan Kur'an okumaktaydı. Hem de doğru olarak okuyordu. Konuk dedi ki: "Gözün kör olduğu halde bu satırları nasıl okuyabiliyorsun? Buna şaştım. Okuduğun satıra bakmakta, elini okuduğun harflerin üstünde gezdirmektesin. Parmağını satırlar üstünde gezdirişinden anlaşılıyor ki mutlaka harfleri görüyorsun."

Kör dedi ki. "Ey ten cahilliğinden kurtulan! Bunu Allah yapamaz mı ki? Niye Şaşırıyorsun? Ben Allah'a şöyle dua ettim, 'Ey yardım dilenen Rabbim, insanlar canına nasıl düşkünse ben de Kur'an okumaya öyle düşkünüm. Fakat hafız değilim ki, Yarabbi! Kur'an okuyacağım vakit gözlerime illetsiz bir nur ver ve gözlerimi aç ki Kur'an'ı elime alıp okuyayım.'

Ve Allah'tan şöyle bir nida geldi 'Ey Kur'an'a düşkün adam, ey her dertte bize yüz tutan, bizden ümidini kesmeyen kişi! Sen, Bize karşı hep öyle bir hüsnü zan besledin, bize karşı hep ümitvar oldun. Ne vakit Kur'an okumak istersen ve mushafı eline alırsan, Ben de o zaman sana gözlerinin nurunu bağışlayacağım.' Öyle de yaptı Rabbim. Ben de ne vakit okumak üzere mushafı elime alıp açarsam, yüce Allah, gece çırağı gibi gözlerimin nurunu ihsan etmekte."

Allah, ne alırsa ona karşılık ihsanda bulunur. Velî bu sebeple Allah'a itiraz etmez. Bağını mı yaktı? Sana bir bağ dolusu üzüm ihsan eder; yas içinde neşe verir. Allah, elsiz çolağa da el verir, gamlara dalan kişiye neşeli, sarhoş bir gönül bağışlar. Kaybettiğimiz şey büyük ve değerli bir şey bile olsa mademki Allah bize karşılık olarak daha iyisini veriyor, şu halde itiraz etmemize imkân yok.

Allah, ortada ateş olmadığı halde bana sıcaklık bahşettiğine göre ateşimi söndürse de razıyım. Madem ki Allah mumsuz da aydınlık vermekte, mumun sönüşüne niye üzülüyorsun?

Şeyh Dekuki (masal karakteri):

Şeyh Dekukî dedi ki "Uzun zamandır doğuda ve batıda gezip dolaşıyorum. Yıllarca, aylarca, Allah'a duyduğum aşkla yürüdüm. Ne nereye gittiğimden haberim vardı ne de memleketten. Yalnızca Allah'ın kudretine hayran bir şekilde yoluma devam ettim.

Birisi ona "Dikenliklerde, taşlıklarda yalınayak mı gidiyorsun?" dedi. Dekukî dedi ki: "Ben şaşkınlık ve hayranlık içindeyim, kendimde değilim ki. Bu ayakları yere basıyor sanma. Çünkü âşık gönül yurduna sefer eder. Gönül sevgilinin (Allah'ın) sarhoşu olduğundan, onun yoldan, dinleneceği yerden, yolun uzun veya kısa olmasından haberi yoktur." Yolun uzun veya kısa olması tenin vasıflarıdır. Ruhların gidişi başka çeşit bir gidiştir.

Sen, meni iken bu akıl âlemine kadar sefer edip geldin. Sen bu yolculuğunda ne adım attın, ne bir yerde konakladın, ne de bir yerden bir yere göçtün.

Ruhun yolculuğu tarif edilemez ve açıklanamaz. Bedenlerimiz de ruhtan yolculuk etmeyi öğrenir. Ve böylece Dekuki, fiziksel dünyadaki yolculuğunu bırakıp ruhsal bir boyuta geçti.

Dekukî dedi ki: "Bir gün, Allah'ın nurlarını insanda görmeye iştiyakım arttı. Katrede okyanusu, zerrede güneşi görmek arzusuna düştüm. Ve akşamüstü bir deniz kıyısına vardım.

Ansızın ta uzaktan o sahilde yedi mum gördüm, mumlara doğru koşmaya başladım. O yedi mumun her birinin nuru gökyüzüne kadar vurmuştu. Sonra o 7 mum gökyüzünü kaplayan nurlar saçan yedi adama dönüştü, sonra onlar 7 ağaç oldu.

Bu yedi muhteşem nurlu ağacın dalları ve yaprakları gökyüzünü, kökleri yeryüzünü kaplıyordu ve muhteşem nurlar saçan meyveleri vardı.

Asıl şaşılacak şeye gelince: O ovalardan yüz binlerce adam geçiyor, ama sanki başlarını kilimlerle örtüyorlardı da bu ağaçların gölgesini bile görmüyorlardı.

Allah'ın kahrı, gözlerini bağlamış. Gözleri bağlı kişi güneşi görmez de zerreyi görür.

Onlara birisi, "Bu yana gelin de bu ağaçlardan faydalanın" dese, Hepsi birden "Bu sarhoş yoksul, deli olmuş" diyorlardı.

Dekukî şaşıp kalıyor: "Çeşit çeşit adamlar, yüzlerce akla sahip oldukları halde o tarafa bir adım olsun atamıyorlar. Hep birden inkâra düşmüşler. Onların bu azgınlığına, bu isyanına bakıyorum da yoksa ben mi çıldırdım diye şüpheleniyorum? Her an gözlerimi ovup duruyorum, rüya mi görüp durmaktayım yoksa? Fakat bu nasıl rüya olur? İşte ağaçlara doğru gidiyorum, meyvelerini yiyorum. Buna nasıl inanmayayım? Sonra yine inkar edenlere bakıyorum; görüyorum ki bu bahçeden haberleri bile yok. Son derece iştiyaka düşmüşler, fevkalâde ihtiyaçlarından bir yarım koruk için can veriyorlar. Bu yoksullar, açlıklarından bir yaprak icin ah edip duruvorlar."

Peygamberler bile insanların hemen hemen hepsinin küfür üzerinde ittifakına baktılar da şüpheye düştüler.

Tekbirin manası:

Tekbirin mânası şudur: Yarabbi, huzurunda kurbanız.

Koyun keserken "Allahu ekber" dersin ya nefsini keserken de bu söz söylenir.

Can bu tekbiri getirdi mi, ten kesilir, ve böylece o kişi şehvetlerden hırslardan kurtulur, besmeleyle kesilmiş temiz bir kurban haline gelir.

Namazdaki bu işaretleri gör ki hesap gününde bunların yaşanacağını bil:

Namazda Allah'ın huzurunda ayakta durmak, kıyamet gününde kabirden kalkıp mahşer yerinde dikilmeye benzer.

Allah, "Sana bunca zamandır mühlet verdim, bana ne getirdin? Ömrünü neyle bitirdin? Verdiğim gıdayı, ihsan ettiğim kuvveti ne uğruna kullandın. Beş duyunu nerelerde kullandın? Gözünü, kulağını, aklını bütün sahip olduklarını harcadın, dünyada bunlara karşılık ne satın aldın? Sana el ve ayak verdim, ne yaptın onlarla?" der. Allah'tan buna benzer seni dertlere uğratan yüz binlerce haberler gelir.

Kıyamdayken kula gelen bu haberlerden kul utanır, iki büklüm olur, rükûya varır. Utanmaktan ayakta durmaya kudreti kalmaz, rükûdayken Allah'ı tespih eder.

Allah'tan "Başını kaldır, rükûdan kıyama dön de sorgularıma birer birer cevap ver" fermanı gelir. O utanan kul, rükûdan başını kaldırır. Fakat günahlarının çokluğundan ve yeterince salih amel işlememiş olduğundan dolayı bu sefer yüzüstü düşer ve secde eder. Yine emir gelir: "Başını kaldır, secdeden kalk da yaptıklarından haber ver!"

Tekrar utana utana başını kaldırır ama yine yüzüstü düşerek secde eder. Allah, tekrar "Başını kaldır da söyle" der.

Artık onun ayakta durmaya kuvveti kalmadığından ve Allah'ın hitabı canına tesir etmiş olduğundan, o, bu yükün altında, yere oturur.

Ve kul salavat getirir:

Önce kul, Hz İbrahim (as) ve soyundan gelen Peygamberler ve imamlardan şefaat diler. Onlar da der ki "Sen Muhammed Mustafa (saav) ve soyundan gelen 12 imamın ümmetisin, onlardan şefaat dile."

Kul onlara yönelince Peygamberimiz (saav) ve soyundan gelen 12 İmam (Ehli beyt) ona derler ki "Sen bize itaat etmediğin için sana şefaat etmeyeceğiz."

Ka'b bin Ucra'dan rivayet edildiğine göre, şöyle demiştir:

"Biz dedik ki: Ey Allah'ın Resulü! namazımızda sana nasıl salawat getireceğiz?"

Resulullah (saav) şöyle buyurdu: "Şöyle söyleyin: Allah'ım! Muhammed'e ve Muhammed'in Âline salat et. İbrahim'e ve Âline salat ettiğin gibi. Şüphesiz Sen, övülmeye layık ve şanı yüce olansın. Allah'ım! Muhammed'i ve Muhammed'in Âlini mübarek kıl. İbrahim'i ve Âlini mübarek kıldığın gibi. Şüphesiz Sen, övülmeye layık ve şanı yüce olansın."

Bu hadis, ehli sünnetin en temel hadis kaynaklarında (Kütüb-i Sitte) yer almaktadır ve salavatın en faziletli şekli kabul edilir:

* Sahih-i Buhârî (Tefsir / Ahzab, No. 4797; Deavât, No. 6357)

* Sahih-i Müslim (Salât, No. 405)

* Sünen-i Tirmizî (Tefsir / Ahzab, No. 3220)

* Sünen-i Ebû Dâvûd (Salât, No. 982)

* Sünen-i Nesâî (Sehv, No. 1285)

Ebter Salavat Nedir?

Bu hadise dayanarak, âlimler salavat getirilirken sadece Peygamber Efendimiz'in ismini zikredip Âl-i Muhammed'i yani Hz Fatıma ve 12 imamı zikretmemeyi "Ebter Salavat" olarak nitelemişlerdir.

* Ebter Salavat Örneği: "Allahümme salli alâ Muhammed."

* Tam Salavat Örneği: "Allahümme salli alâ Muhammedin ve alâ Âli Muhammed."

Peygamberimiz (saav), kendisine getirilen salavatta Âl-i Muhammed'in de anılmasını emretmiştir. Bu nedenle ‘Sallallahu aleyhi ve sellem’ (sav) eksik salavattır. Doğru salavat: ‘Sallallahu Aleyhi ve Âlihi ve Sellem (saav). (Ya da Sallallahu aleyhi ve sellem ve Âlihi).

Kul, sağ yanına dönüp peygamberlere ve velilere selâm vererek “Ey salih kullar, bu kötü kişiye şefaat edin, ayağım balçıkta kaldı” der.

Peygamberler, “Çareye başvuracak gün geçti, dünyadayken yapılacak bir şeydi” derler. Bunun üzerine başını sol tarafa çevirir, selam verir, dostundan ve akrabasından yardım ister. Onlar da “Sus! Allah’a kendin cevap ver. Biz kim oluyoruz ki?” derler. O kul, ne sağdan ne soldan çare bulur ve duaya başlar: “Yarabbi, herkesten ümidim kesildi! Evvel de Sensin, âhir de Sen!”

Namaz yumurtasından civcivi çıkarmak için uğraş, yerden tane toplayan yolsuz yordamsız kuş gibi yere başvurup durma.

Mesnevi’den: 3. Cilt/ sayfa: 3, 6, 10-12, 18, 21, 32, 38, 44, 47-48, 52.

-26-

Mesnevi'den:

Musibet ve dua:

Şeyh Dekuki denizden bir “İmdat!” çığlığı duydu. Gemi dalgalara ve fırtınaya yakalanmış, batmak üzereydi.

Gemidekiler, korkudan canlarından olmuşlar gibi feryatlarını göklere çıkarıyorlardı. Bağrışıp çağrışıyorlar, başlarını dövüyorlardı. Kâfir ve dinsiz... hepsi de imana gelmişti. Yüzlerce samimi dualarla Allah’a sözler veriyorlardı. Yüzleri hiç kıbleye dönmemiş olanlar bile şimdi secdeye kapanmışlardı. Halbuki evvelce onlar, “Allah’a ibadet etmenin bir faydası yok” diyorlardı. Fakat bu anda kurtuluşu Allah’a kullukta görüyorlardı. Arkadaşlarından, akrabalarından, ana babalarından, herkesten ümitlerini kesmişlerdi. Kötü kişinin can verirken Allah’tan korkması gibi, Müslüman görünümlü kişi de Allah’tan korkuyordu fâsik da. Ne sollarından bir ümit vardı, ne sağlarından. Hileler öldü, bitti mi dua zamanı gelir.

Şeytan ise o sırada düşmanlığından her birinin karşısına dikilip “Ey köpeğe tapan münker ve münafıklar! İşte size iki illet! Hem korkun, hem geberin. Nihayet bu olacaktı zaten. Musibetlerden kurtulunca yine neşelenir ve şehvet için çalışan birer şeytan kesilirsiniz. Allah’ın sizi tehlikeden kurtardığı günü unutursunuz” diye bağırmaktaydı.

Şeytan böyle söylüyordu ama gönül kulağı ile duyanlardan başkası bu sözü duymuyordu ki. Resulullah (saav) şöyle buyurmuştur: “Cahilin sonunda göreceği şeyi akıllılar önce görür.”

İşlerin sonu ilk zamanlarda gizlidir; ama akıllı kişi akıbeti önce görür, günaha dalıp ısrar eden kişi işin akıbeti ortaya çıkınca görür. Her şeyin sonu, önden belli olmaz, gizlidir. Fakat ortaya çıkınca akıllı da görür, cahil de.

İnsanların çoğu yoksulluktan korkar, gam korkusuyla gamın içine batmışlar, var olmak kaygısıyla yokluğa düşmüşlerdir.

Ve Şeyh Dekuki dua etti. O Allah erinin duasıyla gemi kurtuldu, ama gemidekilerse kendi gayretleriyle gemiyi kurtardılar zannındaydılar.

Bizi yüzlerce çeşit belâlardan kurtaran bunun gibi Allah kullarının dualarıdır. Ama biz mantığımıza yapışır, hilelere koyulur kendimize ait sandığımız başarımızı başkalarının övmesini ve halkın bize hayran olmasını isteriz. Hattâ tamahkarlığımızı kendimizi ilahlaştırmaya kadar vardırırız. Kabiliyetlerimizle insanların gönüllerini alalım deriz ama aslında çukura düştüğümüzü görmeyiz.

Hz Davut (as) ve iki davacı. Rızık ve Adalet:

Hz Davut (as) zamanında bir fakir "Ya Rabbi bana çalışmadan rızık ver" diye devamlı dua ederdi. Halk onu alaya almıştı ama buna rağmen o bu duasına devam etti. Resulullah (saav) buyurdu "Şüphesiz, Allah duada ısrar edenleri sever."

Nihayet o böyle dua ederken bir öküz boynuzuyla kapısını kırıp onun evine daldı. Adam hemen öküzü kesip parçaladı. Derken öküzün sahibi geldi, öküzünün kesildiğini görünce feryat edip öküzünün bedelini istedi.

Adam dedi ki: "Allah bunu duamın sonucunda bana verdi, açlığımdan değil duamın kabulüne sevindiğimden onu kestim."

Öküzün sahibi ve adam kavga ettikten sonra duvardan atlayarak Hz Davut'a (as) birbirlerini şikayete gittiler.

Hz Davut (as) ilk önce adamın öküzün bedelini ödemesini emretti. Ama sonra adamın feryadı ve ısrarını görünce, meseleyi Allah aydınlatana kadar dua ve ibadete koyuldu.

Hz Davut (as) dedi ki "Halvete girip namaz kılayım da bu ahvali, bir de sırları bilen Allah'tan sorayım. Namazda Rabbime bağlanırım."

Resulullah (saav) buyurdu: "Namaz gözümün nurudur". Bu peygamberlerin huyudur ve onlar namazda Allah'tan bilgi alırlar.

Namazda can pencerem zevk ve şevkle açıktır. Allah'ın lûtfu oraya vasıtasız gelir ve namaz penceresinden eve girer. Penceresi olmayan ev cehennemdir.

Sonra Allah durumu Hz Davut'a (as) aydınlatınca iki davacıyı çağırarak öküz sahibine dedi ki:

"Sus! Bu davadan vazgeç! Öküzü bu müslümana helal et de yürü git. Mademki Allah kötülüğünü açığa vurmadı, Allah'ın kötülüklerini örtmesine şükret de sükut et."

Öküz sahibi dedi ki: "Bu nasıl hüküm ve adalet, benim için yeni bir şeriat mi kuracaksın? Ey Ahali! Gelin görün Davud'un bana zulmünü!"

Hz Davut (as) O'na dedi ki: "Ey inatçı! Tüm malını buna bağışla, yoksa yaptığın zulüm açığa çıkar."

Öküz sahibi başına toprak saçıp, elbisesini yırtarak bağırdı: "Her an zulmünü artımaktasın Ey Davut!"

Hz Davut (as) dedi ki: "Senin gibi eşeğe saman bile fazla, öyle olduğu halde yüksekleri istiyorsun. Yürü git! Artık çocukların da karında o adamın kölesidir, sus!"

O öküz sahibi ve halk Hz Davut'u (as) daha da kınamaya devam etti. Onlar o öküz sahibinin zalimliğinin farkında değillerdi.

Bir insan saman çöpü gibi yele kapılmış ve soytarı olmuşsa, zalimi mazlumdan nasıl ayırt edebilir? Zalimi mazlumdan ayırt eden kişi, zulümkar nefsinin boynunu vurmuş kişidir.

Nefsine düşkün olan insan, zalime değil mazluma düşman olur. Köpek daima yoksula ve acize saldırır ve fırsat bulursa ısırır. Zalime tapan ve mazlumu öldüren kişilerin hepsi de, mazlumlara köpekçesine saldırır.

Halk, Hz Davud'a (as) gelip dediler ki "Ey peygamber, bu apaçık zulüm sana yakışmaz. Bir suçsuzu kahrettin."

Hz Davut (as) dedi ki: "Sırrın açığa çıkma zamanı geldi, gelin şehirden çıkalım ki o sırrı öğrenelim. Şu ovada büyük bir ağaç vardır, işte o ağacın kökünden bana kan kokusu geliyor. O ağacın altında bu öküz sahibi efendisini öldürmüştür. Allah şimdiye kadar bunu örttü, fakat bu adam buna şükretmedi. Öldürdüğü efendisinin ailesine hiçbir zaman yardımda bulunmadı. Hiçbir zaman onların hatırlarını sormadı, bunu aklına bile getirmedi. Bu melun herif şimdi de bir öküz için o efendisinin oğluna sitem ediyor. Günahının perdesini kendi kaldırıyor, yoksa Allah suçunu örtüyordu."

Kafir ve fasık kendi kötülüklerini örten perdeyi kendisi açar. Zulüm gizli kalır, fakat onu halka aşikar eden zulmü yapandır. "Bakın boynuzlarım var, şu alemde cehennem öküzünü görün" diye kendisini aşikar eder.

Elin ayağın, içinde sakladığın şeye bu alemde de şehadet eder. Allah her zalime zulmünü açığa vurması için birini memur eder. Aşikar etmese dahi nefsinden her an "Ben cehennemliğim" diye yüzlerce kıvılcım sıçramada.

"Naziat 36: Gören kimseler için cehennem ortaya çıkarılmıştır.**"**

Halk şehirden çıkıp o ağaca doğru gidince Hz Davut (as) dedi ki:

"Efendini öldürüp, O'nun malını gasp ettin, fakat Allah bunu meydana çıkardı. Karın onun cariyesi idi, o kadınla bir olup bu kötü işi yaptın. Karından doğanlara da bu adam mirasçıdır. Çünkü sen bir kölesin, çalıştığından kazandıkların sahibin olan bu adama aittir. Şeriat mı aradın? Al sana mükemmel bir şeriat! Sen burada efendini ağlatarak öldürdün. Birden korkunç bir hayal görünce aceleden bıçağı da adamın başıyla toprağa gömdün. İşte başı da burada gömülü, bıçak da. Kazın burasını! Bu aşağılık adamın adı da bıçakta yazılıdır."

Yeri kazdılar, o kesik baş ve bıçağı bulup çıkardılar.

Hz Davut (as) öküzü kesen adama: "Gel buraya ey hak sahibi! Bu kara yüzlü adamdan hakkını al."

Hz Davud (as) aynı bıçakla o öküz sahibi katil adamın da öldürülerek kısas edilmesini emretti. Ne hile yaparsa yapsın, Allah'ın bilgisinden kurtulabilir mi hiç?

Sebep-sonuç ilişkisi:

Peygamberler, sebepleri gidermek için geldiler. Mucizelerini ta Zuhal yıldızına ulaştırdılar. Sebep ve vesilesiz denizi böldüler, ekin ekmeksizin buğday yığınını buldular. Hz İbrahim (as) kavmi ona

un satmayınca eve kum taneleri götürdü, ama o un oldu. Hz Eyüp (as) dua etti de keçilerinin yünleri değerli iplik haline geldi.

Kuran'ın tamamı, görünürdeki sebep ve sonuçların yıkımından bahseder. Kuran, fakir görünen Hz. Peygamber'in (saav) büyüklüğünden ve zengin görünen Ebu Leheb'in helakından bahseder. Birkaç Ebabil kuşu, büyük filleri olan tüm Etiyopya ordusunu yok etti. Kuran, "Öldürülen adama, kesilen ineğin etiyle vurun ki canlansın ve onu kimin öldürdüğünü söylesin" der.

Kur'an-ı Kerim'de bunlara benzer daha nice şeyler var. Kur'an, baştan sona zahiri olan sebepleri nefyeder. Fakat bunları anlamak, olayları sebeplere bağlayan aklın harcı değildir. Allah'a kulluk et ki Allah sana bu şeyleri açıklasın.

(Laik) Felsefeye sarılan kişinin aklı, akılla anlaşılabilen şeylere bağlanmış kalmıştır. Fakat temiz ve pak kişi, ilahi aklın binicisi oldu.

İlahi akıl içtir, senin aklınsa bu meyvenin dış kabuğudur. Hayvan midesi daima kabuk arar. İç arayan, kabuğu sevmez, ondan usanır, bıkar. İç temiz kişilere hastır.

Meyvenin kabuğundan ibaret olan akıl, bir işi yüzlerce delille ancak anlayabilir. Fakat ilahi akıl, doğru olduğunu bilmediği yola adımını atmaz.

Beşeri akıl, bilim kitaplarını devamlı silip tekrar yazar, ama ilahi akıl bütün âlemi nurlandırır.

Beşeri akıl doğru ve yanlışı, âlemi aydınlatan Kadir gecesinden öğrenmiştir.

Kesenin değeri içindeki altından gelir, içinde altın olmayan kesenin değeri yoktur.

Nitekim tenin değeri de ruhtan gelir, fakat ruhun değeri de Allah'ın nurundan gelir. Ruh Allah'ın nuru olmadan diri olabilseydi hiç kâfirlere "Ölü" denir miydi?

Zahmetsiz ve sayıya gelmez bir rızık ara da Cebrail sana cennetten elma getirsin. Hattâ bahçıvanın lâflarıyla başın ağrımadan çalışma zahmetine düşmeden cennetin sahibinden rızıklanasın. Çünkü rızıktaki fayda ve lezzet, Allah ihsanıdır. Dilerse sana o faydalı kabuğu, yani rızıkı vasıta etmeksizin de verir.

Halk, umumiyetle bu cihan içinde illetlidir. İllet, şüphe yok ki illete dosttur.

Her aşağılık kişi Davutluk dâvasına kalkışır. Anlamayan kişiler de ona yapışır.

Ahmak kuş, avcıdan kuş sesi duyar da o tarafa uçar gider.

Hz Davut (as), Süleyman (as) ve sahte dîni liderler:

Hz Davut (as) olmadığı halde Davutluk dâvasına kalkışan, kendisinin olan şeyle başkasından naklettiği şeyi ayırt edemez, sapıktır o kişi. Kendine gel de mânevi bir adam gibi görünse bile olsa kaç ondan! Onun yanında kurtulmuş kişiyle bağlı kişi birdir. Yakini imana eriştim diye iddia etse de şüphededir. Böyle adam, halk nazarında itibar görse bile, mademki kendisinde bu anlayış, bu ayırt ediş sıfatı yok, ahmaktır. Kendine gel, ondan ceylân, aslandan nasıl kaçarsa öyle kaç.

<<<: Mesnevi, 3. Cilt, sayfa: 52-53, 55-60.

Kötü bir kişi hazreti Süleyman'ın yüzüğünü çaldı, kendine Süleyman adını taktı, ve devleti hükmüne aldı. Hz Süleyman'ın (as) yaptığı işleri gördüğü için onun gibi hareket ediyordu, fakat iç yüzünden yine kötülüğü suratına vurmakta ve görünüp durmaktaydı.

O sahte Süleyman diyordu ki, “Allah benim suretimde bir insan yaratmıştır, sakın o, sizi aldatmasın. Meydana çıkar da Süleyman benim diye dâvaya kalkışırsa sakın onun suretine itibar etmeyin” diyordu.

O sahte Süleyman, hileyle onlara bu sözleri söylüyordu ama iyi adamların gönüllerinde bunun zıddı vardı. Kimse onları sahtelik ile aldatamaz.

Bu iyi kişiler diyorlardı ki "Süleyman, tahtından kaldı, yoksul oldu ama alnında o aydın dolunay parlayıp durmada. Sen, çalarak bir yüzük sahibi olmuşsun ama cehenneme koşuyorsun. Ey halk bu aşağılık adama itaat etmeyin!"

Çocuk sıfatlı halkı kandırmak için kendi adını Süleyman taktı. Sonunda yüzüğü kaybetti ve onu Hz Süleyman buldu ve o adamın cezasını verdi.

İnsanları görünüşleri, ünvanları veya isimlerine göre değerlendirme, haline ve yaptığı işlere bak. Türk atasözü: “Aynası iştir kişinin, lafa bakılmaz.”

Dünyanın insana görünüşü:

Dünya insana nefsine hoş gelecek şekilde açılır ama vefasızlığını da bağıra bağıra söyler.

Dünyanın insana güzel görünen hilesi “Ardımdan gel” der, fakat insana bozuklukları ile görünen nasihati “Ben hiçbir şey değilim” der.

Ey baharların güzelliğine şaşırarak iştahı kabaran, güzün sapsarı benzine ve mevsimin soğukluğuna bak. Gündüzün güneşin yüzünü güzel görmektesin ama onun bir de batma zamanında ölümünü düşün. Bir güzel genç halkın beğenisini kazanır ama yarın da bunar, halka rezil rüsvay olur.

Gümüş bedenli güzellerin vücudu, seni avladıysa onun ihtiyarlıktan sonra bir de purşamış bedenine bak. Ey yağlı, ballı yemekleri gören, yiyen, onların fazlasını git de helâda seyret.

Güzel gözler, yaşlanınca sulanır ve görmez olur. Aslan gibi yiğit er, ihtiyarlayınca bir bastona mahkum olur. Ünlü sanatçılar sonunda ihtiyar eşeğe döner, bunar gider. Muhteşem saçlar, yaşlanınca boz eşeğin çirkin kuyruğuna döner. Dünyada güzel gördüğün şeyleri bir de onlar ihtiyarlayınca gör.

Kim ahiri görürse kutludur. Kim sadece ahırı görürse aşağılıktır.

Her şeyin yüzünün güzel halini gör, fakat bunu gördükten sonra sonunu da seyret. Seyret de kör iblise dönme. O, noksan olduğundan noksan görür, bir yanı görür, ana bir yanı görmez. Adem’in toprak halini gördü de ruhsal halini görmedi. Bu âlemi gördü, ama alemin mâneviyatını görmedi.

İnsan, sevdiği şeye aykırı olan kişilerin sözlerine sağır olur. O seslerin biri “işte ben buracıktayım, güzelim” der. Öbür ses de, “sen benim sonuma bak” der.

Bu seslerden birini takip edersen, öbürüne zıt olursun. Kalbe bu iki sesten hangisi yerleşirse artık kalp öbürünü yanlış görür.

Âlemde her şey, bir şeyi çekmektedir; küfür, kafiri çeker, doğruluk, doğru yolu arayanı çeker. İyi kişilere sevgi duymayan elbette kötü kişilere sevgi duyar. Kötü kişileri seven iyi kişileri sevmez.

Karanlık nedeniyle bir kişinin iyi mi kötü mü olduğunu anlayamazsan, kendisine kimi lider edinmiş, kime uymuş... bak, onun ne olduğunu anlarsın.

Mesnevi 4.cilt/ sayfa: 30-31, 40.

-27-

Bir öğretinin Allahu Teala'dan olup olmadığını anlamamızı sağlayacak bazı kriterler:

Bir öğreti öğrettikleri şeyler karşılığı menfaat elde ediyorsa o Allahu Teala'dan değildir ve sahtedir. Çünkü Allahu Teala'nın hiç kimseden menfaat elde etmeye ihtiyacı yoktur.

Allahu Teala'nın dini, her fiziksel ve coğrafi koşulda ve herkes tarafından uygulanabilir olmalıdır, yoksa o, Allahu Teala'nın dini değildir.

Mesela her fiziki ve coğrafi şartlarda herkes tarafından din adamlarına ve kitaplarına ulaşılamaz. Eğer bir öğreti mutlaka din adamlarından ve onların kitaplarından öğrenme şartını taşıyorsa bu Allah'tan gelen bir din değildir ve bu batıldır.

Öyleyse, hiç dîni tebliğ almamış insanın durumu nedir?:

Kendinizi hiç tebliğ almamış (dini mesaj veya öğreti almamış) birinin yerine koyun. Eğer tebliğ alsaydınız ne olurdu?

Yaklaşık 70 din var ve her dinde de yaklaşık 70 çatışma (farklı yorum/mezhep) mevcut.

Her grup ve mezhep, kendi düşüncelerini bir Hadis'e ve bir Kur'an Ayetine dayandırıyor.

Böylesine çok sayıda çatışmanın olduğu bir ortamda, hayal edin ki:

Hiç tebliğ almamış bir kişi var.

Ve 100 tebliğ almış, ancak bunlardan sadece biri doğru olan başka bir kişi var.

Bu iki kişi arasındaki fark nedir?

100 tebliğ var, ama 99'u sahte, sadece 1'i doğru. Ve siz, bu 100 tebliğ arasından o 1 doğru olanı seçmek zorundasınız.

Hiç tebliğ almamış olanın durumu, sizin durumunuzdan daha kolaydır. Kendi bu zor durumunuzun çözümünü düşünmelisiniz.

Kendi durumunuza bakmalı ve kendinizi hiç tebliğ almamış biri gibi varsaymalısınız. Çünkü hangi tebliğin doğru olduğunu bilmiyorsunuz. Mahkemeye 5 tanık geldiğinde, hâkim "Bu tanıkların (düşüncelerin) bir kısmını dinlemeye gerek yok" diyemez. Tüm tanıkları (düşünceleri) dinlemek zorundasınız.

Tüm tanıkları (tebliğleri) dinlemeniz gerekiyor. Doğru dini ve mezhebi doğuştan mı buldunuz, yoksa doğuştan sapkınlık içinde miydiniz?

Başlangıçta, "Dünyadaki herkes yanılıyor, ben ise hakikati buldum" demek mantıksızdır. Neden başkaları yanılıyor da siz hakikati bulduğunuzu varsayıyorsunuz?

Başkalarının yanıldığını ve hakikati bulan kişinin siz olduğunuzu kanıtlayan deliliniz nedir?

Öğretinizin bu 100 seçenek arasından tek doğru seçenek olduğunu kanıtlayacak kesin bir argümanınız var mı?

Unutmayın, hiç öğreti almamış birinin durumu, 99 yanlış öğretiyi reddetmek zorunda olan sizin durumunuzdan daha kolaydır.

Tebliği kabul etmemiş biri hakikati nasıl bulabilir?

Tüm dinî gruplar bu konu üzerinde düşünmüş ve kendi düşüncelerine göre çeşitli cevaplar vermiştir.

Aslında cevap zaten Kuran, Tevrat ve İncil'de mevcuttur; bunun yerine mezhep imamlarının ortaya koyduğu mantıksız cevapları kabul ederler.

Şu soru: Allah (cc)'tan hiçbir tebliğ almamış, hakikati hiç duymamış veya peygamberlerin öğretileri hakkında hiçbir şey bilmeyen biri nasıl doğru yolu bulabilir?

Bazı İslam âlimleri, "Böyle bir kişi Allah'ı Yaratıcı olarak bilmekle yükümlüdür, ancak namaz, oruç, hac ve zekât hakkında bilgisi olmayabilir" derler. Ancak diğer âlimler, "Hayır, her şeyi bilmesi gerekir" derler.

Bunun gibi, her biri kendi görüşüne göre çeşitli görüşlere de ayrılmışlardır.

Şafii mezhebine sırf anne babanız bağlı olduğu için bağlısınız; Bazıları ise Hanefi mezhebine bağlılar çünkü bu mezhebin mensupları olan bir ailede doğdular. Başka bir kanıt yok. Ve insanlar tüm hayatlarını bu şekilde yaşıyorlar.

Öğretiler o kişiye ulaşsa bile ne olacak? Yıllardır Kur'an okuyoruz, okuyan her kişinin farklı bir öğretisi var; hangisi doğru? Çeşitli cemaatler, gruplar, mezhepler, tarikatlar, partiler, milliyetçiler, Şiiler, Sünniler, Tebliğciler ve Vehhabi cemaatler, hepsi Kur'an okuyor. Her biri dine bazı eklemeler yapmış ve hepsi farklı öğretiler getirmiş. Bunlardan hangisi doğruyu bulmuş? Hindistan'a gittiğimizde birçok resmi din, yüzlerce saçma ve çelişkili inanç görüyoruz.

Havariler bir gün Hz. İsa'ya (as) şöyle sordular: "Ey hocamız! Sen bize ve insanlara birçok şeyi sık sık açıklıyorsun. Bazen anlamadığımız için defalarca soruyoruz. Öyleyse hiç tebliğ almamış biri nasıl hakikati bulabilir?"

Hz İsa (a.s.) şöyle cevap verdi: "O kişinin, bulunduğu yerde, kendine göre bir Allah inancı mutlaka vardır. Allah'ın sıfatlarını bizim gibi tam olarak bilmese bile, kendine özgü bir şekilde Allah'a inanmaya devam eder. Allah bize kanunu (Tevrat'ı) kanun sevgisi için değil, Allah sevgisi ile amel etmemiz için indirdi; bilmemiz için değil, uygulamamız için indirdi.

Eğer tebliğ almamış olan o kişi, bulunduğu yerde, inandığı Allah sevgisiyle amel eder, komşusunun kendisine yapmadığı kötülüğü başkalarına da yapmazsa (kötülük icat etmezse) ve bir fırsat bulduğunda, kendisine yapılan iyiliği başkalarına da yapmaya devam ederse; Allah, o kişi vefat etmeden önce ona iki Melek gönderir ve bütün inanç kaidelerini (akideleri) ona doğru olarak öğretir.

Tanıdığınız zengin bir adamın iki bahçesi vardı. Bahçelerinden biri kötü bitkilerle doluydu ve onu her yıl sonunda yakardı; diğer bahçesi ise güzel bitkilerle doluydu.

Bir gün, o yaktığı bahçesine geldiğinde, orada güzel bir bitkinin büyüdüğünü gördü. Hemen hizmetçisine dedi ki: 'Bu bitkiyi yıl sonunda diğerleriyle birlikte yakma; onu güzel bahçeme naklet.'

Aynı durum, kötü insanlar arasında yaşayıp da buna rağmen iyi bir hayat süren ve inandığı Allah sevgisiyle amel eden, kendisine yapılmamış kötülüğü başkasına yapmayan ve kendisine yapılan iyiliği başkasına da yapmaya devam eden kişi için de geçerlidir. Allah onu da kötülerin arasından alıp salih kulların arasına nakleder."

Bu Hadis, Peygamber'den (s.a.a.v.) ve İmam Cafer Sadık'tan rivayet edilmiştir:

Peygamber (s.a.a.v.) şöyle buyurmuştur:

"Bildikleriyle amel eden kimseye, Allah vefat etmeden önce iki melek gönderir ve ona bütün iman kaidelerini öğretir."

(Kur'an'dan Ayetler):

"Şüphesiz Allah katında canlıların en kötüsü, akletmeyen sağırlar ve dilsizlerdir." (Enfal 22)

"Allah onlarda bir hayır görseydi, elbette onlara işittirirdi. Onlara işittirseydi bile, yine de yüz çevirerek dönüp giderlerdi." (Enfal 23)

"Eğer onlarda bir hayır olsaydı, şüphesiz Allah onlara işittirirdi."

"Ey iman edenler! Size hayat verecek şeylere sizi davet ettiği zaman, Allah'a ve Resûl'e icabet edin. Ve bilin ki Allah, kişi ile kalbi arasını kuşatır ve şüphesiz O'nun huzurunda toplanacaksınız." (Enfal 24)

Allahu Teala'nın bir kişiyi hidayete ulaştırması o kişinin iyilikleriyle, o kişiyi delalette bırakması o kişinin kötülükleriyle doğru orantılıdır.

Resulullah (saav) buyurdu: "Bildiklerinizle amel ederseniz Allah size bilmediklerinizi öğretir."

"Görmedin mi ki, şeytanları kâfirlere (hakikati inkar edenlere) gönderdik, onları sürekli kışkırtıyorlar.**"** (Meryem 83)

"Şuara 221-223: Şeytanların kime ineceğini size haber vereyim mi? Onlar her günahkar yalancıya inerler. Onlar şeytanlara kulak verirler çokları da yalan söylerler.**"**

"Şüphesiz ki onun (şeytanın), iman edenler ve Rablerine tevekkül edenler üzerinde hiçbir hakimiyeti yoktur.**"** (Nahl 99)

Yani hakikate ulaştırmak konusunda Allahu Teala herkese adildir.

Dünyanın manası:

Mesnevi'den:

Gayp (iman) hazinesi, senin kiralık olan dünyalık nefis evinin altındadır, ev yıkılmadıkça onu ele geçmesine çare yok. Bu kiralık evini yıkmaktan çekinme, çünkü bu hazinenin parasıyla zahmetsiz binlerce ev yapılabilir. Sonunda bu ev zaten viran olacak.

Necm 39: **"**İnsana ancak çabaladığı vardır.**"**

Dünyalık uğraşlarından hiçbir şey elde edemeyince, artık, “Eyvahlar olsun, böyle bir ay bulut altındaymış da görmedim, bana edilen nasihatlere uymadım, attık hazine gitti, elim bomboş” diye elini ısırır, hayıflanır durursun.

Dünya denen evini tamir etmeyi bırak da bu kayıp iman hazinesini bulmaya uğraş.

Öldükten sonra gah hasretle başına vurursun; gah sakalını yolar durursun! “Yazıklar olsun; bu dükkân benimdi.. kör müydüm ki buradan bîr fayda elde etmedim. Yazıklar olsun, bu bizimdi yel götürdü! Biz kullara da ebediyen hasretlere düşüp eyvahlar olsun demek kaldı dersin!”

Öldükten sonra dersin ki “Ben dünya evinde süsler gördüm de o evin sevgisiyle şüphelere düştüm. Gizli hazineden haberim bile olmadı. Dünyadayken o gizli iman hazinesini elde etmeye uğraşsaydım şimdi gamdan kurtulmuş olurdum. Gözümü eğlenceye ve süse dikmişim ve çocuklar gibi aşk oyunlarına dalıp kalmışım.”

Tevhid:

Mademki “Lâ” oldun, “illâ”’nın yanında ev kur. Salih bir kul hem kuldur, hem sultan. Allah ona der ki “Yaptığın tüm iyilikleri sen yapmadın Ben yaptım. Şefaat ettiğin zaman sen şefaat etmedin, Ben şefaat ettim.”

Salih kul der ki “Ben Allah’tan başka kimseye sığınamam. Ben Allah’a yüz tutmuş, O’nu sevmiş, O’ndan başkasını yok bilmişim. O’nun bana vereceği her türlü cezaya razıyım. Kahrı ile başımı kesse bile bana altmış tane can bağışlar.”

Allah tarafından kesilen başa ne mutlu. Yazıklar olsun O’ndan başkasına eğilen başa!

Allah’ın varlığını gören kimsenin Allah’ın etrafında dönmesi kahrın da üstündedir, lûtfun da; küfürden de üstündür, dinden de!

Hz Musa (as) zamanında Allahu Teala, Nil ırmağını inkar edenlere kan, iman edenlere su yapmıştır.

Kim, sonu daha fazla görürse daha kutludur ve daha ciddiyetle ahiret işine sarılır, ekin eker de daha fazla ahiret meyvesi toplar. Çünkü bilir ki bu ekim dünyası, mahşere hazırlanmak, burada ektiğini ahirette toplamak, devşirmek için yaratılmıştır.

Hiçbir varlık arasındaki ilişki yoktur ki sadece o varlıklar için var olsun. O, dünya veya ahirette bir ticaret elde etmek, bir kâr kazanmak içindir.

Dikkat edersen görürsün ki hiçbir münkirin inkârı, sırf inkâr etmek için değildir, aynı zamanda hasedinden düşmanı kahretmek, yahut üstün olmayı dilemek, kendini göstermek gibi şeyler içindir. O üstünlük isteği de başka bir tamahladır.

Suretler kandilin zeytin yağıdır, mâna ise ışık.

Göğün ve yer ehlinin suretleri, ancak bu suretlerin kendileri için yaratılmışsa bunda bir hikmet yoktur ki! Bir hikmet sahibi yoksa bu tertip ve düzen nasıl ortaya çıkmış olabilir? Bir hikmet sahibi varsa işi nasıl boş ve abes olabilir Hikmet sahibi yaratıcı olmasaydı yaşam anlamsız olurdu.

Hz Musa (as) dedi ki: “Ya Rabbi! Yapıp düzdün, neden yine bozar yıkarsın? Cana, canlar katan erler, dişiler yaratırsın, sonra bunları yıkar, mahvedersin; neden?”

Allahu Teala buyurdu ki: “Ey akıl sahibi Musa, madem ki sordun gel de cevabını duy. Ey Musa, yere bir tohum ek de bunun sırrını anla, insafa gel!”

Musa tohum ekti, ekin bitti, kemale gelip başaklandı, güzelce, düzgünce yetişti…

Orağı alıp biçmeye başladı. Gaybtan kulağına bir ses geldi: “Neden ekiyor, besliyorsun da kemale gelince kesiyor, biçiyorsun?”

Hz Musa (as) dedi ki: “Yarabbi, burada tane de var saman da… onun için kesiyorum. Çünkü tanenin saman ambarına konması lâyık değil. Saman da buğday ambarına konursa yazık olur. Bu ikisini karıştırmak hikmete uygun olamaz. Mutlaka elerken ayırt etmek lâzım.”

Allahu Teala dedi ki: “Bu bilgiyi sen kimden aldın da bir harman meydana getiriyorsun?”

Hz Musa (as) cevap verdi: “Rabbim! Bana bu temyiz ilmini Sen verdin.” Allahu Teala dedi ki: “Öyleyse bende nasıl olur da temyiz ilmi olmaz?”

Halk arasında temiz insanlar da var, topraklara bulanmış kara olanlar da. Bu sedeflerin hepsi bir değil… birisinde inci var, öbüründe boncuk.

Buğdayları samandan ayırmak nasıl lâzımsa bu iyiyi de kötüyü de ayırmak lazım. Allah, bu âlem halkını, O’nun hikmet hazineleri gizli kalmasın, meydana çıksın diye yaratmıştır.

“Ben gizli bir hazineydim” dedi Allah. Bunu duy da O’nun cevherini kaybetme, meydana çıkar.

Gündüzün doğan şu güneş insanın iç âlemini aydınlatan güneşin doğuşundan bir kabuktur, onun bir aksidir ancak. Çünkü ten, ruh yalımı yoksa ölür gider… artık ona ne gündüz vardır, ne gece.

Rüyalar:

Beden var olmaz, fakat ruh var olursa gece ve gündüz bakîdir, düzenlidir. Nitekim göz, rüyada ay ve güneş var olmadığı halde ayı da görür, güneşi de! Uykumuz ölümün kardeşidir… bu kardeşe bak o kardeşi anla.

Ruhun uykuda öyle şeyler görür ki yirmi yıl uyanık kalsan onları göremezsin. Bu rüya halkın gördüğü alelade rüyadır. Allah'a yakınlaşmış olan kulların gördüğü rüya ise Allah'ın seçmesi ve Allah'a yakınlaşmaktır.

Fil uyuyunca rüyasında Hindistan’ı görür. Eşek, hiç Hindistan’ı rüyada görmez, çünkü Hindistan’da hiç bulunmamış, oradan uzaklara hiç gitmemiş, bu nedenle Hindistanı hiç özlememiştir.

Filin ruhu uykusunda iştiyakla Hindistan’a gider, Hindistan’ı arar, ister. O yüzden bu istek ve anış uykusunda bir surete bürünüp ona görünür.

Filin ruhu nasıl vatanı olan Hindistan’a özlem duyuyorsa, insanda da öyle bir ruh olmalıdır ki aslı olan Cennet ve Allah’a özlem duysun. Bu nedenle “Rabbine dön” emrine uymak bu özlemi duymayan kişinin harcı değildir.

Fakat sen meyus olma; geldiği yere özlem duyan bu file benze. Sen bu fil değilsen bile onun gibi olmaya çalış.

Ey kör, hiçbir şeyi görmüyorsan şu sana dokunan şeyleri gör bari. Toprağından her an yeniden yeniye otlar biter; bunları gör. Her an anlayışına yeni bir şey dokunur; onlara bak. Sultan iken İbrahim

Ethem de rüyada hicapsız olarak filin Hindistanı görmesi gibi asıl vatanını (cenneti) gördü de, zincirlerini kırdı, sultanlığını bıraktı ve halktan uzaklaştı.

Ten sevinci dünyaya mensup olana göre yücelik, fakat ahiret gününe göre noksan ve zevaldir. Düş yorucu rüyada gülmeyi ağlamaya, hayıflamaya, kederlenmeye yorar; ağlamayı da sevince, feraha yorar.

Hayata, ölüme, hakikate, delalete ulaşmaya sayısız vesileler vardır.

Hakikat yolunda sayısız tuzaklar vardır.

İnsan hakikat yolunda ne kadar fazla delile ulaşırsa onun için o kadar iyidir.

İnsan hakikat yolunda ne kadar fazla dünyalıklardan ve şüphelerden arınırsa onun için o kadar iyidir.

Mesnevi'den: cilt 4/ sayfa: 31, 40, 62, 72-75.

-28-

Gelecek:

İnsanlar, paraları olsa bile, gelecek için her zaman açlık ve yoksulluk korkusu taşırlar. Ve neredeyse herkes gelecek korkusuyla yaşar.

Hepimiz çocuklarımızın mezun olduktan sonra para kazanacağına iman ederek onları okula göndeririz. İnsanlar, geleceğin devletin elinde olduğunu düşündükleri için çocuklarını okula göndermeye devam ederler.

Peki gelecek devletin elinde midir, senin elinde midir, zenginliğin elinde midir, yoksa Yüce Allah'ın (c.c.) elinde midir? Bu meseleyi çözmen gerekir.

Eğer geleceğinin devletin elinde olduğuna iman ediyorsan, sana çeşitli zararlar getirse bile, tüm hayatını sürekli olarak hükümete (yönetime) teslim edersin. Geleceğin devletin elinde olduğuna güvenen kişi, o devlet dinine düşman olsa bile, ona sadık kalır.

Eğer geleceğinin zenginliğin ve paranın elinde olduğuna iman ediyorsan, sürekli olarak o paranın peşinden koşmak uğruna her türlü günahı işlersin.

Geleceğin kendi elinde olduğuna inanan kişi ise zalim olur, çünkü kendinden başka hiçbir gücü umursamaz.

Geleceği Yüce Allah'tan (c.c.) başkası bilemediğinden dolayı, geleceği planlamaya da Yüce Allah'tan başkasının gücü yetmez.

Eğer geleceğin Yüce Allah'ın (c.c.) elinde olduğunu söylüyorsan, eylemlerin şöyle olmalıdır: Her koşulda daima dürüst yaşamalısın.

Sadece ezbere "Allah'a iman ediyorum" demekle mümin olamazsın. Şu sorunu çözmeden Yüce Allah'a (c.c.) iman edemezsin: Gelecek kimin (gücünün) elindedir?

Amelin Gelecek Üzerindeki Etkisi:

Karısını öldürmek isteyen bir kral, Hz. Zekeriya'ya (a.s.) şöyle sordu: "Ey Zekeriya! Benim geleceğime bak."

Hz. Zekeriya (a.s.) şöyle cevap verdi:

"Herkes kendi geleceğini kendi yapar. Ben Hegel ile birlikte İmran'ın (a.s.) dersindeydim. İmran (a.s.) şöyle demişti: 'Bir kral vardı, karısını öldürdü. Karısını öldürdükten sonra ablasını öldürdü. Karısını öldürmeseydi, ablasını öldürmezdi. Ablasını öldürdükten sonra çocuğunu öldürdü. Ablasını öldürmeseydi, çocuğunu öldürmezdi. Çocuğunu öldürdükten sonra delirdi ve intihar etti. Çocuğunu öldürmeseydi, intihar etmezdi.' Herkes kendi geleceğini kendi belirler."

Ve o kral, Hz. Zekeriya'nın (a.s.) İmran'ın dersinden bir şahitle anlattığı bu hikayeden ders almadı. Kral, Hz. Zekeriya'nın (a.s.) anlattığı gibi karısını öldürdü. Sonra ablasına kızarak, "Karımı öldürme nedenim sensin!" dedi ve onu öldürdü. Ardından çocuğunu öldürdü, sonra delirdi ve sonunda intihar etti.

Kehf Suresi:

"65: Derken, kullarımızdan bir kul buldular ki, ona katımızdan bir rahmet vermiş, tarafımızdan bir ilim öğretmiştik. 66: Musa, ona, 'Sana öğretilen rüşd ilminden bana da öğretmen için sana tâbi olabilir miyim?' dedi.

74: Yine yürüdüler. Nihayet bir erkek çocuğa rastladılar, (Hızır) hemen onu öldürdü. Musa dedi ki: 'Kısas olmaksızın, tertemiz bir cana mı kıydın? Gerçekten sen, çok kötü bir şey yaptın!'

80: (Hızır dedi ki) 'O oğlanın anne ve babası mü'min kimselerdi. Büyüyünce onları azgınlık ve küfre sürüklemesinden korktuk. 81: Rableri'nin onlara, ondan daha temiz ve daha merhametli birini vermesini diledik. 82:..Bunları kendiliğimden yapmadım'...**"**

Çocuk gelecekte kâfir olacaktı. Bu yüzden çocuk alındı ve ana babası salih kişiler olduğu için onlara salih bir çocuk verildi. Bu ana babanın salih olması, onların geleceğini değiştirdi. O insanların geleceği değişmiş, yani salih kişiler olmaları nedeniyle gelecekleri düzenlenmiştir.

Davranışlarınız, geleceğinizi şekillendirerek devam etmektedir. Hadiste, mağaradaki üç kişi geçmişteki salih amellerini zikrederek dua etmeleri sayesinde kurtulmuştur. Eğer gelecek değişmeyecek olsaydı, neden dua edelim?

Allah rızası için salih ameller yapın ki, gelecekte bir zorlukla karşılaşırsanız, bu salih amelleriniz sayesinde kurtulabilesiniz. Duanın kabul olması için başlıca aracı salih ameldir.

Allah Resulü (saaw) şöyle buyurdu:

"Üç kişi fırtınaya yakalandı ve çölde bir mağaraya sığındılar. Ardından, büyük bir kaya parçası mağaranın ağzını kapattı ve hiçbirinin dışarı çıkmasına imkân kalmadı.

O üç kişi birbirlerine dediler ki: 'Gelin, geçmişte yaptığımız salih amellerimizle Allah'a dua edelim ki, Allah bizi buradan kurtarsın.'

Onlardan biri şöyle dedi: 'Ya Rabbi! Bir işçim ücretini almadan deniz yoluyla gemiye binip gitmişti. Ben de onun ücretiyle bir koyun satın aldım. Sen bereket verdin de o koyun yıllar içinde çoğaldı. Sonra o (işçi) geldi ve 'Bana 1 dinar borcun vardı, şimdi onu istiyorum' dedi. Ben de ona: 'Bu koyun sürüsünü al, hepsi senindir' dedim. O: 'Şaka yapma, bana 1 dinarımı ver' dedi. Ben de durumu

anlattığımda, bana tek bir tane bile bırakmayarak koyunların hepsini aldı. Ya Rabbi! Eğer ben bunu Senin rızan için yapmışsam, bizi bu mağaradan kurtar!'

Bunun üzerine kaya biraz hareket etti, ancak kimsenin dışarı çıkması için yeterli değildi.

İkincisi şöyle dedi: 'Ya Rabbi! Amcamın bir kızı vardı, ben onu istiyordum, ama o beni kabul etmiyordu. Onlar fakirdi, biz ise zengindik. Bir gün kıtlık oldu ve o benden ekmek istemek için evime geldi. Ben de ekmek karşılığında kendisiyle zina etmek istedim, kabul etmedi; ancak açlık şiddetlenince kabul etti. Tam onunla zina yapacakken, avret yerinin titrediğini gördüm. 'Neden titriyorsun?' dedim. O da: 'Allah'tan korkuyorum' dedi. Ben de: 'Sen fakir halinle Allah'tan korkarsan, ben zengin halimle Allah'tan daha çok korkmalıyım' dedim. Ve o zinayı yapmadım. Ya Rabbi, eğer ben bunu Senin rızan için yapmışsam, bizi buradan kurtar!'

Bunun üzerine mağaranın kapısındaki kaya biraz daha hareket etti, ancak yine kimsenin dışarı çıkması için yeterli değildi.

Üçüncüsü şöyle dedi: 'Ya Rabbi! Annem ve babam benimle birlikte kalıyorlardı ve biz onlara yemek vermeden önce asla yemezdik. Bir gün geciktim, annemle babam uyumuşlardı. Ben onları uyandırmak istemedim ve ailemle birlikte yemek yemedik. Sabaha kadar bekledik ve onlara yemek verdikten sonra ancak biz yedik. Ya Rabbi! Eğer ben bunu Senin rızan için yapmışsam, bizi bu mağaradan kurtar!'

Ve kaya, mağaranın önünden tamamen açıldı ve onlar dışarı çıktılar."

(Buhârî, Buyu', 98. Müslim, Zikir 100.)

Dünyanın gerçek yüzü:

Mesnevi'den:

Bir padişah dedi ki: "Soyumun devam etmesi için oğluma iyi bir kız alacağım. Fakat alacağım kızın kötü bir padişahın soyundan değil, temiz bir kişinin soyundan bir kız olmasını isterim. Zaten Padişah bu temiz kişidir, hür olan da odur; ne şehvetin esiridir, ne boğazının."

Fakat halklar, aksine esirlere 'padişah' adını takar. Onlar, can alıcı çöle 'kurtuluş yeri', aşağılık ve cimri ikişiye 'mübarek' adını verir. Şehvet, kızgınlık, makam, mal ve ecel esirine 'ulu önder' der.

Eksik akıllılığından dolayı, Şehzadenin anası itiraz ederek dedi ki: "Akla ve geleneğe göre, evlenen çiftin birbirine eşit olması şarttır. Halbuki sen cimriliğinden kurnazlık ederek oğlumuzu bir yoksulla akraba yapıyorsun?"

Padişah dedi ki: "Temiz bir kişiye yoksul demek hatadır. Böyle bir kişi, takvasından kanaat eder yoksulluğundan değil. Bu, aşağılık kişilerin yoksulluğundan, darlığından apayrı bir şeydir. Cimri kişi ise, bir habbe bulsa başını bile verir, halbuki temiz kişi, himmetiyle altın hazinesine bile bakmaz, terk edip gider. Hırslarından her çeşit harama tamah eden kişiler, böyle kişilere yoksul derler."

Padişahın hanımı dedi ki: "Nerede o yoksulda çeyiz olarak verecek şehir, kaleler, paralar ve altınlar?" Padişah dedi ki: "Yürü git yahu! Kim, din gamına düşerse Allah, öbür dertleri artık ondan alır."

Nihayet padişah hanımına üstün geldi, oğluna iyi kalpli ve temiz bir kişinin soyundan çok güzel bir kız aldı.

Ahiret, bil ki deve katarıdır; dünya malı devenin yükü ve tüyüdür. Katara sahip oldun mu tüyü de onunla beraber gelir. Fakat tüyü alırsan deve senin olmaz ki; deve senin olursa tüyünün ne değeri kalır?

O şehzadeye bir ihtiyar kadın da âşık olmuştu. O ihtiyar kadın, çok fazla makyaj kullanarak ve şeytanın da yardımıyla kendini şehzadeye çok güzel gösterdi. Şehzade, o çirkin kocakarıya âşık oldu ve o çok güzel gelinden vazgeçti.

Şehzade o çok yaşlı çirkin kadına esir oldu; o kadının ayakkabısını öpüp durdu. O ihtiyar kadın şehzadeyi adeta sarhoş etmişti. Başkaları onun bu halinden derde düşerken, o şehzade kendisinden bile bihaberdi. Herkes onun bu haline ağlıyordu, ama o gülüp eğleniyordu.

Padişah çaresiz kaldı, gece gündüz kurbanlar kestiriyor ve sadakalar veriyordu. Ne çare varsa hepsine başvurdu, fakat oğlan, kocakarıya gittikçe daha fazla âşık oluyordu. Padişah, bunda mutlaka bir sır, bir hikmet olduğunu, bundan böyle ancak Allah'a yalvarıp yakarmakla buna bir çare bulunabileceğini iyice anladı. Secdeye kapanıp "Yarabbi, ancak Senin fermanın yürür. Senin mülkünde Senden başka kimin hükmü yürür ki? Fakat oğlum odun gibi yanıyor. Ya Rabbi, onu kurtar" demeye başladı. Ve Allahu Teala duasını kabul etti ve yoldan bir Allah velisi çıkageldi.

Ve o veli zat, Padişaha dedi ki: "Allah'ın izniyle onların şehzade üzerindeki etkisini yok ederim. Çünkü bu ilim bana Allah tarafından verildi. Ben aşağılık kişilere öğrencilik ederek bu ilmi öğrenmedim."

Ve şehzadeyi bu hastalığından kurtardı. Şehzade böylece iyi ve kötüyü ayırt etmeye başladı ve dedi ki "Nasıl oldu da o ihtiyar kadın benim aklımı çeldi? Elhamdulillah, mutluluk yurdunu buldum ve aldanma diyarının kuyusundan kurtuldum."

Bu kıssada: Şehzade, insanoğludur. O kocakarı dünyadır. Peygamberler ile veliler de o şehzadenin bu delalet hastalığına çare bulan o Allah velisidir. Bil ki o şehzade sensin bu eski dünyada yeniden doğmuşsun.

Bu ihtiyar kadın dünyadır. Padişahları bile kendisine esir etmiş, halkı kandırarak kuyuya atmıştır.

Dünya seni de balık gibi oltasına takmıştır. O şehzade bir yıl kaldı, sense onlarca yıldır o oltada mihnetler içindesin. Ne bir hoşluğun var, ne de Allah'ın kitabına uyarsın. Günahkâr bir bedbahtsın. Ne dünyan güzel, ne de günahtan kurtulmuşsun.

Bu dünya isimli koca karının bağladığı ipleri çözmek herkesin harcı değil. Eğer insanların mantıkları bu düğümleri çözebilseydi Allah, peygamber gönderir miydi?

Allah, dünyanın düğümlerini pek sıkı düğümledi, sen artık bu düğümleri çözmek için Yaratıcının üfürüğünü iste. İste ki Allah'ın ruhundan Hz Adem'e üfürdüğü üfürüğü, seni kurtarsın ve yüceltsin. Bunu Allah'ın üfürüğünden başka bir şey çözmez. Dünyanın bu düğümleri bağlamak için üfürdüğü üfürük kahır üfürüğüdür, o ise lûtuf üfürüğü. Allah'ın rahmeti kahrından ileridir.

Dünya ile buluşmak ahiretten ayrılmaktır. Dünya denen bulanık suyu içmedikçe neşelenemiyorsun, peki ya Cennet suyundan ayrılınca halin ne olur?

Allah'a yakınlığın muhteşemliğini gördüğünde o Şehzade gibi sevgiline (Allah'a) kavuşursun. Kendi isteklerinden vazgeç de kendine gel. Kendi isteklerinle evlenme, eşek gibi balçığa düşme.

Eşek gibi balçığa saplanmanın nedeni, gözünün iyi görmeyişindendir. Kör gibi önünü göremiyorsun. Kendine gel de sahte ışığa kâni olma. Bu sahte ışık, insana ancak içinde bulunduğu zamanı gösterir; kalbi ve aklı aldatır.

O sahte ışığın görünüşü nurdur ama hakikatte ateştir. Eğer ışık istiyorsan iki elini de bu sahte ışıktan uzaklaştır. Ancak içinde bulunduğu zamanı ve hali gören göz ve kalp, nereye giderse gitsin an be an yüzüstü düşer. Bu çeşit insanlar içinde uzağı gören olsa bile hünersizdir, görür ama uykuda uzağı nasıl görürse öyle görür. Allah'ın nehrinin kıyısında dudakların kupkuru, yatar uyursun. Uykunda uzaklarda serabı görür, su aramak için ona koşar, görüşüne âşık olursun.

Uykuda arkadaşlarına "Gönlü gözü açık olan benim, perdeleri deler, her şeyi görürüm ben. İşte bakın, şimdi de o tarafta su gördüm, hadi, koşalım, oraya varalım!" diye atar tutarsın. Halbuki o gördüğün seraptır senin. Adım attıkça yanında akan ilahi nehirden biraz daha uzaklaşırsın. Koşa koşa seni aldatan o seraba gûya yaklaşır, fakat hakiki hayat suyundan uzak düşersin.

Dolayısıyla bu azmin, bu sana gelmiş, akmış ulaşmış olan hakiki suya tam bir perdedir. Nice kişilerin ulaşmak istedikleri şey zaten o bulundukları yerdedir.

Kalbi uyuyan kişinin ne gördüğü şey işe yarar, ne söylediği lâf. Gördüğü şey de söylediği söz de bir hayalden başka bir şey değildir, ondan elini çek. Uykun gelmişse Allah yolunda uyu. Olur ya, belki bir Allah yolcusu, rastlar da seni hayallerden, uykudan kurtarır.

Kalbi uyuyan kişinin düşüncesi hakikate ulaşamaz. Ona hep su dalgaları gelir vurur da o, yine upuzun çöllerde koşar durur. Su, ona şah damarından yakındır da o susuzluktan yanar durur.

<<<: Mesnevi'den cilt 4/ sayfa 75-77.

Gizli putlar:

Peygamberlerden daha daha güzel öğüt veren kim vardır? Nasihatleri taşlara bile tesir etti, ama insanların çoğuna tesir etmedi. Bizlik ve benlik kaydına düşen neredeyse insanların hepsi, peygamberlerin sözlerine karşı taştan da katı bir hal aldılar.

Bu nedenle böyle insanlara olan sevgin senin putundur. Böyle insanların senden uzak olması senin için iyidir.

Abese Suresi: **"**Ve sağır edici ses geldiği zaman, (33) İnsanın kardeşinden, (34) annesinden ve babasından, (35) karısından ve çocuklarından kaçacağı gün. (36)**"**

O anda her dost, düşman kesilecek. Çünkü onlar, senin putundu, senin hakikat yolunda gitmene mani oluyordu.

Yüzünü nakkaştan (Yaratandan) çevirmiştin ve nakşa (yaratılan şeylere); tutmuştun. Çünkü gönlün, o yaratılmış olan suretlerle hoşlanıyor, o nakışla avunuyordu. Şimdi de dostların seninle zıt olurlar, senden yüz çevirip sana düşmanlığa kalkışırlarsa, Hemencecik de ki: "İşte, günün aydın oldu. Yarın olacak şey bu günden oluverdi.

Bu dünyadakiler hep bana zıt oldular. Kıyamette böyle olacaktı ya, bu hal, bana daha önce gelip çattı. Günümü onlarla geçirmeden, ömrümü onlarla bitirmeden ne olduklarını anladım. Eğer bu hal olmasaydı ayıplı bir kumaş satın almış olacaktım. Şükürler olsun ki o kumaşın ayıplı olduğunu daha önceden öğrendim.

Elimdeki sermaye, elimden çıkmadan işi anladım, yoksa yine sonunda o kumasın ayıbı meydana çıkacaktı. Mal da gidecekti ömür de. Bir yırtık kumaş için malımı da verecektin canımı da.

Mesnevi'den cilt 5./ sayfa: 35.

-29-

Hicret:

Hadis: "Tövbe kapısı kapanmadıkça hicret kesilmez. Güneş batıdan doğuncaya kadar da tövbe kapısı kapanmaz."

Müslim (Zikir ve Dua)

Ebu Davud (Cihad)

Tirmizi (Dualar)

Ahmed bin Hanbel (Müsned)

"Ankebut 24: Kavminin (İbrahim'e) cevabı, sadece: 'Onu öldürün, yahut yakın!' demeleri oldu. Allah onu ateşten kurtardı. Şüphesiz bunda Iman eden bir toplum için ibretler vardır.

Ankebut 25: (İbrahim kavmine) dedi ki: 'Siz dünya hayatında birbirinizi sevmek için Allah'ı bırakıp birtakım putlar edindiniz. Daha sonra kıyamet gününde birbirinizi inkar eder ve birbirinizi la'netlersiniz. Varacağınız yer de ateştir ve hiçbir yardımcınız da yoktur.'

Ankebut 26: Bunun üzerine Lut ona iman etti ve (İbrahim, kavmine) dedi ki: 'Rabbime göç edeceğim. Kuşkusuz O, galibdir, hüküm ve hikmet sahibidir'.**"**

Bu, onun hicretinin başlangıcıdır. Ve her peygamber de hicret deneyimini yaşamıştır.

"Hicret", bir şeyi veya bir yeri terk etmek anlamına gelir. Arapçada "hicret" (kök kelime "hacera"dan gelir) zorunlu bir emir nedeniyle bir şeyi terk etmek anlamına gelir.

İnsanlar zaten yozlaşmış bir toplumda iyilik yapmanın çok zor olduğunu biliyorlar. Ancak o toplumu terk etmek kendi çıkarlarına zarar verdiği için çoğu insan, kötü bir toplumda göç etmektense sessiz kalmayı tercih eder.

"(Allah) Size Kitapta indirmişti ki: Allah'ın ayetlerinin inkar edildiğini ve onlarla alay edildiğini işittiğiniz zaman, onlar (bu sözü bırakıp) başka bir söze dalıncaya kadar onlarla beraber oturmayın; yoksa siz de onlar gibi olursunuz. Şüphesiz Allah, bütün münafıkları ve kafirleri cehennemde toplayacaktır. (Nisâ 140)**"**

"Ey iman edenler, mü'minleri bırakıp kafirleri Veli edinmeyin! Allah'a, aleyhinizde olacak açık bir delil vermek mi istiyorsunuz? (Nisâ 144)**"**

Hadis:

Bir adam 99 kişiyi öldürmüştü. Sonra kendisine tövbesinin kabul edilip edilmeyeceğini söyleyebilecek birini aramaya başladı. İnsanlar ona, "Filanca yerde bir rahip var," dediler. O da rahibe gidip şöyle dedi: "Ben 99 kişiyi öldürdüm ve hiç hayır işlemedim. Benim için hala bir tövbe kapısı var mı?" Ancak rahip, "Senin için tövbe yoktur," diye cevap verdi. Bunun üzerine adam rahibi de öldürdü ve öldürdüğü kişi sayısı 100'e tamamlandı.

Tövbe yolu aramaya devam edince, insanlar ona: “Filanca yerde bir alim var,” dediler. Adam o alime gidip tüm günahlarını ve geçmiş hayatını anlattı. Alim ona: “Tövben ile arana kim girebilir ki? Yaşadığın o kötü toplumu terk et. Başka bir yerde Allah’a ibadet eden insanlar var; git ve onlarla birlikte yaşa. Umulur ki Allah tövbeni kabul eder,” dedi.

Analiz ve Yorum:

Bu hadis hutbelerde anlatıldığında, çoğu hoca sadece adamın 99 kişiyi öldürmüş olmasına vurgu yapar. Ancak bu hadisteki en önemli mesele hicret emridir: “Kötü toplumunu terk et.”

Bu ilk kuraldır: Hicret, tövbenin kabul edilmesi için bir şarttır. Eğer bir kimse (kötü ortamdan) hicret etmezse, tövbesi kabul olmaz. Herkes bu gerçeği bilir.

Peki, neden çoğu insan hicret etmiyor? Çünkü kişisel çıkarlarına bağlılar. Hakikati bilmelerine rağmen kötülükle dolu bir toplumda yaşamaya devam etmeyi seçiyorlar. Bu yüzden tövbeleri kabul edilmiyor; çünkü kötülük içindeki bir hayatı normal olarak kabul ediyorlar.

Hadis:

“Sizden kim bir kötülük görürse, onu eliyle düzeltsin; buna gücü yetmezse diliyle düzeltsin; buna da gücü yetmezse kalbiyle nefret etsin (buğz etsin) ki bu, imanın en zayıf derecesidir. Ondan daha zayıf bir iman yoktur.”

Eliyle kim engelleyebilir? Görevliler ve yetki sahipleri. Sizi ilgilendirmeyen veya yetki alanınızın dışındaki konularda başkalarını zorla düzeltemezsiniz. Her ülkenin bir kolluk/hukuk sistemi vardır.

Diliyle kim engelleyebilir? Tebliğciler (davetçiler). Onlar sadece nasihat edebilirler, o da sadece dinlemeye hazır olan kişilere.

Herkesin üzerine düşen görev nedir? Kötülükten kalbiyle nefret etmek.

Kalbiyle nefret (buğuz) etmenin anlamı nedir? Alimler, “kalp ile nefret etmenin” gerçek anlamı üzerine çokça tartışmışlardır. Sonunda şu noktada ittifak etmişlerdir: “Kötülük yapan kişiyi terk etmek.”

Düşünün: Birine “Kötülüğünden dolayı senden nefret ediyorum,” deyip de onunla arkadaşça yaşamaya, birlikte yemek yemeye, ticaret yapmaya ve sanki hiçbir şey yokmuş gibi davranmaya devam etmeniz mantıklı mı? Kötülüğe duyulan nefret, eylemle kanıtlanmalıdır. Bu, en azından kötülük yapan kişiyle ilişkiyi kesmek anlamına gelir.

Alimler, münkerden (kötülükten) nefret etmenin anlamı şudur diye söz birliği etmişlerdir: Tövbenin kabul edilmesi için en azından kötülükten nefret edilmelidir; bu da onu yapanı terk etmek, yani en azından onunla bağı koparmak demektir. Peygamberimiz (sav) şöyle buyurmuştur: “…Bu imanın en zayıfıdır.”

Peygamberimiz (sav) şöyle buyurmuştur: “Şeytanın insana en çok yaklaştığı zamanlar şunlardır: 1- İman etmek istediğinde, 2- Hicret etmek istediğinde.”

<<<: Nesâî: Sünen, Kitâbü’l-Cihâd, 18. Bab. (Hadis No: 3134)

Ahmed bin Hanbel: Müsned, Cilt 3, Sayfa 483.

İbn Hibbân: Sahîh, Cilt 10, Sayfa 421.

Dolayısıyla, kötülüğün hüküm sürdüğü toplumu terk etmeden tövbe olmaz. Aynı şekilde, günahı terk etmeden de tövbe olmaz. Bunlar zaten aklınızla da bildiğiniz hakikatlerdir.

Hicret, Velayet, Sevgi ve Fasıklık:

Tevbe Suresi, 23. Ayet: **"**Ey iman edenler! Eğer küfrü imana tercih ediyorlarsa, babalarınızı ve kardeşlerinizi bile veli (yönetici) edinmeyin. Sizden kim onları veli edinirse, işte onlar zalimlerin ta kendileridir.**"**

Tevbe Suresi, 24. Ayet: **"**De ki: Eğer babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, eşleriniz, hısım akrabanız, kazandığınız mallar, kesada uğramasından korktuğunuz ticaret ve hoşlandığınız meskenler size Allah'tan, Resulü'nden ve O'nun yolunda cihat etmekten daha sevgili ise, artık Allah emrini (hükmünü) getirinceye kadar bekleyin. Allah, fasıklar topluluğunu hidayete erdirmez.**"**

Kur'an-ı Kerim'deki bazı kelimelerin anlamları bazı çevrelerce çarpıtılmaktadır:

Veli: Kur'an'da "veli" kelimesi her zaman "yönetici/otorite" anlamında kullanılır.

Fasık: Kur'an'da "fasık" kelimesi genellikle "kafir" anlamında kullanılır.

Kafir ve Fasık Arasındaki Fark:

Kafir, en başından beri iman etmeyen kişidir. Fasık ise, bir okun yaydan fırlayıp çıkması gibi, dinden çıkan kişidir. Müslüman olduktan sonra küfre düşen kişiye "fasık" denir.

Hakikate ulaşmak için aklın da yanlış öğretilerden hicreti gerekir:

Size ezbere kabul ettirilen alimlerin söyledikleri yalanları terk ederseniz açıkça hakikat ortaya çıkar. Bu kadar hata ancak eğitimle yapılır. O eğitimleri terk etmelisiniz. Hz İbrahim (as), Allahu Teala tarafından bu konuda bize gösterilen en önemli örneklerden biridir. Toplumunun dinindeki yanlışlara itiraz etti ve kavmi bu yanlışlarda ısrar edince onları terk etti.

Mesnevi'den:

İnsanların yanlışı şu: içinde bulunduğu sahte süsleri (öğretileri) toplumundan taklit ederek elde etmiştir. Öyle olduğu halde bu elbiseler benimdir diye davaya kalkışır.

Renk renk camlar, gözlükler (çeşitli beşeri öğretiler) Allah'ın nurunu bize çeşit renkli göstermektedir. Bu çeşitli renklerdeki camları (gözlükleri) kırarsan yani beşeri öğretileri terk edersen Allah'ın nuruna apaçık ulaşırsın. Nuru, camsız (gözlüksüz) görmeyi adet edin de cam (gözlük) kırılınca kör kalmayasın.

(Yani kendinizi şuna alıştırın: Allah'ın dinini direkt Allah'tan öğrenin. Birilerinin 'Allah'ın dini budur' diye anlattıklarını ezbere Allah'ın dini diye kabul etmeyin.)

Taklit yoluyla ezberlenmiş bilgiye iman etmiş, gözünü başkasının nuru ile aydınlatmışsın.

Dünyanın sahte şeylerinden hicret et ki yokluğa ulaşasın. Böylece anlarsın ki yoklukta nice güneşler vardır. "Allah ölüden diriyi, diriden de ölüyü çıkarır, ölümünden sonra yeryüzünü diriltir..." (Rum 19). Ancak boş olan tarlada mahsul biter. İnsan ancak yokluk içindeyken ihsan bekler. Şu halde yokluk Allah sanatının hazinesidir. Yokluğa her an Allah'tan ihsanlar gelir. Allah devamlı eşsiz örneksiz şeyler yaratır.

Allah, yoku var ve debdebeli gösterdi, varı da yokluk şeklinde izhar etti. Uykulu göz, hayalden ve yanılsamadan başka ne görebilir ki? Uyuyan göz yoku var, varı yok olarak görür. Hasılı, azgınlıkla başımız dönmüş, şaşırıp kalmışız. Hakikat gizli olduğundan bizim gözümüz ancak hayalleri görmüş.

Hadis:

"Kimin dertleri (kaygıları) tek bir dert (ahiret derdi) olursa, Allah onun diğer dertlerine kâfi gelir (onu diğer sıkıntılarından kurtarır). Kimin de dertleri dünya hallerine dağılırsa, Allah onun hangi vadide helak olacağına aldırış etmez."

(İbn Mace, Zühd.

Hâkim, el-Müstedrek, 2/443.

Beyhakî, Şuabü'l-İman, 2/175.)

Aklını bir çok yerlere dağıttın. Halbuki o saçma sapan uğraşın bir ota bile değmez. Aklının suyunu her diken, çekip durdukça akıl suyun, meyvelere nasıl ulaşabilir? Kendine gel de o kötü dalı kes. Bu güzel olan dala su ver de tazelendir.

Şimdi ikisi de yeşil ama sonuna bak. Dünya işi sonunda bir şeye yaramaz, ahiret işi ise meyve verir. Bağın suyu buna helaldir, ona haram. Aralarındaki farkı sonunda görürsün. Adalet nedir? Ağaçlara su vermek. Zulüm nedir? Dikeni sulamak.

Adalet bir nimeti yerine koymaktır, her su çeken tohumu sulamak değil.

Zulüm nedir? Bir şeyi yerinde kullanmamak, yeri olmayan yere koymak. Bu da ancak belaya kaynak olur.

Ahmak, yükü Hz İsa'nın başına yüklemiş de; sadece tekme atan, yuvarlanıp kalgıyan işe yaramaz eşeği besliyor.

Cennet dalını odundan farket, ikisi de yeşil görünür, ama bir değildir. O dalın aslı yedinci kat göktü. Bu dalın aslı ise cehennem ateşidir.

Duyguya göre ikisi de birbirine benzer. Çünkü beşeri göz ve duygunun mezhebi, yanlış görmedir.

Bu durum ancak can gözüne görünür; bu nedenle gönle varmak için yorul çabala.

İnsanların sahip olduğu dünyalıklar aslında bir hiçtir ve onlar bunun kayboluşuna ağlarlar. İnsanlar hapistedirler, ama bu hapisin duvarlarının yıkılışına üzülürler.

Bahçe sahibi, bostanının fidanlarını, mahsulünü bilesin diye sana birkaç elma verir. Buğdaycı, alıcıya bir avuç buğday verir ama ambarındaki buğdayı anlasın dive. Allah'ın insanlara ihsan etmesi de böyledir.

Eşek, Tilki ve Aslan kral kıssası:

Aslan Kral, tilkiyi eşeği kandırıp yanına getirsin de onu yesin diye görevlendirdi. Tilki eşeğe dedi ki: "Helal rızık kazanmak için çalışmak farzdır. Gel şu ovaya gidelim, orada çok güzel otlar var."

Eşek dedi ki: "O senin dediğin Allah'a dayanmanın zayıflığından. Can veren Allah, yiyecek te verir. Her çeşit hayvana rızkı gelir. Bu hayvanlar, ne kazanç peşinde dolaşırlar, ne de rızık kazanmaya çalışırlar.

Rızık verici Allah, herkese kısmetini vermektedir. Herkesin kısmetini önüne koymaktadır. Kim sabrederse çalışmasına gerek kalmadan rızkı kendisine yeterince gelir. Çalışıp çabalama zahmetine düşmen senin sabırsızlığındandır.

Bil ki kötülük, insana tamahtan gelir. Kanaatten hiç kimse ölmedi, hırsla da hiç kimse padişah olmadı.

Allah, ekmeği domuzlarla köpeklerden bile esirgemiyor. Şu bulut ve yağmur, insanların kazancı değil ya.

Sen nasıl rızıka düşkün bir âşıksan, rızık da rızık yiyene öyle düşkün bir âşıktır.

Ben Allah'a dayanmaktan daha iyi bir kâr bilmiyorum. İki âlemde de en iyi kazanç budur. Allah'a şükretmekten daha fazla kazanç getiren bir şey yoktur.

O aç aslan kral (devlet) hileyle seni bana yolladı değil mi ey kötü arkadaş? And olsun ki kötü yılan bile kötü arkadaştan yeğdir."

Çünkü kötü yılan, insanın yalnız canını alır. Kötü arkadaşsa insanı cehenneme sürer, orasını adama durak eder. İnsan, düşüp kalktığı kişiyle konuşup görüştükçe onun huyuyla huylanır. Herkes arkadaşının huyunu kapar.

Kötü arkadaşın sana gölge saldı mı seni kendi kötü mayasıyla mayalar, senin aklının gözünü çıkarır, kör eder, seni salgın hastalıkların eline teslim eder."

Şeytan da o tilki gibi her an seni devletin yemeği etmek için bir otlağa çağırır. "Orada çok güzel otlar var ve dereler akıyor" der durur.

(Bu kıssada: Kral Aslan: devletlerdir. Tilki: devleti ve halkı kandıran şeytandır. Eşek: halktır. Devletler halklarından menfaat sağlamak için onları çalışmaya teşvik ederler ve rızık endişesiyle korkuturlar.)

(Nas suresine göre insanlara vesvese veren cinlerden de olur, insanlardan da. Bunları terk etmek hicrettir.)

Bir zahit, Resulullah (saav)'den "Herkesin rızkı Allah'tan gelir. Dilesen de, dilemesen de rızkın, senin aşkınla koşa koşa gelir, sana ulaşır" sözünü duymuştu. Denemek için sahralara düştü, bir dağın dibine vardı, yatıp uyudu. Kendi kendine dedi ki "Bakalım rızkım gelecek mi? Şunu bir göreyim de bu hususta ki imanım kuvvetlensin."

Bir kervan, yolunu kaybetti ve gide gide o adamın bulunduğu yere kadar geldi. Kervan halkı, onu uyumuş görünce, Birisi "Bu adam neden böyle çölde yoldan ve şehirden uzak bir yerde ve tedbirsiz yatıyor? Hiçbir kurttan, hiçbir düşmandan korkmuyor. Ölü mü acaba, yoksa diri mi?" dedi. Kervan halkı gelip onu yattığı yerden kaldırdılar. O zahit, mahsustan hiçbir şey söylemedi. Ne vücudunu oynattı, ne başını. Ne de gözünü açtı.

Bunun üzerine "Bu zavallı zayıf adam, açlıktan ölecek hale gelmiş" dediler. Ekmek ve bir kap içinde yemek getirdiler. Boğazına dökmek istediler.

Zahit, rızkın, insana mutlaka çalışmasa dahi yetişip geleceği hakkındaki hadisi iyice anlamak için inadına dişlerini sıktı. Kervan halkı acıdılar. "Bu zavallı açlıktan ölecek" dediler. Bir kaşığı ağzına dayayıp dişlerini zorla açtılar. Ağzına çorba döktüler, ekmek parçaları tıktılar. O zahit de o sırada

düşündü ki “Bundan fazla sınama olur mu? Bak ki rızık çalışmadan bekleyip sabredenlere nasıl erişiyor.”

Bu gönlün ıslah olmasına çare, insanı halden hale döndüren Allah’ın ihsan ve lütfudur. İnsanın kabiliyete sahip olmasına şart, Allah’ın lütuf ve ihsanda bulunmasıdır. Allah vergisi içtir, kabiliyet, deri.

Şunu görsene: Hz Musa (as)’ın sopası ejderha oldu, avucu güneş gibi parladı.

Peygamberlerin aklımıza fikrimize sığmayan yüz binlerce mucizeleri, sebeplerden olmamıştır, Allah’ın yaratması ile olmuştur. Yoklara kabiliyet nereden geliyor?

Allah, arayanlar için bu gök perdenin altında bir adettir koydu, sebepler ve yollar yarattı. Olan şeylerin pek çoğu o adete göre olagelir. Fakat bazı da olur ki Allah’ın kudreti, o adeti yırtar, kaldırır.

Allah alemde gerçekleşen olaylara kurallar koydu, ama sonra o kuralları da istediğinde ortadan kaldırdı, adına mucize dendi. Sebebi yaratan Allah, ne dilerse yapar. Mutlak olan Allah’ın kudreti, sebepleri de yırtar, ortadan kaldırır. Fakat arayan muradına erişsin diye çok defa, yaptığı işleri sebeple yapar, sebeple yaratır.

Sebep olmasa mürit nasıl yol arasın? Şu halde yolda sebeplerin görünmesi lazımdır. Bu sebepler, görüşlere perdedir. Çünkü her göz, Allah’ın sanatını görmeye layık değildir. Sebebi yırtacak bir göz gerek ki perdeleri kökünden çekip çıkarsın.

Bu suretle de mekansızlık yurdunda sebepleri Yaratanı görsün, çalışmanın, kazancın ve ticaretin saçma ve beyhude olduğunu anlasın. Sebep ve vasıtalar, bir zamancağız gaflet devri yürüyüp gitsin diye ana yolun üstünde toplanmış bir hayalden başka bir şey değildir.

(Yani, ‘Rızık için çalışmak gerekir’ gibi sebeplere bağımlılığı şart koşan yanlış inançlarımızdan hicret etmeliyiz.)

Âl-i İmran 195: Rableri onlara karşılık verdi: “Ben, sizden erkek kadın, hiçbir amel edenin amelini zayi etmeyeceğim. Hep birbirinizdensiniz. Hicret edenler, yurtlarından çıkarılanlar, yolumda işkence edilenler, vuruşanlar ve öldürülenler... Elbette onların kötülüklerini örteceğim ve onları, altlarından ırmaklar akan cennetlere sokacağım. Allah katından bir karşılık olarak. Karşılıkların en güzeli Allah katındadır.”

Mesnevi’den: cilt 5/ sayfa: 22-24, 35, 38, 47, 53, 57.

-30-

Mesnevi'den:

Binlerce insanı Allah yolundan insanlardan utanmaları engelledi. Bunların bir tanesi de Peygamber (saav)’in amcası Ebu Talib idi. Arapların kınaması, ona pek korkunç göründü.

“Araplar bana, ‘Kendi çocuğuna uydu da, dininden döndü’, derlerse, ne derim?”, dedi. Peygamber (saav) dedi ki “Ey amca, iman et ki senin için Allah’tan şefaat dileyeyim.”

Ebu Talib dedi ki “Ama bu yayılırsa, herkes duyar. Bu Arapların diline düşerim. Onların yanında bu yüzden aşağılanırım”.

Ey düşkünlere yardım eden Allah'ım, bize yardım et bu iki taraflı dileklerden (hem insanları hem Allah'ı razı etme isteğinden) ve tereddütlerden.

Ölüm ve Diriliş:

Resulullah (saav) buyurdu ki "Ölmeden önce ölünüz." İmam Hz Ali buyurdu ki: "İnsanlar uykudadır, ölünce uyanırlar."

İnsanların çoğu kendi durumları, dünya ve ahiret hakkındaki hakikatleri bilmez, bunu bilmediklerini de kabul etmez, ve ancak ölünce bunun farkına varırlar.

Bir haylidir kendinle savaş halindesin ama hâlâ hakikatin dışındasın. Çünkü bir türlü egonu öldüremedin, halbuki bu ölüm, asıldı. Egonu öldürmedikçe çektiğin eziyetler sona ermez ve yeniden dirilemezsin. Merdiven tamamlanmadıkça dama çıkamazsın. Yüz basamaklı merdivenin iki basamağı noksan olsa dama çıkmak isteyen çıkamaz. Yüz metre ipin 1 metresi eksik olsa kovaya kuyu suyunun dolmasına imkân yoktur.

Son aşamadaki adım asıl iştir, asıl işi bu son aşamadaki adım yapar ve zihninin yarattığı kuruntuları ve kibri ancak bu son adım yok eder. Beşeri olan kısıtlı aklının vesvese ve azgınlık gemisini ancak o son adım batırır. Bir insan kısıtlı olan beşeri aklına dayanmayı terk ederse kendisi aydınlanır ve çevresini de aydınlatır. Kendi içindeki o egoyu öldüremediğin için sancın uzuyor. Ey beşeri mum, sabah olduğunda sön ki güneş doğsun. Sönük beşeri ışıklarından aydınlandığımız yıldızlarımız gizlenmedikçe hakikat güneşi gizli kalır.

Topuzu egona vur da benliğini darmadağın et. Çünkü bu ten gözü, hakikati duymamak için kulağa tıkanmış pamuğa benzer. Ey alçak, başkalarında görüp eleştirdiğin o kötü özellikler aslında kendi yansımandır. Kime öfkeleniyorsan aslında kendine öfkeleniyorsun.

Benim suretimde kendi yansımanı görmüş ve aslında kendinle boğazlaşmak için coşup öfkelenmişsin.

Hani o aslan da kuyuda kendi yansımasını görmüştü de düşmanı sanıp saldırmıştı ya, onun gibi işte.

Yok olmak demek, dünya varlığın zıddıdır. Bilmiyorum demek de dünyevi bilgilerin zıttıdır. Bilmiyorum demeden hakikate ulaşamazsın.

Bu âlemde bir an bile yok ki tuzak olmasın. Ey kendi dünyevi mantığına dayanan kişi, hakikati perdesiz görmek istiyorsan sahte dünyevi bilgilerini öldür ve o dünyevi perdeyi yırt.

Fakat, ölür mezara gidersin hani o ölümü değil. Seni değiştiren nura götüren ölümü seç.

Erkek, erkeklik çağına girdi, kendini bildi mi çocukluk, ölür gider. Toprak, altın oldu mu topraklığı kalmaz. Gam ferahlık haline geldi mi insana keder verme dikeni yok olur gider.

Rızkı verenin aslında Allah olduğunu ve O'nun rahmet hazinelerini görmeyen haris, büyük bir buğday tarlasında, o geniş tarlayı görmeyip de bir tek buğdaya aşkla yapışan, onu çok fazla uğraş ve acele ile götürmeye çalışan bir karıncaya benzer.

Karınca, güzelim harmanları görmez de bir tanecik buğdayın üstüne titrer. O sadece bir tek buğday tanesini hırsla, korkuyla çeker durur da kocaman buğday yığınını görmez.

Duygu gözü sadece suretleri görür. Bu dünya gözünün görüşüdür. Dirilme gününün gelmesine şart önce ölmektir. Çünkü dirilmek, ölümden sonradır.

Herkes yokluktan korkar, işte bu yüzden delalete düşmüşlerdir. Halbuki yokluk, asıl sığınılacak yerdir. Hakiki bilgiye ulaşmak için sahte bilgileri terk etmelisin.

Bir insan Allah yolunda er olmadı mı adını "kocakarı" takıver!

Ne sermayesi var, ne değeri, ne de bir sermaye kabul edecek kabiliyeti. Ne hoş ve güzel bir şey verir, ne alır. Ne manâsı var ne anlama liyakati.

Ne dili var ne kulağı, ne aklı var; ne gözü. Ne kendinde, ne kendinden geçmiş, ne hakikatin farkındadır, ne de düşünceye sahip. Ne niyazı var, ne nazlanacak güzelliği. Soğan gibi kat kat ve her katı da kokmuş!

Ne Allah'a gideceği bir yolu var, ne hakikat yolunda gidecek ayağı kalmış.

Çok yaşlı bir kadın, sokağa bir gelin gibi süslenip çıkmak istedi ve kaşlarını aldı. Yüzünü, ağzını güzelleştirip süslenmek amacıyla aynanın karşısına geçti. Yüzüne neşeyle defalarca allık sürdü; fakat pörsümüş, kırışmış cildi bir türlü boya tutmuyordu. Bunun üzerine Kur'an sayfalarındaki yaldızlı süslemeleri kesip o çirkin yüzüne yapıştırmaya başladı.

Bu yolla yüzündeki kırışıklıkları gizlemek ve güzeller meclisinin en gözdesi olmak istiyordu. O süsleri yüzüne yapıştırıp duruyordu ama ne zaman dışarı çıkmak için çarşafını giyse süslerin hepsi yere dökülüyordu. Kadın yılmadan dökülenleri geri alıyor, tükürüğüyle ıslatıp tekrar yüzüne yapıştırıyordu. Ancak çarşafına her bürünüşünde o süsler yine yerlere saçılıyordu. Hayli uğraştı, çabaladı; sonunda başaramayınca "Şeytana lanet olsun!" diye bağırdı.

Kadın bunu der demez İblis göründü ve şöyle dedi: "Ey uğursuz, kemik yığınına dönmüş, kokuşmuş kadın! Ben ömrümce böyle bir hile düşünmedim, senin gibi bu işi yapan birini de görmedim. Kötülükte öyle tuhaf bir tohum ektin ki dünyada kesip biçmediğin sağlam Mushaf bırakmadın! Sen tek başına yüz tane şeytan ordusu gibisin! Ey pis kadın, beni rahat bırak! Yüzün elma gibi kızarsın, taze görünsün diye Kutsal Kitaptan ne bölümler çaldın."

Sen de başkalarına satmak, kendine şeref ve mevki kazandırmak için Allah dostlarının sözlerini çalıp kendine mal ettin. Fakat bu emanet renkler seni onurlandırmadı. Hurma ağacına dışarıdan bağlanan bir dal, hiçbir zaman gerçek hurma vermez. Sonunda ölüm çarşafı gelip seni sarınca, yüzüne yapıştırdığın tüm bu sahte süsler yerlere döküldü.

O dünyadan göç (ölüm) zamanının sesi geldi mi bütün dedikodular yok olur gider. Sükût âlemi gelir çatar. Bari sen, o gelmeden sus. Vay o kişiye ki ölümle ünsiyeti yoktur! Gönlünü bir iki günceğiz cilâla da o aynayı kendine defter edin.

İçinde gizli olan kuvvet, fiile gelince açığa çıkar, görünür. Bunların hepsi, sana eserleriyle görünür de nasıl olur, Allah, eserleriyle görünmez?

Sebeplerle tesirler, iç ve kabuk değil mi? Araştırırsan hepsi de Allah'ın eserleri değil mi?

Eserlerine bakıyor da bazı şeyleri seviyorsun, peki, neden eserleri bağışlayan Allah'tan haberin yok? Bir hayale kapılıp halkı seviyorsun da doğu ve batının padişahı olan Allah'ı nasıl sevmiyorsun?

Hâlâ, bu bulunduğun halden bir adım bile ileri atmamışsın. İsrailoğulları gibi halâ Tih çölündesin, durduğun yerde tam kırk yıl kala kalmışsın, ey akılsız kişi! Her gün, ta akşama kadar koşup duruyorsun, fakat yine de ilk konak yerindesin! O taptığın öküze (dünyalıklara) aşık oldukça şu üç yüz yıllık uzaklıktan kurtulamazsın.

İsrailoğullarının da gönüllerinden taptıkları öküzün (dünyalıkların) hayali çıkmadıkça o Tih çölünde kala kaldılar. Bu öküzü bir tarafa bırak. Sen zaten Allah'tan sonsuz lûtuflara ermiş, nihayetsiz nimetler görmüşsün. Fakat öküz tabiatlısın, onun için o büyük büyük iyilikler, bu öküzün (dünyalıkların) aşkı ile gönlünden gidiverdi. Bâri şimdi bedeninin bütün cüzlerinden sor. Şu dilsiz uzuvlarının yüzlerce dili vardır.

Âleme rızık veren Allah'ın nimetlerinin zikri, zaman yapraklarında gizlenmiştir.

Sen gece gündüz hikâye arar durursun, halbuki senin ve alemin cüzleri, sana hikâyeler söyler durur.

Senin her cüzün de, senin bedenindeki Allah'ın nimetlerini söylemektedir.

Küfür ve şükür arasında:

Kafirlik ve nankörlük, maymun âdetidir. Şu hamd-ü şükürse Peygamberlerin yoludur.

Perdelerin yırtılması, maymun huylulara neler etti? Peygambere benzeyenlere ise ibadetleri, ne faydalar verdi! Mamur yerlerde kuduz köpekler vardır. Yücelik ve nur definesi, yıkık yerlerdedir. Güneşin doğması gecenin gelişine bağlı olmasaydı bunca filozof (laik düşünürler), yolu kaybeder miydi hiç? Akıllı fikirli kişiler, bu yol yitirme yüzünden burunlarının üstünde ahmaklık dağını gördüler!

Çalışmadan rızık dileyen yoksul hikâyesi:

Çaresiz bir fakir, derde düşmüştü. Hiçbir şeyi yoktu. Namazlarda, dualarda yalvarmakta, "Ey Allah'ım, ey kurdu kuşu koruyan! Sen, beni, ben yorulmadan, ben çalışıp çabalamadan yarattın. Şu âlemde rızkımı da çalışmama gerek kalmadan ver. Beni yaratan yalnız Sensin, rızkımı da düzene koy!' demekteydi.

Yıllarca bu duada bulundu, ve nihayet yalvarışı tesir etti, Allahu Teala duasını kabul etti.

Bir gece rüyasında bir seslenen ona dedi ki: "Komşun olan kağıtçının kağıtları arasında şu şekilde, şu renkte bir kâğıt var. Onu gizli bir yerde oku. İş yayılır, ortaya düşerse bile dertlenme. O defineden senden başka hiç kimse hiçbir şey alamaz. Elde etmen uzarsa sakın ümitsizlenme. Her an 'Allah'tan ümit kesmeyin' âyetini vird edin." O fakir, dalgınlık âleminden kendine gelince ferahından âdeta dünyaya sığmıyordu.

Adam, kâğıtçı dükkânına geldi. Meşk kâğıtlarına el attı. O yazılı kâğıt, çabucak gözüne ilişti, rüyasındaki âlametlerin hepsi de o kâğıtta vardı. Tenha bir yere çekildi, kâğıdı okudu. Adeta şaşırdı kaldı.

Bir definenin yerini göstermekte olan böyle bir değer biçilmez kâğıt, meşk kâğıtlarının arasına nasıl girmişti? Sonra aklına şu geldi: Her şeyi koruyan, Allah'tır.

Koruyucu Allah, hiç kimsenin abes yere bir şey aşırmasına müsaade etmez.

Ova, baştanbaşa altınla, para ile dolu olsa bile hiç kimse, Allah'ın izni olmadıkça hiçbir şey alamaz. Yüzlerce kitap okusan Allah dilemediyse aklında hiçbir şey kalmaz. Fakat ihlasla Allah'a kulluk edersen bir kitap bile okumadan kimsenin bilmediği bilgileri elde edersin.

Kâğıtta şu yazılıydı: "Şehrin dışında bir define var. Şu yerde dur, yüzünü kıbleye çevir. Sonra yayla bir ok at ve okun düştüğü yeri kaz."

Fakir oraya gitti, kuvvetli bir yay aldı, oku sonuna kadar çekip boşluğa doğru attı. Derhal kazma kürek getirdi. Sevine sevine okunun düştüğü yeri kazmaya koyuldu. Fakat gizli defineden hiçbir eser görünmedi. Böylece her gün ok atıyor, düştüğü yeri kazıyor, fakat bir türlü definenin yerini bulamıyordu. Bunu âdet edindi. Daima orayı burayı kazıp durduğundan şehre bir dedikodudur yayıldı, iş halkın ağzına düştü.

Padişaha haber verdiler. Filân, bir define bildiren kâğıt bulmuş diye söylediler.

Fakir, padişah tarafından duyulduğunu anlayınca, kâğıdı padişahın önüne koydu.

Dedi ki: "Şu kâğıdı buldum ama defineyi bulamadım. Çok zahmetlere girdim, ama define meydana çıkmadı. Belki sen bulursun ey padişahım!"

Padişah da altı ay çeşitli kuvvetli yaylarla ok attı, okun düştüğü yerleri kazdırdı, her yanda devamlı define aradı. Fakat eziyetten, dertten, sıkıntıdan başka bir şey elde edemedi.

İşin eni, boyu uzayıp duruyordu. Padişah, nihayet aramaktan usandı. Her tarafı yer yer eştirmiş, kuyu haline getirmişti. Günün birinde kâğıdı, o fakirin önüne atıp dedi ki: "Al şu kâğıdı. Definenin eseri bile görünmedi. Senin işin yok, bu iş sana daha lâyık. Bu işi olanın yapacağı şey değil. Bu aşka tutulan, az olur. Bu iş için senin gibi usanmayan bir adam gerek. Sen mademki usanmıyorsun, var ara. Bulursan ne âlâ, onu sana helâl ettim. Bulamazsan yorulmazsın, kazar dursun!"

Aşk lâzım ki o tarafa koşsun! Hiç bir şeye aldırmayan aşktır, akıl değil. Akıl, faydalanacağı şeyi arar. Aşk yılmaz, canını sakınmaz, utanma nedir bilmez, belâlara uğrarsa da sabreder, hiç arkasını dönmez, bir fayda elde edeceğinin hesabını yapmaz, neyi var, neyi yoksa ortaya kor, bir ücret aramaz. Allah'tan aldığı gibi yine hepsini Allah'a verir, tertemiz olur.

Allah, ona sebepsiz olarak bu varlığı vermiştir. O cömert er de sebepsiz olarak Allah vergisini Allah'a bağışlar. Cömertlik, sebepsiz olarak vermektir. Bu, insanların alıştığı kuralların dışındadır.

Çünkü şeriat, ya Allah ihsanına nail olmayı, yahut Allah kahrından kurtulmayı arar. Varlıktan arınanlarsa Allah'ın has kurbanlarıdır.

Onlar, ne Allah'ı sınarlar, ne de ziyana, kâra aldırış ederler.

Sadece Allah alçaltıcı ve yükselticidir, O'ndan başkası bu işi yapamaz.

Yerin alçalışına bak, göğün yücelişine bak. Kainatın devranı bu ikisinden hâli değildir.

Şu yerin yücelip alçalışı da bir başka çeşittir. Yılın yarısında çorak bir hale gelir, yarısında yeşerir, tazeleşir.

Mihnetle dolu olan zamanın yücelip alçalması, büsbütün başka bir tarzdadır. 24 saatin yarısı günden olur, yarısı geceden.

Zıtlarla yükselmeler ve alçalmalar şöyle olur: Gâh insan sıhhatli olur, gâh hastalanır, inler. Dünyanın bütün hallerini böyle bil: Kıtlık, bolluk, barış, savaş, hep sınamalardan meydana gelir. İnsanlar bu ikisi yüzünden korku ve ümitler içindedirler. Böylece dünya, kuzey rüzgârına benzeyen hayatla ve çöl rüzgarı gibi olan ölümle titrer durur.

Nihayet peygamberlerin tek renge boyayan birlik küpü yüzlerce renkli küpleri kırar.

Toprağa bak. Çeşit, çeşit renkteki insanları mezarlarda bir renge sokuyor. Nitekim Peygamberimizin (saav) nurunun cilâsı ile yüz binlerce çeşit karanlık ışık haline geldi.

Ama, şimdi insanlar yüzlerce renge boyanmış haldeler. Şimdi gece, güneş gizli. Kurdun devri, Yusuf kuyunun dibinde. Firavunlar, padişah şimdi.

Bu suretle de iyi veya kötü olan herkese gülüp duran ve kimseden esirgenmeyen rızktan şu köpekler de birkaç gün rızıklanırlar.

Kıyamet günü müminlere bayram günü, öküzlere helâk olma günüdür. “Helâk olan apaçık delillerle helâk olur.” Doğan kuşları, Padişaha (Allah’a) giderler, kuzgunlar, mezarlığa. Pis şeylerin cüzileri, bu cihanda kuzgunların mezesidir, gıdasıdır. Hikmetin kadrini bilme nerede, kuzgun nerede? Gübrede yaşayan solucan nerede, bağ bahçe nerede?

Nefsiyle savaşmak, dönek adama lâyık değildir. Eşekte güzel koku aranmaz. Nefise karşı yapılan büyük cihat döneklerin işi olamaz. Çünkü bu, büyük savaştır.

Böylece o yoksul adam düşmanlarından onların bu işi aşikar etmesinden emin oldu, gidip sevdalandığı işe adam akıllı sarıldı.

O yoksul dedi ki “Ey sırları bilen Allah’ım! Bu defineyi elde etmek için çok uğraş verdim, ama hırs şeytanı beni acele ettirdi, hiçbir şey elde edemedim. ‘Bunu iyice bilmiyorum, bari bu düğümü bağlayan Allah’a müracaat ederek bu düğümü çözeyim’ diye düşünmedim.”

Allah’ın sözünü Allah sözü ile tefsire kalkış. Kendine gel de zannına uyup delalete düşme. Düğümü kim bağladıysa o çözer. Bu sırları, yine bunu söyleyen açar. Allah sırları ve remizleri kolay anlaşılmaz.

Adam duasına devam etti: “Yarabbi, bu işten tövbe ettim. Kapıyı sen kapadın, yine sen aç! Duada da bir hünerim yokmuş, yine başımı hırkaya çekiyor, sana yalvarıyorum.

Hüner nerede, ben neredeyim, doğru bir gönül nerede? Bunların hepside senin aksin, hepsi de sensin. Her gece rüyada bir tedbire girişmede, bir fikre düşmedeyim. Ne ben kalıyorum, ne hünerim kalıyor.”

Hiçlikte olduğumuz halde bu hayata ve ilme sahip olma hakkı bizim mi?

Geceleyin (uykuda) mantık ve duygular gemisi batar. Ne bir ümit kalır, ne korku, ne yeis.

O fakir şöyle yalvarmaya devam etti: “Kendimde bir rey, bir tedbir olsaydı her yaptığım, her giriştiğim iş, kendi hükmümce olurdu.

Geceleyin (uykumda) aklım, benim buyruğum olmadan gitmezdi. Kuşlarım, tuzağımda dururdu. Can duraklarını bilir, uykumda da, uyanıkken de, sınandığım zaman da onları anlardım.

Bu işleri bağlayıp çözmek elimde değil, değil de yine de bu ululanmam, bu kendimi beğenmem nedir? Gördüğümü görmemiş sandım da yine dua zembilini kaldırdım.

Ey kerem sahibi Rabbim, elif harfi gibi hiçbir şeyim yok. Mim harfinin gözünden daha dar bir gönlüm var ancak."

Ve Allah'tan bir nida geldi: "Rüyanda sana Melek bir ok koy, at dedi, yayın telini sonuna kadar çek demedi. Sen, ukalâlığından okçuluk hünerini göstermeye kalkıştın. Bu katı yayı bırak da yürü, alelâde yaya bir ok koy, uzağa gitmesi için uğraşma. Düştüğü yeri kaz."

Allah, şah damarından yakındır sana, ama hakikati uzakta arıyorsun. Laik düşünür, kalbini düşünceyle öldürdü, zaten defineye arkasını çevirmiş. Ne kadar fazla koşarsa hakikaten kadar uzaklaşıyor.

Kenan gibi hani. O da Hz Nuh (as)'a uymaktan utandı da o koca dağın tepesine çıkmaya kalkıştı.

Kurtulmak için dağa ne kadar tırmandaysa kurtuluştan o kadar uzaklaştı. Ata sözü: "Şeytan azapta gerek."

Çünkü cahil kişi peygambere itaat etmekten halka karşı utanır, kendi düşüncesine sarılır.

Nice bilgi, nice zekâ, nice anlayış vardır ki Allah yolundaki yolcuya bir yol kesici canavar kesilir.

Bilgin ve faziletli görünmeye çalışmayı hırs ve tamah tuzağı bil. Temiz kişinin şeytan gibi bilgiçlik taslamakla ne işi var?

Ahmaklar sanata taparlar.

Ana, ancak hiçbir şey bilmeyen yavrusunu kucağına alır, ona el ayak olur, onu her şeyden korur.

İnsanların çoğu, hep peygamberlere zıt davranır, hakiki hayat suyunu bırakır, içmez de dünya toprağını yer, şeytanları veli (yönetici) edinir.

Mesnevi cilt 6/ sayfa: 5, 16-18, 27-28, 38-49.

-31-

Allah'tan başkasından yardım dilemek:

Mesnevi'den:

Herhangi bir musibet, ihlaslı bir mü'mini yüzlerce musibetten kurtarır, her bir iniş onu yüceliklere çıkarır. Allah'tan gelen hidayetler onu yüz binlerce inkar eden kişinin sarhoşluğundan kurtarır. Nihayet bunun sayesinde o da böylece pişti ve usta oldu, insanların esirliğinden kurtuldu, hürriyete kavuştu. Ona her şeyi, herkesi anlayacak bir kabiliyet geldi, halktan kurtuldu. İnsanların gevşek ve taklitçi inanışlarından, kör gözlerinin gördüğü hayallerden kurtuldu.

Hz Yusuf (as), rüyasını tabir ettiği zindandan çıkacak olan kişiden yardım diledi, dedi ki "Bu zindandan çıkınca, padişahın yanında işin düzelince, onun huzurunda beni an, halimi söyle de beni bu hapisten kurtarsın." Hiç sıkıntı içinde bulunan bir mahpus nasıl olur da başka bir mahpusu kurtarabilir? Dünyadakilerin hepsi de mahpustur. Zindandadır. Şu fani dünyada ölümü bekleyip dururlar.

Bir insanın ruhu hem zindanda hem de yedinci kat gökte olmaz.

Hasılı Hz Yusuf (as) da o adamın kendine yardım edebileceğini düşündüğünden zindanda yıllarca kaldı.

Şeytan, o adamın aklından ve gönlünden Hz Yusuf'un sözünü kaybetti. Hz Yusuf (as) böyle bir hata yaptığı için adalet sahibi Allah, onu yıllarca zindanda bıraktı.

Adalet sahibi Allah'ın ne kusuru oldu ki sen, yarasa gibi karanlıklardan medet umar bir hale düştün? Allah'tan ne kusur meydana geldi ki sen seraplardan yardım istiyorsun?

Halkın çoğu, aklını kullanmayan yarasalar gibidir. Onlar geçici şeylere başvururlar, kendileri gibi her şeyleri gelip geçicidir. Fakat Ey Yusuf, senin bari gözün açık!

Bir yarasa, Allah'ın apaçık hakikat nuru yerine, karanlıklara başvurur, kendisine fayda veremeyecek şeylere müracaat eder. Çürümüş sopaya dayanma, çürük tahtaya basma.

Hakikati ve yardımı Allah'ın dışında başkasından arama. Köşkleri kaleleri aramak ahmaklıktır. Birisi ibadet halindeyken neşelidir. Öbürü zenginlikler içinde dahi suratını asar, muradına erişmez, bir zevk bulamaz. Köşk bir şey değildir. Bedenini yık. Define yıkık yerdedir.

Ey suretlere tapan kör, yık o suretleri! Bu taptığın suretleri yık ki defineyi bul, sonra baştan hakiki zenginliği inşa et.

Tasvir ve hayal nakışlarıyla dolu bu dünya evi, şu resimlerde Allah'a vuslat definesinin üstüne çekilmiş perdeye benzer. Şu gönülde suretler coşup duruyor ya, işte onların hepsi aslında hakiki definenin ışığı, Allah'a ait olan altınların parlayışıdır.

Su, arı durudur, fakat üstünü kaplamış olan köpük, suya bir şey vurmasına mani oluyor. Değerli can da latiftir, coşkundur, fakat insanın bedeni onun üstüne çekilmiş bir perdedir. Ata sözü: "Bize bizden gelir her ne gelirse."

Bu köpüğe tapan susuzlar da köpük yüzünden arı duru sudan uzaklaşmışlardır.

Ey nurun sahibi Allah'ım! Senin gibi bir kıblemiz varken yine de geceye tapıp, yarasalık ediyoruz.

Her şeyin aslı olan hakikat kaynağı coşar, ama sen kendini bu dünyalık su yollarına muhtaç hissediyorsun.

Sen, yüzlerce dünyalık kaynaktan su içmedesin. O yüzlerce dünyalık kaynaktan ne kadarı azalırsa sendeki hoşluk da o kadar azalıyor. Fakat içerden bir hakikat suyunun kaynağı coştu mu seni başka dünyalık kaynaklara güvenmekten uzaklaştırır.

Gözünün nuru, balçıktan oldu mu onun sana vereceği şey de ancak gönül derdinden ibarettir.

Ölüm geldiğinde bu dünyalık sulara güvenin son bulur, sadece Allah'tan gelen hakikat suyunu görürsün.

Onun için şu yeryüzüne Kur'an'da "Aldanış yurdu" denir. Çünkü dünyadan göçme (ölüm) vaktine ulaştığında, dünya senden yardımını çeker.

Allahu Teala, şeytan için de bu çeşit bir örnek gösterdi: Şeytan, hilelerle seni kışkırtır. "Sen aslansın kaplansın, yürü devam et" diyerek bu işvelerle seni küfür yoluna getirir.

Allah, gözü aydın kişiler için altı tarafı (yukarıyı, aşağıyı, doğuyu, batıyı, kuzeyi, güneyi) de delillerine mazhar etti. Allah, insan, her hayvana, her bitkiye, nereye baksa Allah güzelliğini görsün istedi. Onun için "Nereye dönersiniz Allah'ın yüzü oradadır" buyurdu. Suya bakarsanız, suda Allah'ı görürsünüz. Fakat Allah'a aşık olmayan suya bakarsa suyun içinde kendi yüzünü görür. Hakikatleri inkar eden kişi ise, tamamıyla bir hayal peşindedir.

Günah:

Padişahın üç oğlu babalarının ülkesinde şehirleri ve kaleleri gezip dolaşacaklardı. Padişahın elini öpüp vedalaştılar. Padişah onlara dedi ki: "Gönlünüz nereye isterse varın. Allah'a emanet. Elinizi, kolunuzu sallaya, sallaya gidin. Yalnız şu "resimli" isimli kaleye gitmeyin. Oradan uzak olun. O kalenin yüzü, arka tarafı, burçları tavanı döşemesi hep insan resimleriyle bezenmiştir.

(Mesnevi'nin yazıldığı 1.200'lü yıllarda bu zamanın televizyon ve internetindeki fotoğraf ve videoların yerini duvarlardaki resimler alıyordu.)

Şehzadeler, o kaleye gitmek için yola düştüler. O kadar kale arasından gitmeleri yasak olan kaleye gittiler. (Hz Adem ve Havva gibi, o kadar ağaç arasından yaklaşmaları yasak olan ağaca yürüdüler.) İhlas sahiplerinin yolundan çıktılar. Babalarının oraya gitmeyin demesi onların nefsini coşturdu ve oraya gitmeye daha fazla istekli hale geldiler.

Oysa o kaleden daha önce haberleri bile yoktu, yine bunun gibi Hz Adem ve Havva'nın da yasaklanmadan önce o ağaçtan haberleri bile yoktu.

İnsanın sabrını yakıp yandıran suretler kalesine yüz tuttular. Öğütleri kabul eden aklın inadına gündüzden döndüler de kapkaranlık geceye daldılar.

O resimler kalesinin denize beş kapısı vardı, karaya beş kapısı.

Beş kapısı, dış duygularımız gibi renk, zevk ve koku alemineydi, beş kapısı da iç duygularımız gibi sırlar arardı. O şehzadeler de oradaki binlerce resim ve nakşı seyrettiler, yer yer gezdiler resimler görüp kararsız bir hale geldiler.

Bu suret kadehlerinden pek sarhoş olma ki put yapıcı ve puta tapıcı olmayasın.

Suret kadehlerinden geç onlara kapılma. Hakikat suyu kadehtedir ama kadehten meydana gelmemiştir ki. Ağzını hakikat suyunu verene aç. İçeceğin geldikten sonra kadeh eksik olmaz.

Allahu Teala der ki "Ey Adem gönül bağlayan mana Benim, beni ara; kabuğu, buğday suretini bırak." Bil ki buğday hiçbir şey değildir.

Bu suret alemini devamlı görür durursun ayıplarını görmeye başlarsın, usanırsın bıkarsın. Fakat suretsizlik sana tam bir hayat verir.

Allah devamlı suretler yaratır ve suretleri düzer durur.

Fakat hiçbir eser yapan, esere benzer mi?

Allah'ın sanatı bir suret eker. Allah dileğine göre ne suret ektiyse beden ona uyar.

Bu suretler Allah'ın kuluyken nasıl oluyor da O nimet sahibine yok diyorlar? Bu suretler Allah'tan vücut bulmuştur. Peki öyleyse kendilerine bu varlığı verene şu aykırı gidiş onu şu inkar ediş nedir ki?

Her suret Allah'ın yüceliğinden güzelliğinden kudretinden var olur.

Meyva, eski olsa bile ham bulundukça, olmadıkça ona koruk derler.

O ham ve ekşi meyva, yüz yıllık bile olsa fikri çevik ve keskin kişiye kıyasla yine çocuktur, yine koruktur.

Der ki: "Acaba olgunlaşır mıyım, yoksa böyle olgunlaşmadan ham mı kalırım? Acaba Allah'ın keremi, beni olgun bir hale getirir mi? Yoksa böyle kabiliyetsiz bir halde, bu uzaklık âleminde mi kalırım? Yahut da Allah benim gibi bir koruğu üzüm haline getirir mi?

O kerem sahibi Allah "Meyus olmayın" der.

Suret gölgedir, mâna güneş. Gölgesiz ışık, yıkık yerlerdedir. Çünkü orada tuğla üstünde tuğla kalmaz. Ayın ışığına çirkin bir gölge yoktur. Tuğla ve kerpiç, altından bile olsa sökülüp çıkarılmalıdır. Çünkü onun yerine aydınlık ve vahiy gelir.

Hiçbir şeye muhtaç olmayan Allah'ın nuru, dağın dışına vurunca, o dağ, nur, içine de vursun diye parçalandı. Aç adamın eline bir somun girdi mi hevesinden gözünü de açar, ağzını da.

Bu hal, yüz binlerce defa paramparça olmaya değer. Ey yeryüzü, gökyüzüne karşı durma, kalk aradan! Kalk da göğün nuru, gölgeleri ortadan kaldırsın. Ey gündüzün düşmanı, gece, senin gölgenden meydana geliyor!

Bu yeryüzü, çocukların beşiğine benzer. Fakat erişmiş erler için daracık bir yerdir. Allah, çocuklar için yeryüzüne "beşik" dedi. Beşik içindeki çocuklara da süt saçtı.

Rasulullah (saav), "Ben kimin mevlâsıysam şüphe yok ki, Ali, onun mevlâsıdır" buyurdu. Münafıklar, "Kâfi değil miydi ki kendisine muti olduk, kul köle kesildik. Bir de, daha çocukluktan kurtulmamış zata bizi kul köle yapıyor" diye kınadılar.

Bu yüzden Peygamber (saav) kendine de mevlâ adını taktı, Ali'ye de. Dedi ki: "Ben kimin mevlâsıysam, Ali, onun mevlâsıdır."

Hz Hûd (as) bir çizgiyle kendisine uyanlara kasırgadan aman vermişti. Onlara "8 gün bu çizgi içinde susun, sabredin. Dışardaki işkenceyi seyredin" dedi.

Kasırga, çizginin dışında bulunanları havaya kaldırıp taşlara çarpıyor, bir bölüğünü havada birbirine vuruyordu. O kahırdan gök bile tirtir titredi.

Ey soğuk rüzgâr! Eğer bunu kendiliğinden yapıyorsan hadi bakalım. Hûd' un çizdiği çizgiden içeriye de gir. Ey tabiata inanan! Ya tabiattan üstün olan şu saltanatı gör, iman edenlere katıl, yahut da bu âyetleri Kur'an' dan sil veya Kur'an okuyanları bu kıssaları okumaktan menet. Muallime yalvar, para pul ver, bu tür kıssaları okutmasın.

Sapıklık âleminde her günaha bir mazeret ve kılıf vardır. Nefsinin işi gücü günahtan ibarettir, bu nedenle köpek nefsinin boynundan tasmayı çözme. Bu köpek, terbiye edilse bile yine köpektir. Kur'an'daki "Kıyamet 2: Ve, daima, kendini kınayan nefse and içerim." ayetinin hükmüne uy. Nefis, kötü damarlıdır.

"Sana gelen her iyilik Allah'tandır, sana gelen her kötülük ise kendindendir. Biz seni bütün insanlığa elçi olarak gönderdik. Allah şahit olarak yeter. (Nisa Suresi 79)**"**

Tevekkül ve tembellik:

Bir adam, ölürken vasiyette bulunmaktaydı. 3 oğlu vardı. Dedi ki: "Ne kadar malım varsa bu üçünden en tembelinin."

Kadıya vasiyetini söyledi, sonra vefat etti.

Kadı dedi ki: "Her biriniz tembelliğini anlatsın da malın kime ait olduğunu anlayalım."

Arifler, dünya işlerine aldırış etmezler. Bu işlerde tembeldir onlar ve dilencilik de etmezler. Çünkü nadassız harman devşirirler. Onlar, tembelliğini senet edinmişlerdir. Çünkü onların işini Allah başarır. Halk, Allah'ın işini görmez.

Bir sözdeki koku, onun kaynağını, doğru, yahut yalan olduğunu haber verir.

Doğru sözle, ahmak kişileri aldatan yalan, misk ve sarımsak gibi kokusundan anlaşılır. Münafık kişiyi, münafıklığından anlamıyorsan ondan gelen pis kokudan anla. Dil, tenceresinin kapağına benzer, oynadı, açıldı mı içinde ne yemek var, anlarsın. Akıllı kişi tencerede nasıl bir yemek olduğunu kokusundan anlar.

Büyük oğul dedi ki: "Ben bir kişinin konuşmasını duysam, onun kim olduğunu anlamak için yüzüne bakmaya bile üşenirim. Ben onun nasıl biri olduğunu onun sözünden zaten anlarım. Söz söylemezse dahi beklerim, üç gün içinde yine ne haldedir, nasıl bir kişidir, anlar, bilirim."

Ortanca oğul dedi ki: "Ben rızkımı Allah bana verene kadar çalışmadan beklerim."

Küçük oğul dedi ki: "Benim tembelliğim şöyledir: "Birinin beni öldürmek için kılıç salladığını görsem, kaçmaya bile üşenirim, Allah'ın takdirine teslim olurum."

Kadı, küçük oğlun bu sözlerini duyunca dedi ki: "Miras tamamen senindir! Senin bu halin, artık kendi varlığından geçmiş, her şeyi Allah'a teslim etmiş birinin halidir."

Bu "tembellik" aslında bildiğimiz miskinlik değildir; bu, dünyanın geçici hırslarına karşı duyulan bir isteksizliktir. İşte o üç şehzade de, babalarının emrine karşı gelerek o yasak kaleye giderken aslında nefisleri ve iradeleri bu şekilde bir "tembellik" (yani Allah'a teslimiyet) imtihanından geçiyordu. Ancak onlar kaledeki resimlere bakınca bu ihlası bozdular ve nefisleri uyandı.

Dünya işlerinde tembel olan, ahiret işlerinde çevikleşir. Kendi varlığından vazgeçen, Allah'ın varlığıyla yaşar.

Şehzadeler o kaledeki suretlere (resimlere) aşık olunca, babalarının (Peygamberin) emrini ve o "nefsin isteklerine karşı tembelliği" (Allah'a teslimiyeti) terk etmiş oldular. Kalplerindeki ihlas gitti, yerini hırs ve hasret aldı. Oysa o resimler sadece birer gölgeydi.

"O üç şehzade, hayal peşinde koşarken asıl hazineyi kaybettiler. Bir resme aşık olan, o resmin içindeki manayı göremez. Eğer onlar o resimli kaleye gitme hırsına karşı 'tembel' kalıp babaların onu yani Peygamberin emrine itaat etmeyi seçselerdi, resimlerin sahibi olan Allah onlara gerçek aşkı verecekti."

Sonunda anladılar ki: Bu dünya bir resimli kaledir. Suretler geçer, renkler solar; sadece Allah'ın yüzü baki kalır.

Bu alem, Allah'ın hakiki denizinden ıslanmıştır da tüm iyilikleri ve güzellikleri bu nedenle iyidir ve güzeldir. Bu kadarcık ıslaklıkla güzelleşen ve dirileşen can, Allah'ın hakiki denizinin içinde ne kadar güzel hale gelir? Allah'ın hakiki denizi sonsuz bir alem, bu dünya ıslaklığı ise sadece onun bir kapısıdır. Bu denizin yanında bu dünya ıslaklığı bir katredir. Şu ıslaklığı bırak, Allah'ın denizine dal ki ebedilik bul.

Bu yandan can, Allah'ın can denizinden meydana gelmiştir. Artık sen de o yüceliği bu can yolundan dile. Dile de seni alıp bulunduğu yere götürsün. Toprakta deniz aramak beyhudedir.

Toprağın her cüzü, insanı toprak âlemine götürür. Fakat Allah'ın can denizinin dalgası, canana (Allah'a) vâsıl eder.

Ömür tohumlarını çorak yere ekiyorsun, sonunda da helak olup gideceksin. Ömrünü neden hiçbir karşılık olmaksızın zâyi ediyorsun? Ey iş eri! Gül bahçesini veriyor, karşılığında cehennem dikeni satın alıyorsun. Bu, ziyan değil mi?

Sayılı ömrü, Allah yoluna verirsen sonsuz bir hale gelir.

Mesnevi 6. Cilt/ sayfa: 57, 70, 74-76, 93, 97-101.

Ali Şeriati'nin Hac kitabından:

Kabe'nin batısında, Kabe'ye bakan yarı dairesel kısa bir duvar vardır. Buna Hicr-i İsmail denir. "Hicr" kelimesi kucak veya etek anlamına gelir. Bu yarım ay şeklindeki duvar bir eteği andırır.

Hz. İbrahim (a.s.)'ın eşi Sare annemizin, Hacer adında siyah bir cariyesi vardı.

Hacer'in eteği, Hz. İsmail (a.s.)'ın büyütüldüğü alandı. Hacer'in evi oradadır. Kabri ise Kabe'nin üçüncü sütununun yanındadır.

Bu duvar (Hacer'in kucağı) ile Kabe arasında dar bir geçit vardır. Kabe'yi tavaf ederken, Allah o duvarın etrafından dolanmanızı ve bu eteğe dokunmanızı emreder; etrafından dolanmazsanız Haccınız kabul olmaz, ve o, kıyamete dek tavaf edilecektir!

Yüce Allah, tüm insanlık arasından, siyah bir cariyeyi seçti.

İnsanların en zayıfı ve en hor görüleni.

Hicret kelimesi, tıpkı Muhacir kelimesi gibi kökenini onun adından alır. Hadis: "Muhacir, Hacer gibi davranandır."

Ey Hacı! Bu bir Savaştır!

Bak, önünde Kral Yolu boyunca dikilmiş üç put var. Onlar insanlığı köleleştiren, her yıl yüzleri sahte bir dindarlıkla beyaza boyanan üç başlı canavarın sembolleri!

Elinde silahın, yani o küçük çakıl taşların var. Komutanın Hz. İbrahim (a.s.)'dır! Ve o sana, emir veriyor:

"İlk saldırıda, en sondaki Büyük Şeytan'ı hedef al!"

Neden mi? Çünkü o sonuncu put, diğer ikisinin dayanağıdır. O düşerse, seytani sistem çöker! Taşlarını şeytanın tam yüzüne fırlat! Yedi defa.!

Üçlü Şer (Üç Put): Mücadele edilmesi gereken üç temel engel vardır:

Zalim: Açık baskı uygulayan güç. (Örn: Devletler)

Aldatıcı: İnsan ahlakını ve düşüncelerini yozlaştıran güç. (Örnek: TV, sosyal medya, zenginler.)

Gizli hasetçi: İçimizdeki münafık ve kafirlerle anlaşan sahte din adamları.

Kur'an'ın Uyarısı: Felak ve Nas sureleri bu tehlikelere dikkat çeker. Felak Suresi; toplumsal karanlığa, yozlaşmaya ve hasetçinin şerrine karşı "Sabahın Rabbi"ne sığınmayı emreder. Nas Suresi ise doğrudan insanları yöneten ve kalplerine vesvese veren sistemlere/güçlere karşı Allah'ın otoritesine sığınmaya çağırır.

Şimdi de Allah'tan başka sevdiğin (taptığın) en değerli şeyini kurban et!

Ali Şeriati'nin Hac kitabından: sayfa: 19, 56, 82.